

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ A Bizottság (EU) 2022/439 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. október 20.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelintézetek és befektetési vállalkozások belső minősítésen alapuló módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelése értékelése során az illetékes hatóságok által követendő értékelési módszertant meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről ⁽¹⁾ 1
- ★ A Bizottság (EU) 2022/440 végrehajtási rendelete (2022. március 16.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról ⁽¹⁾ 67
- ★ A Bizottság (EU) 2022/441 végrehajtási rendelete (2022. március 17.) az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. mellékletének a baromfit, baromfi-szaporítóanyagokat, valamint baromfi és szárnyas vadak friss húsát tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetésére engedéllyel rendelkező harmadik országok jegyzékében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Államokra vonatkozóan szereplő bejegyzések tekintetében történő módosításáról ⁽¹⁾ 105

HATÁROZATOK

- ★ A Tanács (EU) 2022/442 határozata (2022. február 21.) Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel az Európai Unió és az említett országok közötti, az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközzel kapcsolatos kiegészítő szabályokról szóló megállapodások megkötésére irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról 116
- ★ A Tanács (EU) 2022/443 határozata (2022. március 3.) az EGT Vegyes Bizottságban az EGT-megállapodás IV. mellékletének (Energia) módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő állásponttról (Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv) ⁽¹⁾ 118

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

- ★ A Bizottság (EU) 2022/444 határozata (2021. június 28.) a Franciaország által a földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői javára végrehajtott SA.49414. (2020/C) (korábbi 2019/NN) számú állami támogatási programról (az értesítés a C(2021) 4494. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 122
- ★ A Bizottság (EU) 2022/445 határozata (2022. március 15.) az Európai Unió és az Andorrai Hercegség közötti monetáris megállapodás mellékletének módosításáról..... 163
- ★ A Bizottság (EU) 2022/446 határozata (2022. március 15.) az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti monetáris megállapodás mellékletének módosításáról 180
- ★ Az Európai Központi Bank (EU) 2022/447 határozata (2022. március 8.) az azon tagállamoknak nyújtandó EFSF-hitelekkel kapcsolatos fizetések feldolgozására szóló számlák megnyitásáról, melyek pénzneme az euro szóló 2011/15/EU határozat módosításáról (EKB/2022/10) 197

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/439 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. október 20.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelintézetek és befektetési vállalkozások belső minősítésen alapuló módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelése értékelése során az illetékes hatóságok által követendő értékelési módszertant meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 144. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésére, 173. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésére, valamint 180. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Az 575/2013/EU rendelet azon előírása, hogy az illetékes hatóságok értékeljék, hogy egy intézmény megfelel-e a belső minősítésen alapuló (IRB-)módszer alkalmazására vonatkozó követelményeknek, az IRB-módszer alkalmazására vonatkozó valamennyi követelményre kiterjed azok lényegességi fokától függetlenül, és a követelményeknek való mindenkori megfelelésre vonatkozik. Következésképpen az említett előírás nem csupán a minősítési rendszereknek a szavatolótoke-követelmények kiszámítása céljából történő használatára vonatkozó engedély iránti első kérelem elbírálására vonatkozik, hanem a következőkre is: az intézménynek az IRB-módszer fokozatos bevezetésére vonatkozóan jóváhagyott terve szerint bevezetett minősítési rendszerek használatának engedélyezésére irányuló további kérelmek elbírálására; az említett rendelet 143. cikkének (3) bekezdésével és az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ⁽²⁾ összhangban azon belső módszerek lényeges módosítására irányuló kérelem elbírálására, amelyek alkalmazására az intézmény engedélyt kapott; az 575/2013/EU rendelet 143. cikkének (4) bekezdésével és az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelettel összhangban az IRB-módszer értesítéshez kötött módosításaira; a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ 101. cikkének (1) bekezdésével összhangban azon IRB-módszer folyamatban lévő felülvizsgálatára, amelynek alkalmazására az intézmény engedélyt kapott; az 575/2013/EU rendelet 149. cikkével összhangban a kevésbé

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a belső minősítésen alapuló módszeren és a fejlett mérési módszeren végrehajtott kiterjesztések és módosítások lényegességének értékelésére irányuló szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 148., 2014.5.20., 36. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésekről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

összetett módszerek alkalmazásához való visszatérés engedélyezése iránti kérelmek elbírálására. Az illetékes hatóságoknak az IRB-módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelésekor e konkrét szempontokra azonos kritériumokat kell alkalmazniuk. Az értékelési módszertant meghatározó szabályokat ezért valamennyi felsorolt esetben alkalmazni kell annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok által alkalmazott értékelési módszerek harmonizáltak legyenek, és elkerülhetővé váljon a szabályozási arbitrázs kockázata.

- (2) Az értékelési módszertannak az illetékes hatóságok által választható vagy kötelező jelleggel alkalmazandó módszerekből kell állnia, és meg kell határoznia azokat a kritériumokat, amelyeket az illetékes hatóságok ellenőriznek.
- (3) Az IRB-módszer alkalmazásához teljesítendő követelményeknek való megfelelés uniós szinten egységes értékelését az illetékes hatóságoknak azonos értékelési módszerekkel kell biztosítaniuk. Ez olyan módszerek meghatározását teszi szükségessé, amelyeket minden illetékes hatóságnak alkalmaznia kell. Tekintettel azonban a modellértékelés jellegére, valamint a modellek sokféleségére és sajátosságaira, az illetékes hatóságoknak felügyeleti mérlegelési jogkörüket is gyakorolniuk kell e módszereknek a konkrét vizsgált modellek kapcsán történő alkalmazása során. Az e rendeletben foglalt értékelési módszertannak meg kell határoznia azokat a minimumkritériumokat, amelyek alapján az illetékes hatóságok ellenőrzik az IRB-módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelést, és elő kell írnia az illetékes hatóságok számára az e célból szükséges egyéb releváns kritériumok ellenőrzésére vonatkozó kötelezettséget. Továbbá bizonyos esetekben, amikor az illetékes hatóság a közelmúltban hasonló minősítési rendszerekre vonatkozóan értékeléseket végzett ugyanabban a kitétségi osztályban, helyénvaló, hogy az értékelések megismétlése helyett felhasználhassa azok eredményeit, ha mérlegelési jogkörét gyakorolva megállapítja, hogy az eredmények lényegileg nem változtak. Ennek célja, hogy az illetékes hatóság elkerülhesse az összetettséget, a szükségtelen terheket és a munkafeladatokat megkettőzését.
- (4) Amennyiben az illetékes hatóságoknak az első engedélykérelemtől eltérő célból szükséges értékelniük, hogy egy intézmény megfelel-e az IRB-módszer használatára vonatkozó követelményeknek, csak azokat a szabályokat kell alkalmazniuk, amelyek az egyéb célú értékelés körébe tartoznak, és minden esetben a korábbi értékelésekből levont következtetésekből kell kiindulniuk.
- (5) Amennyiben az értékelés az 575/2013/EU rendelet 20. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett engedélyek iránti kérelmekre vonatkozik, az együttes határozathozatali eljárással kapcsolatban az említett cikk (8) bekezdésében említett végrehajtás-technikai standardokat kell alkalmazni.
- (6) Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az intézmények megfelelnek-e az IRB-módszer használatára vonatkozó egyedi szabályozási követelményeknek, továbbá értékelniük kell az intézmény által alkalmazott megoldások, rendszerek és módszerek általános minőségét, és az említett követelményeknek való folyamatos megfelelés érdekében folyamatos javításokat, valamint a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodást kell kérniük. Ez az értékelési módszertanra vonatkozó szabályoknak egyrészt lehetővé kell tenniük az illetékes hatóságok számára, hogy szükség szerint az e rendeletben meghatározottakon túl további ellenőrzések révén gyakorolhassák mérlegelési jogkörüket, másrészt biztosítaniuk kell a különböző joghatóságokban alkalmazott felügyeleti módszerek harmonizációját és összehasonlíthatóságát. Ugyanezen okokból az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell az ahhoz szükséges rugalmassággal, hogy alkalmazhassák a legmegfelelőbb választható módszert vagy bármely más, az egyedi követelmények ellenőrzéséhez szükséges módszert, figyelembe véve többek között az egyes minősítési rendszerek által lefedett kitétségtípusok lényegességét, a modellek összetettségét, a helyzet sajátosságait, az intézmény által alkalmazott konkrét megoldást, az intézmény által szolgáltatott bizonyítékok minőségét és az illetékes hatóságok rendelkezésére álló forrásokat. Szintén ugyanezen okokból az illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az arányosság elvével összhangban, az intézmény üzleti tevékenységének és struktúrájának jellegére, méretére és összetettségére tekintettel további teszteket és ellenőrzéseket végezzenek, amennyiben kétség merül fel az IRB-módszer követelményeinek teljesítésével kapcsolatban.

- (7) A teljes IRB-módszer következetes és átfogó értékelése érdekében az intézmények jóváhagyott bevezetési terve alapján benyújtott későbbi engedélykérelmek esetében az illetékes hatóságoknak az értékelésüket legalább a használati és tapasztalati tesztre, a kategóriákba és halmazokba (poolokba) sorolásra, a minősítési rendszerekre és a kockázat számszerűsítésére vonatkozó szabályokra kell alapozniuk, mivel az értékelés e szempontjai az IRB-módszer minden egyes minősítési rendszerére vonatkoznak.
- (8) Annak értékeléséhez, hogy az IRB-módszer alkalmazása elégséges-e, minden minősítési rendszert és kapcsolódó folyamatot ellenőrizni kell, ha az intézmény a minősítési rendszerek kialakításával, bevezetésével és validálásával kapcsolatos feladatokat, tevékenységeket vagy funkciókat harmadik félre ruházott át, vagy harmadik féltől vásárolt minősítési rendszert vagy közös adatokat. Különösen azt kell ellenőrizni, hogy az intézménynél elégséges kontrollokat vezettek-e be, és rendelkezésre áll-e azok teljes dokumentációja. Továbbá, mivel végső soron az intézmény vezető testülete felelős az átruházott folyamatokért és a harmadik féltől vásárolt minősítési rendszerek teljesítményéért, ellenőrizni kell, hogy az intézmény elégséges belső ismeretekkel rendelkezik-e az átruházott folyamatokról és a megvásárolt minősítési rendszerekről. Az illetékes hatóságoknak ezért minden átruházott feladatot, tevékenységet és funkciót, valamint a harmadik féltől vásárolt minősítési rendszereket hasonló módon kell értékelniük, mintha az IRB-módszert teljes mértékben az intézmény belső folyamatai keretében dolgozták volna ki.
- (9) Annak megakadályozása érdekében, hogy az intézmények hosszabb időn keresztül csak részben végezzék el az IRB-módszer fokozatos bevezetését, az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell a bevezetési terv végrehajtására vonatkozó határidő megfelelését, e határidő betartását és a bevezetési terv módosításának szükségességét. Ellenőrizni kell, hogy a bevezetési terv hatálya alá tartozó valamennyi kitettséghoz tartozik-e meghatározott és észszerű maximális időkeret az IRB-módszer bevezetésére.
- (10) Fontos értékelni a validálási funkció robusztusságát és ezáltal a hitelkockázat-ellenőrzési egységtől való függetlenségét, a módszerek és eljárások teljességét, gyakoriságát és elégséges voltát, valamint a beszámolási folyamat működőképességét annak ellenőrzése érdekében, hogy sor kerül-e a minősítési rendszerek objektív értékelésére, és hogy korlátozott ösztönző erővel bír-e a modell hiányosságainak leplezése. Annak ellenőrzése során, hogy a validálási funkció elégséges mértékű függetlenséget élvez-e, az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény méretét és összetettségét.
- (11) mivel a minősítési rendszerek az IRB-módszer központi elemei, és minőségük jelentősen befolyásolhatja a szavatolóőke-követelmények szintjét, a minősítési rendszerek teljesítményét rendszeresen felül kell vizsgálni. Tekintettel arra, hogy a kockázati paraméterek becslését legalább évente felül kell vizsgálni, és a minősítési rendszereket az illetékes hatóságoknak és a belső ellenőrzési funkciónak rendszeresen értékelnie kell, és mivel e feladat elvégzéséhez a validálási funkciótól származó adatokra van szükség, helyénvaló ellenőrizni, hogy a lényeges portfóliókhoz kapcsolódó minősítési rendszerek teljesítményének validálása és az összes többi minősítési rendszer utótesztelése legalább évente megtörténik-e.
- (12) A belső ellenőrzéseknek ténylegesen ki kell terjedniük az IRB-módszer valamennyi területére. Mindazonáltal ellenőrizni kell, hogy a belső ellenőrzési erőforrásokat hatékonyan, a legkockázatosabb területekre összpontosítva használják-e fel. Különösen a többféle minősítési rendszert használó intézmények esetében van szükség bizonyos fokú rugalmasságra. Következésképpen az éves felülvizsgálatok elvégzésének ellenőrzésével az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk azon területeket, amelyek az év során alaposabb felülvizsgálatot igényelnek.
- (13) A minősítési rendszerek alkalmazási körével kapcsolatos minimális szintű harmonizációjának biztosítása érdekében (úgynevezett „használati teszt” útján) az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a kockázatkezelés, a hitelbírálat és a döntéshozatal, valamint a belső tőkeallokáció és a vállalatirányítási funkciók átfogóbb folyamatai keretében a minősítési rendszerek beépültek-e az intézmény vonatkozó eljárásaiba. Ezek olyan alapvető területek, ahol a belső folyamatok kockázati paraméterek alkalmazását teszik szükségessé, ezért az e területeken és a szavatolóőke-követelmények kiszámításához használt kockázati paraméterek közötti eltérések esetén ellenőrizni kell, hogy azok indokoltak-e.

- (14) A tapasztalati teszt követelményei tekintetében annak értékelése során, hogy az intézmény által az IRB-módszer alkalmazását megelőzően alkalmazott minősítési rendszerek „lényegében összhangban” voltak-e az IRB-követelményekkel, az illetékes hatóságoknak különösen azt kell ellenőrizniük, hogy az IRB-módszer alkalmazását megelőző legalább három évben a minősítési rendszert használták-e az intézmény belső kockázatmérési és -kezelési folyamatai során, és hogy sor került-e annak monitorozására, belső validálására és belső ellenőrzésére. A harmonizáció minimális szintjének biztosításához az értékelési módszertan ilyen meghatározása szükséges. Annak ellenőrzésével, hogy a minősítési rendszereket legalább a legalapvetőbb alkalmazási területeken bevezették-e, az illetékes hatóságoknak meg kell győződnie arról, hogy az intézmény ténylegesen alkalmazta-e a minősítési rendszereket, továbbá, hogy a munkavállalók és a vezetők egyaránt megfelelően megismerték-e az adott paramétereket, és kellően tisztában vannak azok jelentésével és hiányosságaival. Végül a tapasztalati időszak alatti monitorozásnak, validálásnak és belső ellenőrzésnek ki kell mutatnia, hogy a minősítési rendszerek megfeleltek az IRB-módszer alapvető követelményeinek, és hogy ezen idő alatt fokozatosan javultak.
- (15) A nem lakossággal szembeni kitettségek esetében a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba (poolokba) sorolásának folyamata függetlenséget igényel, mivel a folyamat jellemzően emberi mérlegeléssel jár. A lakossággal szembeni kitettségek esetében a besorolás folyamata általában teljesen automatikus; a kötelezetre és ügyleteire vonatkozó objektív információkon alapul. A besorolási folyamat helyességét a minősítési rendszernek az intézmény informatikai rendszereiben és eljárásaiban történő megfelelő alkalmazása biztosítja. Mindazonáltal ha a felülbírálat megengedett, a minősítési folyamat során emberi mérlegelés szükséges. Következésképpen, továbbá arra is tekintettel, hogy az értékesítés és a hitelkihelyezés nagyobb volumene érdekében a kitettségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős személyek hajlamosak jobb minősítéseket adni, felülbírálat esetén, beleértve a lakossággal szembeni kitettségeket is, ellenőrizni kell, hogy a besorolást a kitettségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős személyektől független személy vagy bizottság hagyta-e jóvá.
- (16) 12 hónapnál régebbi minősítés esetén, vagy ha a besorolás felülvizsgálatát nem végezték el kellő időben az intézmény szabályzatának megfelelően, az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a kockázattal súlyozott eszközök kiszámítása tekintetében sor került-e konzervatív kiigazításokra. Ennek több oka is van. Ha maga a minősítés elavult, vagy elavult információkon alapul, előfordulhat, hogy a kockázatértékelés nem pontos. Ez különösen igaz akkor, ha a kötelezett helyzete az elmúlt 12 hónapban romlott, és az nem tükröződik a minősítésben, így a kockázatot alábecsülik. Ezenkívül a kockázati paraméterek becslésére vonatkozó általános szabály szerint ha a kockázati paraméterek becslése elégtelen adatokon vagy feltételezéseken alapul, nagyobb konzervatív pótléket kell alkalmazni. Ugyanezt a szabályt kell alkalmazni a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának folyamatára is, azaz amikor a besorolás során elégtelen információt vettek figyelembe, a kockázati súlyok kiszámításakor fokozott konzervativizmus indokolt. Azt, hogy kockázati súlyok kiszámítása során a fokozott konzervativizmust milyen módon alkalmazzák, nem szükséges meghatározni, mivel az intézmény kiigazíthatja a minősítést, a kockázati paraméterek becslését, vagy közvetlenül a kockázati súlyt is. A kiigazításnak arányosnak kell lennie annak az időszakkal a hosszával, amely alatt maga a minősítés vagy a minősítés alapjául szolgáló információ elavult volt.
- (17) Az intézménynek dokumentálnia kell a nemteljesítés és veszteség belsőleg használt egyedi fogalommeghatározásait, és biztosítania kell az 575/2013/EU rendeletben meghatározott fogalmakkal való összhangjukat. Az összhang értékelésekor az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e egyértelmű szabályzattal, amely meghatározza, hogy egy kötelezett vagy ügylet mikor minősül nemteljesítőnek. A szabályzatnak összhangban kell lennie a nemteljesítés azonosítására vonatkozó általános elvekkel. Az EBH iránymutatásokat fogadott el a nemteljesítés 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti meghatározásának alkalmazásáról. A szabályzatot kell építeni továbbá az intézmény kockázatkezelési folyamatába és rendszereibe is, mivel az 575/2013/EU rendelet előírja különösen azt, hogy a belső minősítések – ideértve a nemteljesítési minősítési kategóriába való besorolást is – alapvető szerepet töltsenek be az intézmény kockázatkezelésében és egyéb belső folyamataiban, amelyeket az illetékes hatóságoknak szintén ellenőrizniük kell.
- (18) A kötelezett teljesítőképességére, valamint a nemteljesítő és a teljesítő kitettségekre vonatkozó információk képezik az intézmény belső eljárásainak, a kockázati paraméterek számszerűsítésének és a szavatolótkövetelmények kiszámításának alapját. Ezért nemcsak a nemteljesítő kötelezettek azonosításának, hanem a nemteljesítő kötelezettek teljesítő státuszát helyreállító átsorolási folyamatnak is robusztusnak és hatékonynak kell lennie. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a prudens átsorolási folyamat biztosítja-e, hogy a kötelezett teljesítő státuszát ne állítsák helyre akkor, ha az intézmény várakozásai szerint a kitettség rövid időn belül valószínűleg ismét nemteljesítővé válik.

- (19) Annak érdekében, hogy egységes és pontos áttekintést kapjanak az intézmény által használt minősítési rendszerekről, valamint a minősítési rendszerek időközbeni javításáról, az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény által használt minősítési rendszerek jelenlegi és korábbi verzióit tartalmazó nyilvántartás teljességét (a továbbiakban: a minősítési rendszerek nyilvántartása). Tekintettel arra, hogy a tapasztalati teszt követelményei a belső modell jóváhagyása iránti kérelem elbírálásának időpontját megelőző három évre vonatkoznak, és az illetékes hatóságoknak rendszeresen, de legalább háromévente el kell végezniük a belső modell átfogó felülvizsgálatát, helyénvaló, hogy az illetékes hatóságok ellenőrizzék, hogy a minősítési rendszerek nyilvántartása kiterjed-e a belső modellekre az intézmény által legalább az előző három évben használt verzióira.
- (20) A minősítési rendszerek kidolgozásának és használatának különböző szakaszai emberi mérlegeléssel járnak. Az emberi mérlegelés észszerű alkalmazása javíthatja a modell minőségét és előrejelzéseinek pontosságát. Mindazonáltal, mivel az emberi mérlegelés szubjektív módon megváltoztatja a korábbi tapasztalatokon alapuló becsléseket, alkalmazása kontrollt igényel. Az illetékes hatóságoknak ezért ellenőrizniük kell, hogy az emberi mérlegelés alkalmazását indokolja-e az előrejelzések pontosságához való pozitív hozzájárulása. Így a modell eredményeinek nagyszámú felülbírlása arra utalhat, hogy a minősítési rendszerből fontos információk hiányoznak. Az illetékes hatóságoknak ezért ellenőrizniük kell, hogy az intézmények rendszeresen elemzik-e a felülbírlatok számát és indokolását, és hogy a modell felülvizsgálata során elégséges mértékben kezelik-e a modell feltárt hiányosságait.
- (21) Az illetékes hatóságoknak minden esetben értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő konzervatív pótlékokat alkalmazott-e a kockázati paraméterekre vonatkozó becsléseiben. A konzervatív pótlékok figyelembe kell vennie a kockázat számszerűsítéséhez használt adatokban vagy módszerekben feltárt hiányosságokat és a – például a hitelezési vagy megtérülési szabályzat változásaiból eredő – fokozott bizonytalanságot. Amennyiben egy intézmény már nem felel meg az IRB-módszerre vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy teljesíti-e a minősítési rendszerek megfelelő időben történő korrekciójára vonatkozó követelményt. A konzervatív pótlék alkalmazása nem válthatja ki a modellek korrekcióját és annak biztosítását, hogy azok teljes mértékben megfeleljenek az 575/2013/EU rendelet követelményeinek.
- (22) A kockázat számszerűsítését illetően célszerű időben viszonylag állandó PD-becslések alkalmazásával elkerülhetővé tenni a szavatolótoke-követelmények túlzott ciklikusságát. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a PD-becslések az éves nemteljesítési ráták hosszú távú átlagán alapulnak-e. Emellett, mivel a szavatolótoke stresszhelyzetben segíti az intézményeket a túlélésben, a kockázatbecsléseknek még konjunktúra-időszakokban is figyelembe kell venniük a gazdasági feltételek lehetséges romlását. Végül az adatok elégtelenségéből eredő fokozott bizonytalanság esetén az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az intézmény alkalmazott-e további konzervatív pótlékokat. Ha a rendelkezésre álló idősorok hossza nem fedi le a nemteljesítési ráták várható változékonyságát, megfelelő módszereket kell bevezetni a hiányzó adatok figyelembevételére.
- (23) Az LGD-becslés a nemteljesítések számával súlyozott átlagos realizált LGD-értékeken alapul. Ha a kitétséérték releváns kockázati tényező, figyelembe kell venni az LGD elkülönítésének vagy kockázati differenciálásának egyéb lehetséges kockázati tényezői között annak érdekében, hogy a paramétert homogén halmazokra vagy ügyletkategóriákra számítsák ki. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy ezt a megközelítést megfelelő módon alkalmazzák-e, mivel az biztosítja a PD-paraméter kiszámításával való összhangot és a kockázati súly képletének érdemi alkalmazását. Az 575/2013/EU rendelet különbséget tesz az egyes kitétségekre vonatkozóan a kockázattal súlyozott kitétséértékek kapcsán alkalmazott LGD-becslés, valamint az LGD-becslések portfóliósintű átlagszámítási módja között. Az egyedi LGD becsléstől eltérően a lakossággal szembeni, ingatlannal fedezett kitétségekre vonatkozó, a teljes portfólió szintjén alkalmazott alsó LGD-korlát kitétséggel súlyozott átlagos LGD-ként határozandó meg. Az ingatlannal fedezett kitétségekre vonatkozó kockázati paraméterek megfelelő szintjének biztosítása érdekében az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az alsó LGD-korlátokat helyesen alkalmazzák-e.
- (24) Azokat a nemteljesítő kitétségeket, amelyeket a teljesítő státuszuk helyreállítását követően rövid időn belül ismét nemteljesítővé minősítenek, az első nemteljesítés bekövetkezésének időpontjától nemteljesítőként kell kezelni, mivel teljesítő státuszuk átmeneti helyreállítása a legnagyobb valószínűség szerint a kötelezett valós helyzetére vonatkozó hiányos információk alapján történt. Ennek eredményeként a többszörös nemteljesítés egyetlen nemteljesítésként való kezelése jobban tükrözi a tényleges nemteljesítési tapasztalatot. Az illetékes hatóságoknak ezért ellenőrizniük

kell, hogy a kockázati paraméterek becslése során ugyanazon kötelezett rövid időn belüli többszörös nemteljesítését egyetlen nemteljesítésként kezelik-e. Ráadásul ugyanazon kötelezett többszörös nemteljesítésének külön nemteljesítésként való kezelése jelentős hibákhoz vezethet a kockázati paraméterek becslésében, mivel a magasabb nemteljesítési ráták magasabb PD-becsléseket eredményeznének. Ugyanakkor az intézmény alulbecsülne a nemteljesítéskori veszteségrátát, mivel a kötelezett első nemteljesítéseit gyógyult esetként kezelné, amelyekhez nem kapcsolódik veszteség, miközben az intézményt ténylegesen veszteség érte. Emellett a PD- és LGD-becslések közötti kapcsolat miatt, valamint a várható veszteség reális becslése érdekében a többszörös nemteljesítéseket a PD- és LGD-becslés tekintetében következetesen kell kezelni.

- (25) A nemteljesítő kitétségekre vonatkozóan az intézmény rendelkezésére álló információk köre jelentősen eltér a teljesítő kitétségekre vonatkozó információk körétől. A nemteljesítő kitétségek esetében ugyanis két további kockázati tényező áll rendelkezésre, nevezetesen a nemteljesítés időtartama és a realizált megtérülés. Ezért a nemteljesítés előtt elvégzett LGD-becslés nem elegendő, mivel a kockázati becsléseknek az összes jelentős kockázati tényezőt figyelembe kell venniük. Emellett a nemteljesítő kitétségek esetében már ismert, hogy a nemteljesítés időpontjában milyen gazdasági feltételek álltak fenn. Továbbá a nemteljesítő kitétségek LGD-jének tükröznie kell az aktuális gazdasági körülmények között várható veszteség és a megtérülési időszak alatt esetlegesen bekövetkező váratlan veszteség összegét. Ezért az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a nemteljesítő kitétségek LGD-értékét (a továbbiakban: nemteljesítéskori LGD) megbecsülik-e akár közvetlenül, akár a várható veszteségre vonatkozó legpontosabb becslés (EL_{BE}) és egy olyan többlet összegeként, amely a megtérülési időszakban esetlegesen bekövetkező váratlan veszteséget ragadja meg. Az alkalmazott módszertől függetlenül a nemteljesítéskori LGD becslésénél figyelembe kell venni a nemteljesítés időtartamára és a becslés időpontjáig realizált megtérülésekre vonatkozó információkat, és számolni kell a gazdasági feltételeknek a megtérülési folyamat várható időtartama alatti esetleges kedvezőtlen változásával.
- (26) A saját LGD-becslést alkalmazó intézmények esetében a biztosítékezelésre vonatkozó belső követelményeknek általában összhangban kell lenniük az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címe 4. fejezetének 3. szakaszában foglalt követelményekkel. Az illetékes hatóságoknak a biztosítékok értékelésére és a jogbiztonságra vonatkozó követelményekre kell összpontosítaniuk, mivel gondoskodni kell a biztosítékok rendszeres és megbízható értékeléséről, valamint arról, hogy az értékelés az aktuális piaci feltételek melletti valós piaci értéket tükrözze. Az újraértékelés gyakoriságát és jellegét a biztosíték típusához kell igazítani, mivel az elavult vagy pontatlan értékelés a hitelezési kitétségekhez kapcsolódó kockázat alulbecsléséhez vezethet. Alapvető fontosságú az is, hogy a biztosíték minden érintett joghatóságban jogilag hatályos és érvényesíthető legyen. Ellenkező esetben a kitétséget fedezetlenként kell kezelni; a kockázat számszerűsítésében az ilyen biztosíték elismerése a kockázat alulbecsléséhez vezethet.
- (27) Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a fejlett IRB-módszer alkalmazásában, azaz saját LGD-becslések használatakor a garantőröket akkor tekintik-e elismerhetőnek, ha az IRB-módszer szerint jóváhagyott minősítési rendszer alkalmazásával minősítették őket; más garantőrök is elismerhetők, feltéve, hogy intézményként, központi kormányzatként vagy központi bankként, vagy külső hitelminősítő intézmény hitelminősítésével rendelkező vállalként vannak besorolva, és a garancia megfelel az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címe 4. fejezetének 3. szakaszában meghatározott követelményeknek, amelyek a sztenderd módszerre is alkalmazandók.
- (28) A kitétségek kitétségi osztályokba sorolásának értékelése során egyedi követelményeket kell megállapítani, amelyek alapján az illetékes hatóságok ellenőrizhetik a kitétségek lakossággal szembeni kitétséggént való besorolását, mivel e kitétségeket a kockázattal súlyozott kitétségérték kiszámítása szempontjából kedvezményes kezelésben részesültek. Egyes kitétségi osztályokat az ügylet jellemzői alapján, míg másokat a kötelezett típusa alapján határoznak meg; ennek eredményeként előfordulhatnak olyan kitétségek, amelyek több kitétségi osztály kritériumait is teljesítik. Az illetékes hatóságoknak ezért ellenőrizniük kell, hogy az intézmény a helyes besorolási sorrendet követve biztosítja-e a kitétségek következetes és egyértelmű besorolását.

- (29) Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a stresszteszték eredményeit figyelembe veszik-e a kockázat- és tőkekezelési folyamatokban, mivel a stresszteszték eredményeinek a döntéshozatali folyamatokba való beépítése biztosítja, hogy a forgatókönyveket érdemben kidolgozzák és végrehajtsák azok szavatoló-tőke-követelményekre gyakorolt hatásának megállapításával együtt, valamint hogy az intézmény vezetése során figyelembe vegyék a szavatoló-tőke-követelmények előrettekintő szempontjait.
- (30) Azoknak az intézményeknek, amelyek az LGD-re és a hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozóan saját becslést alkalmaznak, a szavatoló-tőke-követelmény kiszámításakor ki kell számítaniuk a kitétségek IRB-módszer szerinti tényleges lejáratát. Rulírozó kitétségek esetében az intézmény az aktuális lehívás lejáratát meghaladóan van kockázatnak kitéve, mivel a hitelfelvevő további összegeket is lehívhat. Ezért az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a rulírozó kitétségek tényleges lejáratának kiszámítása az ügylet lejáratát dátumán alapul-e.
- (31) Az egyrészt a várható veszteségértékek, másrészt a hitelkockázati kiigazítások, kiegészítő értékelési korrekciók és egyéb szavatoló-tőke-csökkentések közötti különbséget („IRB-módszer szerinti többletvesztés”) összesített szinten kell kiszámítani, külön a nemteljesítő és külön a teljesítő kitétségek portfóliójára vonatkozóan. A nemteljesítő és a teljesítő kitétségek elkülönítése annak érdekében szükséges, hogy a nemteljesítő portfólióra elvégzett számításból származó negatív összegeket ne számítsák be a teljesítő kitétségek portfóliójára elvégzett számításból kapott pozitív összegekkel szemben. Ettől eltekintve az átfogó számítás összhangban van a szavatoló-tőke általános fogalmával, amely szerint a szavatoló-tőkének teljes mértékben rendelkezésre kell állnia az intézmény fizetőkép-telensége esetén felmerülő váratlan veszteségek fedezésére. Mivel az IRB-módszer szerinti többletvesztés számítása során figyelembe vett hitelkockázati kiigazítások, a kiegészítő értékelési korrekciók és egyéb szavatoló-tőke-csökkentések összegét a várható veszteségek fedezése érdekében már levonták a szavatoló-tőkéből, a teljes várható veszteségen felüli többletük maradéktalanul felhasználható az összes nemteljesítő kitétségen azonosított veszteségek fedezésére. Ezért az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a szavatoló-tőkének az IRB-módszer szerinti többletvesztésen alapuló kiigazításait helyesen számították ki és alkalmazzák-e.
- (32) A megbízhatatlan, pontatlan, hiányos vagy elavult adatok hibákat eredményezhetnek a kockázatbecslésben és a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításában. Emellett az intézmény kockázatkezelési eljárásaiban felhasználva az ilyen adatok hibás hitelezési és vezetői döntésekhez is vezethetnek. Az adatok megbízhatósága és jó minősége érdekében az adatgyűjtéssel és -tárolással kapcsolatos infrastruktúrát és eljárásokat megfelelően dokumentálni kell az adatok jellemzőinek és forrásainak teljeskörű leírásával annak érdekében, hogy az adatok megfelelően felhasználhatók legyenek a belső folyamatokban és a szavatoló-tőke-követelmények kiszámítására szolgáló folyamatokban. Ezért az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell a kockázati paraméterek becsléséhez, a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásához, valamint a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításához felhasznált adatok minőségét és dokumentálását.
- (33) Az adatok minősége, a kockázatbecslés pontossága és a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításának pontossága nagymértékben függ az IRB-módszerhez használt informatikai rendszerek megbízhatóságától. Továbbá a kockázatkezelési folyamatok és a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításának folytonossága és következetessége csak akkor biztosítható, ha az e célokra használt informatikai rendszerek biztonságosak és megbízhatóak, és az informatikai rendszer kellően robusztus. Ezért szükséges, hogy az illetékes hatóságok ellenőrizzék az intézmény informatikai rendszereinek megbízhatóságát és az informatikai infrastruktúra robusztusságát is.
- (34) Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a részvényjellegű kitétségek hozamára vonatkozó, lehetőség szerint egymást nem átfedő megfigyeléseket felhasználják-e a részvényjellegű kitétségekre vonatkozó belső modellek kidolgozásához és validálásához is. Az egymást nem átfedő megfigyelések jobb minőségű előrejelzéseket biztosítanak, mivel minden megfigyeléshez azonos súly tartozik, és a megfigyelések nem állnak szoros kapcsolatban egymással.
- (35) Az IRB-módszer alkalmazásához az illetékes hatóságok jóváhagyása szükséges, és ugyanígy jóváhagyást igényel a módszer bármely lényeges módosítása. Ennek eredményeként az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a belső irányítási folyamat és különösen az ilyen módosítások jóváhagyásának belső folyamata biztosítja-e, hogy csak az 575/2013/EU rendeletnek és az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletnek megfelelő módosításokat hajtsanak végre, és ezzel összefüggésben a módosítások osztályozása következetes-e a szabályozási arbitrázs elkerülése érdekében.

- (36) E rendelet rendelkezései szorosan kapcsolódnak egymáshoz, mivel azok mindegyike azon értékelési módszertan szempontjaival foglalkozik, amelyet az illetékes hatóságoknak alkalmazniuk kell annak értékelésekor, hogy egy intézmény megfelel-e az IRB-módszer követelményeinek. Az egyszerre hatályba léptetendő rendelkezések koherenciája, valamint annak elősegítése érdekében, hogy a hatályuk alá tartozó személyek átfogó rálátással rendelkezzenek a szóban forgó rendelkezésekre és könnyen hozzáférhessenek azokhoz, az 575/2013/EU rendelet által az IRB-módszer értékelési módszertanával kapcsolatban előírt szabályozástechnikai standardokat célszerű egyetlen rendeletbe foglalni.
- (37) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.
- (38) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetetről, elemezte az ezzel összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznot, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 37. cikke alapján létrehozott banki érdekképviselői csoport véleményét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

AZ ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

A belső minősítésen alapuló módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok e rendelet alkalmazásával értékelik, hogy egy intézmény megfelel-e a belső minősítésen alapuló módszer (a továbbiakban: IRB-módszer) használatára vonatkozó követelményeknek, a következők szerint:
- a) az IRB-módszer használatára vonatkozó első engedélykérelmek az 575/2013/EU rendelet 144. cikke szerinti elbírálásakor az illetékes hatóságok e rendelet valamennyi rendelkezését alkalmazzák;
- b) az IRB-módszer jóváhagyott fokozatos végrehajtási terv alapján történő kiterjesztésére vonatkozó engedélykérelmek az 575/2013/EU rendelet 148. cikke szerinti elbírálásakor az illetékes hatóságok e rendelet 4., 5., 7. és 8. fejezetét, valamint az adott kérelem szempontjából releváns egyéb részeit alkalmazzák;
- c) az 575/2013/EU rendelet 143. cikkének (3) bekezdésében említett módosítások végrehajtására vonatkozó előzetes engedélykérelmek elbírálásakor az illetékes hatóságok e rendelet minden olyan részét alkalmazzák, amely az említett módosítások szempontjából releváns;
- d) a minősítési rendszerekben és a részvényjellegű kitétségekre vonatkozó, belső modellen alapuló módszerekben az 575/2013/EU rendelet 143. cikkének (4) bekezdése szerinti értesítés alapján elvégzendő módosítások értékelésekor az illetékes hatóságok e rendelet minden olyan részét alkalmazzák, amely az említett módosítások szempontjából releváns;
- e) az IRB-módszer alkalmazásának a 2013/36/EU irányelv 101. cikke szerinti folyamatos felülvizsgálatok az illetékes hatóságok e rendelet minden olyan részét alkalmazzák, amely a felülvizsgálat szempontjából releváns;
- f) a kevésbé összetett módszerek alkalmazásához való visszatérésre vonatkozó engedélykérelmek az 575/2013/EU rendelet 149. cikke szerinti elbírálásakor az illetékes hatóságok e rendelet 6–8. cikkét alkalmazzák.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

(2) Az e rendelet (1) bekezdésben említett rendelkezéseiben meghatározott kritériumokon túlmenően az illetékes hatóságok ellenőrzik az IRB-módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékeléséhez szükséges egyéb releváns kritériumokat.

2. cikk

Az illetékes hatóságok által alkalmazandó módszerek

(1) Az IRB-módszer alkalmazására vonatkozó első engedélykérelmek elbírálásakor az illetékes hatóságok az e rendeletben meghatározott valamennyi kötelező módszert alkalmazzák. Az e rendeletben meghatározott egyéb módszereket is alkalmazhatnak a (7) bekezdés szerint, valamint azoktól eltérő egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(2) Az IRB-módszer fokozatos végrehajtási terv szerinti kiterjesztésére irányuló engedélykérelmek elbírálásakor az illetékes hatóságok a 4., 5., 7. és 8. fejezetben meghatározott valamennyi kötelező módszert alkalmazzák. Az e rendeletben meghatározott egyéb módszereket is alkalmazhatnak a (7) bekezdés szerint, valamint azoktól eltérő egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(3) Az IRB-módszerben végrehajtandó módosításokra vonatkozó előzetes engedélykérelmek elbírálásakor az illetékes hatóságok felülvizsgálják az intézmények által az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikke szerint benyújtandó dokumentumokat. Az e rendeletben meghatározott bármely módszert alkalmazhatják a (7) bekezdés szerint, valamint egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(4) A minősítési rendszerekben és a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó, belső modellen alapuló módszerekben értesítés alapján elvégzendő módosítások értékelésekor az illetékes hatóságok felülvizsgálják az intézmények által az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikke szerint benyújtandó dokumentumokat, és az e rendeletben meghatározott bármely módszert alkalmazhatják a (7) bekezdés szerint, valamint egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(5) Az IRB-módszer alkalmazásának folyamatos felülvizsgálatakor az illetékes hatóságok az e rendeletben meghatározott bármely módszert alkalmazhatják a (7) bekezdés szerint, valamint egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(6) A kevésbé összetett módszerek alkalmazására való visszatérés iránti kérelmek elbírálásakor az illetékes hatóságok az e rendelet 2. fejezetében meghatározott bármely módszert alkalmazhatják a (7) bekezdés szerint, valamint egyéb módszereket is a (8) bekezdés szerint.

(7) Amennyiben ez a rendelet a módszerek választható használatáról rendelkezik, az illetékes hatóságok bármely olyan módszert alkalmazhatnak, amely az intézmény üzleti tevékenysége és szervezeti felépítése jellegét, méretét és összetettségét tekintve erre alkalmas és megfelelő, figyelembe véve:

- a) a minősítési rendszerek hatálya alá tartozó kitettség típusok lényegességét; valamint
- b) a minősítési modellek és kockázati paraméterek összetettségét és azok bevezetését.

(8) Az e rendeletben meghatározott módszereken kívül az illetékes hatóságok más módszereket is alkalmazhatnak, amelyek az intézmény üzleti tevékenysége és szervezeti felépítése jellegét, méretét és összetettségét tekintve erre alkalmasak és megfelelőek, amennyiben ez az IRB-módszer használatára vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékeléséhez szükséges.

(9) Az e rendeletben meghatározott módszerek alkalmazásakor az illetékes hatóságok figyelembe vehetik az általuk vagy más illetékes hatóságok által a közelmúltban végzett értékelések eredményeit, amennyiben ezek az értékelések mindkét alábbi feltételnek megfelelnek:

- a) az értékelés részben vagy egészben a kötelező módszereken alapult;
- b) az értékelés tárgyát azonos vagy hasonló minősítési rendszer képezte ugyanabban a kitettségi osztályban.

3. cikk

A dokumentáció minősége

(1) Annak ellenőrzéséhez, hogy az intézmény teljesíti-e az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének e) pontjában előírt dokumentációs követelményt, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 142. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott minősítési rendszerek (a továbbiakban: minősítési rendszerek) dokumentációja:

- a) kellően részletes és pontos-e ahhoz, hogy hatékonyan lehessen használni;
- b) rendelkezik-e az intézmény megfelelő szintű vezetői jóváhagyásával;
- c) minden egyes dokumentum tekintetében tartalmazza-e legalább a dokumentum típusát, szerzőjét, felülvizsgálóját, engedélyezőjét, felelősét, a kidolgozás és a jóváhagyás időpontját, a dokumentum verziószámát és módosítási előzményeit;
- d) lehetővé teszi-e harmadik felek számára a minősítési rendszerek működésének vizsgálatát és megerősítését, ezen belül különösen a következők vizsgálatát és megerősítését:
  - i. a minősítési rendszer kialakításának dokumentációja kellően részletes ahhoz, hogy harmadik felek megérthessék a minősítési rendszer valamennyi aspektusának indokolását, beleértve a feltevéseket, a matematikai képleteket, emberi mérlegelés esetén a döntéseket, valamint a minősítési rendszer fejlesztésére vonatkozó eljárásokat;
  - ii. a minősítési rendszer dokumentációja kellően részletes ahhoz, hogy harmadik felek megérthessék az egyes minősítési modellek és kockázati paraméterek működését, korlátait és fő feltételezéseit, és megismételhessék a modellfejlesztést;
  - iii. a minősítési folyamat dokumentációja kellően részletes ahhoz, hogy harmadik felek megérthessék a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának módszerét, valamint azok tényleges besorolását, és megismételhessék a besorolást.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy az intézmény rendelkezik-e olyan szabályzatokkal, amelyek a dokumentációra vonatkozó konkrét előírásokkal biztosítják, hogy

- a) a belső dokumentáció kellően részletes és pontos legyen;
- b) meghatározott személyek vagy egységek feladata legyen, hogy biztosítsák a dokumentáció teljességét, következetességét, pontosságát, frissítését, adott esetben jóváhagyását és biztonságos őrzését;
- c) az intézmény elégséges módon dokumentálja az IRB-módszer alkalmazására vonatkozó szabályzatait, eljárásait és módszereit.

4. cikk

Harmadik felek bevonása

(1) A minősítési rendszerek működőképességére és integritására vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 144. cikkének (1) bekezdésében meghatározott követelménynek való megfelelés értékelésekor, amennyiben az intézmény harmadik félre ruházta át a minősítési rendszereinek kialakításával, bevezetésével és validálásával kapcsolatos feladatokat, tevékenységeket vagy funkciókat, vagy harmadik féltől vásárolt minősítési rendszert vagy közös adatokat, az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy az átruházás vagy a vásárlás nem akadályozza-e e rendelet alkalmazását, továbbá ellenőrzi az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény 2013/36/EU irányelv 3. cikke (1) bekezdésének 9. pontjában meghatározott felső vezetése (a továbbiakban: felső vezetés), valamint az intézmény vezető testülete vagy az általa kijelölt bizottság aktívan részt vesz a harmadik félre ruházott feladatokkal, tevékenységekkel és funkciókkal, illetve a harmadik felektől beszerzett minősítési rendszerekkel kapcsolatos felügyeletben és döntéshozatalban;
- b) az intézmény személyzete kellően ismeri a harmadik felekre ruházott feladatokat, tevékenységeket vagy funkciókat, valamint a harmadik felektől beszerzett adatok és minősítési rendszerek szerkezetét;

- c) a kiszervezett funkciók vagy folyamatok folytonossága biztosított, többek között megfelelő készenléti tervezés révén;
- d) a harmadik félre átruházott feladatok, tevékenységek és funkciók belső ellenőrzését vagy egyéb kontrollját nem korlátozza vagy akadályozza a harmadik fél bevonása;
- e) az illetékes hatóság teljeskörűen hozzáfér valamennyi releváns információhoz.

(2) Amennyiben egy intézmény minősítési rendszerének és kockázatbecslésének kidolgozásában harmadik fél vesz részt, az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy:

- a) az (1) bekezdés a)–e) pontja teljesül-e;
- b) az említett minősítési rendszerekkel és e kockázatbecslésekkel kapcsolatos validálási tevékenységeket a harmadik féltől eltérő fél végzi-e;
- c) a harmadik fél ellátja-e az intézményt az említett validálási tevékenységek elvégzéséhez szükséges információkkal.

(3) Amennyiben a minősítési rendszer fejlesztéséhez és a kockázati paraméterek becsléséhez az intézmény több intézmény közös adatait használja, és a minősítési rendszert harmadik fél fejleszti, a harmadik fél segítheti az intézményt a validálási tevékenységeiben azzal, hogy ellátja a közös adatokhoz való hozzáférést igénylő validálási feladatokat.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják a harmadik féllel kötött megállapodásokat és a harmadik fél feladatait meghatározó egyéb releváns dokumentumokat;
- b) írásbeli nyilatkozatot szereznek be az intézmény személyzetének érintett tagjaitól vagy azon harmadik féltől, amelyre a feladatot, tevékenységet vagy funkciót átruházták;
- c) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény felső vezetését vagy vezető testületét, a feladattal, tevékenységgel vagy funkcióval megbízott harmadik felet, vagy az intézmény vezető testülete által kijelölt bizottságot;
- d) szükség esetén felülvizsgálják az intézmény vagy a harmadik fél egyéb releváns dokumentumait.

5. cikk

Az IRB-módszer követelményeinek való ideiglenes meg nem felelés

Az 575/2013/EU rendelet 146. cikke a) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóság:

- a) felülvizsgálja, hogy az intézménynek a megfelelés belátható időn belüli helyreállítására irányuló terve elégséges-e a meg nem felelés orvoslására, és hogy az ütemterv a következők mindegyikét figyelembe véve észszerű-e:
  - i. a meg nem felelés lényegessége;
  - ii. a megfelelés helyreállításához szükséges intézkedések mértéke;
  - iii. az intézmény rendelkezésére álló források;
- b) rendszeres időközönként monitorozza az intézménynek a megfelelés belátható időn belüli helyreállítására irányuló terve megvalósítása terén elért előrehaladást;
- c) az e rendeletben meghatározott értékelési módszerek alkalmazásával ellenőrzi, hogy az intézmény a terv végrehajtása után megfelel-e a vonatkozó követelményeknek.

2. FEJEZET

A FOKOZATOS BEVEZETÉSI TERVEK ÉS A SZTENDERD MÓDSZER ALKALMAZÁSA ALÓLI TARTÓS MENTESÍTÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

6. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékeléséhez, hogy egy intézmény megfelel-e az IRB-módszer alkalmazására vonatkozóan az 575/2013/EU rendelet 148. cikkében meghatározott feltételeknek, valamint az említett rendelet 150. cikkében a tartós mentesítésre vonatkozóan meghatározott feltételeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbi feltételek egyidejű teljesülését:

- a) az intézmény kezdeti lefedettsége és az IRB-módszer fokozatos bevezetésére vonatkozó terve a 7. cikkel összhangban elégséges;
- b) azok a kitétségi osztályok, kitétségtípusok vagy üzleti egységek, amelyeknél a sztenderd módszert alkalmazzák, jogosultak az IRB-módszer alóli állandó mentességre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézménynek az IRB-módszer fokozatos bevezetésére vonatkozó tervét;
- b) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait és eljárásait, beleértve az IRB-módszer fokozatos bevezetésének és az IRB-módszer alóli állandó mentességnek a hatálya alá tartozó kitétségek részarányára vonatkozó számítási módszereket;
- c) felülvizsgálják az egyes kitétségeknek az IRB-módszer vagy a sztenderd módszer alkalmazási körébe történő besorolásában részt vevő egységek és vezető testületek szerep- és felelősségi körét;
- d) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- e) felülvizsgálják a belső ellenőrzési funkció vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- f) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és az ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló releváns jelentéseket;
- g) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok:

- a) felülvizsgálhatják az egyes kitétségeknek az IRB-módszer vagy a sztenderd módszer alkalmazási körébe történő besorolásához használt informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- b) mintavételes tesztet végezhetnek és dokumentumokat vizsgálhatnak felül a kötelezettek jellemzőivel, valamint a mintában szereplő kitétségek kezdeményezésével és fenntartásával kapcsolatban;
- c) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

7. cikk

Az IRB-módszer fokozatos bevezetése

(1) A kezdeti lefedettség és az intézménynek az IRB-módszer az 575/2013/EU rendelet 148. cikke szerinti, fokozatos bevezetésére vonatkozó terve értékelése során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a fokozatos bevezetési terv tartalmazza legalább a következőket:
  - i. az egyes minősítési rendszerek alkalmazási körének, valamint az egyes minősítési modellek alkalmazásával minősített kitétségek típusainak meghatározását;

- ii. az IRB-módszer alkalmazásának tervezett időpontjait az egyes kitettség típusok tekintetében;
- iii. az értékelés időpontjában érvényes teljes kitettségértékre és az értékelés időpontjában alkalmazott módszernek megfelelően az egyes kitettség típusokra kiszámított kockázattal súlyozott kitettségértékekre vonatkozó információkat;
- b) a fokozatos bevezetési terv tartalmazza az intézmény és adott esetben anyavállalata összes kitettségét, valamint az intézmény leányvállalatainak valamennyi kitettségét, kivéve, ha a kitettségeket a 8. cikk szerint értékeli;
- c) a bevezetést az 575/2013/EU rendelet 148. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdése szerint tervezik;
- d) amennyiben az intézmény bármely kitettségi osztályra vonatkozóan engedélyt kapott az IRB-módszer alkalmazására, a részvényjellegű kitettségekre az IRB-módszert alkalmazza, kivéve az 575/2013/EU rendelet 148. cikkének (5) bekezdésében meghatározott eseteket;
- e) az IRB-módszer bevezetésének sorrendjét és időszakait az intézmény valós kapacitásai alapján, az 575/2013/EU rendelet 145. cikkében említett adatok, minősítési rendszerek és tapasztalati időszakok rendelkezésre állását figyelembe véve határozzák meg, és azokat nem használják szelektív módon a szavatolótőke-követelmények csökkentésére;
- f) az IRB-módszer bevezetésének sorrendje biztosítja, hogy a bevezetés az intézmény főtevékenységéhez kapcsolódó hitelkockázati kitettségek tekintetében elsőbbséget élvezzen;
- g) minden kitettség típusra és üzleti egységre vonatkozóan meghatároznak egy, az IRB-módszer bevezetésére vonatkozó határidőt, amely az intézmény tevékenységeinek jellege és nagyságrendje alapján észszerű.

(2) Az illetékes hatóságok a következők együttes figyelembevételével határozzák meg, hogy az (1) bekezdés g) pontjában említett határidő észszerű-e:

- a) az intézmény – beleértve annak anyavállalatát és leányvállalatait is – működésének összetettsége;
- b) az intézményen, valamint adott esetben annak anyavállalatán és leányvállalatain belüli üzleti egységek és üzletágak száma;
- c) a fokozatos bevezetési terv hatálya alá tartozó valamennyi szervezet által bevezetendő minősítési rendszerek száma és összetettsége;
- d) minősítési rendszerek bevezetésére irányuló tervek olyan harmadik országokban található leányvállalatoknál, ahol jelentős jogi vagy egyéb nehézségek állnak fenn az IRB-modellek jóváhagyásával kapcsolatban;
- e) pontos, megfelelő és teljes idősorok rendelkezésre állása;
- f) az intézmény operatív kapacitása a minősítési rendszerek kidolgozására és bevezetésére;
- g) az intézménynek az egyes kitettség típusok kezelésében szerzett korábbi tapasztalata.

(3) Annak értékelésekor, hogy az intézmény teljesíti-e az IRB-módszer fokozatos bevezetésére vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 148. cikke szerint az illetékes hatóságok engedélyéhez kötött tervet, az illetékes hatóságok csak akkor tekinthetik megfelelőnek a sorrend és az időtartam módosítását, ha az alábbi feltételek közül egy vagy több teljesül:

- a) jelentős változások következnek be az üzleti környezetben, különösen a stratégia, valamint a fúziók és felvásárlások terén;
- b) jelentős változások következnek be a releváns szabályozási követelményekben;
- c) az illetékes hatóság, a belső ellenőrzés vagy a validálási funkció lényeges hiányosságokat tárt fel a minősítési rendszerekben;
- d) a (2) bekezdésben említett elemek jelentősen megváltoztak, vagy a (2) bekezdésben említett elemek bármelyikét nem vették elégséges mértékben figyelembe az IRB-módszer fokozatos bevezetésére vonatkozó, jóváhagyott tervben.

8. cikk

A tartós mentesítés feltételei

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény teljesíti-e a sztenderd módszer alóli tartós mentesítés feltételeit az 575/2013/EU rendelet 150. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett kitétségek tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény értékeli és figyelembe veszi a reprezentatív partnerekre vonatkozó külső adatok rendelkezésre állását;
- b) az adott kitétségi osztályba tartozó partnerek minősítési rendszerének kidolgozásával kapcsolatban az intézménynél felmerülő költségeket az intézmény méretének, valamint tevékenységei jellegének és nagyságrendjének figyelembevételével értékeli;
- c) az intézmény operatív kapacitását a minősítési rendszer kidolgozására és bevezetésére az intézmény tevékenységének jellegét és nagyságrendjét figyelembe véve értékeli.

(2) Annak értékelésekor, hogy az intézmény teljesíti-e a sztenderd módszer alóli tartós mentesítés feltételeit az 575/2013/EU rendelet 150. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett kitétségek tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény megvizsgálta és figyelembe vette-e az alábbiak legalább egyikét:

- a) azt, hogy a kitétségek – az elkülönítetten kezelt portfóliókat és üzletágakat is beleértve – nem elég homogének ahhoz, hogy lehetővé tegyék egy robusztus és megbízható minősítési rendszer kidolgozását;
- b) azt, hogy a sztenderd módszer szerint számított, kockázattal súlyozott kitétségérték jelentősen magasabb, mint az IRB-módszer szerint számított várható, kockázattal súlyozott kitétségérték;
- c) azt, hogy a kitétségek az intézmény olyan üzleti egységéhez vagy üzletágához kapcsolódnak, amelynek megszüntetését tervezik;
- d) azt, hogy a kitétségek olyan portfóliókat tartalmaznak, amelyek az 575/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban a részben tulajdonolt leányvállalatok arányos konszolidációjának tárgyát képezik.

(3) Annak értékelésekor, hogy az intézmény teljesíti-e a sztenderd módszer alóli tartós mentesítés feltételeit, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény rendszeresen figyelemmel kíséri-e az 575/2013/EU rendelet 150. cikkében foglalt követelményeknek való megfelelést.

3. FEJEZET

A BELSŐ BECSLÉSEK VALIDÁLÁSI, VALAMINT AZ INTÉZMÉNY BELSŐ IRÁNYÍTÁSI ÉS FELVIGYÁZÁSI FUNKCIÓINAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

9. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelésekor, hogy egy intézmény megfelel-e a belső irányításra vonatkozó követelményeknek, beleértve a felső vezetésre és a vezető testületre, a belső beszámolásra, a hitelkockázat-ellenőrzésre és a belső ellenőrzésre, a felvigyázásra és a validálásra vonatkozó követelményeket is, az illetékes hatóságok ellenőrzik a következők mindegyikét:

- a) az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének c) és f) pontjában, 174. cikkének d) pontjában, 185. cikkében és 188. cikkében említett, az intézmény minősítési rendszereinek validálására szolgáló intézkedések, mechanizmusok és eljárások robusztusságát, valamint a validálás elvégzéséért felelős alkalmazottak (a továbbiakban: validálási funkció) megfelelőségét a következők tekintetében:
- i. a validálási funkció függetlensége, a 10. cikk szerint;
  - ii. a validálási folyamat alkalmazásának teljessége és gyakorisága, a 11. cikk szerint;
  - iii. a validálási funkció módszereinek és eljárásainak elégséges volta, a 12. cikk szerint;
  - iv. a beszámolási folyamat és a validálási következtetések, megállapítások és ajánlások kezelésére szolgáló folyamat működőképessége, a 13. cikk szerint;
- b) az intézmény belső irányítását és felügyelését, beleértve a hitelkockázat-ellenőrzési egységet és az intézmény belső ellenőrzését az 575/2013/EU rendelet 189., 190. és 191. cikkében említettek szerint, az alábbiak tekintetében:
- i. a felső vezetés és a vezető testület szerepe, a 14. cikk szerint;
  - ii. a vezetés beszámolója, a 15. cikk szerint;
  - iii. a hitelkockázat-ellenőrzési egység, a 16. cikk szerint;
  - iv. a belső ellenőrzés, a 17. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény releváns belső szabályzatait és eljárásait;
- b) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- c) felülvizsgálják a minősítési rendszerekre vonatkozó releváns jelentéseket, valamint az e jelentéseken alapuló következtetéseket és döntéseket;
- d) felülvizsgálják a hitelkockázat-ellenőrzési, belső ellenőrzési, felügyelési és validálási funkciók tevékenységeiről az e funkciókért felelős személyzet vagy az intézmény más kontrollfunkciója által készített releváns jelentéseket, valamint e funkciók következtetéseit, megállapításait és ajánlásait;
- e) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(3) A validálási funkció értékeléséhez a (2) bekezdésben említett módszereken kívül az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják a validálási funkcióban részt vevő személyzet szerep- és felelősségi körét;
- b) felülvizsgálják az éves validálási munkaterv elégséges voltát és megfelelőségét;
- c) felülvizsgálják a validálási funkció által használt validálási kézikönyveket;
- d) felülvizsgálják a megállapítások és a vonatkozó ajánlások lényegességüknek megfelelő kategorizálásának folyamatát;
- e) felülvizsgálják a validálási funkció következtetéseinek, megállapításainak és ajánlásainak következetességét;
- f) felülvizsgálják a validálási funkció szerepét a minősítési rendszerek belső jóváhagyási eljárásában és a kapcsolódó módosításokban;
- g) felülvizsgálják az egyes vonatkozó ajánlásokhoz kapcsolódó, a megfelelő vezetési szinten jóváhagyott cselekvési terveket, ideértve azok monitorozását is.

(4) Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és 190. cikkében említett hitelkockázat-ellenőrzési egység értékeléséhez az illetékes hatóságok a (2) bekezdésben említett követelményeken túlmenően az alábbi módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják a hitelkockázat-ellenőrzési egység érintett személyzetének és felső vezetésének szerep- és felelősségi körét;
- b) felülvizsgálják a hitelkockázat-ellenőrzési egység és a felső vezetés által a vezető testület vagy annak kijelölt bizottsága részére benyújtott releváns jelentéseket.

(5) Az 575/2013/EU rendelet 191. cikkében említett belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység értékeléséhez az illetékes hatóságok a (2) bekezdésben említett követelményeken túlmenően az alábbi módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják a belső ellenőrzésben részt vevő személyzet releváns szerep- és felelősségi körét;
- b) felülvizsgálják az éves belső ellenőrzési munkaterv elégséges voltát és megfelelőségét;
- c) felülvizsgálják a vonatkozó ellenőrzési kézikönyveket és munkaprogramokat, valamint a vonatkozó ellenőrzési jelentésekben foglalt megállapításokat és ajánlásokat;
- d) felülvizsgálják az egyes vonatkozó ajánlásokhoz kapcsolódó, a megfelelő vezetési szinten jóváhagyott cselekvési terveket.

(6) A (2) bekezdésben felsorolt módszereken kívül az illetékes hatóságok az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés céljából felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait is.

2. SZAKASZ

A validálási funkció értékelésének módszertana

10. cikk

A validálási funkció függetlensége

(1) Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdése f) pontjának, 174. cikke d) pontjának, valamint 185. cikkének és 188. cikkének alkalmazásában a validálási funkció függetlenségének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a validálási funkcióért felelős egység vagy – kizárólag validálási funkciót ellátó külön egység hiányában – a validálási funkciót ellátó személyzet tekintetében teljesül-e az alábbi feltételek mindegyike:

- a) a validálási funkció független a kitétségek kezdeményezéséért vagy megújításáért, valamint a modell kialakításáért vagy fejlesztéséért felelős személyzeti és vezetői funkciótól;
- b) a validálási funkciót ellátó személyzet nem azonos a minősítési rendszer kialakításáért és fejlesztéséért felelős, sem pedig a hitelkockázat-ellenőrzési funkcióért felelős személyzettel;
- c) a funkció közvetlenül a felső vezetésnek számol be.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában, amennyiben a validálási funkcióért felelős egység szervezetileg elkülönül a hitelkockázat-ellenőrzési egységtől, és minden egység a felső vezetés más tagjának számol be, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak egyidejű teljesülését:

- a) a validálási funkció megfelelő erőforrásokkal, ezen belül tapasztalt és képezett személyzettel rendelkezik a feladatai ellátásához;
- b) a validálási funkcióért felelős személyzet és felső vezetők javadalmazása nem kapcsolódik sem a hitelkockázat-ellenőrzéssel, sem a kitétségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában, amennyiben a validálási funkcióért felelős egység szervezetenként elkülönül a hitelkockázat-ellenőrzési egységtől, és minden egység a felső vezetés azonos tagjának számol be, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak egyidejű teljesülését:

- a) a validálási funkció megfelelő erőforrásokkal, ezen belül tapasztalt és képezett személyzettel rendelkezik a feladatai ellátásához;
- b) a validálási funkcióért felelős személyzet és felső vezetők javadalmazása nem kapcsolódik sem a hitelkockázat-ellenőrzéssel, sem a kitétségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához;
- c) van olyan bevezetett döntéshozatali folyamat, amely biztosítja, hogy az intézmény felső vezetése megfelelően figyelembe vegye a validálási funkció következtetéseit, megállapításait és ajánlásait;
- d) a validálási funkció következtetéseit, megállapításait és ajánlásait nem éri jogtalan befolyás;
- e) a validálási funkció következtetéseinek, megállapításainak és ajánlásainak hasznosításához szükséges valamennyi korrekciós intézkedést időben meghozzák és végrehajtják;
- f) a belső ellenőrzés rendszeresen értékeli az a)–e) pontban említett feltételek teljesülését.

(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában, amennyiben nincs a validálási funkcióért felelős külön egység, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak egyidejű teljesülését:

- a) a validálási funkció megfelelő erőforrásokkal, ezen belül tapasztalt és képezett személyzettel rendelkezik a feladatai ellátásához;
- b) a validálási funkcióért felelős személyzet és felső vezetők javadalmazása nem kapcsolódik sem a hitelkockázat-ellenőrzéssel, sem a kitétségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához;
- c) van olyan bevezetett döntéshozatali folyamat, amely biztosítja, hogy az intézmény felső vezetése megfelelően figyelembe vegye a validálási funkció következtetéseit, megállapításait és ajánlásait;
- d) a validálási funkció következtetéseit, megállapításait és ajánlásait nem éri jogtalan befolyás;
- e) a validálási funkció következtetéseinek, megállapításainak és ajánlásainak hasznosításához szükséges valamennyi korrekciós intézkedést időben meghozzák és végrehajtják;
- f) a belső ellenőrzés rendszeresen értékeli az a)–e) pontban említett feltételek teljesülését;
- g) a validálási funkciót ellátó személyzet ténylegesen elkülönül az egyéb feladatokat ellátó személyzettől;
- h) az intézmény nem a 2013/36/EU irányelv 131. cikke értelmében vett globális vagy egyéb rendszerszinten jelentős intézmény.

(5) A validálási funkció függetlenségének értékelésekor az illetékes hatóságok azt is értékelik, hogy az intézmény választása a (2), (3) és (4) bekezdésben említett validálási funkció megszervezése tekintetében megfelelő-e, figyelembe véve az intézmény jellegét, méretét és nagyságrendjét, valamint az üzleti modelljében rejlő kockázatok összetettségét.

11. cikk

A validálási folyamat teljessége és gyakorisága

(1) Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének f) pontjában, 174. cikkének d) pontjában, 185. cikkében és 188. cikkében meghatározott követelmények alkalmazásában a validálási funkció teljességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény valamennyi minősítési rendszerre vonatkozóan teljes validálási folyamatot határozott meg és dokumentált;
- b) az intézmény az a) pontban említett validálási folyamatot megfelelő gyakorisággal hajtja végre.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett validálási folyamat teljességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a validálási funkció teljesíti az alábbiakat:

- a) kritikusan felülvizsgálja a belső minősítések és kockázati paraméterek meghatározásának valamennyi szempontját, beleértve az adatgyűjtési és adattisztítási eljárásokat, a módszertan és modellstruktúra megválasztását, valamint a változók kiválasztásának folyamatát;
- b) ellenőrzi a belső minősítések és kockázati paraméterek informatikai rendszereken belüli bevezetésének elégséges voltát, valamint azt, hogy a kategóriák és halmazok meghatározásait következetesen alkalmazzák-e az intézmény szervezeti egységeinél és földrajzi területein;
- c) ellenőrzi a minősítési rendszerek teljesítményét, figyelembe véve legalább a kockázatok differenciálását és számszerűsítését, továbbá a belső minősítések és a kockázati paraméterek, valamint a modellspecifikációk stabilitását;
- d) az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletnek megfelelően ellenőrzi a belső minősítésekkel és a kockázati paraméterekkel, valamint azok lényegességével kapcsolatos valamennyi változást, és következetesen nyomon követi saját következtetéseit, megállapításait és ajánlásait.

(3) Annak értékelésekor, hogy az (1) bekezdés b) pontjában említett validálási eljárás gyakorisága megfelelő-e, az illetékes hatóságok az éves munkatervet követve ellenőrzik, hogy a validálási eljárást az intézmény valamennyi minősítési rendszere tekintetében rendszeresen elvégzik-e, és teljesülnek-e az alábbiak:

- a) minden minősítési rendszer esetében legalább évente egyszer elvégzik az 575/2013/EU rendelet 185. cikkének b) pontjában és 188. cikkének c) pontjában előírt eljárásokat (a továbbiakban: utótesztelés);
- b) a lényeges kitéstípusokra vonatkozó minősítési rendszerek esetében a minősítési rendszerek teljesítményének (2) bekezdés c) pontjában említett ellenőrzésére legalább évente egyszer sor kerül.

(4) Amennyiben egy intézmény minősítési rendszer belső minősítéseinek és kockázati paramétereinek használatára, vagy minősítési rendszer belső minősítéseinek és kockázati paramétereinek lényeges módosításra kér engedélyt, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény elvégzi-e a (2) bekezdés a), b) és c) pontjában említett validálást azt megelőzően, hogy a minősítési rendszert felhasználja a szavatolótőke-követelmények kiszámításához és belső kockázatkezeléséhez.

12. cikk

A validálási funkció módszereinek és eljárásainak elégséges volta

Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének f) pontjában, 174. cikkének d) pontjában, 185. cikkében és 188. cikkében meghatározott követelmények alkalmazásában a validálási módszerek és eljárások elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy ezek a módszerek és eljárások lehetővé teszik-e a belső minősítési és kockázatbecslési rendszerek teljesítményének következetes és érdemi értékelését, továbbá ellenőrzik az alábbi teljesülését:

- a) a validálási módszerek és eljárások alkalmasak a minősítési rendszer pontosságának és következetességének értékelésére;
- b) a validálási módszerek és eljárások megfelelnek az intézmény minősítési rendszerei jellegének, összetettségének és alkalmazási körének, valamint az adatok hozzáférhetőségének;
- c) a validálási módszerek és eljárások egyértelműen meghatározzák a validálás célkitűzéseit, előírásait és korlátait, tartalmazzák az összes validálási teszt, adatkészlet és adattisztítási folyamat leírását, meghatározzák az adatforrásokat és a referencia-időszakokat, továbbá az első és a további rendszeres validálásra vonatkozóan rögzítik a definiált mérőszámok célértékeit és tűréshatárait;
- d) a validálási módszereket és különösen az elvégzett teszteket, a validáláshoz használt referencia-adatkészletet és a vonatkozó adattisztítást mindenkor következetesen alkalmazzák;
- e) a validálási módszerek magukban foglalják az utótesztelést, valamint az 575/2013/EU rendelet 185. cikkének c) pontjában és 188. cikkének d) pontjában meghatározott összehasonlító értékelést;
- f) a validálási módszerek figyelembe veszik, hogy a belső minősítésekben és kockázati paraméterekben – különösen a PD-becslésekben – milyen módon érvényesül az üzleti ciklusok, valamint a nemteljesítési tapasztalatok ehhez kapcsolódó szisztematikus változékonyságának hatása.

13. cikk

A beszámolási folyamat és a validálási következtetések, megállapítások és ajánlások kezelésére szolgáló folyamat működőképessége

Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének f) pontjában, 174. cikkének d) pontjában, 185. cikkében és 188. cikkében meghatározott követelmények alkalmazásában a beszámolási folyamat és a validálási következtetések, megállapítások és ajánlások kezelésére szolgáló folyamat működőképességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a validálási jelentések azonosítják és leírják az alkalmazott validálási módszereket, az elvégzett tesztek, a felhasznált referencia-adatkészletet és a vonatkozó adattisztítási eljárásokat, valamint tartalmazzák a tesztek eredményeit, a validálás következtetéseit, a megállapításokat és a vonatkozó ajánlásokat;
- b) a validálási jelentések következtetéseiről, megállapításairól és ajánlásairól közvetlenül tájékoztatják a felső vezetést és az intézmény vezető testületét vagy az általa kijelölt bizottságot;
- c) a validálási jelentések következtetései, megállapításai és ajánlásai tükröződnek a belső minősítések és a kockázatbecslések kialakításában végrehajtott módosításokban és javításokban, többek között az 575/2013/EU rendelet 185. cikke e) pontjának első mondatában és 188. cikkének e) pontjában leírt helyzetekben is;
- d) az intézmény döntéshozatali folyamata a megfelelő vezetői szinten zajlik.

3. SZAKASZ

A belső irányítás és a felvigyázás értékelési módszertana

14. cikk

A felső vezetés és a vezető testület szerepe

Az intézmény 575/2013/EU rendelet 189. cikkében említett vállalatirányításának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény döntéshozatali folyamatát, hierarchiáját, jelentési vonalait és felelősségi szintjeit az intézmény belső dokumentációja egyértelműen meghatározza, és belső szerveinek jegyzőkönyvei következetesen tükrözik;
- b) mind a vezető testület vagy az általa kijelölt bizottság, valamint a felső vezetés jóváhagyja a minősítési rendszerek legalább az alábbi lényeges szempontjait:
  - i. a minősítési rendszerek kialakításával és bevezetésével, valamint az IRB-módszer alkalmazásával kapcsolatos releváns szabályzatok, a minősítési besorolás, valamint a kockázati paraméterek becslési és validálási folyamatainak valamennyi lényeges szempontjára vonatkozó szabályzatokkal együtt;
  - ii. a releváns kockázatkezelési szabályzatok, beleértve az informatikai infrastruktúrával és a készenléti tervezéssel kapcsolatosakat is;
  - iii. a belső kockázatkezelési folyamatokban és a szavatolótké-követelmények számításában használt összes minősítési rendszer kockázati paraméterei;
- c) a vezető testület vagy az általa kijelölt bizottság hivatalos döntés útján megfelelő szervezeti felépítést határoz meg a minősítési rendszerek működőképes bevezetéséhez;
- d) a vezető testület vagy az általa kijelölt bizottság hivatalos döntés útján jóváhagyja az elfogadható kockázati szint meghatározását, figyelembe véve az intézmény belső minősítési rendszerét;
- e) a felső vezetés jól ismeri az intézmény összes minősítési rendszerét, azok kialakítását és működését, az IRB-módszerre vonatkozó követelményeket, valamint az intézmény e követelményeknek való megfeleléssel kapcsolatos megközelítését;

- f) a felső vezetés értesíti a vezető testületet vagy az általa kijelölt bizottságot az összes olyan lényeges módosításról vagy a kidolgozott szabályzatoktól való eltérésekről, amelyek lényegesen befolyásolják az intézmény minősítési rendszereinek működését;
- g) a felső vezetés folyamatosan biztosítani tudja a minősítési rendszerek megfelelő működését;
- h) a felső vezetés megfelelő intézkedéseket hoz, ha a hitelkockázat-ellenőrzés, a validálás, a belső ellenőrzés vagy más kontrollfunkció hiányosságokat tár fel a minősítési rendszerekben.

15. cikk

A vezetés beszámolója

A vezetés 575/2013/EU rendelet 189. cikkében említett beszámolója elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a vezetés beszámolója az alábbiak mindegyikére vonatkozóan tartalmaz információkat:
  - i. a kötelezettek vagy kitettségek kockázati profilja kategóriánként;
  - ii. a kategóriák közötti átsorolás;
  - iii. a releváns kockázati paraméterek becslése kategóriánként;
  - iv. a tényleges nemteljesítési ráták és – saját becslések alkalmazása esetén – a realizált LGD-k és a realizált hitel-egyenértékesítési tényezők összehasonlítása a várakozásokkal;
  - v. a stresszteszt feltételezései és eredményei;
  - vi. a minősítési folyamat teljesítménye, a fejlesztésre szoruló területek, a minősítési rendszerek korábban feltárt hiányosságainak javításában elért eredmények;
  - vii. validálási jelentések;
- b) az információ jelentőségére és típusára, a címzett hierarchiában elfoglalt helyére, valamint az intézmény szervezeti felépítésére tekintettel a vezetés beszámolóinak formája és gyakorisága elégséges;
- c) a vezetés beszámolója megkönnyíti a felső vezetés számára a hitelkockázat monitorozását az IRB-módszer alkalmazási körébe tartozó kitettségek teljes portfóliójában;
- d) a vezetés beszámolója arányosak az intézmény üzleti tevékenysége és szervezeti felépítése jellegével, méretével és összetettségének mértékével.

16. cikk

Hitelkockázat-ellenőrzési egység

(1) Az 575/2013/EU rendelet 190. cikkében említett hitelkockázat-ellenőrzési egység tekintetében az intézmény belső irányításának és felügyezésének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység elkülönül és független a kitettségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős alkalmazottaktól és vezetői funkcióktól;
- b) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység működőképes és feladataihoz mérten elégséges.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység különálló szervezeti struktúrát alkot az intézményen belül;
- b) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység vezetője a felső vezetés tagja;

- c) a hitelkockázat-kezelési funkció megszervezése a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (5) bekezdésében meghatározott elvek figyelembevételével történik;
  - d) egyetlen hitelkockázat-ellenőrzési egység személyzete és felső vezetése sem felelős a kitétségek kezdeményezéséért vagy megújításáért;
  - e) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység, valamint a kitétségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős egységek felső vezetői az intézmény vezető testülete vagy az általa kijelölt bizottság más tagjainak számolnak be;
  - f) egyetlen hitelkockázat-ellenőrzési egység személyzetének és felső vezetésének javadalmazása sem kapcsolódik a kitétségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység arányos az intézmény üzleti tevékenységének és szervezeti felépítésének jellegével, méretével és összetettségének mértékével és különösen a minősítési rendszerek összetettségével és azok alkalmazásával;
  - b) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység elégséges erőforrásokkal, valamint tapasztalt és képezett személyzettel rendelkezik a vonatkozó tevékenységek elvégzéséhez;
  - c) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység felelős a minősítési rendszerek kialakításáért vagy kiválasztásáért, bevezetéséért és felvigyázásáért az 575/2013/EU rendelet 190. cikke (1) bekezdésének második mondatában előírtak szerint, továbbá az adott egység felelősségi körei magukban foglalják az említett rendelet 190. cikkének (2) bekezdésében felsoroltakat;
  - d) valamennyi hitelkockázat-ellenőrzési egység rendszeresen tájékoztatja a felső vezetést a minősítési rendszerek teljesítményéről, a fejlesztésre szoruló területekről, valamint a korábban feltárt hiányosságok javításában elért eredményekről.

17. cikk

Belső ellenőrzés

- (1) Az 575/2013/EU rendelet 191. cikkében említett belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység tekintetében az intézmény belső irányításának és felvigyázásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység legalább évente felülvizsgálja a következőket:
    - i. az intézmény valamennyi minősítési rendszere;
    - ii. a hitelkockázat-ellenőrzési funkció működése;
    - iii. a hitelbírálati folyamat működése;
    - iv. a belső validálási funkció működése;
  - b) az a) pont szerinti felülvizsgálat megkönnyíti azon területek meghatározását az éves munkatervben, amelyek esetében részletesen felül kell vizsgálni az 575/2013/EU rendelet 142–191. cikkében az IRB-módszerre vonatkozóan előírt követelménynek való megfelelést;
  - c) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység működőképes és feladatai ellátásához elégséges.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a) belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrzési egység elegendő információt nyújt az intézmény felső vezetésének és vezető testületének arról, hogy a minősítési rendszerek megfelelnek-e az IRB-módszerre alkalmazandó valamennyi követelménynek;
  - b) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrzési egység arányos az intézmény üzleti és szervezeti felépítésének jellegével, méretével és összetettségének mértékével és különösen a minősítési rendszerek összetettségével és azok alkalmazásával;

- c) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrző egység elégséges erőforrásokkal, valamint tapasztalt és képezett személyzettel rendelkezik a vonatkozó tevékenységek elvégzéséhez;
- d) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrzési egység semmilyen szempontból nem vesz részt az általa az (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgált minősítési rendszerek működésében;
- e) a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrzési egység független a kitettségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős alkalmazottaktól és vezetőktől, és közvetlenül a felső vezetésnek számol be;
- f) a belső ellenőrzés személyzetének és felső vezetésének javadalmazása nem kapcsolódik a kitettségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához.

4. FEJEZET

A HASZNÁLATI TESZT ÉS A TAPASZTALATI TESZT ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

18. cikk

Általános előírások

- (1) Annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdése b) pontjának, 145. cikkének, 171. cikke (1) bekezdése c) pontjának, 172. cikke (1) bekezdése a) pontjának, 172. cikke (1) bekezdése c) pontjának, 172. cikke (2) bekezdésének és 175. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában egy intézmény megfelel-e a minősítési rendszerek használatára vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a) a szavatolóótké kiszámításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteség-becslései alapvető szerepet játszanak a kockázatkezelésben, a hiteljövahagyásban és a döntéshozatali folyamatban, a 19. cikk szerint;
  - b) a szavatolóótké kiszámításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteség-becslései alapvető szerepet játszanak a belső tőkeallokáció folyamatában, a 20. cikk szerint;
  - c) a szavatolóótké kiszámításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteség-becslései alapvető szerepet játszanak a vállalatirányítási funkciókban, a 21. cikk szerint;
  - d) az intézmény által a szavatolóótké kiszámításához használt adatok és becslések összhangban állnak a belső célokra használtakkal, az esetleges eltérések pedig teljeskörűen dokumentáltak és észszerűek;
  - e) a minősítési rendszerek lényegében összhangban állnak az 575/2013/EU rendelet 169–191. cikkében meghatározott követelményekkel, és e rendszereket az intézmény az 575/2013/EU rendelet 145. cikkének megfelelően legalább három évvel az IRB-módszer bevezetése előtt alkalmazta, a 22. cikk szerint.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:
- a) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait és eljárásait;
  - b) felülvizsgálják az intézmény belső szerveinek, köztük a vezető testületnek vagy a hitelkockázat-kezelés irányításában részt vevő bizottságoknak a vonatkozó jegyzőkönyveit;
  - c) felülvizsgálják a hitelezési döntések meghozatalára vonatkozó hatáskörmegosztást, a hitelkezelési kézikönyveket és a kereskedelmi csatornák rendszereit;
  - d) felülvizsgálják az intézmény által a hitelbírálókról készített elemzést és az elutasított hitelkérelmekre vonatkozó adatokat, az alábbiak mindegyikére kiterjedően:
    - i. az intézmény hitelezési politikájától eltérő hitelezési döntések („kivételek”);
    - ii. azok az esetek, amikor az emberi mérlegelés a minősítési rendszerek inputjaitól vagy outputjaitól való eltérést eredményez („felülbírálatok”), a felülbírálatok indokolásával együtt;

- iii. nem minősített kitétségek, a hiányzó minősítések okaival együtt;
- iv. a manuális döntések, a vonatkozó küszöbértékekkel együtt;
- e) felülvizsgálják az intézmény hitelátstrukturálási szabályzatait;
- f) felülvizsgálják a hitelkockázatra vonatkozó rendszeres, dokumentált beszámolást;
- g) felülvizsgálják az intézmény belső tőkéjének kiszámítására és a belső tőke kockázattípusokhoz, leányvállalatokhoz és portfóliókhoz rendelésére vonatkozó dokumentációt;
- h) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- i) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- j) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) felülvizsgálhatják a korai előrejelző rendszerek dokumentációját;
- b) felülvizsgálhatják a hitelkockázati kiigazítások módszertanát és annak a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításával való összhangjára vonatkozó dokumentált elemzést;
- c) felülvizsgálhatják az intézmény kockázattal kiigazított tőkearányos megtérülésének (kockázattal kiigazított jövedelmezőségének) dokumentált elemzését;
- d) felülvizsgálják az intézmény árképzési szabályzatait;
- e) felülvizsgálják a követelés behajtására és megtérülésére vonatkozó eljárásokat;
- f) felülvizsgálják a tervezési kézikönyveket és a kockázati költség költségvetés-tervezéséről szóló jelentéseket;
- g) felülvizsgálják a javadalmazási politikát és a javadalmazási bizottság jegyzőkönyvét;
- h) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

19. cikk

Használati teszt a kockázatkezelési, döntéshozatali és hitelbírálati folyamatban

(1) Annak értékelésekor, hogy a szavatoló-tőke-követelmények számításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteségbecslései alapvető szerepet játszanak-e az intézmény kockázatkezelési és döntéshozatali folyamatában, valamint az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt hitelbírálatában, az említett rendelet 171. cikke (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése szerinti kategóriákba vagy halmazokba sorolás, a kitétségek az említett rendelet 172. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja szerinti besorolása, valamint a minősítési rendszerek az említett rendelet 175. cikkének (3) bekezdése szerinti dokumentációja tekintetében az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a nem minősített kitétségek és az elavult minősítések száma elhanyagolható;
- b) a belső minősítések, valamint nemteljesítési és veszteségbecslések fontos szerepet játszanak, különösen a következő esetekben:
  - i. a hitelügylet jóváhagyására, elutasítására, átstrukturálására és megújítására vonatkozó döntések meghozatalakor;
  - ii. a hitelezési szabályzat kidolgozásakor a maximális kitétségi határértékek, a szükséges kockázatcsökkentési technikák és hitelminőség-javítási módszerek, vagy az intézmény globális hitelkockázati profiljának más szempontú befolyásolása révén;
- iii. a kötelezettek és kitétségek monitorozásakor.

(2) Amennyiben az intézmények belső minősítéseket, valamint nemteljesítési és veszteségbecsléseket használnak fel az alábbiakban felsorolt területek bármelyikén, az illetékes hatóságok értékelik, hogy a felhasználás hogyan járul hozzá ahhoz, hogy a szóban forgó minősítések és becslések alapvető szerepet játszanak az intézmény kockázatkezelési és döntéshozatali folyamataiban, valamint az (1) bekezdésben említett hitelbírálataiban:

- a) az egyes hitelügyletek vagy kötelezettek árazása;
- b) a hitelkockázat kezeléséhez használt korai előrejelző rendszerek;
- c) a behajtási és megtérülési szabályzatok és folyamatok meghatározása és végrehajtása;
- d) a hitelkockázati kiigazítások kiszámítása, amennyiben ez összhangban van az alkalmazandó számviteli szabályozással;
- e) a hitelbírálati folyamatra vonatkozó hatásköröknek a vezető testület által a belső bizottságokhoz, a felső vezetéshez és a személyzethez történő telepítése, vagy átruházása.

20. cikk

Használati teszt a belső tőkeallokációban

(1) Annak értékelésekor, hogy a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteségbecslései alapvető szerepet játszanak-e az intézmény 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett belső tőkeallokációjában, az illetékes hatóságok értékelik e minősítések és becslések fontos szerepét a következőkben:

- a) annak a belső tőkeösszegnek az értékelése, amelyet az intézmény elégségesnek tart azon kockázat jellegének és szintjének fedezéséhez, amelynek a 2013/36/EU irányelv 73. cikkében említettek szerint ki van vagy ki lehet téve;
- b) a belső tőke felosztása kockázattípusok, leányvállalatok és portfóliók között.

(2) Amennyiben az intézmények költségvetés-tervezési célból belső minősítések, valamint nemteljesítési és veszteségbecslések figyelembevételével számítják ki az intézmény kockázati költségét, az illetékes hatóságok értékelik, hogy ezen elemek figyelembevétele hogyan járul hozzá ahhoz, hogy e minősítések és becslések alapvető szerepet játszanak az intézmény belső tőkeallokációjában.

21. cikk

Használati teszt a vállalatirányítási funkciókban

(1) Annak értékelésekor, hogy a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt minősítési rendszerek belső minősítései, valamint nemteljesítési és veszteségbecslései alapvető szerepet játszanak-e az intézmény 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett vállalatirányítási funkcióiban, az illetékes hatóságok értékelik e minősítések és becslések fontos szerepét a következőkben:

- a) a vezetés beszámolóí;
- b) a hitelkockázat portfóliószintű monitorozása.

(2) Amennyiben az intézmények belső minősítéseket, valamint nemteljesítési és veszteségbecsléseket vesznek figyelembe az alábbiakban felsorolt területek bármelyikén, az illetékes hatóságok értékelik, hogy ezen elemek figyelembevétele hogyan járul hozzá ahhoz, hogy e minősítések és becslések alapvető szerepet játszanak az intézmény (1) bekezdésben említett vállalatirányításában:

- a) a belső ellenőrzés tervezése;
- b) a javadalmazási politikák kialakítása.

22. cikk

Tapasztalati teszt

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény az 575/2013/EU rendelet 145. cikkében említett módon legalább három évvel az IRB-módszer bevezetése előtt alkalmazott-e az 575/2013/EU rendelet 169–191. cikkében meghatározott követelményekkel lényegében összhangban álló minősítési rendszereket a szavatolótőke-követelmények kiszámításához, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) ezeket a minősítési rendszereket alkalmazták az intézmény 19. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett kockázatkezelési és döntéshozatali folyamataiban, valamint hitelbírálati folyamataiban;
- b) az említett három évre vonatkozóan elégséges dokumentáció áll rendelkezésre a minősítési rendszerek tényleges működéséről, különös tekintettel a vonatkozó monitorozási, validálási és ellenőrzési jelentésekre.

(2) Az IRB-módszer fokozatos bevezetési terv szerinti kiterjesztésére vonatkozó engedélykérelem elbírálásakor az (1) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha a kiterjesztés olyan kitétségekre vonatkozik, amelyek jelentősen eltérnek az aktuális lefedettségű körűl, így a meglévő tapasztalatról nem feltételezhető észszerűen, hogy az 575/2013/EU rendelet 145. cikkének (3) bekezdésében meghatározott további kitétségek tekintetében elegendő lenne az 575/2013/EU rendelet 145. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt követelmények teljesítéséhez.

5. FEJEZET

A KITÉTSÉGEK KATEGÓRIÁKBA VAGY HALMAZOKBA SOROLÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

23. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 169., 171., 172. és 173. cikkében meghatározott, a kötelezettek vagy kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolására vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak mindegyikét:

- a) az intézmény által a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásához vagy felülvizsgálatához használt fogalom meghatározások, eljárások és kritériumok elégséges volta, ideértve a felülbírálatok kezelését is, a 24. cikk szerint;
- b) az 575/2013/EU rendelet 173. cikkében említett besorolási folyamat integritása, beleértve a besorolási folyamat függetlenségét, valamint a besorolás felülvizsgálatait is, a 25. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait és eljárásait;
- b) felülvizsgálják a kitétségek kezdeményezéséért és megújításáért felelős, valamint a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásáért felelős egységek szerep- és felelősségi körét;
- c) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- d) felülvizsgálják az intézmény belső jelentéseit a besorolási folyamat teljesítményéről;
- e) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- f) felülvizsgálják az intézmény által a besorolási vagy a felülvizsgálati folyamat hiányosságainak kijavítása, valamint az ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;

- g) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény érintett személyzetét és felső vezetését;
- h) felülvizsgálják azokat a kritériumokat, amelyeket az emberi mérlegelésért felelős alkalmazottak figyelembe vesznek a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásakor.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) felülvizsgálhatják a vonatkozó informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- b) mintavételes tesztet végezhetnek és dokumentumokat vizsgálhatnak felül a kötelezett jellemzőivel, valamint a kitettségek kezdeményezésével és fenntartásával kapcsolatban;
- c) saját teszteket végezhetnek az intézmény adatain, vagy adott tesztek elvégzésére kötelezhetik az intézményt;
- d) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

24. cikk

A besorolás fogalmmeghatározásai, folyamatai és kritériumai

(1) Az 575/2013/EU rendelet 169., 171., 172. és 173. cikkével összhangban a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásához vagy felülvizsgálatához használt fogalmmeghatározások, eljárások és kritériumok megfelelőségének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik a kötelezettek vagy ügyletek megfelelő minősítési rendszerhez való következetes hozzárendeléséhez;
- b) az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy minden egyes általa tartott kitettséget a minősítési rendszernek megfelelően kategóriába vagy halmazba soroljon;
- c) a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek, valamint az olyan részvényjellegű kitettségek esetében, amelyeknél az intézmény az 575/2013/EU rendelet 155. cikkének (3) bekezdésében meghatározott PD/LGD-módszert alkalmazza, az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy az ugyanazon kötelezettel szembeni – akár különböző üzletágakhoz, részlegekhez, földrajzi helyszínekhez, csoporton belüli szervezetekhez, informatikai rendszerekhez tartozó – összes kitettséget azonos ügyfélkategóriába sorolja, valamint ahhoz, hogy helyesen alkalmazza a kizárólag az ügyfél speciális hitelezési kitettségekre vonatkozó nemteljesítési kockázatának számszerűsítésére szolgáló ügyfélminősítési skála meglétére vonatkozó követelmény alóli, az 575/2013/EU rendelet 170. cikkének (2) bekezdése szerinti mentességet, valamint az ugyanazon ügyféllel szembeni különálló kitettségek azonos ügyfélkategóriába sorolására vonatkozó követelmény alóli, az említett rendelet 172. cikke (1) bekezdése e) pontja szerinti mentességet;
- d) a besoroláshoz használt fogalmmeghatározások és kritériumok kellően részletesek ahhoz, hogy valamennyi üzletágban, szervezeti egységben, földrajzi helyszínen és csoporton belüli szervezetnél – függetlenül attól, hogy melyik informatikai rendszert használják – a felelős munkavállalók egységes értelmezés szerint, következetesen végezhesék el a kategóriákba vagy halmazokba sorolást;
- e) az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik a kötelezettek és az ügyletekre vonatkozó valamennyi lényeges információ megszerzéséhez;
- f) az összes releváns, jelenleg rendelkezésre álló, legfrissebb információt figyelembe veszik;
- g) vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek esetében, valamint olyan részvényjellegű kitettségek esetében, amelyeknél az intézmény a PD/LGD-módszert alkalmazza, mind a pénzügyi, mind a nem pénzügyi információkat figyelembe veszik;
- h) amennyiben a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásához szükséges információk hiányoznak vagy nem naprakészek, az intézmény tűrészhatárokat határozott meg a definiált mérőszámokra vonatkozóan, és szabályokat fogadott el e tény megfelelő és konzervatív módon történő figyelembevétele érdekében;
- i) a 24 hónapnál régebbi pénzügyi kimutatásokat elavultnak tekintik és konzervatív módon kezelik;
- j) a kategóriákhoz vagy halmazokhoz való hozzárendelés a 19. cikkel összhangban a hitelbírálati folyamat részét képezi;

k) a kategóriákba vagy halmazokba való besorolás kritériumai összhangban vannak az intézmény problémás kötelezettek és ügyletek kezelésére vonatkozó hitelezési standardjaival és szabályzataival.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok értékelik azokat a helyzeteket, amelyekben az 575/2013/EU rendelet 172. cikkének (3) bekezdése szerint emberi mérlegelés alapján felülbírálják a minősítési rendszer bemeneti kimeneti adatait. Ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény dokumentált szabályzatokkal rendelkezik, amelyek meghatározzák a felülbírálatok indokait és maximális mértékét, valamint azt, hogy a felülbírálat a besorolási folyamat mely szakaszaiban megengedett;
- b) a felülbírálatokat kellően indokolják az a) pontban említett szabályzatokban meghatározott indokok, és ezt az indokolást dokumentálják;
- c) az intézmény rendszeresen elemzi azon kitétségek teljesítményét, amelyek minősítését felülbírálták, beleértve a személyzet felülbíráló tagjai általi felülbírálatok elemzését is, és az elemzés eredményeit a megfelelő vezetői szinten figyelembe veszik a döntéshozatali folyamatban;
- d) az intézmény teljeskörű információkat gyűjt a felülbírálatokról, beleértve a felülbírálatok előtti és utáni információkat, rendszeres időközönként monitorozza a felülbírálatok számát és indokolását, és elemzi a felülbírálatok hatását a modell teljesítményére;
- e) a felülbírálatok száma és indokolása nem utal a minősítési modell jelentős hiányosságaira.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a besorolás fogalommeghatározásai, folyamatai és kritériumai megfelelnek-e a következők mindegyikének:

- a) az 575/2013/EU rendeletben meghatározott, egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjait azonosítják;
- b) az egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportján belüli egyéb érintett szervezetek minősítésére és nemteljesítésére vonatkozó információkat az ügyfélkategóriába soroláskor úgy veszik figyelembe, hogy minden érintett szervezet minősítési kategóriája tükrözze a szervezet egyedi helyzetét és a többi érintett csoporttaggal fennálló kapcsolatát;
- c) az anyavállalataiknál jobb minőségű kötelezettek eseteit dokumentálják és megindokolják.

25. cikk

A besorolási folyamat integritása

(1) A besorolási folyamat függetlenségének az 575/2013/EU rendelet 173. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának végleges jóváhagyásáért vagy felülvizsgálatáért felelős személyzeti tagok és vezetők nem vesznek részt a kitétségek kezdeményezésében vagy megújításában, és azzal kapcsolatban felelősségük nincs;
- b) a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának végleges jóváhagyásáért vagy felülvizsgálatáért felelős szervezeti egységek felső vezetői, valamint a kitétségek kezdeményezéséért vagy megújításáért felelős egységek felső vezetői a vezető testület vagy az intézmény megfelelő kijelölt bizottsága különböző tagjainak számolnak be;
- c) a kitétségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának végleges jóváhagyásáért vagy felülvizsgálatáért felelős személyzet és vezetők javadalmazása nem kapcsolódik a kitétségek kezdeményezésével vagy megújításával összefüggő feladatok ellátásához;
- d) az intézmény a lakossággal szembeni kitétségi osztályt érintő felülbírálat esetén is az a), b) és c) pont szerint jár el.

(2) A besorolási folyamat elégséges voltának és gyakoriságának az 575/2013/EU rendelet 173. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a kötelezettek vagy problémás kitétségek magasabb kockázatára tekintettel elégséges és részletes szabályzatok határozzák meg a felülvizsgálat gyakoriságát, valamint a gyakoribb felülvizsgálatok szükségességére vonatkozó kritériumokat, és e szabályzatokat mindenkor következetesen alkalmazzák;

- b) a besorolást annak jóváhagyását követő tizenkét hónapon belül felülvizsgálják, továbbá a felülvizsgálat megállapítása szerint a besorolásban szükséges kiigazításokat e határidőn belül elvégzik;
- c) a besorolást felülvizsgálják, ha a kötelezetre vagy a kitettségre vonatkozó új lényeges információk válnak elérhetővé, továbbá a felülvizsgálat megállapítása szerint a besorolásban szükséges kiigazításokat indokolatlan késedelem nélkül elvégzik;
- d) az intézmény definiált kritériumokkal és folyamatokkal rendelkezik az új információk lényegességének és az átsorolás szükségességének értékeléséhez, és e kritériumokat és folyamatokat következetesen alkalmazza;
- e) a besorolás felülvizsgálata során a rendelkezésre álló legfrissebb információkat használják fel;
- f) amennyiben gyakorlati okokból a besorolást nem vizsgálták felül az a)–e) pontban foglaltak szerint, az intézmény elégséges szabályzatokkal rendelkezik a helyzet azonosításához, nyomon követéséhez és orvoslásához, és intézkedéseket hoz az a)–e) pontnak való megfelelés helyreállítására;
- g) a felső vezetést rendszeresen tájékoztatják a kitettségek kategóriákba vagy halmazokba sorolásának felülvizsgálatáról, valamint a besorolás f) pontban említett felülvizsgálatának esetleges késedelméről;
- h) az intézmény elégséges szabályzatokkal rendelkezik a releváns információk eredményes beszerzéséhez és rendszeres frissítésére, és ez megfelelően tükröződik a kötelezettekkel kötött szerződések feltételeiben.

(3) A (2) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok értékelik azon kitettségek értékét és számát, amelyeket nem vizsgáltak felül a (2) bekezdés a)–e) pontja szerint, és ellenőrzik, hogy ezeket a kitettségeket a kockázattal súlyozott kitettségértékek kiszámításakor konzervatív módon kezelik-e. Az értékelést és az ellenőrzést minden egyes minősítési rendszerre és kockázati paraméterre külön-külön kell elvégezni.

6. FEJEZET

A NEMTELJESÍTÉSEK AZONOSÍTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

26. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékeléskor, hogy az intézmény az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (1)–(5) bekezdése és az (EU) 2018/171 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet^(?) értelmében nemteljesítésnek tekintendő valamennyi helyzetet azonosítja-e, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak mindegyikét:

- a) a kötelezett nemteljesítésének azonosítását kiváltó események részletes meghatározása és gyakorlati alkalmazása, a 27. cikk szerint;
- b) az intézmény által a kötelezett nemteljesítésének azonosítására alkalmazott folyamat robusztussága és eredményessége, a 28. cikk szerint;
- c) a nemteljesítő kötelezett teljesítő státuszának helyreállítását kiváltó események és az intézmény által alkalmazott folyamat, a 29. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják azokat a belső kritériumokat, szabályzatokat és eljárásokat, amelyekkel az intézmény megállapítja a nemteljesítés bekövetkeztét (a nemteljesítés meghatározása), és kezeli a nemteljesítő kitettségeket;
- b) felülvizsgálják a kötelezett nemteljesítésének azonosításában és a nemteljesítő kitettségek kezelésében részt vevő egységek és vezető testületek szerep- és felelősségi körét;

^(?) A Bizottság (EU) 2018/171 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. október 19.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a késedelmes hitelkötézettség lényegességi küszöbére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 32., 2018.2.6., 1. o.).

- c) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- d) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- e) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- f) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény érintett személyzetét és felső vezetését;
- g) felülvizsgálják a kötelezett vagy kitétség nemteljesítő státuszának manuális beállításáért, valamint teljesítő státuszának helyreállításáért felelős alkalmazottak által figyelembe vett kritériumokat.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) felülvizsgálhatják a kötelezett nemteljesítésének megállapítása során felhasznált informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- b) mintavételes tesztet végezhetnek és dokumentumokat vizsgálhatnak felül a kötelezett jellemzőivel, valamint a kitétségek kezdeményezésével és fenntartásával kapcsolatban;
- c) saját teszteket végezhetnek az intézmény adatain, vagy adott tesztek elvégzésére kötelezhetik az intézményt;
- d) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

27. cikk

A kötelezett nemteljesítésének azonosítását kiváltó események

(1) Az intézménynél a kötelezett nemteljesítésének azonosítását kiváltó események részletes leírásának és gyakorlati alkalmazásának, valamint az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1)–(5) bekezdésének és az (EU) 2018/171 felhatalmazáson alapuló rendeletnek való megfelelésük értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény elégséges szabályzattal rendelkezik a késedelmes napok számának meghatározására, ezen belül a hitelek korosítása, a lejárat-hosszabbítás, a módosítás vagy a fizetési halasztás biztosítása, a megújítás és a meglévő számlák nettósítása tekintetében;
- b) a nemteljesítés intézmény által alkalmazott meghatározása magában foglalja legalább az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (1) és (3) bekezdésében meghatározott, nemteljesítést kiváltó eseményeket;
- c) amennyiben egy intézmény a szervezeteinél többféle nemteljesítési meghatározást alkalmaz, az egyes meghatározások alkalmazási körét egyértelműen kijelölték, és a meghatározások közötti eltérések indokoltak.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok értékelik, hogy a nemteljesítés meghatározását a gyakorlatban alkalmazzák-e, és az elég részletes-e ahhoz, hogy a személyzet valamennyi tagja következetesen alkalmazza minden kitétségtípusra, továbbá egyértelműen meghatározottak-e azok az alább felsorolt körülmények, amelyek a nemfizetés valószínűségére utalhatnak:

- a) be nem folyt státusz;
- b) a hitelminőség jelentős észlelt romlásából eredő egyedi hitelkockázati kiigazításoknak minősülő események;
- c) hitelkötelezettségek olyan értékesítése, amely a hitelhez kapcsolódó lényeges gazdasági veszteséggel jár;
- d) kényszerű átstrukturálásnak minősülő események;
- e) a csődhöz hasonló védelmet biztosító események;
- f) a nemfizetés valószínűségére utaló egyéb körülmények.

(3) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a szabályzatok és eljárások biztosítják-e az ügyfél nemteljesítőként való besorolását a nemteljesítést kiváltó események bármelyikének előfordulásakor.

28. cikk

A kötelezett nemteljesítésének azonosítására szolgáló folyamat robusztussága és eredményessége

(1) A kötelezettek az 575/2013/EU rendelet 178. cikk szerinti nemteljesítését azonosító folyamat robusztusságának és eredményességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy valamennyi nemteljesítést időben azonosíthasson, különös tekintettel arra, hogy a vonatkozó információk összegyűjtése és frissítése eredményes legyen és kellő gyakorisággal történjen;
- b) amennyiben a kötelezett nemteljesítésének azonosítása automatikus folyamatokon alapul, tesztek útján ellenőrzik, hogy az informatikai rendszer megfelelően azonosította-e a nemteljesítéseket;
- c) a kötelezett nemteljesítésének emberi mérlegeléssel történő azonosítása kapcsán a belső dokumentáció kellő részletességgel meghatározza a kötelezettek és a nemteljesítést kiváltó események értékelésére vonatkozó kritériumokat ahhoz, hogy az azonosításban részt vevő személyzet valamennyi tagja egységesen azonosíthassa a nemteljesítéseket;
- d) amennyiben az intézmény a nemteljesítést a kötelezett szintjén határozza meg, az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy a kötelezett nemteljesítésének megállapítását követően az adott kötelezettel szembeni összes kitétséget az intézmény és leányvállalatai, valamint adott esetben anyavállalata és annak leányvállalatai valamennyi releváns rendszerében, üzletágában és földrajzi helyszínén nemteljesítőként tartsák nyilván;
- e) ha egy kötelezettel szembeni valamennyi kitétség nemteljesítő státuszának a d) pontban említett beállítása késedelmet szenved a kötelezett egy vagy több kitétségének nemteljesítését követően, ez a késedelem nem vezet hibákhoz vagy következetlenséghez a kockázatkezelésben, a kockázati jelentésekben, a szavatolóóke-követelmények számításában, vagy az adatoknak a kockázat számszerűsítéséhez történő felhasználásában.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok értékelik az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti lényegességi küszöb alkalmazását a nemteljesítés meghatározásában, valamint azt, hogy e lényegességi küszöb összhangban van-e az illetékes hatóságok által az (EU) 2018/171 felhatalmazáson alapuló rendelet alapján a késedelmes hitelkötelezettségre vonatkozóan meghatározott lényegességi küszöbvel, továbbá ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy a nemteljesítő státuszt az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban, az említett rendelet 178. cikke (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott értékelés alapján állítsa be, és az összhangban legyen az illetékes hatóságok által az (EU) 2018/171 felhatalmazáson alapuló rendelet alapján a késedelmes hitelkötelezettségre vonatkozóan meghatározott lényegességi küszöbvel;
- b) a késedelmes napok számának meghatározására szolgáló folyamat összhangban van a kötelezett szerződéses vagy jogi kötelezettségeivel, megfelelően tükrözi a részleteket, és alkalmazása következetes.

(3) A lakossággal szembeni kitétségek esetében az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzésen és a (2) bekezdésben meghatározott értékelésen kívül az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény egyértelmű szabályzattal rendelkezik a nemteljesítés meghatározásának a lakossággal szembeni kitétségekre való alkalmazása tekintetében akár az ügyfél, akár az egyedi hitelügylet szintjén;
- b) az a) pontban említett szabályzat összhangban van az intézmény kockázatkezelésével, és alkalmazása következetes;
- c) amennyiben az intézmény a nemteljesítés meghatározását az egyedi hitelügylet szintjén alkalmazza:
  - i. az intézmény elégséges eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik ahhoz, hogy a nemteljesítőként azonosított hitelügyletet intézmény valamennyi releváns rendszerében nemteljesítőnek minősítsék;
  - ii. amennyiben egy hitelügylet nemteljesítő státuszának az i. alpont szerinti, az összes érintett rendszerben történő beállítása késedelmet szenved, ez a késedelem nem vezet hibákhoz vagy következetlenséghez a kockázatkezelésben, a kockázati jelentésekben, a szavatolóóke-követelmények számításában, vagy az adatoknak a kockázat számszerűsítéséhez történő felhasználásában.

29. cikk

A teljesítő státusz helyreállítása

(1) Az 575/2013/EU rendelet 178. cikkének (5) bekezdése szerinti, a teljesítő státusz helyreállítását kiváltó események és helyreállítási folyamat robusztusságának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a helyreállítást kiváltó eseményeket minden egyes nemteljesítést kiváltó eseményre vonatkozóan meghatározzák, továbbá egyértelműen meghatározzák a kényszerű átstrukturálással érintett hitelkötelezettségek azonosítását és kezelését;
- b) a státusz helyreállítására csak az összes nemteljesítést kiváltó esemény elhárítását és a helyreállítási feltételek maradéktalan teljesülését követően kerülhet sor;
- c) a státusz-helyreállítást kiváltó eseményeket és annak folyamatát prudens módon határozzák meg és különösen a teljesítő státusz beállítására nem kerülhet sor akkor, ha az intézmény arra számít, hogy a hitelkötelezettséget nem fizetik ki teljes egészében, és az intézmény nem folyamodik a biztosíték érvényesítéséhez vagy egyéb intézkedésekhez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény szabályzatai és eljárásai ne tegyék lehetővé a nemteljesítő kötelezett teljesítő státuszának beállítását pusztán a hitelkötelezettségek feltételeinek változása miatt, kivéve, ha az intézmény megállapította, hogy e változások alapján a kötelezettnek nem feltételezhető a nemfizetés valószínűsége.

(3) Az illetékes hatóságok ellenőrzik azt az elemzést, amelyre az intézmény a státusz-helyreállítás kritériumait alapozta. Ellenőrzik, hogy az elemzés figyelembe veszi-e az intézmény korábbi nemteljesítési adatait és a nemteljesítő ügyfelek azon százalékos arányát, amely teljesítő státusz helyreállítását követően rövid időn belül ismét nemteljesítővé vált.

7. FEJEZET

A MINŐSÍTÉSI RENDSZEREK KIALAKÍTÁSÁNAK, MŰKÖDÉSI RÉSZLETEINEK ÉS DOKUMENTÁCIÓJÁNAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

30. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e a minősítési rendszerek kialakítására, irányítására és dokumentálására vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett követelményeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak mindegyikét:

- a) a minősítési rendszerek indokolására, kialakítására és működési részleteire vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 175. cikkében meghatározott dokumentáció elégséges volta, a 31. és 32. cikk szerint;
- b) a minősítési rendszerek az 575/2013/EU rendelet 170. cikkében említett struktúrájának elégséges volta, a 33–36. cikk szerint;
- c) az 575/2013/EU rendelet 174. cikkében említett statisztikai modellekre vagy egyéb mechanikus módszerekre vonatkozó egyedi követelmények alkalmazása az intézménynél, a 37–40. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait;

- b) felülvizsgálják az intézménynek a minősítési rendszerek fejlesztésének módszertanára és folyamatára vonatkozó műszaki dokumentációját;
- c) felülvizsgálják a minősítési rendszerek alapját képező fejlesztési kézikönyveket, módszereket és folyamatokat;
- d) felülvizsgálják az intézmény minősítési rendszerek jóváhagyásáért felelős belső szerveinek, ezen belül a vezető testület, illetve az általa kijelölt bizottság jegyzőkönyveit;
- e) felülvizsgálják a minősítési rendszerek teljesítményéről szóló jelentéseket és az intézmény hitelkockázat-ellenőrzési egysége, validálási funkciója, belső ellenőrzési funkciója vagy más kontrollfunkciója ajánlásait;
- f) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a monitorozás, a validálás, valamint a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- g) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) bekérhetik és elemezhetik a minősítési rendszerek fejlesztése során felhasznált adatokat;
- b) saját becsléseket végezhetnek, vagy az intézménytől kapott releváns adatok felhasználásával megismételhetik az intézmény által a minősítési rendszerek fejlesztése és monitorozása során végzett becsléseket;
- c) további dokumentációt kérhetnek az intézménytől, vagy kérhetik, hogy adjon elemzést a minősítési rendszer kialakítására vonatkozó módszertan megválasztásáról, és adjon tájékoztatást az elért eredményekről;
- d) felülvizsgálhatják a minősítési rendszerek kialakítására, üzemeltetési részleteire és dokumentációjára vonatkozó értékelés körébe tartozó informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- e) saját tesztek végezhetnek az intézmény adatain, vagy felkérhetik az intézményt, hogy végezze el az illetékes hatóság által javasolt tesztek;
- f) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

2. SZAKASZ

A minősítési rendszerek indokolására, kialakítására és működési részleteire vonatkozó dokumentáció értékelési módszertana

31. cikk

A minősítési rendszerek dokumentációjának teljessége

(1) A minősítési rendszerek kialakítására, működési részleteire és indokolására vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett és 175. cikkében meghatározott dokumentáció teljességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a dokumentáció hiánytalan-e, és abban szerepelnek-e a következők:

- a) a minősítési rendszer és a minősítési rendszeren belül alkalmazott modellek elégséges volta a portfólió jellemzőit figyelembe véve;
- b) az adatforrások és az adattisztítási gyakorlatok leírása;
- c) a nemteljesítés és a veszteség meghatározása;
- d) módszertani döntések;
- e) a modellek technikai specifikációja;
- f) a modellek hiányosságai és korlátai, mérséklésük lehetőségeivel együtt;
- g) az informatikai rendszerekben a modellek bevezetési tesztjeinek eredményei, különös tekintettel arra, hogy a bevezetés sikeres és hibamentes volt-e;
- h) az 575/2013/EU rendelet 169–191. cikkében említett, a belső minősítésen alapuló módszerre vonatkozó szabályozási követelményeknek való megfelelés önértékelése.

- (2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a dokumentáció egyértelműen felvázolja a minősítési rendszer célját és a modelleket;
  - a dokumentáció tartalmazza a minősítési rendszer alkalmazási körének és a minősítési rendszerben használt modellek alkalmazási körének leírását, azaz a minősítési rendszeren belül az egyes modellek által lefedett kitétségek típusainak mind minőségi, mind mennyiségi leírását, az egyes modellek kimeneteinek típusát és a kimenetek felhasználását;
  - a dokumentáció kifejti, hogy a 19. cikkben említett kockázatkezelési, döntéshozatali és hitelbírálati folyamatok során hogyan veszik figyelembe a minősítési rendszer révén szerzett információkat és a modellek eredményeit.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a dokumentációban szerepelnek-e a következők:
- részletes információkat a modell kidolgozásához felhasznált valamennyi adatról, beleértve a modell tartalmának pontos meghatározását, forrását, formátumát és kódolását, valamint adott esetben az adatok kizárását a modelltől;
  - az adattisztítási eljárásokat, beleértve az adatkizárásokra, a kiugró értékek észlelésre és kezelésre, valamint az adatok igazítására vonatkozó eljárásokat, valamint alkalmazásuk egyértelmű indokolását és hatásuk értékelését.
- (4) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a nemteljesítésnek és a veszteségnek a modell kidolgozása során használt meghatározásai megfelelően dokumentáltak-e, különösen, ha a nemteljesítésnek az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 178. cikkével összhangban használt meghatározásoktól eltérő meghatározásokat használnak a modell specifikációjához.
- (5) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a dokumentációban szerepelnek-e a következők:
- a modell kialakítására, elméletére, feltételezéseire és logikai alapjára vonatkozó részletek;
  - a modellhez kapcsolódó módszertanok részletes leírása és indokolása, statisztikai technikái és közelítései, valamint adott esetben a szegmentációs módszerek indokolása és részletei, a statisztikai folyamatok eredményei, valamint a modellek prediktív erejének diagnosztikája és mérése;
  - az érintett üzleti területek szakértőinek szerepe a minősítési rendszer és modellek kidolgozásában, beleértve a minősítési rendszer és modellek kialakítása során az érintett üzleti területek szakértőivel folytatott konzultációs folyamat részletes leírását, valamint az érintett üzleti területek szakértői által szolgáltatott eredményeket és indokolásokat;
  - annak kifejtése, hogy a statisztikai modell és az emberi mérlegelés együttes alkalmazása hogyan eredményezi a modell végső kimenetét;
  - annak kifejtése, hogy az intézmény hogyan veszi figyelembe az adatok nem kielégítő minőségét, a kitétségek homogén halmazainak hiányát, az üzleti folyamatokban, a gazdasági vagy jogi környezetben bekövetkező változásokat és az adatok minőségével kapcsolatos egyéb tényezőket, amelyek befolyásolhatják a minősítési rendszer vagy modell teljesítményét;
  - adott esetben a statisztikai modellekkel vagy egyéb mechanikus módszerekkel összefüggésben végzett elemzések leírása:
    - a figyelembe vett változók és a változók kiválasztására vonatkozó kritériumok egyváltozós elemzése;
    - a kiválasztott változók és a változók kiválasztására vonatkozó kritériumok többváltozós elemzése;
    - a végleges modell kialakításának eljárása, beleértve a következőket:
      - a változók végleges kiválasztását,
      - a többváltozós elemzéssel kapott változók emberi mérlegelésen alapuló kiigazítását,

- a változók transzformációját,
- a változók súlyozását,
- a modellösszetevők összeállításának módját, különösen minőségi és mennyiségi összetevők egyesítésekor.

(6) Az (1) bekezdés e) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a dokumentációban szerepelnek-e a következők:

- a) a végleges modellszerkezet technikai specifikációja, beleértve végleges modellspecifikációt, a bemeneti összetevőket a kiválasztott változók típusával és formátumával együtt, a változókhoz rendelt súlyokat, valamint a kimeneti összetevőket a kimeneti adatok típusával és formátumával együtt;
- b) hivatkozások az informatikai nyelvek és programok tekintetében használt számítógépes kódokra és eszközökre, amelyek lehetővé teszik a végeredmények harmadik fél általi reprodukálását.

A b) pont alkalmazásában vásárolt modell esetében harmadik fél lehet a modell szállítója.

(7) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a dokumentáció tartalmazza-e a modell hiányosságainak és korlátainak leírását, annak értékelését, hogy teljesülnek-e a modell fő feltételezései, valamint azon helyzetek előrejelzését, amelyekben a modell a várakozások alatt teljesíthet vagy elégtelenné válhat, valamint a modellben rejlő hiányosságok jelentőségének és mérséklésük lehetőségeinek értékelését.

(8) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a dokumentáció meghatározza az új vagy módosított modell éles üzemi környezetben történő bevezetése esetén követendő eljárást;
- b) a dokumentáció tartalmazza a minősítési modellek informatikai rendszerekben történő bevezetésének teszteredményeit, beleértve annak megerősítését is, hogy az éles rendszerben alkalmazott minősítési modell megegyezik a dokumentációban leírt modellel, és rendeltetésszerűen működik.

(9) Az (1) bekezdés h) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézménynek az IRB-módszerre vonatkozó szabályozási követelményeknek való megfelelésére vonatkozó önértékelése minden egyes minősítési rendszer esetében külön-külön történik-e, és azt a belső ellenőrzési vagy más hasonló független ellenőrzési egység felülvizsgálja-e.

32. cikk

A minősítési rendszerek nyilvántartása

(1) A minősítési rendszerekre vonatkozó információk gyűjtésére és tárolására szolgáló, az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének e) pontjában és 175. cikkében említett dokumentációs rendszer és eljárások értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény bevezette és vezeti a minősítési rendszerek aktuális és legalább három évre visszamenően korábbi verzióinak nyilvántartását (a továbbiakban: a minősítési rendszerek nyilvántartása).

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a minősítési rendszerek nyilvántartásának vezetésére vonatkozó eljárások magukban foglalják-e a következő információk rögzítését az egyes verziók tekintetében:

- a) a minősítési rendszer alkalmazási köre annak meghatározásával, hogy az egyes minősítési modellek milyen típusú kitétségeket minősítenek;
- b) a jóváhagyásért felelős vezetés és a belső jóváhagyás dátuma, az illetékes hatóságok értesítésének időpontja, adott esetben az illetékes hatóságok általi jóváhagyás időpontja és a változat végrehajtásának időpontja;

- c) az előző verzióhoz képest a nyilvántartásban figyelembe vett módosítások rövid leírása, a minősítési rendszer módosított elemeinek leírásával és a modelldokumentációra való hivatkozással együtt;
- d) az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletnek megfelelően hozzárendelt módosítási kategória, a hozzárendelési kritérium hivatkozásával együtt.

3. SZAKASZ

A minősítési rendszerek felépítésének értékelési módszertana

33. cikk

Kockázati tényezők és minősítési kritériumok

(1) Az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (1) bekezdésének a), c) és e) pontja, (3) bekezdésének a) pontja és (4) bekezdése alkalmazásában a minősítési rendszerben alkalmazott kockázati tényezők és minősítési kritériumok értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak mindegyikét:

- a) a releváns kockázati tényezők és minősítési kritériumok kiválasztási folyamata, beleértve a potenciális kockázati tényezők meghatározását, a kockázati tényezők kiválasztásának kritériumait és a releváns kockázati tényezőkről hozott döntéseket;
- b) a kiválasztott kockázati tényezők és minősítési kritériumok összhangja és a kockázatértékeléshez való hozzájárulásuk, a minősítési rendszer üzleti felhasználóinak elvárásaival együtt;
- c) a statisztikai módszerek alapján kiválasztott kockázati tényezők és minősítési kritériumok összhangja az egyes kategóriákhoz vagy halmazokhoz kapcsolódó kockázati differenciálásra vonatkozó statisztikai bizonyítékokkal.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjával összhangban elemzendő lehetséges kockázati tényezők és minősítési kritériumok – amennyiben rendelkezésre állnak – a kitétségek típusára vonatkozóan a következőket foglalják magukban:

- a) az ügyfél kockázati jellemzői, beleértve a következőket:
  - i. vállalatokkal és intézményekkel szembeni kitétségek esetében: pénzügyi kimutatások, kvalitatív információk, ágazati kockázat, országgkockázat, anyavállalattól származó támogatás;
  - ii. lakossággal szembeni kitétségek esetében: pénzügyi kimutatások vagy személyes jövedelemre vonatkozó információk, kvalitatív információk, viselkedési információk, társadalmi-demográfiai információk;
- b) ügyletkockázati jellemzők, beleértve a termék típusát, a biztosíték típusát, a kielégítési sorrendben betöltött helyet, a hitelfedezeti arányt;
- c) a késedelemre vonatkozó információk: belső információk vagy külső forrásokból, például hitelnyilvántartóktól származó információk.

34. cikk

A kötelezettek és kitétségek eloszlása a kategóriákban vagy halmazokban

(1) Az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (1) bekezdésének b), d) és f) pontja, (2) bekezdése és (3) bekezdésének c) pontja alkalmazásában a kötelezetteknek és kitétségeknek az egyes minősítési rendszerek kategóriáin vagy halmazain belüli eloszlása értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a minősítési kategóriák és halmazok száma megfelelő ahhoz, hogy a kategóriák vagy halmazok szintjén biztosítsa a kockázatok érdemi differenciálását és a veszteségjellemzők számszerűsítését, továbbá:
  - i. a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek, valamint a speciális hitelezési kitétségek esetében az ügyfélminősítési skála legalább az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (1) bekezdésének b) pontjában, illetve (2) bekezdésében meghatározott számú kategóriát tartalmaz;
  - ii. a lakossággal szembeni kitétségeként besorolt, vásárolt követelések esetében a csoportosítás tükrözi az eladó kockázatvállalási gyakorlatát és ügyfeleinek heterogenitását;

- b) számukat tekintve egyik kategóriában vagy halmazban sem túlzott mértékű a kitettségek vagy kötelezettek koncentrációja, kivéve, ha ezt az eloszlást az említett kitettségekhez vagy kötelezettekhez kapcsolódó kockázat homogenitására vonatkozó meggyőző empirikus bizonyíték támasztja alá;
- c) a lakossággal szembeni kitettségek minősítési és ügyletkategóriái vagy halmazai egyenként elegendő számú kitettséget vagy ügyfelet tartalmaznak, kivéve, ha az ettől eltérő eloszlást meggyőző empirikus bizonyíték támasztja alá arra vonatkozóan, hogy az adott kitettségek vagy kötelezettek csoportosítása megfelelő, vagy az 575/2013/EU rendelet 169. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint az egyes kötelezettek vagy kitettségekre vonatkozó kockázati paraméterek közvetlen becslését alkalmazzák;
- d) a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek minősítési és ügyletkategóriái vagy halmazai – amennyiben elegendő adat áll rendelkezésre – egyenként nem tartalmaznak túl kevés kitettséget vagy kötelezettet, kivéve, ha a kitettségek vagy kötelezettek eltérő eloszlását meggyőző empirikus bizonyíték támasztja alá arra vonatkozóan, hogy az adott kitettségek vagy kötelezettek csoportosítása megfelelő, vagy az 575/2013/EU rendelet 169. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint az egyes kötelezettek vagy kitettségekre vonatkozó kockázati paraméterek közvetlen becslését alkalmazzák.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzés mellett az illetékes hatóságok adott esetben értékelik az intézmény által a következők meghatározása során alkalmazott kritériumokat:

- a) az összes kategória vagy halmaz maximális és minimális száma;
- b) az egyes kategóriákba vagy halmazokba sorolt kitettségek és kötelezettek aránya.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok figyelembe veszik a kitettségek és kötelezettek számának és a kitettségi értékek aktuális és múltbeli megfigyelt eloszlását, beleértve a kitettségek és kötelezettek különböző kategóriák vagy halmazok közötti átsorolását is.

35. cikk

A kockázatok differenciálása

(1) Az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (3) bekezdésének b) és c) pontja alkalmazásában az egyes minősítési rendszerek lakossággal szembeni kitettségekre vonatkozó kockázati differenciálásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik a következők mindegyikét:

- a) a kockázati differenciálás értékelésére használt eszközök működőképeseek és a rendelkezésre álló adatokat figyelembe véve elégségesek, továbbá a kockázatok megfelelő differenciálását a különböző gazdasági feltételek mellett a kategóriák vagy halmazok esetében a realizált nemteljesítési vagy veszteségráták idősorainak nyilvántartásai igazolják;
- b) a minősítési rendszer kockázati differenciálás tekintetében elvárt teljesítményét definiált mérőszámokra és eszközökre vonatkozó, egyértelműen meghatározott célértékek és tűréshatárok formájában, valamint az ezektől való eltérések korrekciójára irányuló intézkedések révén határozza meg az intézmény; a kezdeti fejlesztésre és a folyamatos teljesítményre vonatkozóan külön célértékek és tűréshatárok határozhatók meg;
- c) a definiált mérőszámokra és eszközökre vonatkozó célértékek és tűréshatárok, valamint az ezek teljesítését szolgáló mechanizmusok biztosítják a kockázatok megfelelő mértékű differenciálását.

(2) Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 170. cikkének (1) bekezdése alapján a lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek kockázati differenciálásának értékelésekor is alkalmazzák az (1) bekezdést, amennyiben ehhez elegendő adat áll rendelkezésre.

36. cikk

Homogenitás

(1) Az 575/2013/EU rendelet 170. cikke (1) bekezdésének és (3) bekezdése c) pontjának alkalmazásában az azonos kategóriába vagy halmazba sorolt kötelezettek vagy kitettségek homogenitásának értékelésekor az illetékes hatóságok a következő tényezők mindegyike tekintetében értékelik az egyes kategóriákba vagy halmazokba tartozó kötelezettek és ügyleti veszteségjellemzők hasonlóságát:

- a) belső minősítések;
- b) PD-becslések;
- c) adott esetben saját LGD-becslések;
- d) adott esetben a hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó saját becslések;
- e) adott esetben a teljes veszteségre vonatkozó saját becslések.

A lakossággal szembeni kitettségek esetében az illetékes hatóságok minden egyes minősítési rendszer tekintetében értékelik ezeket a tényezőket. A lakossággal szembeni kitettségektől eltérő kitettségek esetében az illetékes hatóságok csak azon minősítési rendszerek tekintetében értékelik ezeket, amelyekre vonatkozóan elegendő adat áll rendelkezésre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok az egyes kategóriákon vagy halmazokon belül értékelik az értéktartományokat, valamint a kötelezettek és az ügyleti veszteségjellemzők eloszlását.

4. SZAKASZ

A statisztikai modellekre vagy egyéb mechanikus módszerekre vonatkozó egyedi követelmények értékelési módszertana

37. cikk

Adatokkal kapcsolatos követelmények

(1) A modell bemeneti adatainak az 575/2013/EU rendelet 174. cikkének b) pontjában előírt ellenőrzési folyamatának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik a következőket:

- a) a belső és külső adatforrások megbízhatósága és minősége, az e forrásokból nyert adatok köre, valamint a források által lefedett időszak;
- b) az adatok összevonásának folyamata, amennyiben a modellbe több forrásból származó adatokat visznek be;
- c) az adatkizárások indokolása és mértéke a kizárás oka szerinti bontásban, az egyes kizárások teljes adatállományon belüli arányára vonatkozó statisztikák felhasználásával, amennyiben bizonyos adatokat kizártak a modellfejlesztési mintából;
- d) a hibás és hiányzó adatok kezelésére, valamint a kiugró értékek és kategorikus adatok kezelésére szolgáló eljárások, valamint a kategóriába sorolás típusának megváltozása esetén annak ellenőrzése, hogy ez nem vezet-e az adatok minőségének romlásához vagy szerkezeti törésekhez;
- e) az adatátalakítás folyamatai, beleértve a szabványosítást és más funkcionális átalakításokat, valamint ezen átalakulások megfelelése a túlllesztési kockázatra tekintettel.

(2) A modell elkészítéséhez felhasznált adatok az 575/2013/EU rendelet 174. cikkének c) pontjában említett reprezentativitása értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik:

- a) a kötelezettek vagy ügyletek a modell elkészítéséhez felhasznált adatokban tükröződő kockázati jellemzőinek az adott minősítési modell által lefedett kitettségek kockázati jellemzőivel való összehasonlíthatóságát;
- b) az aktuális kockázatvállalási és megtérülési előírások összehasonlíthatóságát az abban az időpontban alkalmazott előírásokkal, amelyre a modellezéshez használt referencia-adatkészlet vonatkozik;
- c) a nemteljesítés meghatározásának időbeli következetességét a modellezéshez használt adatokban, továbbá ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
  - i. a nemteljesítés meghatározásának a megfigyelési időszak alatti módosítása esetén sor került a nemteljesítés aktuális meghatározásával való összhangot megteremtő kiigazításokra;
  - ii. a több, a nemteljesítést eltérően meghatározó joghatóságban működő intézmény megfelelő intézkedésekkel biztosította az adatok reprezentativitását;
  - iii. a nemteljesítésnek a modell specifikációjához használt meghatározása nincs negatív hatással a minősítési modell felépítésére és teljesítményére, amennyiben ez a meghatározás eltér a nemteljesítés 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti meghatározásától;

- d) ha a modellt külső adatok vagy több intézmény közös adatainak felhasználásával dolgozták ki, az ilyen adatok relevanciáját és elégséges voltát az intézmény kiterjedése, termékei és kockázati profilja szempontjából.

38. cikk

A modell kialakítása

A minősítési modell kialakításának az 575/2013/EU rendelet 174. cikke a) pontja alkalmazásában történő értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik a következőket:

- a) a modell elégséges voltát annak konkrét alkalmazására tekintettel;
- b) az intézmény elemzése a modellben választottakhoz képest alternatív feltételezésekről vagy alternatív módszerekről;
- c) az intézmény modellfejlesztési módszertana;
- d) az intézmény érintett személyzete teljes mértékben ismeri a modell képességeit és korlátait, továbbá különösen az intézmény mintadokumentációja:
  - i. leírja, hogy a modell mely korlátai kapcsolódnak a modell bemeneti adataihoz, bizonytalan feltételezésekhez, a modell feldolgozási komponenséhez, és hogy a modell kimenetét manuálisan vagy az informatikai rendszerben állítják-e elő;
  - ii. azonosítja azokat a helyzeteket, amelyekben a modell a várakozások alatt teljesíthet vagy elégtelenné válhat, és értékeli a modellben rejlő hiányosságok jelentőségének és mérséklésük lehetőségeinek értékelését.

39. cikk

Emberi mérlegelés

Annak értékelésekor, hogy a statisztikai modellt vagy más mechanikus módszert az 575/2013/EU rendelet 174. cikkének e) pontja szerint kiegészíti-e emberi mérlegelés, és azt a minősítési modell kidolgozása során, valamint a kiterjedések kategóriákba vagy halmazokba sorolásakor arányos és megfelelő módon alkalmazzák-e, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az emberi mérlegelés alkalmazásának módja indokolt és teljeskörűen dokumentált, továbbá a minősítési rendszerre gyakorolt hatását értékeli, lehetőség szerint a minősítési rendszer teljesítményéhez való hozzájárulásának kiszámításával is;
- b) a modellben nem szereplő valamennyi releváns információt figyelembe veszik, megfelelő mértékű konzervativizmus mellett;
- c) amennyiben egy minősítési rendszerben a kiterjedések kategóriákba vagy halmazokba sorolásának folyamata szubjektív bemeneti adatok formájában emberi mérlegelést igényel, vagy ha a hitelezési politika lehetővé teszi a modell bemeneti vagy kimeneti adatainak felülbírálatát, az alábbiak mindegyike teljesül:
  - i. a modellfelhasználóknak szóló kézikönyv egyértelműen meghatározza a bemeneti adatokat és azokat a helyzeteket, amikor a bemeneti adatok emberi mérlegelés útján kiigazíthatók;
  - ii. a bemeneti adatok tényleges kiigazításával járó helyzetek köre korlátozott;
  - iii. a modellfelhasználóknak szóló kézikönyv egyértelműen meghatározza azokat a helyzeteket, amikor a minősítési modellek bemenete vagy kimenete felülbírálat, valamint a modellek bemeneti vagy kimeneti adatainak felülbírálatára szolgáló eljárásokat;
  - iv. a hitelkockázat-ellenőrzési egység vagy a validálási funkció rendszeres időközönként tárolja és elemzi az emberi mérlegelés alkalmazására, valamint a minősítési modellek bemeneteinek vagy kimeneteinek felülbírálatával járó helyzetekre vonatkozó adatokat annak megállapítása érdekében, hogy a felülbírálat milyen hatást gyakorolt a minősítési modellre;
- d) az emberi mérlegelést megfelelően kezelik, alkalmazása az egyes minősítési rendszerek esetében arányos a kiterjedés típusával.

40. cikk

A modell teljesítménye

A modell 575/2013/EU rendelet 174. cikkének a) pontjában előírt prediktív erejének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény belső standardjai:

- a) ismertetik az intézmény által a modell teljesítményének értékelése céljából választott mérőszámok alapjául szolgáló feltevéseket és elméleti szempontokat;
- b) meghatározzák a mérőszámok alkalmazását annak megjelölésével, hogy azok használata kötelező vagy diszkrecionális jellegű-e, és mikor szükséges, továbbá biztosítják a mérőszámok koherens használatát;
- c) a mérőszámok tekintetében meghatározzák az alkalmazhatóság feltételeit, az elfogadható küszöbértékeket és az elfogadott eltéréseket annak megjelölésével, hogy az értékelési folyamat során figyelembe veszik-e az e mérőszámok értékeivel kapcsolatos statisztikai hibákat, és ha igen, hogyan, továbbá több mérőszám számítása esetén meghatározzák azokat a módszereket, amelyekkel több vizsgálat eredménye egyetlen értékelés keretében vonható össze;
- d) meghatározzák azt a folyamatot, amely biztosítja, hogy a felső vezetés felelős tagjai tájékoztatást kapjanak a c) pontban említett küszöbértékek túllépéséhez vezető modellteljesítmény-romlás eseteiről, valamint azt, hogy a modell szükséges módosításainak végrehajtására vonatkozó végső döntés meghozataláért felelős vezetők egyértelmű iránymutatást nyújtsanak arra vonatkozóan, hogy hogyan veszik figyelembe a mérőszámok kimenetét.

8. FEJEZET

A KOCKÁZAT SZÁMSZERŰSÍTÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

41. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásában egy intézmény megfelel-e a kockázati paraméterek számszerűsítésére vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik az intézménynél:

- a) az 575/2013/EU rendelet 179. cikkében meghatározott általános becslési követelményeknek való megfelelést, a 42., 43. és 44. cikk szerint;
- b) az 575/2013/EU rendelet 180. cikkében meghatározott, a PD-becslésre vonatkozó egyedi követelményeknek való megfelelést, a 45. és 46. cikk szerint;
- c) az 575/2013/EU rendelet 181. cikkében meghatározott, a saját LGD-becslésre vonatkozó egyedi követelményeknek való megfelelést, a 47–52. cikk szerint;
- d) az 575/2013/EU rendelet 182. cikkében meghatározott, a hitel-egyenértékesítési tényezőre vonatkozó saját becslések egyedi követelményeinek való megfelelést, az 53–56. cikk szerint;
- e) az 575/2013/EU rendelet 183. cikkében meghatározott, a garanciák és hitelderivatívák hatásának értékelésére vonatkozó követelményeknek való megfelelést, az 57. cikk szerint;
- f) az 575/2013/EU rendelet 184. cikkében meghatározott, a vásárolt követelésekre vonatkozó követelményeknek való megfelelést, az 58. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait;

- b) felülvizsgálják az intézmény releváns becslési módszertanra és folyamatra vonatkozó műszaki dokumentációját;
- c) felülvizsgálják és megvitatják a kockázati paraméterek becslésére vonatkozó releváns kézikönyveket, módszertanokat és folyamatokat;
- d) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület, a modellbizottság vagy az egyéb bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- e) felülvizsgálják a kockázati paraméterek teljesítményéről szóló jelentéseket és az intézmény hitelkockázat-ellenőrzési egysége, validálási funkciója, belső ellenőrzési funkciója vagy más kontrollfunkciója által megfogalmazott ajánlásokat;
- f) értékeli az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzési, validálási és monitorozási műveletek során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- g) írásban nyilatkozzák vagy szóban meghallgatják az intézmény érintett személyzetét és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) további dokumentumok vagy elemzések benyújtását kérhetik, amelyek alátámasztják az intézmény módszertani döntéseit és az elért eredményeket;
- b) saját becslést készíthetnek a kockázati paraméterekről, vagy az intézménytől kapott releváns adatok felhasználásával megismételhetik az intézmény becslését;
- c) bekérhetik és elemezhetik a becslési folyamat során felhasznált adatokat;
- d) felülvizsgálhatják az értékelés körébe tartozó informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- e) saját tesztek végezhetnek az intézmény adatain, vagy felkérhetik az intézményt, hogy végezze el az illetékes hatóságok által javasolt tesztek;
- f) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

2. SZAKASZ

A kockázati paraméterek számszerűsítésére vonatkozó általános követelmények értékelési módszertana

42. cikk

Adatokkal kapcsolatos követelmények

(1) Az 575/2013/EU rendelet 179. cikkében meghatározott általános becslési követelményeknek való megfelelés, a kockázati paraméterek számszerűsítéséhez használt adatok és ezen adatok minőségének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik a következőket:

- a) a kockázati paraméterek számszerűsítésére használt módszerekkel kapcsolatos mennyiségi és minőségi adatok és egyéb információk teljességét, amely biztosítja, hogy az intézmény minden releváns korábbi tapasztalatot és empirikus bizonyítékot felhasznál;
- b) az elszenvedett veszteségnek az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett, a megfelelő kockázati paramétereket meghatározó tényezők szerinti bontását biztosító kvantitatív adatok rendelkezésre állását;
- c) az egyes kitétségtípusok kockázati paramétereinek becsléséhez használt adatok reprezentativitását;
- d) a mintában szereplő kitétségek számának és a 45., 47. és 53. cikkben említett múltbeli megfigyelési időszak hosszának elégséges voltát, amelyet az intézmény a számszerűsítéshez figyelembe vesz annak érdekében, hogy a becslései pontosak és robusztusak legyenek;
- e) valamennyi adattisztítás indokolását és dokumentálását, beleértve egyes megfigyelések becslésből való kizárását, valamint annak megerősítését, hogy ezek a kizárások nem torzítják a kockázat számszerűsítését; a PD-becslések esetében különösen az adattisztítás hosszú távú átlagos nemteljesítési rátára gyakorolt hatásának indokolását és dokumentálását;

- f) a kockázati paraméterek becsléséhez használt adatkészletek összhangját, különös tekintettel a nemteljesítés meghatározására, a nemteljesítések – köztük a 46. cikk (1) bekezdésének b) pontjában és a 49. cikkben említett többszörös nemteljesítések – kezelésére, valamint a minta összetételére.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok értékelik az egyes kitétségtípusok kockázati paramétereinek becsléséhez használt adatok reprezentativitását, amelynek keretében a következőket értékelik:
- a) az egyes minősítési modellek által lefedett kitétségek szerkezetét és az ügyfelek vagy ügyletek különböző kockázati jellemzőit, valamint azt, hogy az aktuális portfólió a szükséges mértékben összehasonlítható-e a referencia-adatkészletet alkotó portfóliókkal;
- b) az aktuális kockázatvállalási és megtérülési előírások összehasonlíthatóságát a modellezéshez használt referenciaadatkészlet időpontjában alkalmazott előírásokkal;
- c) a nemteljesítés meghatározásának következetességét a megfigyelési időszakban:
- i. a nemteljesítés meghatározásának a megfigyelési időszak alatti módosítása esetén az aktuális meghatározással való összhang kívánt szintjének elérése érdekében elvégzett kiigazítások ismertetését;
- ii. amennyiben a nemteljesítés meghatározásai az intézmény működésével érintett joghatóságok között eltérnek, az intézmény által alkalmazott intézkedések és konzervatívizmus megfelelőségét;
- d) ha a kockázati paramétereket külső adatok és több intézmény közös adatainak felhasználásával számszerűsítették, ezen adatok relevanciáját és megfelelőségét az intézmény kitétségei, termékei és kockázati profilja, valamint a nemteljesítés meghatározása szempontjából;
- e) amennyiben a külső vagy közös adatok nem felelnek meg az intézmény nemteljesítésre vonatkozó belső meghatározásának, az intézmény által a nemteljesítés belső meghatározásával való összhang érdekében a külső vagy közös adatokon végzett kiigazítások ismertetését.
- (3) A kockázati paraméterek számszerűsítéséhez több intézménynél felhasznált közös adatok minőségének értékelésekor az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 179. cikkének (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek való megfelelés ellenőrzése mellett az (1) és (2) bekezdésben meghatározott értékelési módszertant is alkalmazzák.

43. cikk

A becslések felülvizsgálata

Az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének c) pontjában az intézmény számára a kockázati paraméterek becslésére vonatkozóan előírt felülvizsgálat értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a becslések felülvizsgálatának folyamata és éves terve rendelkezik valamennyi becslés időben történő felülvizsgálatáról;
- b) az intézmény meghatározta a gyakoribb felülvizsgálatot igénylő helyzetek azonosítási kritériumait;
- c) a kockázati paraméterek becsléséhez használt módszerek és adatok tükrözik a kockázatvállalási folyamat és a portfólió-összetétel változásait;
- d) az LGD becsléséhez használt módszerek és adatok tükrözik a megtérülési folyamat változásait, a megtérülések típusait és a megtérülési folyamat időtartamát;
- e) a hitel-egyenértékesítési tényező becsléséhez használt módszerek és adatok tükrözik a le nem hívott összegek monitorozási folyamatában bekövetkezett változásokat;
- f) a kockázati paraméterek becsléséhez használt adatkészlet tartalmazza a legutóbbi megfigyelési időszak vonatkozó adatait, és azt legalább évente frissítik;
- g) a technikai fejlődés és más releváns információk tükröződnek a kockázati paraméterek becslésében.

44. cikk

Konzervatív pótlék

(1) Az illetékes hatóságok értékelik, hogy a tőkekövetelmények kiszámításához használt kockázati paraméterek értéke a következő helyzetekben tartalmazza-e az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett, megfelelő konzervatív pótlékot:

- a) a módszerek és adatok nem nyújtanak kellő bizonyosságot a kockázati paraméterekre vonatkozó becslésekről, beleértve azokat az eseteket is, amikor jelentős becslési hibák fordulnak elő;
- b) a hitelkockázat-ellenőrzési egység, a validálási funkció, a belső ellenőrzési részleg vagy az intézmény más funkciója a módszerek, információk és adatok lényeges hiányosságait azonosította;
- c) érdemi változások történtek a kockázatvállalási vagy megtérülési szabályzatok előírásaiban, vagy az intézmény kockázatvállalási hajlandóságában.

(2) Az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmények nem használják-e a konzervatív pótlékot az 575/2013/EU rendelet 146. cikke alapján az intézmény által alkalmazandó korrekciós intézkedések helyettesítésére.

3. SZAKASZ

A pd-becslésekre vonatkozó egyedi követelmények értékelési módszertana

45. cikk

A múltbeli megfigyelési időszak hossza

Az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének h) pontjában és 180. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett múltbeli megfigyelési időszak hosszának értékelésekor, figyelembe véve az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ⁽⁶⁾ az adatokra vonatkozó mentesség feltételeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében meghatározott feltételeket, valamint az egyéves nemteljesítési arányoknak az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett nemteljesítési tapasztalatokra vonatkozó belső adatok alapján történő kiszámítását, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a múltbeli megfigyelési időszak hossza lefedi legalább az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének h) pontjában és (2) bekezdésének e) pontjában, valamint adott esetben az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott minimális időszakot;
- b) amennyiben a rendelkezésre álló múltbeli megfigyelési időszak valamely adatforrás tekintetében hosszabb, mint az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének h) pontjában vagy 180. cikke (2) bekezdésének e) pontjában előírt minimális időszak, és az abból származó adatok relevánsak, az adott hosszabb időszakra vonatkozó információkat használják az egyéves nemteljesítési arányok hosszú távú átlagának becslésére;
- c) a lakossággal szembeni kitettségek esetében, ha az intézmény nem tulajdonít azonos jelentőséget az összes felhasznált múltbeli adatnak, ezt a nemteljesítési ráták jobb előrejelzése indokolja, továbbá a valamely adott időszakhoz rendelt nulla vagy nagyon kis súly kellően indokolt, vagy konzervatívabb becslésekhez vezet;
- d) a kockázatvállalási előírások és a meglévő minősítési rendszerek összhangban vannak, továbbá a nemteljesítésre vonatkozó belső adatok létrehozásakor összehasonlítható hitelezési standardokat alkalmaztak, vagy a hitelezési standardok és minősítési rendszerek változásait a 44. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett konzervatív pótlék alkalmazásával kezelték;

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. szeptember 23.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az adatokra vonatkozó mentesség feltételeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 10., 2017.1.14., 1. o.).

- e) a vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek esetében az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett, magas tőkeáttételű vagy elsősorban kereskedelmi forgalomban levő eszközökkel rendelkező ügyfelek meghatározása, valamint az említett kötelezettek tekintetében az említett rendelkezés szerinti, stresszelt volatilitással jellemzett időszakok meghatározása megfelelő.

46. cikk

A PD-becslés módszere

(1) Az 575/2013/EU rendelet 180. cikkében említett PD-becslési módszer értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az egyes kategóriákra vagy halmazokra vonatkozó egyéves nemteljesítési arány kiszámítása az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 78. pontjában meghatározott egyéves nemteljesítési arány jellemzőivel összhangban történt-e, továbbá ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az egyéves nemteljesítési arány nevezője azokat az ügyfeleket vagy kitétségeket foglalja magában, amelyek egy egyéves időszak kezdetén teljesítők, és az adott minősítési kategóriába vagy halmazba vannak besorolva;
- b) az egyéves nemteljesítési arány számlálója az a) pontban említett kötelezettek vagy kitétségek közül azokat tartalmazza, amelyek az adott egyéves időszakon belül nemteljesítővé váltak; az azonos kötelezetre vagy kitétségre vonatkozóan a nemteljesítési rátához kapcsolódó egyéves időszak alatt megfigyelt többszörös nemteljesítést a 49. cikk b) pontjában említett módon egyetlen nemteljesítésnek kell tekinteni, amely a többszörös nemteljesítések közül az első időpontjában következett be.

(2) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az ügyfél-kategóriánkénti vagy -halmazonkénti PD-becslés módszere az egyéves nemteljesítési arányok hosszú távú átlagán alapul-e.

Ennek során ellenőrzik, hogy az intézmény által az egyéves nemteljesítési arányok hosszú távú átlagának becslésére használt időszak reprezentatív-e az adott kitétségtípus nemteljesítési rátájának várható változékonysági tartományára nézve.

(3) Amennyiben a PD-becsléshez használt megfigyelt adatok nem reprezentatívak egy adott kitétségtípus nemteljesítési rátái változékonyságának valószínű tartományára nézve, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy mindkét alábbi feltétel teljesül-e:

- a) az intézmény megfelelő alternatív módszert alkalmaz egy olyan időszakra vonatkozó egyéves nemteljesítési arányok átlagának becslésére, amely reprezentatív az adott kitétségtípus nemteljesítési rátájának várható változékonysági tartományára nézve;
- b) ha az a) pontban említett megfelelő módszer alkalmazása után a nemteljesítési ráták átlagának becslése megbízhatatlannak bizonyul, vagy egyéb szempontból korlátozott, az intézmény megfelelő konzervatív pótléket alkalmaz.

(4) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az alábbiak mindegyike megfelel-e az adott kitétségtípusnak:

- a) a becslési módszer funkcionális és szerkezeti formája;
- b) a becslési módszer alapjául szolgáló feltételezések;
- c) a becslési módszer ciklikussága;
- d) a 45. cikk szerint figyelembe vett múltbeli megfigyelési időszak hossza;
- e) a 44. cikk szerint alkalmazott konzervatív pótlék;
- f) az emberi mérlegelés;
- g) adott esetben a kockázati tényezők megválasztása.

(5) Az olyan vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitétségek esetében, amelyeknél az ügyfelek az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett módon magas tőkeáttételűek vagy elsősorban kereskedelmi forgalomban levő eszközökkel rendelkeznek, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a PD tükrözi-e az alapul szolgáló eszközök teljesítményét az említett rendelkezésben említett, stresszelt volatilitással jellemzett időszakokban.

(6) A vállalatokkal, intézményekkel, központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek esetében, amennyiben az intézmény valamely KHMI minősítési skáláját alkalmazza, az illetékes hatóságok ellenőrzik az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (1) bekezdésének f) pontjában meghatározott követelményeknek való megfelelés intézmény általi elemzését, és ellenőrzik, hogy az elemzés vizsgálja-e a KHMI által minősített kitettség típusok reprezentatív voltát az intézmény kitettség típusai és a KHMI általi hitelminősítés időhorizontja szempontjából.

(7) Lakossággal szembeni kitettségek esetében, amennyiben az intézmény a PD- vagy LGD-becsléseket az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett módon a teljes veszteségre vonatkozó becslésből és egy megfelelő PD-vagy LGD-becslésből vezeti le, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény elemzése megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 178–184. cikkében meghatározott, a PD- és LGD-becslésre vonatkozó valamennyi releváns kritériumnak.

(8) A lakossággal szembeni kitettségek esetében az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény rendszeresen elemzi és figyelembe veszi-e az 575/2013/EU rendelet 180. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett, a kockázati paraméterekben a hitelkitettség élettartama során várható változást (élettartam-hatást).

(9) A PD-becslés statisztikai modelljeinek értékelésekor az illetékes hatóságok az (1)–(8) bekezdésben meghatározott módszereken kívül alkalmazzák a statisztikai modellekre vagy egyéb mechanikus módszerekre vonatkozó egyedi követelmények értékelésére szolgáló, a 37–40. cikkben meghatározott módszertant is.

4. SZAKASZ

A saját lgd-becslésekre vonatkozó egyedi követelmények értékelési módszertana

47. cikk

A múltbeli megfigyelési időszak hossza

Az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének j) pontja és (2) bekezdésének második albekezdése, valamint az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendelet alkalmazásában az LGD-becsléshez használt időszak hosszának (a továbbiakban: múltbeli megfigyelési időszak) értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a múltbeli megfigyelési időszak hossza lefedi legalább az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének j) pontjában és (2) bekezdésének második albekezdésében, valamint adott esetben az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott minimális időszakot;
- b) amennyiben a rendelkezésre álló múltbeli megfigyelési időszak hosszabb, mint az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének j) pontjában és (2) bekezdésének második albekezdésében valamely adatforrás tekintetében előírt minimális időszak, és az abból származó adatok relevánsak az LGD-becslés szempontjából, az adott hosszabb időszakra vonatkozó információkat használják;
- c) a lakossággal szembeni kitettségek esetében, ha az intézmény nem tulajdonít azonos jelentőséget az összes felhasznált múltbeli adatnak, ezt a veszteségráták jobb előrejelzése indokolja, továbbá a valamely adott időszakhoz rendelt nulla vagy nagyon kis súly kellően indokolt, vagy konzervatívabb becslésekhez vezet.

48. cikk

A LGD-becslés módszere

Az 575/2013/EU rendelet 181. cikkében említett saját LGD-becslési módszer értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény az LGD értékét homogén ügyletkategóriák vagy -halmazok szerint értékeli;
- b) az ügyletkategória vagy -halmaz szerinti átlagos realizált LGD-értéket a nemteljesítésekkel súlyozott átlag alapján számítják ki;

- c) az adatforrásokon belüli összes megfigyelt nemteljesítést felhasználják és különösen a lezáratlan megtérülési folyamatokat konzervatív módon veszik figyelembe az LGD becslésekor, ezenkívül a workout időszakot, valamint az utána, illetve adott esetben alatta felmerülő további költségek és megtérülések becslésére szolgáló módszereket relevánsan megválasztják meg;
- d) a fedezett kitétségek LGD-becslései nem kizárólag a biztosíték becsült piaci értékén alapulnak, hanem figyelembe veszik a korábbi likvidálásokból realizált bevételeket, valamint azt, hogy az intézmény esetleg nem képes ellenőrzést szerezni a biztosíték felett és likvidálni azt;
- e) a fedezett kitétségek LGD-becslései figyelembe veszik a biztosíték értékének lehetséges csökkenését az LGD becslésétől az esetleges megtérülésig;
- f) konzervatív módon veszik figyelembe a kötelezett és a biztosíték kockázata közötti függőség mértékét, valamint a biztosíték likvidálásának költségét;
- g) az intézmény nemteljesítés előtti eredménykimutatásában tőkésített, meg nem fizetett késedelmi díjakat hozzáadják az intézmény kitétségének és veszteségének mértékéhez;
- h) a nemteljesítést követő lehívások lehetőségét megfelelően figyelembe veszik;
- i) az alábbi szempontok mindegyike megfelel azoknak a kitétségtípusoknak, amelyeknél alkalmazzák:
  - i. a becslési módszer funkcionális és szerkezeti formája;
  - ii. a becslési módszerre vonatkozó feltételezések;
  - iii. a gazdasági dekonjunktúrahatast becslési módszere;
  - iv. a felhasznált adatsorok hossza;
  - v. a konzervatív pótlék;
  - vi. az emberi mérlegelés alkalmazása;
  - vii. adott esetben a kockázati tényezők megválasztása.

49. cikk

Többszörös nemteljesítések kezelése

Azon kötelezettek kezelése tekintetében, akiknél az intézmény által meghatározott időszakon belül többször fordult elő nemteljesítés és megtérülés (a továbbiakban: többszörös nemteljesítés), az illetékes hatóságok értékelik az intézmény által alkalmazott módszerek megfelelőségét, és ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az ügylet teljesítő státuszának helyreállítására egyértelműen meghatározott feltételek vonatkoznak;
- b) az intézmény által meghatározott időszakon belül azonosított többszörös nemteljesítést egyetlen nemteljesítésnek tekintik az LGD-becslés szempontjából, és az első megfigyelt nemteljesítés nemteljesítési időpontját feltételezve releváns nemteljesítési időpontként, az ezen időponttól az utolsó megfigyelt nemteljesítést követő megtérülésig eltelt időszakot veszik figyelembe megtérülési időszakként;
- c) annak az időszaknak a hosszát, amelyen belül a többszörös nemteljesítést egyetlen nemteljesítésként ismerik el, az intézmény belső szabályzatainak és a nemteljesítési tapasztalatok elemzésének figyelembevételével határozzák meg;
- d) a PD és a hitel-egyenértékesítési tényezők becsléséhez használt nemteljesítéseket az LGD becsléséhez használt nemteljesítésekkel összhangban kezelik.

50. cikk

A gazdasági dekonjunktúrának megfelelő LGD-becslések alkalmazása

Annak értékelésekor, hogy a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő LGD-becslések használatára vonatkozóan az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt követelmény teljesül-e, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő LGD-bebecsléseket alkalmazza, ha e bebecslések konzervatívabbak a hosszú távú átlagnál;
- b) az intézmény a hosszú távú átlagokat és a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő LGD-bebecsléseket egyaránt megadja választása indoklásához;
- c) az intézmény szigorú és jól dokumentált eljárást alkalmaz a gazdasági dekonjunktúra azonosítására és annak a megtérülési rátákra gyakorolt hatásai értékelésére, valamint a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő LGD-bebecslések készítésére;
- d) az intézmény a kiválasztott gazdasági mutatók és a megtérülési ráták között azonosított valamennyi kedvezőtlen függőséget beépíti az LGD-bebecslésekbe.

51. cikk

Nemteljesítő kitétségek LGD-, ELBE- és UL-bebecslése

(1) A nemteljesítő kitétségekre vonatkozó LGD-bebecslésekre, valamint az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének h) pontjában említett, a várható veszteségek legjobb bebecslésére (EL_{BE}) vonatkozó követelmények értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény alkalmazza-e az alábbi módszerek valamelyikét, és értékeli az intézmény által alkalmazott módszert:

- a) a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó LGD (nemteljesítéskori LGD) közvetlen bebecslése és az ELBE közvetlen bebecslése;
- b) az ELBE közvetlen bebecslése, valamint a nemteljesítéskori LGD bebecslése az ELBE és a nemteljesítő kitétségekkel összefüggésben a megtérülési időszak során esetlegesen felmerülő váratlan veszteségeket megragadó többlet összegeként.

(2) Az intézmény által alkalmazott módszer (1) bekezdés szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a nemteljesítéskori LGD bebecslési módszerei – akár közvetlen bebecslésként, akár az ELBE többleteként – figyelembe veszik a megtérülési időszak alatti esetleges további váratlan veszteségeket és különösen figyelembe veszik a gazdasági feltételek azon kedvezőtlen változásait, amelyek a megtérülési folyamat várható időtartama alatt következhetnek be;
- b) a nemteljesítéskori LGD – akár közvetlen bebecslésként, akár az ELBE többleteként – és az ELBE bebecslési módszerei figyelembe veszik a nemteljesítés időtartamára és az előzőleg realizált megtérülésekre vonatkozó információkat;
- c) amennyiben az intézmény a nemteljesítéskori LGD-re vonatkozóan közvetlen bebecslést alkalmaz, a bebecslési módszerek összhangban vannak a 47., 48. és 49. cikk követelményeivel;
- d) a nemteljesítéskori LGD bebecslése magasabb, mint az ELBE, vagy ha a két érték megegyezik, akkor az egyedi kitétségek esetében az ilyen esetek száma korlátozott, és ezeket az eseteket az intézmény kellően megindokolja;
- e) az ELBE bebecslési módszerei figyelembe vesznek minden aktuálisan rendelkezésre álló és releváns információt és különösen figyelembe veszik az aktuális gazdasági körülményeket;
- f) amennyiben az egyedi hitelkockázati kiigazítások meghaladják az ELBE bebecsléseit, a kettő közötti különbségeket az intézmény elemzi és kellően megindokolja;
- g) a nemteljesítéskori LGD – akár közvetlen bebecslésként, akár az EL_{BE} többleteként – és az EL_{BE} bebecslési módszereit egyértelműen dokumentálják.

52. cikk

A biztosítékkezelésre, a jogbiztonságra és a kockázatkezelésre vonatkozó követelmények

Annak értékelésekor, hogy az intézmény a biztosítékkezelésre, a jogbiztonságra és a kockázatkezelésre vonatkozóan olyan belső követelményeket állapított-e meg, amelyek az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett módon általánosságban megfelelnek az 575/2013/EU rendelet 4. fejezetének 3. szakaszában előírtakkal, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy legalább az intézménynek a biztosítékértékelésre és a jogbiztonságra vonatkozó belső követelményekhez kapcsolódó szabályzatai és eljárásai teljes mértékben összhangban vannak-e az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címe 4. fejezetének 3. szakaszában foglalt követelményekkel.

5. SZAKASZ

A hitel-egyenértékesítési tényezők saját becslésére vonatkozó egyedi követelmények értékelési módszertana

53. cikk

A múltbeli megfigyelési időszak hossza

Az 575/2013/EU rendelet 182. cikke (2) és (3) bekezdésében, valamint az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendeletben említett, a hitel-egyenértékesítési tényezők becsléséhez használt időszak hosszának (a továbbiakban: múltbeli megfigyelési időszak) értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a múltbeli megfigyelési időszak hossza legalább az 575/2013/EU rendelet 182. cikkének (2) és (3) bekezdésében, valamint adott esetben az (EU) 2017/72 felhatalmazáson alapuló rendeletben előírt minimális hosszúságú;
- b) amennyiben a rendelkezésre álló megfigyelési időszak hosszabb, mint az 575/2013/EU rendelet 182. cikkének (2) és (3) bekezdésében valamely adatforrás tekintetében előírt minimális időszak, és az abból származó adatok relevánsak a hitel-egyenértékesítési tényezők becslése szempontjából, az adott hosszabb időszakra vonatkozó információkat használják;
- c) a lakossággal szembeni kitettségek esetében, ha az intézmény nem tulajdonít azonos jelentőséget az összes felhasznált múltbeli adatnak, ezt a kötelezettségvállalások terhére történő lehívások jobb előrejelzése indokolja, továbbá a valamely adott időszakhoz rendelt nulla vagy nagyon kis súly kellően indokolt, vagy konzervatívabb becslésekhez vezet.

54. cikk

A hitel-egyenértékesítési tényezők becslési módszere

Az 575/2013/EU rendelet 182. cikkében említett, a hitel-egyenértékesítési tényezők becslésére szolgáló módszer értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény ügyletkategóriánként vagy -halmazonként értékeli a hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becsléseket;
- b) az ügyletkategória vagy -halmaz szerinti átlagos realizált hitel-egyenértékesítési tényezőket a nemteljesítésekkel súlyozott átlag alapján számítják ki;
- c) a hitel-egyenértékesítési tényezők becsléséhez az adatforrásokban megfigyelt összes nemteljesítést felhasználják;
- d) a további lehívások lehetőségét konzervatív módon veszik figyelembe, kivéve a lakossággal szembeni kitettségeket, amennyiben azok szerepelnek az LGD-becslésekben;
- e) az intézménynek a számlavezetés monitorozásával, azon belül a limitfigyeléssel, valamint a kifizetések feldolgozásával kapcsolatos szabályzatai és stratégiai tükröződnek a hitel-egyenértékesítési tényezők becslésében;
- f) az alábbi szempontok mindegyike megfelel azoknak a kitettség típusoknak, amelyeknél alkalmazzák:
  - i. a becslési módszer funkcionális és szerkezeti formája;
  - ii. a becslési módszer alapjául szolgáló feltételezések;
  - iii. adott esetben a gazdasági dekonjunktúrahatalás becslési módszere;
  - iv. a múltbeli megfigyelési időszak hossza, az 53. cikk szerint;
  - v. a 44. cikk szerint alkalmazott konzervatív pótlék;
  - vi. az emberi mérlegelés;
  - vii. adott esetben a kockázati tényezők megválasztása.

55. cikk

A gazdasági dekonjunktúrának megfelelő, hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becslések alkalmazása

Annak értékelésekor, hogy a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő, hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becslések használatára vonatkozóan az 575/2013/EU rendelet 182. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt követelmény teljesül-e, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő, hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becsléseket alkalmazza, ha e becslések konzervatívabbak a hosszú távú átlagnál;
- b) az intézmény a hosszú távú átlagokat és a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő, hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becsléseket egyaránt megadja választása indoklásához;
- c) az intézmény szigorú és jól dokumentált eljárást alkalmaz a gazdasági dekonjunktúra azonosítására és annak a hitelkeretek lehívására gyakorolt hatásai értékelésére, valamint a gazdasági dekonjunktúrának megfelelő, hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becslések készítésére;
- d) az intézmény a kiválasztott gazdasági mutatók és a hitelkeretek lehívása között azonosított valamennyi kedvezőtlen függőséget beépíti a hitel-egyenértékesítési tényezőkre vonatkozó becslésekbe.

56. cikk

A számlavezetés monitorozásával és a kifizetések feldolgozásával kapcsolatos szabályzatokra és stratégiákra vonatkozó követelmények

Az 575/2013/EU rendelet 182. cikke (1) bekezdésének d) és e) pontjában említett hitel-egyenértékesítési tényezők becslésére vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény rendelkezik-e a számlavezetés monitorozására és a kifizetések feldolgozására vonatkozó szabályzatokkal és stratégiákkal, valamint megfelelő rendszerekkel és eljárásokkal rendelkezik-e a hitelkeretek összegének napi szintű monitorozásához.

6. SZAKASZ

A garanciák és hitelderivatívák hatásának értékelési módszertana

57. cikk

A garantőrök és garanciák elismerhetősége

A garanciák és hitelderivatívák kockázati paraméterekre gyakorolt hatásának (575/2013/EU rendelet, 183. cikk) értékelésére vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény egyértelműen meghatározott kritériumokkal rendelkezik az olyan helyzetek azonosításához, amikor a garanciák kockázatméréséklő hatásainak figyelembevétele érdekében a PD-becsléseket vagy LGD-becsléseket ki kell igazítani, és ezeket a kritériumokat mindenkor következetesen alkalmazzák;
- b) amennyiben a kockázattal súlyozott kitétségekértékeknek az 575/2013/EU rendelet 153. cikkének (3) bekezdése szerinti kiigazításához a fedezetnyújtó PD-értékét használják, a garanciák kockázatméréséklő hatását nem veszik figyelembe a kötelezett LGD- vagy PD-becsléseiben;
- c) az intézmény egyértelműen meghatározott kritériumokkal rendelkezik a garantőröknek és garanciáknak a kockázattal súlyozott kitétségekérték – különösen saját LGD- vagy PD-becslésen keresztüli – kiszámítása során történő elismeréséhez;
- d) az intézmény dokumentálja azokat a kritériumokat, amelyek alapján a saját LGD- vagy PD-becslésekben kiigazításokat végez a garanciák hatásainak megjelenítésére;
- e) saját LGD- vagy PD-becsléseiben az intézmény csak azokat a garanciákat jeleníti meg, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:
  - i. amennyiben a garantőrt maga az intézmény minősíti az illetékes hatóságok által az IRB-módszer alkalmazásához előzőleg jóváhagyott minősítési rendszerrel, a garancia megfelel az 575/2013/EU rendelet 183. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott követelményeknek;
  - ii. ha az intézmény engedélyt kapott arra, hogy az 575/2013/EU rendelet 148. és 150. cikke alapján a sztenderd módszert alkalmazza az olyan szervezetekkel szembeni kitétségek esetében, mint a garantőr, az alábbi feltételek egyidejűleg teljesülnek:

- a garantórt az 575/2013/EU rendelet 147. cikkével összhangban kitettségi osztályba sorolták olyan intézményként, központi kormányzatként, központi bankként vagy vállalként, amely külső hitelminősítő intézettől hitelminősítést kapott,
  - a garancia megfelel az 575/2013/EU rendelet 213–216. cikkében meghatározott követelményeknek;
- f) az intézmény az egy kibocsátóra szóló hitelderivatívák tekintetében is megfelel az a) és e) pont követelményeinek.

7. SZAKASZ

A vásárolt követelésekre vonatkozó követelmények értékelési módszertana

58. cikk

Kockázati paraméterekre vonatkozó becslések vásárolt vállalati követeléseknél

(1) A vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó PD- és LGD-becslések megfelelőségének értékelésekor, amennyiben az intézmény a vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó PD- vagy LGD-becslést a 160. cikk (2) bekezdésével és a 161. cikk (1) bekezdésének e) és f) pontjával összhangban az EL-becslésből, valamint egy megfelelő PD- vagy LGD-becslésből vezeti le, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az EL becslése az egyéves teljes veszteségráták hosszú távú átlagából vagy más megfelelő megközelítés alapján történik;
- b) a teljes veszteség becslésének folyamata összhangban van az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott LGD-fogalommal;
- c) az intézmény képes megbízható módon lebontani EL-becsléseit PD- és LGD-értékekre;
- d) olyan vásárolt vállalati követelések esetében, amelyeknél az 575/2013/EU rendelet 153. cikkének (6) bekezdését alkalmazzák, elegendő külső és belső adatot használnak fel.

(2) Az (1) bekezdésben említettektől eltérő esetekben a vásárolt vállalati követelésekre vonatkozó PD- és LGD-becslések elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok:

- a) a 42–52. cikk szerint értékeli e becsléseket;
- b) ellenőrzik, hogy teljesülnek-e az 575/2013/EU rendelet 184. cikkében foglalt követelmények.

9. FEJEZET

A KITETTSÉGEK KITETTSÉGI OSZTÁLYOKBA SOROLÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

59. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelése során, hogy az intézmény megfelel-e annak az 575/2013/EU rendelet 147. cikkében meghatározott követelménynek, hogy az egyes kitettségeket mindenkor következetesen ugyanabba a kitettségi osztályba sorolja, az illetékes hatóságok a következőket értékeli:

- a) az intézmény besorolási módszertana és annak alkalmazása, a 60. cikk szerint;
- b) a kitettségek kitettségi osztályba sorolásának sorrendje, a 61. cikk szerint;
- c) az intézmény figyelembe vette-e a lakossággal szembeni kitettségi osztályra vonatkozó konkrét megfontolások, a 62. cikk szerint.

- (2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:
- felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait, eljárásait és besorolási módszertanát;
  - felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
  - felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
  - felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
  - írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény érintett személyzetét és felső vezetését;
  - felülvizsgálják azokat a kritériumokat, amelyeket a kitettségek kitettségi osztályba sorolásáért felelős alkalmazottak figyelembe vesznek.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:
- mintavételes tesztet végezhetnek és dokumentumokat vizsgálhatnak felül a kötelezett jellemzőivel, valamint a kitettségek kezdeményezésével és fenntartásával kapcsolatban;
  - felülvizsgálhatják a vonatkozó informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
  - összehasonlíthatják az intézmény adatait a nyilvánosan hozzáférhető adatokkal, beleértve az EBH által az 575/2013/EU rendelet 115. cikkének (2) bekezdésével összhangban vezetett adatbázisban vagy az illetékes hatóságok által vezetett adatbázisokban rögzített adatokat is;
  - ellenőrizhetik, hogy az intézmény megfelel-e a kitettségek 575/2013/EU rendelet szerinti kezelése céljából bizonyos harmadik országok és területek felügyeleti és szabályozási követelményeinek egyenértékűségéről szóló 2014/908/EU bizottsági végrehajtási határozatnak⁽⁷⁾;
  - saját teszteket végezhetnek az intézmény adatain, vagy felkérhetik az intézményt, hogy végezze el az illetékes hatóságok által javasolt teszteket;
  - felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

60. cikk

A besorolási módszertan és alkalmazása

- (1) Az intézmény besorolási módszertanának az 575/2013/EU rendelet 147. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a módszertan teljeskörűen dokumentált, és megfelel az 575/2013/EU rendelet 147. cikkében meghatározott valamennyi követelménynek;
  - a módszertan tükrözi a 61. cikkben meghatározott besorolási sorrendet;
  - a módszertan tartalmazza a harmadik országok azon szabályozási és felügyeleti rendszereinek jegyzékét, amelyek az 575/2013/EU rendelet 107. cikkének (4) bekezdésében, 114. cikkének (7) bekezdésében, 115. cikkének (4) bekezdésében és 116. cikkének (5) bekezdésében említett módon egyenértékűnek tekinthetők a 2014/908/EU végrehajtási határozatnak megfelelően az Unióban alkalmazott szabályozási és felügyeleti rendszerekkel, amennyiben egy adott kitettségsztály esetében ilyen egyenértékűség szükséges.
- (2) Az (1) bekezdésben említett besorolási módszertan alkalmazásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- az adatok IT-rendszerekbe történő bevitelét és átalakítását szabályozó eljárások kellően robusztusak ahhoz, hogy biztosítsák az egyes kitettségek helyes kitettségi osztályba sorolását;
  - kellően részletes kritériumok állnak rendelkezésre a kitettségek besorolásáért felelős személyzet számára a következetes besoroláshoz;

⁽⁷⁾ A Bizottság 2014/908/EU végrehajtási határozata (2014. december 12.) a kitettségek 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti kezelése céljából bizonyos harmadik országok és területek felügyeleti és szabályozási követelményeinek egyenértékűségéről (HL L 359., 2014.12.16., 155. o.).

- c) a részvényjellegű kitettségek, értékpapírosítási pozíciókat képviselő tételek és az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (8) bekezdése szerint speciális hitelezési kitettségként azonosított kitettségek besorolását végző személyzet ismeri az ügylet feltételeit és azon releváns részleteit, amelyek meghatározzák az említett kitettségek azonosítását;
- d) a besorolást a rendelkezésre álló legfrissebb adatok felhasználásával végzik.

(3) A KBF-ekkel szembeni kitettségek esetében az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmények minden erőfeszítést megtesznek-e annak érdekében, hogy az alapul szolgáló kitettségeket az 575/2013/EU rendelet 152. cikkével összhangban megfelelő kitettségi osztályokba sorolják.

61. cikk

Besorolási sorrend

Annak értékelésekor, hogy az intézmény a kitettségeket az 575/2013/EU rendelet 147. cikkével összhangban sorolja-e kitettségi osztályokba, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a besorolás a következő sorrendben történik-e:

- a) az első lépésben az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (2) bekezdésének e), f) és g) pontjával összhangban a részvényjellegű kitettségek, az értékpapírosítási pozíciókat képviselő tételek és az egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközök közé sorolandó kitettségeket az említett osztályokba sorolják;
- b) a második lépésben az a) pont alapján nem besorolt, a központi kormányzatokkal és központi bankokkal szembeni kitettségek, az intézményekkel szembeni kitettségek, a vállalatokkal szembeni kitettségek vagy a lakossággal szembeni kitettségek osztályaiba sorolható kitettségeket az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (2) bekezdésének a), b), c) és d) pontjával összhangban ezekbe az osztályokba sorolják;
- c) a harmadik lépésben az a) és b) pont alapján nem besorolt hitelkötelezettségeket az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (7) bekezdésének megfelelően a vállalatokkal szembeni kitettségek osztályába sorolják.

62. cikk

A lakossággal szembeni kitettségekre vonatkozó egyedi követelmények

(1) A kitettségek az 575/2013/EU rendelet 147. cikkének (5) bekezdése szerint a lakossággal szembeni kitettségi osztályba sorolásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény egyértelmű kritériumok alapján következetesen megkülönbözteti a természetes személyekkel és kkv-kkal szembeni kitettségeket;
- b) az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában meghatározott határérték betartásának monitorozásához az intézmény megfelelő eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezik a következőkre vonatkozóan:
  - i. az egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjainak azonosítása és az egyes intézmények és anyavállalataik vagy leányvállalataik az egymással kapcsolatban álló ügyfelek adott csoportjával szembeni lényeges kitettségeinek összevonása;
  - ii. azon esetek értékelése, amikor a határértéket túllépték;
  - iii. annak biztosítása, hogy az olyan kkv-val szembeni kitettséget, amelynél túllépték a határértéket, indokolatlan késedelem nélkül átsorolják a vállalati kitettségi osztályba.

(2) Annak ellenőrzése során, hogy a lakossággal szembeni kitettségeket az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (5) bekezdésének c) pontja értelmében nem kezelik egyedileg, a vállalati kitettségi osztályba tartozó kitettségekhez hasonló módon, az illetékes hatóságok figyelembe veszik legalább a hitelfolyamat következő összetevőit:

- a) marketing és értékesítési tevékenységek;
- b) terméktípus;
- c) minősítési folyamat;

- d) minősítési rendszer;
- e) hiteldöntési folyamat;
- f) hitelkockázat-mérséklési módszerek;
- g) monitorozási folyamatok;
- h) a behajtási és megtérülési folyamat.

(3) Annak megállapításakor, hogy teljesülnek-e az 575/2013/EU rendelet 147. cikke (5) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott kritériumok, az illetékes hatóságok megvizsgálják e kitétségek kezelésének módját, valamint összhangjukat az intézmény üzletágaival.

(4) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény minden lakossággal szembeni kitétséget egyetlen kitétségkategóriába sorol-e, amelyre az 575/2013/EU rendelet 154. cikkének (1), (3) és (4) bekezdésével összhangban a vonatkozó korrelációs együttható alkalmazandó:

- a) az 575/2013/EU rendelet 154. cikke (4) bekezdése d) és e) pontjának való megfelelés ellenőrzésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
  - i. a rulírozó lakossági kitétségeket tartalmazó portfólió veszteségrátájának volatilitása – a rulírozó lakossági kitétségeket tartalmazó portfólió veszteségrátájának volatilitását más lakossággal szembeni kitétségekkel vagy más referenciaértékekkel összehasonlítva – az átlagos veszteségrátájához képest alacsonynak tekinthető;
  - ii. a rulírozó lakossági kitétségeket tartalmazó portfólió kockázatkezelése összhangban van az alapul szolgáló kockázati jellemzőkkel, ideértve a veszteségrátákat is;
- b) az 575/2013/EU rendelet 154. cikke (3) bekezdésének való megfelelés ellenőrzése során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy minden olyan kitétséghez, amelynél az ingatlanbiztosítékot az 575/2013/EU rendelet 181. cikke (1) bekezdésének f) pontja szerinti saját LGD-becslésekben használják, hozzárendelték-e az 575/2013/EU rendelet 154. cikkének (3) bekezdésében meghatározott korrelációs együtthatót.

10. FEJEZET

A TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSE SORÁN ALKALMAZOTT STRESSZTESZT ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

63. cikk

Általános előírások

(1) Az intézmény tőkefelelésének értékelése során az 575/2013/EU rendelet 177. cikke szerint alkalmazott stresszteszt megbízhatóságának értékelése során az illetékes hatóságok ellenőrzik a következők mindegyikét:

- a) a stresszteszt kialakítása során alkalmazott módszerek elégséges voltát, a 64. cikk szerint;
- b) a stressztesztelési eljárás szervezésének robusztusságát, a 65. cikk szerint;
- c) a stresszteszt kockázat- és tőkekezelési folyamatokba való integrálását, a 66. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény stresszteszt kialakítására és végrehajtására vonatkozó belső szabályzatait, módszereit és eljárásait;
- b) felülvizsgálják a stresszteszt eredményeit az intézménynél;
- c) felülvizsgálják a stresszteszt kialakításában, jóváhagyásában és végrehajtásában részt vevő egységek és vezető testületek szerep- és felelősségi körét;

- d) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
  - e) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
  - f) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
  - g) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:
- a) felülvizsgálhatják a stresszteszthez használt informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
  - b) felkérhetik az intézményt, hogy alternatív feltételezések alapján végezze el a stresszteszt számítását;
  - c) saját stresszteszt-számításokat végezhetnek az intézmény bizonyos kitétségtípusokra vonatkozó adatai alapján;
  - d) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

64. cikk

A stressztesztek kialakítása során alkalmazott módszerek elégséges volta

- (1) Az intézmény által a tőke megfelelés értékelése során az 575/2013/EU rendelet 177. cikke szerint alkalmazott stressztesztek kialakítása során alkalmazott módszerek elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:
- a) a tesztek értelmezhetőek, észszerűen konzervatívak és képesek azonosítani az intézmény hitelkockázatra vonatkozó teljes tőkekövetelményére gyakorolt hatásokat súlyos, de valószínű recessziós forgatókönyvek esetén;
  - b) a tesztek legalább az összes lényeges IRB-portfólióra kiterjednek;
  - c) a módszerek a megfelelő mértékben konzisztensek az intézmény által a belső tőkeallokációs stressztesztek során használt módszerekkel;
  - d) a stressztesztek módszertanának dokumentációja, beleértve a belső és külső adatokat, valamint a szakértői véleményeket is, kellően részletes ahhoz, hogy harmadik felek megérthessék a kiválasztott forgatókönyvek indokolását, és megismételhessék a stressztesztet.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti értékelés során az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a stressztesztek tartalmazzák-e legalább a következő lépéseket:
- a) a forgatókönyvek azonosítását, beleértve a súlyos, de valószínű recessziós forgatókönyveket, valamint a fedezetnyújtók hitelminőségének romlását feltételező forgatókönyv kapcsán az 575/2013/EU rendelet 153. cikkének (3) bekezdése szerinti kiigazítást;
  - b) az azonosított forgatókönyveknek az intézmény kockázati paramétereire, a minősítések átsorolására, a várható veszteségekre és a hitelkockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámítására gyakorolt hatásának értékelését;
  - c) a szavatolótőke-követelmények elégséges voltának értékelését.
- (3) A (2) bekezdés a) pontjában említett forgatókönyvek elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik a következő módszertanok működőképességét:
- a) a gazdasági tényezők csoportjának azonosítására szolgáló módszertan;
  - b) a stressz forgatókönyvek kidolgozásának módszertana, beleértve azok súlyosságát, időtartamát és előfordulásának valószínűségét;
  - c) az egyes forgatókönyvek releváns kockázati paraméterekre gyakorolt hatásának kivetítésére szolgáló módszertan.

65. cikk

A stressztesztelés folyamatának megszervezése

Az intézmény által a tőke megfelelés értékelése során az 575/2013/EU rendelet 177. cikke szerint alkalmazott stressztesztelési folyamat megszervezése robusztusságának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a stressztesztet rendszeresen, de legalább évente elvégzik;
- b) a stresszteszt kialakításáért és végrehajtásáért felelős egységek szerep- és felelősségi körét egyértelműen meghatározták;
- c) a stresszteszt eredményeit a megfelelő vezetői szinten jóváhagyják, és a felső vezetést időben tájékoztatják az eredményekről;
- d) az informatikai infrastruktúra eredményesen támogatja a stresszteszt elvégzését.

66. cikk

A stresszteszt integrálása a kockázat- és tőkekezelési folyamatokba

Az 575/2013/EU rendelet 177. cikke alkalmazásában a stresszteszt az intézmény kockázatkezelési és tőkekezelési eljárásaiba történő integrálásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény döntéshozatali folyamata során figyelembe veszi a stresszteszt eredményeit, különös tekintettel a kockázatkezelésre és a tőkekezelésre;
- b) az intézmény figyelembe veszi a stresszteszt eredményeit a tőkekezelési folyamat során, és azonosítja azokat a lehetséges eseményeket vagy a gazdasági feltételek olyan jövőbeli változásait, amelyek érinthetik a tőkekövetelményeket.

11. FEJEZET

A SZAVATOLÓTŐKE-KÖVETELMÉNYEK KISZÁMÍTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

67. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelése során, hogy egy intézmény az 575/2013/EU rendelet 110. cikkének (2) és (3) bekezdésével, 144. cikke (1) bekezdésének g) pontjával és 151–168. cikkével összhangban a különböző kitettségi osztályokra vonatkozó kockázati paraméterek alapján számítja-e ki a szavatolótőke-követelményeket, és képes-e teljesíteni az 575/2013/EU rendelet 430. cikkében előírt adatszolgáltatást, az illetékes hatóságok ellenőrzik a következők mindegyikét:

- a) a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt rendszer megbízhatóságát, a 68. cikk szerint;
- b) az adatminőséget, a 69. cikk szerint;
- c) a különböző kitettségi osztályokra vonatkozó módszertan és eljárások helyes alkalmazását, a 70. cikk szerint;
- d) a szavatolótőke-követelmények kiszámítására szolgáló folyamat megszervezését, a 71. cikk szerint.

(2) A csoportok tekintetében az illetékes hatóságok az (1) bekezdés szerinti értékelés során figyelembe veszik a bankcsoport szerkezetét, valamint az anyaintézmény és leányvállalatai megállapított szerep- és felelősségi körét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti ellenőrzés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény belső szabályzatait és eljárásait a szavatolótőke-követelmények számítási folyamata tekintetében, beleértve az adatforrásokat, a számítási módszereket és az alkalmazott kontrollokat;
- b) felülvizsgálják a szavatolótőke-követelmények kiszámításában részt vevő különböző egységek és belső szervek vonatkozó szerep- és felelősségi körét;
- c) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- d) felülvizsgálják a számítási rendszer tesztjeinek dokumentációját a tesztelt foratókönyvekkel együtt, valamint a tesztek eredményeit és jóváhagyását;
- e) felülvizsgálják a vonatkozó kontrolljelentéseket, beleértve a különböző forrásokból származó adatok egyeztetésének eredményeit;
- f) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- g) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- h) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) felülvizsgálhatják a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
- b) felkérhetik az intézményt, hogy bizonyos típusú kitettségek esetében végezze el a szavatolótőke-követelmények élő számítását;
- c) az intézmény bizonyos kitettség típusokra vonatkozó adatain saját mintavétellel tesztelhetik a szavatolótőke-követelmények kiszámítását;
- d) saját teszteket végezhetnek az intézmény adatain, vagy felkérhetik az intézményt, hogy végezze el az illetékes hatóságok által javasolt teszteket;
- e) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

68. cikk

A szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt rendszer megbízhatósága

A szavatolótőke-követelmények az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett kiszámításához használt rendszer megbízhatóságának értékelésekor – a 72–75. cikkben foglalt, az adatkarbantartás értékelési módszertanára vonatkozó követelményeken túlmenően – az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény hiánytalanul elvégezte az azt megerősítő kontrollteszteket, hogy a szavatolótőke-követelmények kiszámítása megfelel az 575/2013/EU rendelet 151–168. cikkének;
- b) az ellenőrzési tesztek megbízhatók és különösen a szavatolótőke-követelményekhez használt rendszerben végzett számítások összhangban vannak az alternatív számítási eszközzel végzett számításokkal;
- c) az intézmény által végzett kontrolltesztek gyakorisága elégséges, és a tesztekre legalább a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt algoritmusok bevezetésének időpontjában, valamint a rendszer minden módosításakor sor kerül.

69. cikk

Adatminőség

(1) A szavatolótőke-követelmények az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett kiszámításához használt adatminőség értékelése során az illetékes hatóságok a 73. cikkben foglalt követelményeken túlmenően ellenőrzik az intézmény által az összes releváns jellemzővel rendelkező kitettségértékek azonosítására alkalmazott mechanizmusokat és eljárásokat, beleértve a kockázati paraméterekre és a hitelkockázat-mérséklési technikákra vonatkozó adatokat is. Az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a kockázati paraméterek teljesek, beleértve azokat az eseteket is, amikor a hiányzó paramétereket alapértelmezett értékekkel helyettesítik, és ilyen helyettesítés esetén az konzervatív, indokolt és dokumentált;
- b) a paraméterértékek tartománya megfelel az 575/2013/EU rendelet 160–164. cikkében meghatározott szabályozási és minimumértékeknek;
- c) a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt adatok összhangban vannak az egyéb belső folyamatokban használt adatokkal;
- d) a kockázati paraméterek alkalmazása összhangban van a kitettség jellemzőivel és különösen a hozzárendelt LGD pontos és összhangban van a kitettség és az 575/2013/EU rendelet 164. cikke és 230. cikkének (2) bekezdése szerint a kitettség fedezéséhez használt biztosíték típusával;
- e) a kitettségérték kiszámítása helyes és különösen a nettósítási megállapodásokat és a mérlegen kívüli tételek besorolását az 575/2013/EU rendelet 166. cikkével összhangban használják;
- f) amennyiben részvényjellegű kitettségekre a PD/LGD-módszert alkalmazzák, a kitettségek besorolása és a kockázati paraméterek alkalmazása az 575/2013/EU rendelet 165. cikkével összhangban helyes.

(2) A szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt adatok és a belső célokra felhasznált adatok közötti koherencia értékelése során, a felhasználási tesztek és a tapasztalati tesztek értékelési módszertanáról szóló 18–22. cikkel összhangban az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény elégséges kontroll- és egyeztetési mechanizmusokkal rendelkezik annak biztosításához, hogy a szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt kockázati paraméterek értékei összhangban legyenek a belső célokra használt paraméterek értékével;
- b) az intézmény elégséges kontroll- és egyeztetési mechanizmusokkal rendelkezik annak biztosításához, hogy azoknak a kitettségeknek az értéke, amelyekre a szavatolótőke-követelményt számítják, összhangban álljon a számviteli adatokkal;
- c) az intézmény főkönyvében nyilvántartott valamennyi kitettségre vonatkozó szavatolótőke-követelmény kiszámítása teljes, és a kitettségek az 575/2013/EU rendelet 148. és 150. cikkének megfelelően oszlanak meg az IRB-módszer és sztenderd módszer között.

70. cikk

A különböző kitettségi osztályokra vonatkozó módszertan és eljárások helyes alkalmazása

A különböző kitettségi osztályokra vonatkozó szavatolótőke-követelmények az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett kiszámítására szolgáló módszertan és eljárások helyes alkalmazásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a kockázati súly képletét a kitettségek kitettségi osztályokba sorolását figyelembe véve, az 575/2013/EU rendelet 153. és 154. cikkével összhangban helyesen alkalmazzák;
- b) a korrelációs együttható kiszámítása a kitettségek jellemzői alapján történik és különösen a teljes árbevétel paramétert konszolidált pénzügyi információk alapján alkalmazzák;

- c) amennyiben a kockázattal súlyozott kitettségértéket az 575/2013/EU rendelet 153. cikke (3) bekezdése szerint kiigazítják, a kiigazítás során a következő szempontok mindegyike érvényesül:
- i. a fedezetnyújtó PD-értékére vonatkozó információkat helyesen alkalmazzák;
  - ii. a fedezetnyújtó PD-értékének becslése az illetékes hatóságok által az IRB-módszer alapján jóváhagyott minősítési rendszer használatával történik;
- d) a lejárat paraméter kiszámítása helyes és különösen:
- i. az 575/2013/EU rendelet 162. cikke (2) bekezdésének f) pontjával összhangban a lejárat paramétert az ügylet lejárat időpontja alapján számítják ki;
  - ii. amennyiben a lejárat paraméter egy évnél rövidebb, ez az 575/2013/EU rendelet 162. cikke (1), (2) és (3) bekezdésének alkalmazásában elégséges módon indokolt és dokumentált;
- e) az 575/2013/EU rendelet 164. cikkének (4) és (5) bekezdésében meghatározott, a központi kormányzat garanciájában nem részesülő, lakóingatlannal és kereskedelmi ingatlannal fedezett, lakossággal szembeni kitettségek kitettséggel súlyozott átlagos LGD-jének alsó határait a lakóingatlannal, illetve kereskedelmi ingatlannal fedezett összes lakossági kitettség összesített szintjén számítják ki, és amennyiben a kitettséggel súlyozott átlagos LGD összesített szinten a vonatkozó alsó határok alatt van, a vonatkozó kiigazításokat az intézmény mindenkor következetesen alkalmazza;
- f) amennyiben az 575/2013/EU rendelet 155. cikkével összhangban maga az intézmény különböző belső kockázatkezelési módszereket alkalmaz, a különböző módszereket helyesen alkalmazza a különböző részvényportfóliókra és különösen a módszer kiválasztása:
- i. nem vezet a szavatolótőke-követelmények alulbecsléséhez;
  - ii. mindenkor következetesen történik;
  - iii. belső kockázatkezelési gyakorlatokkal indokolt;
- g) amennyiben az 575/2013/EU rendelet 155. cikkének (2) bekezdésével összhangban az egyszerű kockázati súlyozási módszert alkalmazzák, a kockázati súlyok alkalmazása helyes és különösen a 190 %-os kockázati súlyt csak kellően diverzifikált portfóliókhoz rendelik, amennyiben az intézmény bizonyította, hogy a kockázat jelentős mértékben csökkent a portfólió diverzifikációjának eredményeként a portfólió egyedi kitettségeinek kockázatához képest;
- h) a várható veszteségértékek és hitelkockázati kiigazítások, kiegészítő értékelési korrekciók és egyéb szavatolótőke-csökkentések közötti különbség az 575/2013/EU rendelet 159. cikke szerinti kiszámítása helyes és különösen:
- i. a számítást külön végzik el a nemteljesítő kitettségek portfóliójára és a teljesítő kitettségek portfóliójára vonatkozóan;
  - ii. amennyiben a nemteljesítő portfólióra elvégzett számítás negatív összeget eredményez, ezt az összeget nem számítják be a teljesítő kitettségek portfóliójára elvégzett számításból eredő pozitív összegekkel szemben;
  - iii. a számítást az adóhatások figyelembevételével végzik;
- i) a kollektív befektetési formák (KBF-ek) befektetési jegyeinek vagy részvényeinek formájában fennálló kitettségek kezelésére szolgáló különböző módszereket helyesen alkalmazzák, különösen:
- i. az intézmény helyesen különbözteti meg a KBF-ekben lévő, az 575/2013/EU rendelet 152. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott, az alapul szolgáló eszközöket figyelembe vevő megközelítés hatálya alá tartozó kitettségeket és a KBF-ekben lévő egyéb kitettségeket;
  - ii. a KBF-ekben lévő, az 575/2013/EU rendelet 152. cikkének (1) vagy (2) bekezdése szerint kezelt kitettségek megfelelnek az említett rendelet 132. cikkének (3) bekezdésében foglalt elismerhetőségi kritériumoknak;

- iii. ha az intézmény az 575/2013/EU rendelet 152. cikkének (4) bekezdésében meghatározott módszert alkalmazza az átlagos kockázattal súlyozott kitétséérték kiszámításához:
- a számítások helyességét külső auditor igazolja,
  - az 575/2013/EU rendelet 152. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontjában meghatározott szorzótényezőket helyesen alkalmazzák,
  - amennyiben az intézmény harmadik fél bevonásával számítja a kockázattal súlyozott kitétséértékeket, a harmadik fél teljesíti az 575/2013/EU rendelet 152. cikke (4) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt követelményeket.

71. cikk

A szavatolóőke-követelmények kiszámítására szolgáló folyamat megszervezése

A különböző kitétségi osztályokra vonatkozó szavatolóőke-követelmények az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett kiszámítására szolgáló folyamat működőképességének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézménynél egyértelműen meghatározzák a számítási folyamat ellenőrzéséért és irányításáért felelős egység(ek) felelősségi köreinek, különösen a számítási folyamat egyes lépéseiben foglalt kontrollokhöz kapcsolódó felelősségi körök megosztását;
- b) releváns eljárások, köztük tartalékeljárások biztosítják, hogy a szavatolóőke-követelmények kiszámítása az 575/2013/EU rendelet 430. cikkével összhangban történjen;
- c) a szavatolóőke-követelmények számításának megisméltéséhez minden bemeneti adatot tárolnak, beleértve a kockázati paraméterek értékeit és a rendszer korábbi változatait is;
- d) a számítás eredményeit megfelelő vezetői szinten jóváhagyják, és a felső vezetést tájékoztatják a számítással és a meghozandó intézkedésekkel kapcsolatos esetleges hibákról vagy hiányosságokról.

12. FEJEZET

AZ ADATKARBANTARTÁS ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

72. cikk

Általános előírások

(1) Az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének d) pontjában és 176. cikkében meghatározott adatkarbantartási követelményeknek való megfelelés értékelésekor az illetékes hatóságok értékelik az alábbiak mindegyikét:

- a) a belső, külső vagy közös adatok minőségét, beleértve az adatminőség-irányítási folyamatot is, a 73. cikk szerint;
- b) az adatközlést és az adatszolgáltatást, a 74. cikk szerint;
- c) a vonatkozó informatikai infrastruktúrát, a 75. cikk szerint.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az IRB-módszerben használt adatokra vonatkozó adatminőség-irányítási szabályzatokat, módszereket és eljárásokat;
- b) felülvizsgálják a vonatkozó adatminőségi jelentéseket, valamint azok következtetéseit, megállapításait és ajánlásait;

- c) felülvizsgálják az IRB-módszer alkalmazásában használt informatikai rendszerek szempontjából releváns, informatikai infrastruktúrával kapcsolatos szabályzatokat és informatikai rendszerirányítási eljárásokat, beleértve a készenléti tervezésre vonatkozó szabályzatokat is;
- d) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- e) felülvizsgálják a belső ellenőrzés vagy az intézmény egyéb kontrollfunkcióinak releváns megállapításait;
- f) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a vonatkozó ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló jelentéseket;
- g) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) saját tesztek végrehajtását az intézmény adatain, vagy felkérhetik az intézményt, hogy végezze el az illetékes hatóságok által javasolt tesztek;
- b) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

73. cikk

Adatminőség

(1) A hitelkockázat-mérési és -kezelési folyamat hatékony támogatásához szükséges belső, külső vagy közös adatok minőségének az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének d) pontja és 176. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik:

- a) értékek teljességét az őket igénylő attribútumokban;
- b) az adatok pontosságát, amely biztosítja, hogy az adatok lényegében hibamentesek legyenek;
- c) az adatok következetességét, amely biztosítja egy adott adathalmaznak az intézmény különböző adatforrásai közötti egyeztetettségét;
- d) az adatértékek időszerűségét, amely biztosítja, hogy az értékek naprakészek legyenek;
- e) az adatok egyediségét, amely biztosítja, hogy az összesített adatok mentesek legyenek a szűrők vagy a forrásadatok egyéb átalakítása miatti átfedésektől;
- f) az adatok érvényességét, amely biztosítja, hogy az adatok megfelelő osztályozási rendszeren alapuljanak, amely elég szigorú az elfogadás kikényszerítéséhez;
- g) az adatok nyomonkövethetőségét, amely biztosítja, hogy a vizsgált adatok története, feldolgozása és helye könnyen nyomon követhető legyen.

(2) Az adatminőség-irányítási folyamat értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény a következők mindegyikével rendelkezik:
  - i. elégséges adatminőségi előírások, amelyek meghatározzák az adatminőség-irányítási folyamat célkitűzéseit és általános alkalmazási körét;
  - ii. elégséges szabályzatok, előírások és eljárások az adatok gyűjtésére, tárolására, migrálására, aktualizálására és felhasználására vonatkozóan;
  - iii. adatminőség-irányítási folyamat folyamatos frissítésének és fejlesztésének gyakorlata;
  - iv. az adatminőségi előírásoknak való megfelelés megállapítására szolgáló kritériumok és eljárások, különös tekintettel a rendszerek közötti és azokon belüli adategyeztetés általános kritériumaira és folyamatára, ideértve a számviteli és belső minősítésen alapuló adatok körét is;
  - v. az adatminőség belső értékelésére és folyamatos javítására szolgáló elégséges folyamatok, beleértve a fejlesztésre szoruló területeken felmerülő problémák kezelésére irányuló belső ajánlások kiadásának folyamatát, valamint ezen ajánlások lényegességi sorrendben történő végrehajtásának folyamatát, különös tekintettel az adategyeztetés során felmerülő lényeges eltérések kezelésének folyamatára;

- b) az adatgyűjtési folyamat kellően független az adatminőség-irányítási folyamattól, ideértve adott esetben a szervezeti struktúra és a személyzet elkülönítését is.

74. cikk

Adatdokumentáció és adatszolgáltatás

(1) A hitelkockázat-mérési és -kezelési folyamat hatékony támogatásához szükséges adatok dokumentációjának az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének d) pontja és 176. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok értékelik az alábbiak mindegyikét:

- a) az adatbázisok körének meghatározását, különös tekintettel a következőkre:
- i. az IRB-módszer alkalmazásában használt számítási rendszerekben érintett adatbázisok átfogó térképe;
  - ii. a releváns adatforrások;
  - iii. az adatkinyerés és -átalakítás vonatkozó folyamatai és az e tekintetben alkalmazott kritériumok;
  - iv. az adatbázisok releváns funkcionális specifikációja, beleértve méretüket, felépítésük időpontját, valamint az adatszótárakat, amelyek az adatelemek egyértelmű meghatározása mellett meghatározzák a mezők tartalmát és a mezőkbe bevitt különböző értékeket;
  - v. az adatbázisok releváns technikai specifikációja, beleértve az adatbázis típusát, a táblázatokat, az adatbázis-kezelő rendszert és az adatbázis felépítését, valamint a szabványos adatmodellezési jelöléssel megadott adatmodelleket;
  - vi. az adatgyűjtéssel és adattárolással kapcsolatos releváns munkafolyamatok és eljárások;
- b) az adatgazdálkodási szabályzatokat és a felelősségi körök elosztását, a felhasználói profilokra és az adatgazdákra is kiterjedően;
- c) az adatgazdálkodási keretben foglalt kontrollok átláthatóságát, hozzáférhetőségét és következetességét.

(2) Az adatszolgáltatás értékelésekor az illetékes hatóságok különösen az alábbiak teljesülését ellenőrzik:

- a) az adatszolgáltatás meghatározza a jelentések vagy felülvizsgálatok terjedelmét, a megállapításokat, és adott esetben a hiányosságok kezelésére vonatkozó ajánlásokat;
- b) az adatszolgáltatásról megfelelő gyakorisággal tájékoztatják az intézmény felső vezetését és vezető testületét, és az adatszolgáltatás címzettjének szintje összhangban van az intézmény szervezeti felépítésével, valamint az információ típusával és jelentőségével;
- c) az adatszolgáltatást rendszeresen, illetve eseti jelleggel is végzik;
- d) az adatszolgáltatás elégséges bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy az intézmény kellő mértékben figyelembe veszi és megfelelően végrehajtja az ajánlásokat.

75. cikk

Informatikai infrastruktúra

(1) Az intézmény minősítési rendszerei és az IRB-módszer alkalmazása szempontjából releváns informatikai rendszerek architektúrájának az 575/2013/EU rendelet 144. cikke szerinti értékelésekor az illetékes hatóságok az alábbiak mindegyikét értékelik:

- a) az informatikai rendszerek architektúráját, beleértve valamennyi alkalmazást, azok interfészeit és interakcióit;
- b) egy adatáramlási diagramot, amely tartalmazza az IRB-módszer alkalmazásában érintett és a minősítési rendszerekkel kapcsolatos kulcsfontosságú alkalmazások, adatbázisok és informatikai összetevők térképét;

- c) az informatikai rendszerek tulajdonosainak kijelölését;
- d) az informatikai rendszerek kapacitását, skálázhatóságát és hatékonyságát;
- e) az informatikai rendszerek és adatbázisok kézikönyveit.

(2) Az intézmény minősítési rendszerei és az IRB-módszer alkalmazása szempontjából releváns informatikai infrastruktúra működőképességének, biztonságának és védelmének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az informatikai infrastruktúra időben, automatikusan és rugalmasan képes támogatni az intézmény rendes és rendkívüli folyamatait;
- b) megfelelően kezelik az informatikai infrastruktúra képességeit érintő átmeneti zavarok („meghibásodások”) kockázatát, az adatvesztés kockázatát, valamint a helytelen értékelések („hibák”) kockázatát;
- c) az informatikai infrastruktúra elégséges mértékben védett a rosszindulatú belső vagy külső fél által az adatokat vagy rendszereket érintően elkövetett lopással, visszaéléssel, manipulációval, illetve szabotázzsal szemben.

(3) Az intézmény minősítési rendszerei és az IRB-módszer alkalmazása szempontjából releváns informatikai infrastruktúra robusztusságának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az informatikai rendszerek, adatok és dokumentáció biztonsági mentésére irányuló eljárásokat rendszeres időközönként végrehajtják és tesztelik;
- b) a kritikus informatikai rendszerekre vonatkozóan folytonossági cselekvési terveket hajtanak végre;
- c) az informatikai rendszerek meghibásodása esetén alkalmazandó helyreállítási eljárásokat definiálják és rendszeres időközönként tesztelik;
- d) az informatikai rendszerek felhasználóit az intézmény vonatkozó szabályzatainak és eljárásainak megfelelően kezelik;
- e) a kritikus informatikai rendszerekre vonatkozóan ellenőrzési nyomvonalakat alkalmaznak;
- f) az informatikai rendszerek változásainak kezelése elégséges, és a változások nyomon követése valamennyi informatikai rendszerre kiterjed.

(4) Annak értékelése során, hogy az intézmény minősítési rendszerei és az IRB-módszer alkalmazása szempontjából releváns informatikai infrastruktúrát rendszeresen és eseti alapon is felülvizsgálják-e, az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a rendszeres monitorozás és az eseti felülvizsgálatok nyomán ajánlások készülnek az esetlegesen feltárt hiányosságok pótlására;
- b) megállapításokról és az a) pontban említett ajánlásokról tájékoztatják az intézmény felső vezetését és vezető testületét;
- c) elégséges bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy az intézmény megfelelően figyelembe veszi és végrehajtja az ajánlásokat.

13. FEJEZET

A RÉSZVÉNYJELLEGŰ KITETTSÉGEKRE VONATKOZÓ BELSŐ MODELLEK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

76. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény képes-e kidolgozni és validálni a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modellt, és az egyes kitettségeket az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének f) és h) pontjában, valamint 186., 187. és 188. cikkében előírtak szerint a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modell módszer alkalmazási körébe sorolni, az illetékes hatóságok értéklik a következők mindegyikét:

- a) a felhasznált adatok elégséges voltát, a 77. cikk szerint;
- b) a modellek elégséges voltát, a 78. cikk szerint;

- c) a stressztesztelési program átfogó jellegét, a 79. cikk szerint;
  - d) a modell és a modellezési folyamat integritását, a 80. cikk szerint;
  - e) a kitettségek belső modellen alapuló módszer szerinti besorolásának megfelelőségét, a 81. cikk szerint;
  - f) a validálási funkció elégséges voltát, a 82. cikk szerint.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:
- a) felülvizsgálják az intézmény vonatkozó belső szabályzatait és eljárásait;
  - b) felülvizsgálják az intézménynél a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modell kidolgozásakor alkalmazott módszertan és folyamat műszaki dokumentációját;
  - c) felülvizsgálják és megvitatják a releváns fejlesztési kézikönyveket, módszertanokat és folyamatokat;
  - d) felülvizsgálják a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modell kialakításában, validálásában és alkalmazásában részt vevő különböző egységek és belső szervek szerep- és felelősségi körét;
  - e) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület vagy bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
  - f) felülvizsgálják a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modellek teljesítményéről szóló jelentéseket és az intézmény hitelkockázat-ellenőrzési egysége, validálási funkciója, belső ellenőrzési funkciója vagy más kontrollfunkciója ajánlásait;
  - g) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a monitorozás, a validálás, valamint az ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló releváns jelentéseket;
  - h) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény személyzetének érintett tagjait és felső vezetését.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során emellett az illetékes hatóságok az alábbiakban felsorolt egyéb módszerek bármelyikét alkalmazhatják:
- a) bekérhetik és elemezhetik a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó belső modellek kidolgozása során felhasznált adatokat;
  - b) saját becsléseket végezhetnek, vagy az intézménytől kapott releváns adatok felhasználásával megismételhetik az intézmény által a kockázatos értékre vonatkozóan végzett becsléseket;
  - c) további dokumentumok vagy elemzések benyújtását kérhetik, amelyek alátámasztják a módszertani döntéseket és az elért eredményeket;
  - d) felülvizsgálhatják a kockázatos érték kiszámításához használt informatikai rendszerek funkcionális dokumentációját;
  - e) felülvizsgálhatják az intézmény egyéb releváns dokumentumait.

77. cikk

Az adatok elégséges volta

Az 575/2013/EU rendelet 186. cikkével összhangban a részvényjellegű kitettségek tényleges hozameloszlásának megjelenítésére használt adatok elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az adatok az intézmény egyedi részvénykitettségeinek kockázati profilját mutatják;
- b) az adatok elegendőek statisztikailag megbízható veszteségbecslések készítéséhez, vagy azokat elégséges mértékben kiigazították ahhoz, hogy a modell megfelelően reális és konzervatív eredményeket adjon;
- c) a felhasznált adatok külső forrásokból származnak, vagy belső adatok felhasználása esetén azokat az intézmény megfelelő kontrollfunkciója független módon felülvizsgálja;

- d) az adatok a lehető leghosszabb időszakot tükrözik annak érdekében, hogy a modell egy adott hosszú távú időszakra vagy üzleti ciklusra vetítve konzervatív becslést adjon a potenciális veszteségekről és különösen kiterjednek az intézmény portfólióját érintő jelentős pénzügyi stressz időszakára;
- e) rövidebb időhorizontú, átalakítással nyert negyedéves adatok használata esetén az átalakítási eljárást jól kidolgozott és dokumentált megközelítésen alapuló empirikus bizonyítékok támasztják alá, és az eljárást konzervatívan, mindenkor következetesen alkalmazzák;
- f) a leghosszabb olyan időhorizontot választják, amelyen egymást nem átfedő megfigyelések alapján a 99. percentilis becsülhető.

78. cikk

A modellek elégséges volta

A szavatolóteke-követelmények az 575/2013/EU rendelet 186. cikke szerinti kiszámítása során a részvényhozam-eloszlások becsléséhez használt modellek elégséges voltának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a modell megfelel az intézmény részvényportfóliója kockázati profiljának és összetettségének, és ha az intézmény jelentős, nagymértékben nem lineáris jellegű részesedésekkel rendelkezik, a modell ezt megfelelő módon figyelembe veszi;
- b) az egyes pozíciók becsléseknek, piaci indexeknek és kockázati tényezőknek való megfeleltetése hihető, intuitív és koncepcionálisan megbízható;
- c) a kiválasztott kockázati tényezők megfelelőek és eredményesen lefedik mind az általános, mind az egyedi kockázatokat;
- d) a modell elégséges mértékben megmagyarázza a múltbeli árváltozásokat;
- e) a modell figyelembe veszi mind a potenciális koncentrációk nagyságát, mind az összetételükben bekövetkező változásokat.

79. cikk

A stressztesztelési program átfogó jellege

(1) Az 575/2013/EU rendelet 186. cikkének g) pontjában előírt stressztesztelési program átfogó jellegének értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény képes-e kedvezőtlen alternatív forgatókönyvek szerinti veszteség-becsléseket adni, és hogy ezek a forgatókönyvek eltérnek-e a belső modellben használtaktól, de továbbra is valószínűek-e.

(2) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti értékelés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a kedvezőtlen alternatív forgatókönyvek relevánsak az intézmény konkrét állományai szempontjából, tükrözik az intézmény jelentős veszteségeit, és figyelembe veszik azokat a hatásokat, amelyeket a modell eredményei nem tükröznek;
- b) a modell kedvezőtlen alternatív forgatókönyvek szerinti eredményeit felhasználják a részvényportfólió tényleges kockázatkezeléséhez, és rendszeresen jelentik a felső vezetésnek;
- c) a kedvezőtlen alternatív forgatókönyveket rendszeresen felülvizsgálják és frissítik.

80. cikk

A modell és a modellezési folyamat integritása

(1) A modellek és a modellezési folyamat az 575/2013/EU rendelet 187. cikkében előírt integritásának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a belső modell teljes mértékben integrálódik a nem kereskedési könyvi részvényportfólió kezelésébe, az intézmény általános vezetői információs rendszereibe és kockázatkezelési infrastruktúrájába, és azt a befektetési limitek és a részvényjellegű kitettségek kockázatának monitorozására használják;

b) a modellezési egység önálló hatáskörrel rendelkezik és független az egyes befektetések kezeléséért felelős egységtől.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti értékelés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény vezető testülete és felső vezetése aktívan részt vesz a kockázatkezelési folyamatban azzal, hogy – többek között a belső modell eredményein alapuló – befektetési limiteket hagynak jóvá;
- b) a hitelkockázat-ellenőrzési egység által készített jelentéseket a vezetés azon szintjén vizsgálják felül, ahol megfelelő hatáskörrel rendelkeznek a felvett pozíciók és az intézmény általános kockázati kitettsége csökkentésére irányuló intézkedések végrehajtására;
- c) a modell hatókörébe tartozó tevékenységeket érintő piaci válsághelyzetekre vonatkozóan cselekvési tervek vannak érvényben, amelyek ismertetik az ilyen helyzetet kiváltó eseményeket és a tervezett intézkedéseket.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti értékelés során az illetékes hatóságok ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) a személyzet és a modellezésért felelős felső vezetés nem lát el az egyes befektetések kezelésével kapcsolatos feladatokat;
- b) a modellezési egységek és az egyes befektetések kezeléséért felelős egységek felső vezetői az intézmény vezető testületének vagy az általa kijelölt bizottságnak a szintjén eltérő jelentési vonalakkal rendelkeznek;
- c) a modellezési egység személyzetének és felső vezetésének javadalmazása nem kapcsolódik az egyes befektetések kezelésével összefüggő feladatok ellátásához.

81. cikk

A kitettségek belső modellen alapuló módszer szerinti besorolásának megfeleltetése

Annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének h) pontjával összhangban a részvényjellegű kitettségekre vonatkozó módszer alkalmazási körébe tartozó egyes kitettségek belső modellen alapuló módszer szerinti besorolása megfelelő-e, az illetékes hatóságok értékelik besorolásra vagy annak felülvizsgálatára vonatkozó fogalom meghatározásokat, folyamatokat és kritériumokat.

82. cikk

A validálási funkció elégséges volta

Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 144. cikke (1) bekezdésének f) pontjában és 188. cikkében meghatározott követelmények tekintetében a validálási funkció elégséges voltának értékelésekor a 10–13. cikket alkalmazzák, és ellenőrzik az alábbiak teljesülését:

- a) az intézmény legalább negyedévente összehasonlítja a tényleges részvényhozamok első percentilisét a modellezett becslésekkel;
- b) az a) pontban említett összehasonlítás egy legalább egyéves megfigyelési időszakra és egy olyan időhorizontra támaszkodik, amely lehetővé teszi az első percentilis kiszámítását egymást nem átfedő megfigyelések alapján;
- c) amennyiben a részvényhozamok becsült első percentilise alatti megfigyelések aránya meghaladja az 1 %-ot, ez elégséges mértékben indokolt, és az intézmény megteszi a megfelelő korrekciós intézkedéseket.

14. FEJEZET

A MINŐSÍTÉSI RENDSZEREK MÓDOSÍTÁSKEZELÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERTANA

83. cikk

Általános előírások

(1) Annak értékelése során, hogy az 575/2013/EU rendelet 143. cikkének (3) és (4) bekezdésével és 175. cikkének (2) bekezdésével összhangban az intézmény megfelel-e a minősítési rendszer alkalmazási körét, a belső modellen alapuló módszer részvényjellegű kitétségeknél való alkalmazásának körét, valamint a részvényjellegű kitétségeknél alkalmazott minősítési rendszert vagy belső modellen alapuló módszert érintő módosítások kezelésére és dokumentálására vonatkozó követelményeknek, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézménynek az ilyen módosításokra vonatkozó szabályzatát (a továbbiakban: módosítási szabályzat) megfelelően alkalmazzák-e, és az megfelel-e az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 2–5. cikkében, 8. cikkében, valamint I. mellékletében foglalt követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok a következő módszerek mindegyikét alkalmazzák:

- a) felülvizsgálják az intézmény módosítási szabályzatát;
- b) felülvizsgálják az intézmény belső szervei, köztük a vezető testület, a modellbizottság vagy az egyéb bizottságok üléseiről készült releváns jegyzőkönyveket;
- c) felülvizsgálják a minősítési rendszerek módosításáról szóló releváns jelentéseket és az intézmény hitelkockázat-ellenőrzési egysége, validálási funkciója, belső ellenőrzési funkciója vagy más kontrollfunkciója ajánlásait;
- d) felülvizsgálják az intézmény által a hiányosságok kijavítása és a monitorozás, a validálás, valamint az ellenőrzések során feltárt kockázatok csökkentése érdekében tett erőfeszítések előrehaladásáról szóló releváns jelentéseket;
- e) írásban nyilatkoztatják vagy szóban meghallgatják az intézmény érintett személyzetét és felső vezetését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés során az illetékes hatóságok az intézmény egyéb releváns dokumentumait is felülvizsgálhatják.

84. cikk

A módosítási szabályzat tartalma

Az intézmény módosítási szabályzatának értékelésekor az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a módosítási szabályzat magában foglalja-e az 575/2013/EU rendelet követelményeit, valamint az 529/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 1–5. cikkében, 8. cikkében és I. mellékletében meghatározott kritériumokat, és rendelkezik-e az említett követelmények és kritériumok gyakorlati alkalmazásáról, figyelembe véve a következőket:

- a) a módosítások belső jóváhagyására vonatkozó felelősségi köröket, jelentési vonalakat és eljárásokat, az intézmény szervezeti jellemzőire és megközelítési sajátosságaira tekintettel;
- b) a módosítások osztályozására szolgáló meghatározásokat, módszereket és adott esetben mérőszámokat;
- c) a módosítások azonosítására, monitorozására, valamint azokkal kapcsolatban az illetékes hatóságok értesítésére és engedélykérelem iránti megkeresésére vonatkozó eljárásokat;
- d) a módosítások végrehajtására vonatkozó eljárásokat, azok dokumentációjával együtt.

15. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

85. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 20-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/440 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2022. március 16.)****az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló
(EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („Állategészségügyi rendelet”) ⁽¹⁾ és különösen annak 71. cikke ⁽³⁾ bekezdésére,

mivel:

- (1) Az afrikai sertéspestis a tartott és vadon élő sertésféléket érintő fertőző vírusos betegség, amely súlyos hatással lehet az érintett állatállományra és a gazdálkodás jövedelmezőségére, zavart okozva az említett állatok és az azokból származó termékek szállítmányainak Unión belüli mozgatásában és harmadik országokba történő kivitelében.
- (2) Az (EU) 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽²⁾ elfogadására az (EU) 2016/429 rendelet keretében került sor, és a szóban forgó végrehajtási rendelet az I. mellékletében felsorolt tagállamok (a továbbiakban: az érintett tagállamok) által az említett mellékletben felsorolt, I., II. és III. típusú korlátozás alatt álló körzetekben korlátozott ideig alkalmazandó, az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedéseket állapít meg.
- (3) Az I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként meghatározott területeknek az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő felsorolása az afrikai sertéspestisnek az Unióban fennálló járványügyi helyzetén alapul. Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletét legutóbb az (EU) 2022/205 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽³⁾ módosította az afrikai sertéspestissel kapcsolatos litvániai, lengyelországi és szlovákiai járványügyi helyzet megváltozását követően.
- (4) Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő, I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek bármely módosításának az afrikai sertéspestissel kapcsolatban az említett betegség által érintett területeken fennálló járványügyi helyzeten és az érintett tagállamban az afrikai sertéspestissel kapcsolatos általános járványügyi helyzeten, a betegség továbbterjedési kockázatának mértékén, valamint az afrikai sertéspestis miatti körzetekbe sorolás földrajzi meghatározásának tudományosan megalapozott elvein és kritériumain, továbbá a tagállamokkal a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságában elfogadott és a Bizottság honlapján nyilvánosan hozzáférhető uniós iránymutatásokon kell alapulnia ⁽⁴⁾. Az ilyen módosításoknak figyelembe kell venniük a nemzetközi szabványokat, például az Állategészségügyi Világszervezet Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexét ⁽⁵⁾, valamint az érintett tagállamok illetékes hatóságai által a körzetekbe sorolásra vonatkozóan benyújtott indoklásokat.
- (5) Az (EU) 2022/205 végrehajtási rendelet elfogadásának időpontja óta Olaszországban és Lengyelországban az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának új eseteire derült Lengyelország fény. Emellett Bulgária és Lengyelország III. típusú, korlátozás alatt álló körzetként felsorolt egyes területein – az említett tagállamok által az uniós jogszabályokkal összhangban alkalmazott járványvédelmi intézkedéseknek köszönhetően – javult a járványügyi helyzet a tartott sertésfélék tekintetében.

⁽¹⁾ HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2021/605 végrehajtási rendelete (2021. április 7.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról (HL L 129., 2021.4.15., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2022/205 végrehajtási rendelete (2022. február 14.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról (HL L 34., 2022.2.16., 6. o.).

⁽⁴⁾ SANTE/7112/2015/Rev. 3 munkadokumentum „Principles and criteria for geographically defining ASP regionalisation” (Az afrikai sertéspestis miatti régiókba sorolás földrajzi meghatározásának tudományosan megalapozott elvei és kritériumai) https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

⁽⁵⁾ OIE Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexe, 28. kiadás, 2019. Az I. kötet ISBN-száma: 978-92-95108-85-1; a II. kötet ISBN-száma: 978-92-95108-86-8. <https://www.oie.int/standard-setting/terrestrial-code/access-online/>

- (6) 2022 januárjában az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulását észlelték az olaszországi Piemont régióban. Az említett esetre válaszul elfogadásra került az (EU) 2022/28 bizottsági végrehajtási határozat ⁽⁶⁾ és az (EU) 2022/62 bizottsági végrehajtási határozat ⁽⁷⁾. Az (EU) 2022/62 végrehajtási határozat hatályon kívül helyezte és felváltotta a (EU) 2022/28 határozatot, és 2022. április 7-ig alkalmazandó. Az (EU) 2022/62 végrehajtási határozat előírja az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet ⁽⁸⁾ 63. cikke szerint egy fertőzött körzet létrehozását, és arra az afrikai sertéspestisre vonatkozóan a II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekre alkalmazandó, az (EU) 2021/605 végrehajtási rendeletben megállapított különleges járványvédelmi intézkedések alkalmazását.
- (7) 2022 januárjában, februárjában és márciusában az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának több esetét észlelték Olaszország Piemont és Liguria régiójában olyan területeken, amelyek az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 63. cikkének megfelelően a 2022. januári első kitörést követően Olaszország által létrehozott fertőzött körzetben található.
- (8) Az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának ezen új esetei a kockázati szint emelkedését jelentik, amit az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének tükröznie kell. Ennek megfelelően Olaszországnak az afrikai sertéspestis ezen újabb előfordulásai által érintett területeit I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzetként kell feltüntetni az említett mellékletben.
- (9) Továbbá 2022 márciusában egy esetben az afrikai sertéspestis egy vadon élő sertésben való előfordulását észlelték a lengyelországi Wielkopolskie régióban, egy olyan területen, amely jelenleg az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében I. típusú, korlátozás alatt álló körzetként van felsorolva. Az afrikai sertéspestis vadon élő sertésben való előfordulásának ezen új esete a kockázati szint emelkedését jelenti, amit az említett mellékletnek tükröznie kell. Ennek megfelelően Lengyelországnak a jelenleg az említett mellékletben I. típusú, korlátozás alatt álló körzetként felsorolt azon területét, amely az afrikai sertéspestis e legutóbbi esete által érintett, az említett mellékletben immár nem I., hanem II. típusú, korlátozás alatt álló körzetként kell feltüntetni, továbbá az I. típusú, korlátozás alatt álló körzet jelenlegi határait is újra meg kell határozni e közelmúltbeli kitörés figyelembevétele céljából.
- (10) Az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának e közelmúltbeli olaszországi és lengyelországi eseteit követően és figyelemmel a jelenlegi uniós járványügyi helyzetre, az említett tagállamok esetében újraértékeltek és aktualizálták a körzetekbe sorolást. Ezenkívül a meglévő kockázatkezelési intézkedéseket szintén újraértékeltek és aktualizálták. Ezeket a változásokat az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének is tükröznie kell.
- (11) Továbbá figyelembe véve az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben Bulgáriában az afrikai sertéspestis vonatkozásában a tartott sertésfélékre az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel és különösen az annak 22., 25. és 40. cikkében megállapítottakkal összhangban alkalmazott járványvédelmi intézkedések hatékonyságát, valamint az OIE-Kódexben az afrikai sertéspestisre vonatkozóan meghatározott kockázatcsökkentő intézkedésekkel összhangban, a bulgáriai Lovech, Gabrovo, Montana, Ruse, Shumen, Sliven, Targovishte, Vidin és Burgas régió bizonyos körzeteit, amelyek jelenleg az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként vannak felsorolva, ezentúl az említett mellékletben II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni tekintettel arra, hogy az említett III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben az elmúlt tizenkét hónapban nem jelentették az afrikai sertéspestis tartott sertésfélékben való előfordulását. Az említett III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket ezentúl II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni tekintettel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos jelenlegi járványügyi helyzetre.
- (12) Továbbá figyelembe véve az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben Lengyelországban az afrikai sertéspestis vonatkozásában a tartott sertésfélékre az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel és különösen az annak 22., 25. és 40. cikkében megállapítottakkal összhangban alkalmazott járványvédelmi intézkedések hatékonyságát, valamint az OIE-Kódexben az afrikai sertéspestisre vonatkozóan meghatározott kockázatcsökkentő intézkedésekkel összhangban, a lengyelországi Dolnośląskie és Warmińsko – Mazurskie régió bizonyos körzeteit, amelyek jelenleg az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként vannak felsorolva, ezentúl az említett mellékletben II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni tekintettel arra, hogy az említett III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben az elmúlt tizenkét hónapban nem jelentették az afrikai sertéspestis tartott sertésfélékben való előfordulását. Az említett III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket ezentúl II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni tekintettel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos jelenlegi járványügyi helyzetre.

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2022/28 végrehajtási határozata (2022. január 10.) az afrikai sertéspestis olaszországi előfordulásával összefüggő egyes ideiglenes vészhelyzeti intézkedésekről (HL L 6., 2022.1.11., 11. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság (EU) 2022/62 végrehajtási határozata (2022. január 14.) az afrikai sertéspestis olaszországi előfordulásával összefüggő egyes vészhelyzeti intézkedésekről (HL L 10., 2022.1.17., 84. o.).

⁽⁸⁾ A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegezekbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 64. o.).

- (13) Az afrikai sertéspestis Unión belüli járványügyi helyzetének alakulása terén bekövetkezett közelmúltbeli fejlemények figyelembevétele, valamint a betegség terjedésével kapcsolatos kockázatok elleni proaktív küzdelem érdekében Bulgária, Olaszország és Lengyelország esetében új, megfelelő méretű korlátozás alatt álló körzeteket kell kijelölni, és azokat I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként fel kell venni az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletébe. Mivel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos helyzet nagyon dinamikus az Unióban, ezen új, korlátozás alatt álló körzetek kijelölésekor a környező területek helyzete is figyelembevételre került.
- (14) Tekintettel az afrikai sertéspestis terjedésével kapcsolatos uniós járványügyi helyzet sürgősségére, fontos, hogy az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének az e rendelettel való módosítása a lehető leghamarabb hatályba lépjen.
- (15) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének helyébe e rendelet mellékletének szövege lép.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 16-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. melléklete helyébe a következő szöveg lép:

„I. MELLÉKLET

KORLÁTOZÁS ALATT ÁLLÓ KÖRZETEK

I. RÉSZ

1. Németország

Németországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,
  - Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,
  - Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,
  - Gemeinde Neu Zauche,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Guhlen, Mochow und Siegadel,
  - Gemeinde Spreewaldheide,
  - Gemeinde Straupitz,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,
  - Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf - westlich der B167 und Bliesdorf - westlich der B167
  - Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,
  - Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf - westlich der B 167 und Wriezen - westlich der B167
  - Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),
  - Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,
  - Gemeine Garzau-Garzin,
  - Gemeinde Waldsiefersdorf,
  - Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,
  - Gemeinde Reichenow-Mögelin,
  - Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,
  - Gemeinde Oberbarnim,
  - Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,
  - Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,
  - Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,
  - Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,

- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
  - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görlsdorf, Wolletz und Altkünkendorf,
  - Gemeinde Zichow,
  - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
  - Gemeinde Tantow,
  - Gemeinde Mescherin
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Storkow (Mark),
  - Gemeinde Spreenhagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreenhagen,
  - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
  - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,
  - Gemeinde Rauen,
  - Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmützelsees und von der südlichen Spitze des Scharmützelsees südlich der B246,
  - Gemeinde Reichenwalde,
  - Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
  - Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,

- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Peitz,
  - Gemeinde Turnow-Preilack,
  - Gemeinde Drachhausen,
  - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
  - Gemeinde Drehnow,
  - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
  - Gemeinde Dissen-Striesow,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen, Pulsberg, Jessen, Terpe, Bühlow, Groß Buckow, Klein Buckow, Roitz und der westliche Teil der Gemarkung Spremberg, beginnend an der südwestlichen Ecke der Gemarkungsgrenze zu Graustein in nordwestlicher Richtung entlang eines Waldweges zur B 156, dieser weiter in westlicher Richtung folgend bis zur Bahnlinie, dieser folgend bis zur L 48, dann weiter in südwestlicher Richtung bis zum Straßenabzweig Am früheren Stadtbahngleis, dieser Straße folgend bis zur L 47, weiter der L 47 folgend in nordöstlicher Richtung bis zum Abzweig Hasenheide, entlang der Straße Hasenheide bis zum Abzweig Weskower Allee, der Weskower Allee Richtung Norden folgend bis zum Abzweig Liebigstraße, dieser folgend Richtung Norden bis zur Gemarkungsgrenze Spremberg/ Sellessen,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kathlow, Haasow, Roggosen, Koppatz, Neuhausen, Frauendorf, Groß Oßnig, Groß Döbern und Klein Döbern und der Gemarkung Roggosen nördlich der BAB 15,
  - Gemeinde Welzow mit den Gemarkungen Proschim und Haidemühl,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
  - Gemeinde Hohenbocka,
  - Gemeinde Grünewald,
  - Gemeinde Hermsdorf,
  - Gemeinde Kroppen,
  - Gemeinde Ortrand,
  - Gemeinde Großkmehlen,
  - Gemeinde Lindenau,
  - Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
  - Gemeinde Neu-Seeland mit der Gemarkung Lieske,
  - Gemeinde Tettau,
  - Gemeinde Frauendorf,
  - Gemeinde Guteborn,
  - Gemeinde Ruhland,
- Landkreis Elbe-Elster:
  - Gemeinde Großthiemig,
  - Gemeinde Hirschfeld,
  - Gemeinde Gröden,
  - Gemeinde Schraden,
  - Gemeinde Merzdorf,
  - Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf östlich der Bahnlinie Dresden- Berlin,
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf und Tacken,
  - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow, Garlin, Dallmin, Postlin, Kribbe, Neuhof, Strehlen und Blüten,

- Gemeinde Pirow mit der Gemarkung Bresch,
- Gemeinde Gülitz-Reetz,
- Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
- Gemeinde Triglitz,
- Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
- Gemeinde Kümmernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
- Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
- Gemeinde Meyenburg,
- Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen
  - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Burkau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Crostwitz,
  - Gemeinde Cunewalde,
  - Gemeinde Demitz-Thumitz,
  - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
  - Gemeinde Elsterheide,
  - Gemeinde Göda,
  - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
  - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
  - Gemeinde Königswartha, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Lohsa, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nebelschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Neschwitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
  - Gemeinde Obergurig,
  - Gemeinde Oßling,
  - Gemeinde Panschwitz-Kuckau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Puschwitz,
  - Gemeinde Räckelwitz,
  - Gemeinde Radibor, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
  - Gemeinde Rammenau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
  - Gemeinde Schwepnitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
  - Gemeinde Spreetal, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Bernsdorf,

- Gemeinde Stadt Bischofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Elstra, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Kamenz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Lauta,
- Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
- Gemeinde Stadt Wilthen,
- Gemeinde Stadt Wittichenau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Steinigtwolmsdorf,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren,
  - Gemeinde Glaubitz,
  - Gemeinde Hirschstein,
  - Gemeinde Käbschütztal,
  - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nünchritz,
  - Gemeinde Priestewitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Röderaue, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Gröditz,
  - Gemeinde Stadt Großenhain, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
  - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
  - Gemeinde Stadt Riesa,
  - Gemeinde Stadt Strehla,
  - Gemeinde Stauchitz,
  - Gemeinde Wülknitz,
  - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
  - Gemeinde Bannewitz,
  - Gemeinde Dürrröhrsdorf-Dittersbach,
  - Gemeinde Kreischa,
  - Gemeinde Lohmen,
  - Gemeinde Mügglitztal,
  - Gemeinde Stadt Dohna,
  - Gemeinde Stadt Freital,
  - Gemeinde Stadt Heidenau,
  - Gemeinde Stadt Hohnstein,
  - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,

- Gemeinde Stadt Pirna,
- Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
- Gemeinde Stadt Stolpen,
- Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
- Gemeinde Stadt Wilsdruff,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Vorpommern Greifswald
  - Gemeinde Penkun südlich der Autobahn A11,
  - Gemeinde Nadrense südlich der Autobahn A11,
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
  - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow
  - Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortslagen: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow
  - Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf
  - Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Neu Brenz, Alt Brenz
  - Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortslagen: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven
  - Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin
  - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf
  - Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin
  - Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Böschungsbereich und angrenzende Ackerfläche an der Alten Elde (angrenzend an die Gemeinden Prislisch und Zierzow)
  - Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortslagen: Waldgebiet zwischen der Ortslage Groß Laasch und der Elde
  - Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Wiesen- und Ackerflächen zwischen K52, B5 und Bahnlinie Hamburg-Berlin
  - Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und Ortslagen:
    - Schlemmin, Kritzow
  - Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortslage:
    - Matzlow-Garwitz (teilweise)
  - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Broock, Wessentin, Wessentin Ausbau, Bobzin, Lübz, Broock Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Lutheran, Gischow, Burow, Hof Gischow, Ausbau Lutheran, Meyerberg
  - Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow
  - Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Flugplatz mit angrenzendem Waldgebiet entlang der K38 und B191 bis zur A24, Wabel
  - Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzfeld mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16
  - Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dargelütz, Neuohof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow

- Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrütz, Brütz, Welzin, Neu Brütz, Weisin, Charlottenhof, Passow
- Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug
- Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neese, Werle, Prislich, Marienhof
- Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch
- Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz
- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Granzin, Barkow, Stolpe Ausbau, Stolpe
- Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Benthen, Benthen, Tannenhof, Werder
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kolbow, Zierzow.

2. Észtország

Észtországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Hiiu maakond.

3. Görögország

Görögországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in the regional unit of Drama:
  - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
  - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
  - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
  - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
  - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
  - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinis and Oraio and (in Myki municipality),
  - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
  - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
  - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
  - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
  - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
  - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),

- the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofos, Petrotia, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
- the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitochori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteixo municipality),
- in the regional unit of Serres:
  - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petritsi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chortero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),
  - the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
  - the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Lettország

Lettországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Dienvidkurzemes novada Vērgales, Medzes, Grobiņas, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļā V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novada Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļā V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugūļupes ielas un Daugūļupītes.

5. Litvánia

Litvániában a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė.

6. Magyarország

Magyarországon a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Lengyelország

Lengyelországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie kujawsko - pomorskim:

- powiat rypiński,
- powiat brodnicki,
- powiat grudziądzki,
- powiat miejski Grudziądz,
- powiat wąbrzeski,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,

w województwie mazowieckim:

- powiat ostrołęcki,
- powiat miejski Ostrołęka,
- gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie płońskim,
- powiat miejski Płock,
- powiat ciechanowski,
- gminy Baboszewo, Dzierżąźnia, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
- powiat sierpecki,
- gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie zuromińskim,
- część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Dzieżgowo, Lipowiec Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
- powiat przasnyski,
- powiat makowski,
- powiat pułtuski,

- część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,
- gminy Dobrze, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
- gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
- powiat gostyniński,

w województwie podkarpackim:

- powiat jasielski,
- powiat strzyżowski,
- część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II i II załącznika I,
- gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
- gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Przemyśl, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
- powiat miejski Przemyśl,
- gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
- powiat łańcucki,
- gminy Trzebownisko, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
- gmina Raniszów w powiecie kolbuszowskim,
- gminy Brzostek, Jodłowa, miasto Dębica, część gminy wiejskiej Dębica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, część gminy Busko Zdrój położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawy-Szaniec-Podgaje-Kończakowice w powiecie buskim,
- powiat kazimierski,
- powiat skarżyski,
- część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- powiat ostrowiecki,
- gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, w powiecie kieleckim,
- gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,

- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernoza, Chąsno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- powiat tomaszowski,
- powiat brzeziński,
- powiat łaski,
- powiat miejski Łódź,
- powiat łódzki wschodni,
- powiat pabianicki,
- powiat wieruszowski,
- gminy Aleksandrów Łódzki, Stryków, miasto Zgierz w powiecie zgierskim,
- gminy Bełchatów z miastem Bełchatów, Drużbice, Kluki, Rusiec, Szczerców, Zelów w powiecie bełchatowskim,
- powiat wieluński,
- powiat sieradzki,
- powiat zduńskowolski,
- gminy Aleksandrów, Czarnocin, Grabica, Moszczenica, Ręczno, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Wolbórz w powiecie piotrkowskim,
- powiat miejski Piotrków Trybunalski,
- gminy Masłowice, Przedbórz, Wielgomłyny i Żytno w powiecie radomszczańskim,

w województwie śląskim:

- gmina Koniecpol w powiecie częstochowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Malbork z miastem Malbork w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
- miasto Świeradów Zdrój w powiecie lubańskim,
- gmina Krotoszyce w powiecie legnickim,
- gminy Pielgrzymka, Świerzawa, Złotoryja z miastem Złotoryja, miasto Wojcieszów w powiecie złotoryjskim,
- powiat lwówecki,
- gminy Jawor, Męcinka, Mściwojów, Paszowice w powiecie jaworskim,
- gminy Dobromierz, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gminy Brodnica, Dolsk, Śrem w powiecie śremskim,
- gminy Borek Wielkopolski, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gminy Granowo, Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gminy Czempin, Kościan i miasto Kościan w powiecie kościańskim,
- gminy Buk, Dopiewo, Komorniki, Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Tarnowo Podgórne, Stęszew, Pobiedziska, Mosina, miasto Luboń, miasto Puszczykowo, część gminy Rokietnica położona na południowy zachód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz oraz część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gmina Kiszkowo i część gminy Kłęcko położona na zachód od rzeki Mała Wełna w powiecie gnieźnieńskim,
- powiat czarnkowsko-trzcianecki,
- gmina Kaźmierz, część gminy Duszniki położona na południowy – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostroróg położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, miasto Szamotuły i część gminy Szamotuły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica - Ostroróg do linii wyznaczonej przez wschodnią granicę miasta Szamotuły i na południe od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły, do południowo-wschodniej granicy gminy oraz

część gminy Obrzycko położona na zachód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słapanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na zachód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,

- gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
- gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
- powiat pleszewski,
- gmina Zagórów w powiecie słupeckim,
- gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
- gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
- powiat ostrowski,
- powiat miejski Kalisz,
- gminy Blizanów, Brzeziny, Żelazków, Godziesze Wielkie, Koźminek, Lisków, Opatówek, Szczytniki, część gminy Stawiszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków-Kolonia położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin – Janków w powiecie kaliskim,
- gminy Brudzew, Dobra, Kawęczyn, Przykona, Władysławów, Turek z miastem Turek część gminy Tuliszków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
- gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, część gminy Rychwał położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,
- powiat kępiński,
- powiat ostrzeszowski,

w województwie opolskim:

- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
- gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
- gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
- gmina Grodków w powiecie brzeskim,
- gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
- powiat miejski Opole,

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,

- gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
- gminy Bierzwonik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
- część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
- gminy Dobra (Szczecińska), Kołbaskowo, Police w powiecie polickim,

w województwie małopolskim:

- powiat brzeski,
- powiat gorlicki,
- powiat proszowicki,
- powiat nowosądecki,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu tarnowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Szlovákia

Szlovákiában a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in the district of Nové Zámky: Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Leľa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy, Kolta, Jasová, Dubník, Rúbaň, Strekov,
- in the district of Komárno: Bátorové Kosihy, Búč, Kravany nad Dunajom,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Ipeľské Úľany, Plášťovce, Dolné Turovce, Stredné Turovce, Šahy, Tešmak, Pastovce, Zalaba, Malé Ludince, Hronovce, Nýrovce, Želiezovce, Málaš, Čaka,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in part II,
- the whole district of Banská Bystrica, except municipalities included in part II,
- in the district of Liptovský Mikuláš – municipalities of Pribylina, Jamník, Svätý Štefan, Kónská, Jakubovany, Liptovský Ondrej, Beňadiková, Vavrišovo, Liptovská Kokava, Liptovský Peter, Dovalovo, Hybe, Liptovský Hrádok, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Podtureň, Závažná Poruba, Liptovský Mikuláš, Pavčina Lehota, Demänovská Dolina, Gôtovany, Galovany, Svätý Kríž, Lazisko, Dúbrava, Malatíny, Liptovské Vlchy, Liptovské Kľačany, Partizánska Ľupča, Kráľovská Ľubňa, Zemianska Ľubňa, Východná – a part of municipality north from the highway D1,
- in the district of Ružomberok, the municipalities of Liptovská Lužná, Liptovská Osada, Podsúchá, Ludrová, Štiavnička, Liptovská Štiavnica, Nižný Sliač, Liptovské Sliače,
- the whole district of Banská Štiavnica,
- the whole district of Žiar nad Hronom.

9. Olaszország

Olaszországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casale Monferrato, Ovigliano, Tortona, Viguzzolo, Ponti, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Castelletto D'erro, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Spigno Monferrato, Castelspina, Denice, Volpeglino, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Montechiaro D'acqui, Sarezzano,

- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Roccaverano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnuovo Belbo, Montabone, Quaranti, Mombaldone, Fontanile, Calamandrana, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata,
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Mioglia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegale, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima.

II. RÉSZ

1. Bulgária

Bulgáriában a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad excluding the areas in Part III,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra,
- the whole region of Ruse,
- the whole region of Veliko Tarnovo,
- the whole region of Pleven,
- the whole region of Targovishte,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Vidin,
- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,

- the whole region of Montana,
- the whole region of Vratza.

2. Németország

Németországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
  - Gemeinde Mixdorf
  - Gemeinde Schlaubetal,
  - Gemeinde Neuzelle,
  - Gemeinde Neißemünde,
  - Gemeinde Lawitz,
  - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
  - Gemeinde Vogelsang,
  - Gemeinde Ziltendorf,
  - Gemeinde Wiesenau,
  - Gemeinde Friedland,
  - Gemeinde Siehdichum,
  - Gemeinde Müllrose,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Jacobsdorf
  - Gemeinde Groß Lindow,
  - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
  - Gemeinde Ragow-Merz,
  - Gemeinde Beeskow,
  - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
  - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
  - Gemeinde Langewahl,
  - Gemeinde Berkenbrück,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,
  - Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
  - Gemeinde Diensdorf-Radlow,
  - Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
  - Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Jamlitz,
  - Gemeinde Lieberose,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,

- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Schenkendöbern,
  - Gemeinde Guben,
  - Gemeinde Jänschwalde,
  - Gemeinde Tauer,
  - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
  - Gemeinde Heinersbrück,
  - Gemeinde Forst,
  - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
  - Gemeinde Neiße-Malxetal,
  - Gemeinde Jämlitz-Klein Düben,
  - Gemeinde Tschernitz,
  - Gemeinde Döbern,
  - Gemeinde Felixsee,
  - Gemeinde Wiesengrund,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen Groß Luja, Sellessen, Türkendorf, Graustein, Waldesdorf, Hornow, Schönheide, Liskau und der östliche Teil der Gemarkung Spremberg, beginnend an der südwestlichen Ecke der Gemarkungsgrenze zu Graustein in nordwestlicher Richtung entlang eines Waldweges zur B 156, dieser weiter in westlicher Richtung folgend bis zur Bahnlinie, dieser folgend bis zur L 48, dann weiter in südwestlicher Richtung bis zum Straßenabzweig Am früheren Stadtbahngleis, dieser Straße folgend bis zur L 47, weiter der L 47 folgend in nordöstlicher Richtung bis zum Abzweig Hasenheide, entlang der Straße Hasenheide bis zum Abzweig Weskower Allee, der Weskower Allee Richtung Norden folgend bis zum Abzweig Liebigstraße, dieser folgend Richtung Norden bis zur Gemarkungsgrenze Spremberg/ Sellessen,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kahsel, Bagenz, Drieschnitz, Gablenz, Laubsdorf, Komptendorf und Sergen und der Gemarkung Roggosen südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
  - Gemeinde Neuhardenberg,
  - Gemeinde Golzow,
  - Gemeinde Küstriner Vorland,
  - Gemeinde Alt Tucheband,
  - Gemeinde Reitwein,
  - Gemeinde Podelzig,
  - Gemeinde Gusow-Platkow,
  - Gemeinde Seelow,
  - Gemeinde Vierlinden,
  - Gemeinde Lindendorf,
  - Gemeinde Fichtenhöhe,
  - Gemeinde Lietzen,
  - Gemeinde Falkenhagen (Mark),
  - Gemeinde Zeschdorf,
  - Gemeinde Treplin,
  - Gemeinde Lebus,

- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Bearegard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
  - Gemeinde Parsteinsee,
  - Gemeinde Oderberg,
  - Gemeinde Liepe,
  - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
  - Gemeinde Niederfinow,
  - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
  - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
  - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
  - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
  - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
  - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
  - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
  - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,

- Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
- Landkreis Prignitz:
  - Gemeinde Berge,
  - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow und Burow,
  - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkendorf, Putlitz, Weitgendorf und Telschow,
  - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krependorf,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen:
  - Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
  - Gemeinde Burkau westlich des Straßenverlaufs von B98 und S94,
  - Gemeinde Frankenthal,
  - Gemeinde Großdubrau,
  - Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
  - Gemeinde Großnaundorf,
  - Gemeinde Haselbachtal,
  - Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
  - Gemeinde Königswartha östlich der B96,
  - Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
  - Gemeinde Laußnitz,
  - Gemeinde Lichtenberg,
  - Gemeinde Lohsa östlich der B96,
  - Gemeinde Malschwitz,
  - Gemeinde Nebelschütz westlich der S94 und südlich der S100,
  - Gemeinde Neukirch,
  - Gemeinde Neschwitz östlich der B96,
  - Gemeinde Ohorn,
  - Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
  - Gemeinde Panschwitz-Kuckau westlich der S94,
  - Gemeinde Radibor östlich der B96,
  - Gemeinde Rammenau westlich der B98,
  - Gemeinde Schwepnitz westlich der S93,
  - Gemeinde Spreetal östlich der B97,
  - Gemeinde Stadt Bautzen östlich des Verlaufs der B96 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
  - Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 und westlich der B98,
  - Gemeinde Stadt Elstra westlich der S94 und südlich der S100,
  - Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
  - Gemeinde Stadt Hoyerswerda südlich des Verlaufs der B97 bis Abzweig B96 und östlich des Verlaufs der B96 bis zur südlichen Gemeindegrenze,
  - Gemeinde Stadt Kamenz westlich der S100 bis zum Abzweig S93, dann westlich der S93,
  - Gemeinde Stadt Königsbrück,
  - Gemeinde Stadt Pulsnitz,

- Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
- Gemeinde Stadt Weißenberg,
- Gemeinde Stadt Wittichenau östlich der B96,
- Gemeinde Steina,
- Gemeinde Wachau,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet nördlich der B6,
- Landkreis Görlitz,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Ebersbach,
  - Gemeinde Klipphausen östlich der B6,
  - Gemeinde Lampertswalde,
  - Gemeinde Moritzburg,
  - Gemeinde Niederau östlich der B101
  - Gemeinde Priestewitz östlich der B101,
  - Gemeinde Röderaue östlich der B101,
  - Gemeinde Schönfeld,
  - Gemeinde Stadt Coswig,
  - Gemeinde Stadt Großenhain östlich der B101,
  - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs von B6 und B101,
  - Gemeinde Stadt Radebeul,
  - Gemeinde Stadt Radeburg,
  - Gemeinde Thendorf,
  - Gemeinde Weinböhla.

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
  - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortschaften:
    - Bauerkuhl, Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),
  - Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortschaft:
    - Dambeck (bei Ludwigslust),
  - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
  - Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortschaften:
    - Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
  - Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortschaften: Groß Godems, Klein Godems,
  - Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortschaften:
    - Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
  - Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortschaften: Ausbau Kreien, Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
  - Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortschaft: Benzin,
  - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Burow, Gischow, Meyerberg,
  - Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortschaften: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
  - Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortschaft: Slate,

- Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
- Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Polnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Polnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
- Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,
- Gemeinde Ziegenderf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegenderf.

3. Észtország

Észtországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiumaa maakond).

4. Lettország

Lettországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes novads,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu novads,
- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Kalvenes, Kazdangas, Durbes, Dunalkas, Tadaīķu, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Embūtes, Vaiņodes, Gaviezes, Rucavas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes novads,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novads,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,
- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,

- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,
- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novads,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Litvānia

Litvāniāban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė,
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,
- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,

- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybės,
- Šakių rajono savivaldybė,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Magyarország

Magyarországon a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252460, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Lengyelország

Lengyelországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- powiat gołdapski,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- powiat olecki,
- powiat giżycki,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Jedwabno, Świętajno, Szczytno i miasto Szczytno, część gminy Dźwierzuty położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57, część gminy Pasyw położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 53 w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- powiat węgorzewski,
- gminy Dobre Miasto, Dywity, Świętki, Jonkowo, Gietrzwałd, Olsztynek, Stawiguda, Jeziorany, Kolno, część gminy Barczewo położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Purda położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 53, część gminy Biskupiec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 16 a następnie na północ od drogi nr 16 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 57 do zachodniej granicy gminy w powiecie olsztyńskim,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- powiat sejneński,
- gminy Łomża, Piątница, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat miejski Łomża,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,

- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
- powiat białostocki,
- powiat suwalski,
- powiat miejski Suwałki,
- powiat augustowski,
- powiat sokólski,
- powiat miejski Białystok,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
- powiat miejski Siedlce,
- gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- powiat łosicki,
- powiat sochaczewski,
- powiat zwoleński,
- powiat kozienicki,
- powiat lipski,
- powiat radomski
- powiat miejski Radom,
- powiat szydłowiecki,
- gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
- gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
- gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
- powiat nowodworski,
- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobylka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,
- powiat garwoliński,
- gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
- część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
- gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rzańnik, Wyszków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
- gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,

- powiat otwocki,
  - powiat warszawski zachodni,
  - powiat legionowski,
  - powiat piaseczyński,
  - powiat pruszkowski,
  - powiat grójecki,
  - powiat grodziski,
  - powiat żyrardowski,
  - powiat białobrzeski,
  - powiat przysuski,
  - powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
- powiat bialski,
  - powiat miejski Biała Podlaska,
  - gminy Batorz, Godziszów, Janów Lubelski, Modliborzycze w powiecie janowskim,
  - powiat puławski,
  - powiat rycki,
  - powiat łukowski,
  - powiat lubelski,
  - powiat miejski Lublin,
  - powiat lubartowski,
  - powiat łęczyński,
  - powiat świdnicki,
  - gminy Aleksandrów, Biszczka, Józefów, Księżpól, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Dołhobyczów, Mircze, Trzeszczany, Uchanie i Werbkowice w powiecie hrubieszowskim,
  - powiat krasnostawski,
  - powiat chełmski,
  - powiat miejski Chełm,
  - powiat tomaszowski,
  - część powiatu kraśnickiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - powiat opolski,
  - powiat parczewski,
  - powiat włodawski,
  - powiat radzyński,
  - powiat miejski Zamość,
  - gminy Adamów, Grabowiec, Komarów – Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Zamość w powiecie zamojskim,
- w województwie podkarpackim:
- część powiatu stalowowolskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - gminy Cieszanów, Horyniec - Zdrój, Narol, Stary Dzików, Oleszyce, Lubaczów z miastem Lubaczów w powiecie lubaczowskim,
  - gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,

- gmina Pilzno w powiecie dębickim,
- gminy Chłopice, Jarosław z miastem Jarosław, Pawłosiów i Wiązownice w powiecie jarosławskim,
- gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
- gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
- powiat leżajski,
- powiat niżański,
- powiat tarnobrzeski,
- gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
- część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Ostrów nie wymieniona w części III załącznika I w powiecie ropczycko – sędziszowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
  - gmina Stare Pole w powiecie malborskim,
- gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
- część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
- powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
- gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
- powiat żarski,
- powiat ślubicki,
- gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Wymiarki i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
- powiat krośnieński,
- powiat zielonogórski
- powiat miejski Zielona Góra,
- powiat nowosolski,
- część powiatu sulęcińskiego niewymieniona w części III załącznika I,

- część powiatu międzyrzeckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu świebodzińskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu wschowskiego niewymieniona w części III załącznika I,

w województwie dolnośląskim:

- powiat zgorzelecki,
- gminy Gaworzycze, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
- część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat lubiński,
- gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
- gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
- powiat miejski Legnica,
- część powiatu legnickiego niewymieniona w części I i III załącznika I,
- gmina Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia w powiecie trzebnickim,
- gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
- powiat miejski Wrocław,
- gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- gminy Jelcz - Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,
- część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu głogowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Niechlów w powiecie górowskim,
- gmina Zagrodno w powiecie złotoryjskim,

w województwie wielkopolskim:

- powiat wolsztyński,
- gmina Wielichowo, Rakoniewice część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gminy Lipno, Osieczna, Świąciechowa, Wijewo, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,
- powiat miejski Leszno,
- gminy Krzywiń i Śmigiel w powiecie kościańskim,
- część powiatu międzychodzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu nowotomyskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat obornicki,
- część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo - ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,

- powiat miejski Poznań,
- gminy Czerwonak, Swarzędz, Suchy Las, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Rokietnica położona na północ i na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz w powiecie poznańskim,
- część gminy Ostroróg położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, część gminy Pniewy położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo część gminy Duszniki położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica – Ostroróg oraz część położona na wschód od wschodniej granicy miasta Szamotuły i na północ od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły do południowo-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Obrzycko położona na wschód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słapanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na wschód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,
- gmina Malanów, część gminy Tuliszków położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
- część gminy Rychwał położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,
- gmina Mycielin, część gminy Stawiszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków - Kolonia położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin - Janków w powiecie kaliskim,
- gminy Gostyń i Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,
- gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,

- gminy Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Trzcianko – Zdrój, Widuchowa w powiecie gryfińskim,

w województwie opolskim:

- gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,
- gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,
- gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Szlovákia

Szlovákiában a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- the whole district of Gelnica except municipalities included in zone III,
- the whole district of Poprad
- the whole district of Spišská Nová Ves,
- the whole district of Levoča,
- the whole district of Kežmarok
- in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,
- the whole district of Košice-okolie,
- the whole district of Rožnava,
- the whole city of Košice,
- the whole district of Sobrance,
- the whole district of Vranov nad Topľou,
- the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,
- the whole district of Snina,
- the whole district of Prešov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Sabinov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Svidník,
- the whole district of Medzilaborce,
- the whole district of Stropkov
- the whole district of Bardejov,
- the whole district of Stará Ľubovňa,
- the whole district of Revúca,
- the whole district of Rimavská Sobota except municipalities included in zone III,
- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,
- the whole district of Poltár
- the whole district of Zvolen,
- the whole district of Detva,
- in the district of Krupina the whole municipalities of Senohrad, Horné Mladonice, Dolné Mladonice, Čekovce, Lackov, Zemiansky Vrbovok, Kozí Vrbovok, Čabradský Vrbovok, Cerovo, Trpín, Litava,
- In the district of Banská Bystrica, the whole municipalities of Kremnička, Malachov, Badín, Vlkanová, Hronsek, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Môlča Oravce, Čačín, Čerín, Bečov, Sebedín, Dúbravica, Hrochof, Poniky, Strelníky, Povrazník, Lubietová, Brusno, Banská Bystrica, Pohronský Bukovec, Medzibrod, Lučatín, Hiadel', Moštenica, Podkonice, Slovenská Ľupča, Priechod,

- the whole district of Brezno,
- in the district of Liptovský Mikuláš, the municipalities of Važec, Malužiná, Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka, Nižná Boca, Vyšná Boca a Východná – a part of municipality south of the highway D1.

9. Olaszország

Olaszországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Piedmont Region:

- in the Province of Alessandria, the municipalities of Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovato, Grogardo, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzone, San Cristoforo, Sezzadio Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumarzo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrevenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia,
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello.

III. RÉSZ

1. Bulgária

Bulgáriában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in Blagoevgrad region:
  - the whole municipality of Sandanski
  - the whole municipality of Strumyani
  - the whole municipality of Petrich,
- the Pazardzhik region:
  - the whole municipality of Pazardzhik,
  - the whole municipality of Panagyurishte,
  - the whole municipality of Lesichevo,
  - the whole municipality of Septemvri,
  - the whole municipality of Strelcha,
- in Plovdiv region
  - the whole municipality of Hisar,
  - the whole municipality of Suedinenie,
  - the whole municipality of Maritsa
  - the whole municipality of Rodopi,
  - the whole municipality of Plovdiv,

- in Varna region:
  - the whole municipality of Byala,
  - the whole municipality of Dolni Chiflik.

2. Olaszország

Olaszországban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- tutto il territorio della Sardegna.

3. Lengyelország

Lengyelországban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- część gminy Barczewo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Purda położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 53, część gminy Biskupiec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 16, a następnie na południe od drogi nr 16 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 57 do zachodniej granicy gminy w powiecie olsztyńskim,
- część gminy Dźwierzuty położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57, część gminy Pasyń położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 53 w powiecie szczycieńskim,

w województwie lubelskim:

- gminy Radecznica, Sułów, Szcebrzeszyn, Zwierzyniec w powiecie zamojskim,
- gminy Biłgoraj z miastem Biłgoraj, Goraj, Frampol, Tereszpol i Turobin w powiecie biłgorajskim,
- gminy Horodło, Hrubieszów z miastem Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
- gminy Dzwola, Chrzanów i Potok Wielki w powiecie janowskim,
- gminy Gościeradów i Trzydnik Duży w powiecie kraśnickim,

w województwie podkarpackim:

- powiat mielecki,
- gminy Radomyśl nad Sanem i Zaklików w powiecie stalowowolskim,
- część gminy Ostrów położona na północ od drogi linii wyznaczonej przez drogę nr A4 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 986, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 986 biegnącą od tego skrzyżowania do miejscowości Osieka i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Osieka - Blizna w powiecie ropczycko - sędziszowskim,
- gminy Czarna, Żyraków i część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
- gmina Wielkie Oczy w powiecie lubaczowskim,
- gminy Laszki, Radymno z miastem Radymno, w powiecie jarosławskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Małomice, Niegosławice, Szprotawa, Żagań w powiecie żagańskim,
- gmina Sulęcín w powiecie sulęcińskim,
- gminy Bledzew, Międzyrzecz, Pszczew, Trzciel w powiecie międzyrzeckim,
- gmina Sława w powiecie wschowskim,
- gminy Lubrza, Łągów, Skąpe, Świebodzin w powiecie świebodzińskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Rydzyna w powiecie leszczyńskim,
- gminy Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- powiat rawicki,
- gminy Kuślin, Lwówek, Miedzichowo, Nowy Tomyśl w powiecie nowotomyskim,
- gminy Chrzypsko Wielkie, Kwilcz w powiecie międzychodzkiem,
- część gminy Pniewy położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Prusice i Żmigród w powiecie trzebnickim,
- gmina Kotla w powiecie głogowskim,
- gminy Gromadka i Osiecznica w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gmina Chojnów i miasto Chojnów w powiecie legnickim,
- część gminy Wołów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 339 biegnącą od wschodniej granicy gminy do miejscowości Pełczyn, a następnie na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 339 i łączącą miejscowości Pełczyn – Smogorzówek, część gminy Wińsko położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Wińsko, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 w miejscowości Wińsko i łączącą miejscowości Wińsko – Smogorzów Wielki – Smogorzówek w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice - Sulimierz-Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów, Stopnica, Tuczępy, część gminy Busko Zdrój położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawy-Szaniec- Podgaje-Kołaczkowice w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górnio, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764 w powiecie kieleckim,
- powiat miejski Kielce,
- gminy Kluczewsko, Krasocin, Włoszczowa w powiecie włoszczowskim,
- gmina Kije w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa, Sobków w powiecie jędrzejowskim,
- gmina Słupia Konecka w powiecie koneckim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim,
- gminy Lisia Góra, Pleśna, Ryglice, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów w powiecie tarnowskim,
- powiat miejski Tarnów.

4. Románia

Romániában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,
- Judeţul Sălaj,
- Judeţul Suceava
- Judeţul Vaslui,
- Judeţul Vrancea,
- Judeţul Teleorman,
- Judeţul Mehedinţi,
- Judeţul Gorj,
- Judeţul Argeş,
- Judeţul Olt,
- Judeţul Dolj,
- Judeţul Arad,
- Judeţul Timiş,
- Judeţul Covasna,
- Judeţul Braşov,
- Judeţul Botoşani,
- Judeţul Vâlcea,
- Judeţul Iaşi,
- Judeţul Hunedoara,
- Judeţul Alba,
- Judeţul Sibiu,
- Judeţul Caraş-Severin,
- Judeţul Neamţ,
- Judeţul Harghita,
- Judeţul Mureş,

- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

5. Szlovákia

Szlovákiában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- In the district of Lučenec: Lučenec a jeho časti, Panické Dravce, Mikušovce, Pinciná, Holiša, Vidiná, Boľkovce, Trebeľovce, Halič, Stará Halič, Tomášovce, Trenč, Veľká nad Ipľom, Buzitka (without settlement Dóra), Prša, Nitra nad Ipľom, Mašková, Lehôtka, Kalonda, Jelšovec, Luboreč, Filákovské Kováče, Lipovany, Mučín, Rapovce, Lupoč, Gregorova Vieska, Praha,
  - In the district of Poltár: Kalinovo, Veľká Ves,
  - The whole district of Trebišov',
  - The whole district of Vranov and Topľou,
  - In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou,
  - In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petrikovce, Oborín, Veľké Raškovec, Beša,
  - In the district of Nové Zámky: Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Lubá, Šarkan, Gbelce, Nová Vieska, Bruty, Svodín,
  - In the district of Levice: Veľké Ludince, Farná, Kuraľany, Keť, Pohronský Ruskov, Čata,
  - In the district of Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sutor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
  - In the district of Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,
  - In the district Of Sabinov: Daletice,
  - In the district of Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vífaz, Župčany.”
-

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/441 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2022. március 17.)**

az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. mellékletének a baromfit, baromfi-szaporítóanyagokat, valamint baromfi és szárnyas vadak friss húsát tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetésére engedéllyel rendelkező harmadik országok jegyzékében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Államokra vonatkozóan szereplő bejegyzések tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („állategészségügyi rendelet”) ⁽¹⁾ és különösen annak 230. cikke (1) bekezdésére és 232. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2016/429 rendelet előírja, hogy az állatok, a szaporítóanyagok és az állati eredetű termékek szállítmányainak a szóban forgó rendelet 230. cikke (1) bekezdésének megfelelően jegyzékbe foglalt harmadik országokból vagy területekről vagy azok jegyzékbe foglalt körzeteiből vagy kompartmentjeiből kell érkezniük annak érdekében, hogy beléphessenek az Unióba.
- (2) Az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽²⁾ meghatározza azokat az állategészségügyi követelményeket, amelyeknek a harmadik országokból vagy területekről, illetve azok körzeteiből vagy – tenyésztett víziállatok esetében – kompartmentjeiből származó adott állatfajok és -kategóriák, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek szállítmányainak meg kell felelniük annak érdekében, hogy beléphessenek az Unióba.
- (3) Az (EU) 2021/404 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽³⁾ megállapítja azon harmadik országoknak, területeknek vagy azok körzeteinek, illetve kompartmentjeinek a jegyzékét, amelyekből engedélyezett az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet hatálya alá tartozó állatfajoknak és -kategóriáknak, szaporítóanyagoknak és állati eredetű termékeknek az Unióba történő beléptetése.
- (4) Ezen belül az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. melléklete a baromfi, a baromfi szaporítóanyagai, illetve a baromfi és a szárnyas vadak friss húsa tekintetében állapítja meg a szállítmányoknak az Unióba történő beléptetésére engedéllyel rendelkező harmadik országoknak, területeknek vagy azok körzeteinek a jegyzékét.
- (5) Az Egyesült Királyság a magas patogenitású madárinfluenza baromfifélék körében való kitörésének újabb esetéről értesítette a Bizottságot. A betegség Redgrave (Mid Suffolk kerület, Suffolk megye, Anglia) közelében tört ki, és megjelenését 2022. március 1-jén laboratóriumi vizsgálattal (RT-PCR) megerősítették.
- (6) Ezenkívül az Egyesült Államok is a magas patogenitású madárinfluenza baromfifélék körében való kitörésének több esetéről értesítette a Bizottságot. A betegség a már érintett Newcastle megyében (Delaware állam, Egyesült Államok) egy negyedik létesítményben, Queen Anne's megyében, (Maryland állam, Egyesült Államok) és Jasper megyében (Missouri állam, Egyesült Államok) tört ki, és megjelenését 2022. március 8-án laboratóriumi vizsgálattal (RT-PCR) megerősítették.

⁽¹⁾ HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. január 30.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek szállítmányainak az Unióba való beléptetésére, valamint a beléptetést követő mozgására és kezelésére vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 379. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2021/404 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok, területek vagy azok körzetei jegyzékének a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 1. o.).

- (7) Ezenkívül az Egyesült Államok a magas patogenitású madárinfluenza baromfifélék körében való kitörésének egy másik esetéről is értesítette a Bizottságot. A betegség Lawrence megyében (Missouri állam, Egyesült Államok) tört ki, és megjelenését 2022. március 9-én laboratóriumi vizsgálattal (RT-PCR) megerősítették.
- (8) Az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok állategészségügyi hatóságai 10 km-es ellenőrzési övezeteket hoztak létre az érintett létesítmények körül, és az érintett állományok felszámolására irányuló intézkedéseket hajtottak végre a magas patogenitású madárinfluenza megfékezése és terjedésének korlátozása céljából.
- (9) Az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok információkat nyújtott be a Bizottságnak a területükön tapasztalható járványügyi helyzetről és a magas patogenitású madárinfluenza további terjedésének megelőzése érdekében hozott intézkedéseikről. A Bizottság megvizsgálta ezeket az információkat. E vizsgálat alapján és az Unió állategészségügyi helyzetének védelme érdekében a továbbiakban nem engedélyezhető az azokról a területekről származó baromfit, baromfi-szaporítóanyagokat, valamint baromfi és szárnyas vadak friss húsát tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetése, amely területeken az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok állategészségügyi hatóságai a közelmúltban kitört magas patogenitású madárinfluenza miatt korlátozásokat vezettek be.
- (10) Az Egyesült Királyság ezenkívül a magas patogenitású madárinfluenzának az Alcester (Bidford, Warwickshire, Anglia) közelében található baromfitartó létesítményekben 2021. november 8-án, valamint a North Fambridge (Maldon, Essex, Anglia) közelében található baromfitartó létesítményekben 2021. november 21-én megerősített kitöréseivel kapcsolatban aktualizált információkat nyújtott be a területén tapasztalható járványügyi helyzetről. Az Egyesült Királyság azokat az intézkedéseket is benyújtotta, amelyeket a betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében hozott. A magas patogenitású madárinfluenza kitöréseit követően az Egyesült Királyság a betegség megfékezése és terjedésének korlátozása érdekében az érintett állományok felszámolására irányuló intézkedéseket hajtott végre. Az Egyesült Királyság ezen túlmenően az érintett állományok felszámolására irányuló intézkedések végrehajtását követően elvégezte a szükséges tisztítási és fertőtlenítési intézkedéseket a területén található fertőzött baromfitartó létesítményekben.
- (11) A Bizottság értékelte az Egyesült Királyság által benyújtott információkat, és arra a következtetésre jutott, hogy a magas patogenitású madárinfluenzának az Alcester (Bidford, Warwickshire, Anglia) és North Fambridge (Maldon, Essex, Anglia) közelében található baromfitartó létesítményekben történt kitörését felszámolták, és már nem áll fenn a baromfiárúknak az Egyesült Királyság azon területeiről az Unióba történő beléptetésével kapcsolatos kockázat, ahonnan azok Unióba történő beléptetését a szóban forgó kitörés miatt felfüggesztették.
- (12) Az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (13) Az Egyesült Királyságban és az Egyesült Államokban jelenleg uralkodó, a magas patogenitású madárinfluenzával kapcsolatos járványügyi helyzetre és a betegségnek az Unióba történő behozatalával kapcsolatos komoly kockázatra figyelemmel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendeletben e rendelet útján végrehajtott módosításoknak sürgősen hatályba kell lépniük.
- (14) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 17-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet V. és XIV. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az V. melléklet a következőképpen módosul:

a) az 1. rész a következőképpen módosul:

i. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzésben a GB-2.19 körzetre vonatkozó sor helyébe a következő szöveg lép:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.19	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyésztés- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőtojása	HEP	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadarak keltetőtojása	HER	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőtojása	HE-LT20	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.”

ii. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzésben a GB-2.28 körzetre vonatkozó sor helyébe a következő szöveg lép:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.28	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyésztés- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.

		20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.”

iii. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzés a GB-2.103 körzetre vonatkozó sor után a GB-2.104 körzetre vonatkozó következő sorral egészül ki:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.104	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyész- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2022.3.1.	
		Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2022.3.1.	
		Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2022.3.1.	
		20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2022.3.1.	
		Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2022.3.1.”	

iv. az Egyesült Államokra vonatkozó bejegyzés az US-2.16 körzetre vonatkozó sor után az US-2.17–US-2.20 körzetre vonatkozó következő sorokkal egészül ki:

„US Egyesült Államok	US-2.17	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyész- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2022.3.8.	
		Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2022.3.8.	
		Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2022.3.8.	

	Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2022.3.8.	
	20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2022.3.8.	
US-2.18	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyész- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2022.3.8.	
	Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2022.3.8.	
	Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2022.3.8.	
	20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2022.3.8.”	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2022.3.8.	
US-2.19	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyész- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2022.3.8.	
	Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2022.3.8.	
	Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2022.3.8.	

	Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2022.3.8.	
	20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2022.3.8.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2022.3.8.	
US-2.20	Laposmellű futómadaraktól eltérő tenyész- és haszonbaromfi	BPP	N, P1		2022.3.9.	
	Tenyésztésre és termelésre szánt laposmellű futómadarak	BPR	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő, vágásra szánt baromfi	SP	N, P1		2022.3.9.	
	Vágásra szánt laposmellű futómadarak	SR	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő naposcsibék	DOC	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadarak naposcsibéi	DOR	N, P1		2022.3.9.	
	20 egyednél kevesebb, laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi	POU-LT20	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi keltetőjása	HEP	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadarak keltetőjása	HER	N, P1		2022.3.9.	
	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi 20 darabnál kevesebb keltetőjása	HE-LT20	N, P1		2022.3.9.”	

b) a 2. rész a következőképpen módosul:

i. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzés a GB-2.103 körzet leírása után a GB-2.104 körzetre vonatkozó következő leírással egészül ki:

„Egyesült Királyság	GB-2.104	Redgrave közelében (Mid Suffolk kerület, Suffolk megye, Anglia): az N52.37 és az E0.99 (WGS84 rendszerben megadott) decimális koordináták által meghatározott ponttól tekintett 10 km-es sugarú körön belül eső terület.”
---------------------	----------	--

ii. az Egyesült Államokra vonatkozó bejegyzés az US-2.16 körzet leírása után az US-2.17–US-2.20 körzetre vonatkozó következő leírásokkal egészül ki:

„Egyesült Államok	US-2.17	Delaware állam New Castle 02 New Castle megye: 10 km sugarú övezet, amely az északi pontból (GPS-koordináták: ny. h. 75.7430486°, é. sz. 39.5199819°) kiindulóan a következőképpen terjed ki az óramutató járásával megegyező irányban: a) északon: a W Creek Ln és a Dickerson Ln kereszteződésétől 1,1 km-re északnyugat felé; b) északkeleten: a Cuter Way és a Nantucket Dr kereszteződésétől 0,3 km-re északkelet felé; c) keleten: a Denny Lynn Dr és a Kelsey Lynn Ct kereszteződésétől 0,23 km-re északkelet felé; d) délkeleten: a Blackbird Station Rn és a Lloyd Guessford Rd kereszteződésétől 0,8 km-re délkelet felé; e) délen: a Massey Rd és a Bradford Johnson Rd kereszteződésétől 2,2 km-re délkelet felé; f) délnyugaton: a Megan Rd és a Scott Rd kereszteződésétől 1,9 km-re nyugat-délnyugat felé; g) nyugaton: a Bohemia Church Rd és az Augustine Herman Hwy kereszteződésétől 2,7 km-re északnyugat felé; h) északnyugaton: a Court House Point Rd és az Augustine Herman Hwy kereszteződésétől 0,7 km-re észak-északnyugat felé.
	US-2.18	Maryland állam Queen Anne's megye: 10 km sugarú övezet, amely az északi pontból (GPS-koordináták: ny. h. 75.8786226°, é. sz. 39.2489713°) kiindulóan a következőképpen terjed ki az óramutató járásával megegyező irányban: a) északon: a Herbies Way és a Chester River Heights Rd kereszteződésétől 0,6 km-re észak-északnyugat felé; b) északkeleten: a Stulltown Rd és a Peters Corner Rd kereszteződésétől 0,8 km-re északnyugat felé; c) keleten: a Basic Church Rd és a Duhamel Corner Rd kereszteződésétől 1,4 km-re délkelet felé;

		<p>d) délkeleten: a Trunk Line Rd és a Bee Tree Rd kereszteződésétől 0,36 km-re délnyugat felé;</p> <p>e) délen: a Murphy Rd és a Price Station Rd 405 kereszteződésétől 0,63 km-re délkelet felé;</p> <p>f) délnyugaton: a Flat Iron Square Rd és a Lieby Rd kereszteződésétől 0,1 km-re délkelet felé;</p> <p>g) nyugaton: a Rolphs Wharf Rd és a Church Hill Rd kereszteződésétől 2,2 km-re kelet-délkelet felé;</p> <p>h) északnyugaton: a Deep Landing Rd és a Bright Meadow Ln kereszteződésétől 0,5 km-re északnyugat felé.</p>
US-2.19	Missouri állam Jasper megye: 10 km sugarú övezet, amely az északi pontból (GPS-koordináták: ny. h. 94.5953717°, é. sz. 37.4321134°) kiindulóan a következőképpen terjed ki az óramutató járásával megegyező irányban:	<p>a) északon: az SW 50th Rd és az SW 160th Ln kereszteződésétől 0,7 km-re délnyugat felé;</p> <p>b) északkeleten: a W Highway 126 és az SW 115th Ln kereszteződésétől 0,7 km-re nyugat felé;</p> <p>c) keleten: a State Highway 43 és a Thistle Rd kereszteződésétől 0,5 km-re délkelet felé;</p> <p>d) délkeleten: a Park Ln és a 25B kereszteződésétől 0,5 km-re délnyugat felé;</p> <p>f) délnyugaton: az NE Scammon Rd és az NE 85th St kereszteződésétől 0,3 km-re dél-délkelet felé;</p> <p>g) nyugaton: az E 400 Highway és a Highway 69 kereszteződésétől 0,6 km-re északnyugat felé;</p> <p>h) északnyugaton: a Highway 126 és az N Free King's Highway kereszteződésétől 0,7 km-re délnyugat felé.</p>
US-2.20	Missouri állam Lawrence megye: 10 km sugarú övezet, amely az északi pontból (GPS-koordináták: ny. h. 93.7354261°, é. sz. 37.1689086°) kiindulóan a következőképpen terjed ki az óramutató járásával megegyező irányban:	<p>a) északon: a Farm Rd 2077 és a Farm Rd 1170 kereszteződésétől 1,2 km-re észak-északkelet felé;</p> <p>b) északkeleten: a County Rd 2090 és a County Rd 1230 kereszteződésétől 1,1 km-re nyugat felé;</p> <p>c) keleten: a Farm Rd 2130 és a Farm Rd 1245 kereszteződésétől 1,0 km-re délnyugat felé;</p> <p>d) délkeleten: a Farm Rd 1220 és a Farm Rd 2180 kereszteződésétől 0,4 km-re északkelet felé;</p> <p>f) délnyugaton: a County Rd 1131 és a Farm Rd 2181 kereszteződésétől 0,5 km-re északkelet felé;</p> <p>g) nyugaton: az I-44 és a Highway H kereszteződésétől 0,7 km-re dél-délnyugat felé;</p> <p>h) északnyugaton: a Farm Rd 2100 és a Farm Rd 1132 LC kereszteződésétől 1,5 km-re észak-északkelet felé.”</p>

2. A XIV. melléklet a következőképpen módosul:

a) az 1. rész a következőképpen módosul:

i. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzésben a GB-2.19 körzetre vonatkozó sor helyébe a következő szöveg lép:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.19	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2021.11.8.	2022.3.4.
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2021.11.8.	2022.3.4.”

ii. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzésben a GB-2.28 körzetre vonatkozó sor helyébe a következő szöveg lép:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.28	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2021.11.21.	2022.3.8.
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2021.11.21.	2022.3.8.”

iii. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzés a GB-2.103 körzetre vonatkozó sor után a GB-2.104 körzetre vonatkozó következő sorral egészül ki:

„GB Egyesült Királyság	GB-2.104	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2022.3.1.	
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2022.3.1.	
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2022.3.1.”	

iv. az Egyesült Államokra vonatkozó bejegyzés az US-2.16 körzetre vonatkozó sor után az US-2.17–US-2.20 körzetre vonatkozó következő sorokkal egészül ki:

„US Egyesült Államok	US-2.17	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2022.3.8.	
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2022.3.8.	
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2022.3.8.	
	US-2.18	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2022.3.8.	
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2022.3.8.	
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2022.3.8.	
	US-2.19	Lapospellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2022.3.8.	
		Lapospellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2022.3.8.	
		Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2022.3.8.	

US-2.20	Laposmellű futómadaraktól eltérő baromfi friss húsa	POU	N, P1		2022.3.9.		
	Laposmellű futómadarak friss húsa	RAT	N, P1		2022.3.9.		
	Szárnyas vadak friss húsa	GBM	P1		2022.3.9.”		

b) a 2. részben az Egyesült Államokra vonatkozó bejegyzésben az US-2–US-2.16 körzetre vonatkozó sorok helyébe a következő szöveg lép:

„Egyesült Államok	US-2	Az Egyesült Államoknak az V. melléklet 2. részében az US-2 kódnál leírt körzetei”
-------------------	------	---

HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2022/442 HATÁROZATA

(2022. február 21.)

Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel az Európai Unió és az említett országok közötti, az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközzel kapcsolatos kiegészítő szabályokról szóló megállapodások megkötésére irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésére és 79. cikke (2) bekezdésének d) pontjára, összefüggésben annak 218. cikke (3) és (4) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) 2021. július 7-én elfogadták a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként a 2021–2027-es időszakra történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/1148 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁾.
- (2) Az (EU) 2021/1148 rendelet célja, hogy az Unió pénzügyi támogatás révén szolidaritást vállaljon azokkal a tagállamokkal és országokkal, amelyek a külső határokon alkalmazzák a schengeni vívmányok rendelkezéseit. Az említett rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában a társult országok részt vesznek.
- (3) Az (EU) 2021/1148 rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia pedig az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az említett rendeletnek a nemzeti jogában történő végrehajtásáról határozott. A 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ezen határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (4) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal ⁽²⁾ összhangban nem vesz részt. Írország ezért nem vesz részt ezen határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (5) Izland, a Norvég Királyság, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség 2021. szeptember 1-jén, 2021. december 17-én, 2021. augusztus 11-én, illetve 2021. augusztus 18-án értesítette a Tanácsot és a Bizottságot azon döntéséről, hogy elfogadja az (EU) 2021/1148 rendelettel létrehozott, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz tartalmát, és azt a belső jogrendjében végrehajtja.
- (6) Az (EU) 2021/1148 rendelet 7. cikke (6) bekezdésének fényében ezért tárgyalásokat kell kezdeni Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel az (EU) 2021/1148 rendelet említett országok által történő végrehajtására vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló nemzetközi megállapodások megkötése céljából,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 48. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy tárgyalásokat kezdjen Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel az (EU) 2021/1148 rendeletnek az említett országok általi végrehajtására vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodások megkötése céljából.

(2) A tárgyalásokat a Tanácsnak az e határozat függelékében foglalt tárgyalási irányelvei alapján kell lefolytatni.

2. cikk

A tárgyalásokat a bel- és igazságügyi tanácsosok munkacsoportjával konzultálva kell lefolytatni; a Tanács ezt a munkacsoportot, mint előkészítő szervezet jelöli ki az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (4) bekezdése szerinti különbizottságként.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2022. február 21-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

J. DENORMANDIE

A TANÁCS (EU) 2022/443 HATÁROZATA**(2022. március 3.)****az EGT Vegyes Bizottságban az EGT-megállapodás IV. mellékletének (Energia) módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról (Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. november 28-i 2894/94/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 1. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás ⁽²⁾ (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) 1994. január 1-jén hatályba lépett.
- (2) Az EGT-megállapodás 98. cikke alapján az EGT Vegyes Bizottság határozhat – többek között – az EGT-megállapodás IV. mellékletének módosításáról, amely az energiára vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.
- (3) A 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾ bele kell foglalni az EGT-megállapodásba.
- (4) Az EGT-megállapodás IV. mellékletét (Energia) ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (5) Ezért az EGT Vegyes Bizottságban az Unió által képviselendő álláspontnak a csatolt határozattervezeten kell alapulnia,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az EGT Vegyes Bizottságban az EGT-megállapodás IV. mellékletének (Energia) javasolt módosításával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont az EGT Vegyes Bizottságnak az e határozathoz csatolt határozattervezetén alapul.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 3-án.

a Tanács részéről
az elnök
G. DARMANIN

⁽¹⁾ HL L 305., 1994.11.30., 6. o.

⁽²⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

TERVEZET AZ EGT VEGYES BIZOTTSÁG ... HATÁROZATA

(…)

az EGT-megállapodás IV. mellékletének (Energia) módosításáról

AZ EGT VEGYES BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) és különösen annak 98. cikkére,

mivel:

- (1) Az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv) bele kell foglalni az EGT-megállapodásba.
- (2) Izland viszonylag új és egységes épületállományának sajátosságai miatt megállapodás született az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv alkalmazása alóli ideiglenes és feltételes mentességről. Az említett mentesség a 2018. május 30-i (EU) 2018/844 európai parlamenti és tanácsi irányelv általi módosítás előtt hatályban lévő 2010/31/EU irányelvre alkalmazandó. A mentesség szigorúan korlátozott időtartamra szól és azt csak addig lehet alkalmazni, amíg megállapodás nem születik az (EU) 2018/844 irányelvvvel módosított 2010/31/EU irányelv EGT-megállapodásba történő belefoglalásáról.
- (3) A liechtensteini épületállomány igen kis méretével, valamint éghajlati és épülettípológiájával összhangban Liechtenstein mentesül az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 5. cikke szerinti azon kötelezettség alól, hogy az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek megállapítása céljából saját számításokat végezzen.
- (4) A c) kiigazítás feltételei alapján Norvégia és Liechtenstein az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények tekintetében az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvben előírt primerenergia-fogyasztástól eltérő rendszerhatár alkalmazásával írhat elő szabályozást, feltéve, hogy a c) kiigazításban meghatározott feltételek teljesülnek.
- (5) A d) kiigazítás biztosítja, hogy Norvégiában a felhasználó által működtetett energiahatékonysági tanúsítványi rendszer az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 17. cikkében előírtak szerint a független szakértők által kiállított tanúsítványokkal egyenértékű eredményeket hozzon.
- (6) Az EGT-megállapodás IV. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az EGT-megállapodás IV. melléklete 17. pontja (a 2002. december 16-i 2002/91/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv) szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„**32010 L 0031:** Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (a továbbiakban: az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv) (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

Az irányelv rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

a) Az irányelv nem alkalmazandó Izlandra.

b) Az 5. cikk (2) bekezdése a következő szöveggel egészül ki:

»Az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek megállapítása céljából Liechtenstein felhasználhatja egy másik, összehasonlítható paraméterekkel rendelkező Szerződő Fél számításait.«

(¹) HL L 153., 2010.6.18., 13. o.

- c) Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 9. cikke (3) bekezdése a) pontjának és I. mellékletének alkalmazásában Liechtenstein és Norvégia az energiafelhasználásra vonatkozó követelményeit a nettó energiára alapozhatja, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek és biztosítékok:
- Az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv 5. cikkében foglalt követelményekkel összhangban, az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámításához megállapított módszertani keret alapelveit ⁽²⁾ követve kerülnek meghatározásra.
  - Közzétételre kerül a helyi építési szabályzatban meghatározott energiahatékonysági követelményeknek megfelelő primerenergia-felhasználás numerikus mutatója.
  - A Bizottság fenntartja a jogot arra, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló, az (EU) 2018/844 irányelvvel módosított irányelvvel kapcsolatos jövőbeli tárgyalások keretében felülvizsgálja ezt a konkrét kiigazítást.
- d) A 17. cikk a következő szöveggel egészül ki:
- »Az EFTA-államok egyszerűsített, felhasználó által működtetett energiahatékonyságtanúsítvány-rendszert hozhatnak létre a lakóépületekre vonatkozóan, amely a szakértők alkalmazásának alternatívájaként használható, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:
- Alapos ismeretek és jó minőségű adatok állnak rendelkezésre a teljes lakóépület-állományról, beleértve az összes épülettípológiát és korszakot, valamint a külső térelhatárolók és a használt épülettechnikai rendszerek tipológiánkénti jellemzőit, ami lehetővé teszi az egyes épületek és önálló rendeltetési egységek energiahatékonyságának magas fokú bizonyossággal történő kiszámítását a felhasználói inputok alapján.
  - Részletes információk állnak rendelkezésre az egyes épülettípológiákra vonatkozó költségoptimalizált vagy költséghatékony fejlesztésekről.
  - Olyan intézkedések vannak érvényben, amelyek támogatják a felhasználókat a rendszer üzemeltetésében az épületenergetikai tanúsítványok kiállítása céljából. Ezek az intézkedések magukban foglalhatnak egy segélyvonalat vagy tanácsadó szolgáltatásokat, amelyek lehetővé teszik egyrészt a felhasználók, másrészt a független szakértők és rendszerszakértők közötti kapcsolattartást.
  - Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az eredmények manipulálásának elhanyagolható kockázatát, a felhasználó által működtetett tanúsítványi rendszer minőségellenőrzési és ellenőrzési mechanizmust (mechanizmusokat) foglal magában a felhasználók input adatainak ellenőrzésére, valamint arra, hogy a felhasználók input adatai átláthatók legyenek.
  - Független kontrollrendszerek vannak érvényben annak biztosítására, hogy a felhasználó által működtetett energiahatékonysági tanúsítvány a minőség és a megbízhatóság tekintetében a szakértők által kiállított tanúsítványokkal egyenértékű eredményeket hozzon.
  - A felhasználó által működtetett rendszer ajánlásokat ad ki, amelyek tanácsot adhatnak a felhasználóknak az épületeikre és önálló rendeltetési egységeikre jellemző költségoptimalizált vagy költséghatékony fejlesztésekről.«

2. cikk

A 2010/31/EU irányelvnek az *Európai Unió Hivatalos Lapja* EGT-kiegészítésében közzétéendő izlandi és norvég nyelvű szövege hiteles.

3. cikk

Ez a határozat [...] -án/-én lép hatályba, feltéve, hogy az EGT-megállapodás 103. cikkének (1) bekezdésében előírt összes bejelentést megtették ⁽³⁾.

4. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* EGT-re vonatkozó részében és EGT-kiegészítésében ki kell hirdetni.

⁽²⁾ A Bizottság 244/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. január 16.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az épületek és épületelemek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelmények költségoptimalizált szintjeinek kiszámítására szolgáló összehasonlító módszertani keret meghatározásával történő kiegészítéséről (HL L 81., 2012.3.21., 18. o.).

⁽³⁾ [Alkotmányos követelmények fennállását nem jelezték.] [Alkotmányos követelmények fennállását jelezték.]

Kelt Brüsszelben, [...].

*az EGT Vegyes Bizottság részéről
az elnök*

*az EGT Vegyes Bizottság
titkárai*

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/444 HATÁROZATA

(2021. június 28.)

a Franciaország által a földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői javára végrehajtott SA.49414. (2020/C) (korábbi 2019/NN) számú állami támogatási programról

(az értesítés a C(2021) 4494. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)**(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekeltet, hogy a fent említett cikkek ⁽¹⁾ értelmében nyújtsák be észrevételeiket, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) 2017. október 23-i levelükben a francia hatóságok tájékoztatták a Bizottságot a földgáz tárolására vonatkozó jogszabályi és szabályozási keret tervezett reformjáról (a továbbiakban: reform). A francia hatóságok 2017. november 23-án előzetesen bejelentették ezt a tervezetet, és a reform francia parlament általi elfogadását követően további információkat szolgáltattak a Bizottságnak.
- (2) A Bizottság 2020. február 28-i levelében tájékoztatta Franciaországot azon határozatáról (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat), amely szerint az intézkedés vonatkozásában megindítja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást (a továbbiakban: hivatalos vizsgálati eljárás).
- (3) Az eljárás megindításáról szóló határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.
- (4) A hivatalos vizsgálati eljárás keretében a Bizottság észrevételeket kapott az érdekelt felektől. A Bizottság továbbította ezeket a francia hatóságoknak, és lehetőséget biztosított számukra a véleményezésre. A francia hatóságok 2020. augusztus 3-i levelükben küldték meg észrevételeiket.
- (5) A francia hatóságok 2020. szeptember 21-én, 2021. január 26-án, 2021. március 15-én és 2021. május 10-én további információkat nyújtottak be.

2. AZ INTÉZKEDÉS HÁTTERE**2.1. A földgáztárolás Franciaországban**

- (6) A földalatti földgáztárolási infrastruktúra a szállítóhálózathoz kapcsolódó földgázkészletek felhalmozását teszi lehetővé. Hozzájárul a hálózati áramlások kezeléséhez.

(¹) HL C 112., 2020.4.3., 39. o.

- (7) A tárolót egyrészt a hálózatban lévő földgázmennyiség és az elfogyasztott földgázmennyiség közötti egyensúly biztosítására használják, például egy téli hideghullám miatti ellátási zavar vagy csúcsigény esetén. Másrészt a tároló a gázvezetékkel és a kompresszorokkal együtt lehetővé teszi, hogy a szállítóhálózaton szállítási szolgáltatásokat nyújtsanak, különösen szűk keresztmetszet esetén.
- (8) A tárolásrendszer-üzemeltetők tárolókapacitást kínálnak a kis- és nagykereskedelmi piacokon jelen lévő földgázszolgáltatóknak, valamint a szállításrendszer-üzemeltetőknek. A földgázszolgáltatók tárolókapacitásért való fizetési hajlandósága nagyon megközelíti a földgáz nyári és téli eladási árai közötti különbséget (a továbbiakban: spread). A földgáztermelés szintje egész évben viszonylag állandó, míg a földgázfogyasztás a hőmérséklet függvényében jelentősen változik.
- (9) Franciaországban tizennégy – ezen belül tizenegy működő ^(?) – tárolási infrastruktúra és három tárolásrendszer-üzemeltető van:
- a Storengy, amely 100 %-ban az ENGIE leányvállalata, tizenkét tárolóhely tulajdonosa és üzemeltetője, amelyek közül hármat takarékra tettek, kilenc pedig üzemel. Ez utóbbiak hasznos befogadóképessége 102,1 TWh (ami a terület teljes kapacitásának 74 %-át teszi ki),
  - a Teréga (korábbi nevén TIGF), amely a Snam (40,5 %), a GIC (31,5 %), az EDF Investissement (18 %) és a Prédica (10 %) tulajdonában van, egy 33,1 TWh hasznos befogadóképességű (azaz a terület teljes kapacitásának 24 %-át kitevő) működő tárolót üzemeltet,
  - a Géométhane, amely a Storengy (50 %), a CNP (49 %) és a Géostock (1 %) tulajdonában van, egy 3,3 TWh hasznos befogadóképességű (azaz a terület teljes kapacitásának 2 %-át kitevő) működő tárolót üzemeltet.
- (10) 2009-től kezdve csökkentek a földgázárak szezonális változásai. A spread 2011-ig elég magas volt ahhoz, hogy a szolgáltatókat arra ösztönözze, hogy az összes földgáztárolási kapacitást lekössék. 2011-től a spread nem volt elegendő ahhoz, hogy fedezze az üzemeltetők által kínált tárolási árat (a spread 1,5–2 EUR/MWh volt a 6–7 EUR/MWh ár mellett). Ennek eredményeképpen a tárolókapacitásokat 2010-2011 óta már nem kötötték le teljes egészében, 2014-ben és 2015-ben három tárolót csökkentett üzemmódba („takarékra”) tettek, míg 2017-2018-ban a működő tárolási infrastruktúra lekötési aránya elérte a 63 %-ot.

2.2. Jogszabályi és szabályozási háttér

- (11) Az ellátásbiztonság biztosítása érdekében Franciaország először 2014-ben vezetett be rendeletet azzal a céllal, hogy szigorítsa a földgázszolgáltatók földgázkészletek létrehozásával kapcsolatos kötelezettségeit ^(?). Franciaország később úgy ítélte meg, hogy ennek a rendszernek több hibája is volt, egyes földgázszolgáltatók pedig keresetet indítottak, amelyben a 2014-es rendelet jogszerűségét kifogásolták. E fejlemények következtében Franciaország úgy döntött, hogy kiigazított intézkedést vezet be (a továbbiakban: a szóban forgó intézkedés), amely e határozat tárgyát képezi.
- (12) Emellett a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ 33. cikke lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy a tárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozást vezessenek be. A földgáztárolás is egyike azon intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendeletből ⁽⁵⁾ eredő kötelezettségek, különösen a belföldi fogyasztók ellátásbiztonságának biztosítására vonatkozó kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében hozhatnak az említett rendeletben meghatározott feltételek mellett, valamint a földgáz belső piaca megfelelő és folyamatos működésének biztosítása mellett.

^(?) Ha a Lussagnet és az Izaute tárolóhelyeket külön számoljuk, akkor tizenkét működő tárolóhely van. Ezek a tárolóhelyek a Teréga tulajdonában vannak, és egyes műszaki berendezéseket közösen használnak. Ezért ezeket időként egyetlen infrastruktúrának tekintik (pl. a 2019–2028-as többéves energiaprogramban), időnként pedig két különálló infrastruktúrának (pl. a 2016–2023-as többéves energiaprogramban).

⁽⁴⁾ A földalatti földgáztárolókhöz való hozzáférésről szóló, 2006. augusztus 21-i 2006-1034. sz. rendelet módosításáról szóló, 2014. március 12-i 2014-328. sz. rendelet.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

3. A SZÓBAN FORGÓ INTÉZKEDÉS RÉSZLETES LEÍRÁSA ÉS AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

3.1. A mechanizmus célja

- (13) A szabályozási mechanizmus célja, hogy biztosítsa a franciaországi földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú garantálásához szükséges tárolási infrastruktúra üzemben tartását.
- (14) A szabályozási mechanizmus különösen azt hivatott biztosítani, hogy a hálózat képes legyen kielégíteni a keresletet, különösen hidegcsúcs idején, valamint hogy a földgázszállító hálózaton biztosítsa a szállítási szolgáltatást, különösen szűk keresztmetszet esetén.

3.2. Jogalap

- (15) Az alapvető földgáztárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozási mechanizmust a 2018. január 1-jén hatályba lépett 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a szénhidrogéntörvény) vezette be az energetikai törvénykönyvbe.
- (16) A szénhidrogéntörvény 12. cikke különösen úgy rendelkezik, hogy a szabályozási mechanizmus hatályát az energetikai törvénykönyv L.141-1. cikkében említett többéves energiaprogram (a továbbiakban: TEP) határozza meg. A TEP-et több tanácsadó szervvel folytatott konzultációt követően rendelettel fogadják el, és azt legalább ötévente, két ötéves időszakra vonatkozóan felülvizsgálják. A 2019–2028-as időszakra vonatkozó TEP-et a 2020. április 21-i 2020-456. sz. rendelettel állapították meg (a továbbiakban: a 2020-456. sz. TEP-rendelet).
- (17) A szénhidrogéntörvény 12. cikke előírja továbbá, hogy az energiaszabályozási bizottság (a továbbiakban: CRE) határozza meg a szabályozási mechanizmus egyes szabályait, különösen a tárolókapacitás-árverések szabályait, a tárolásrendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételeit, valamint e bevételeknek a kapacitásértékesítésen keresztül történő beszedésére vonatkozó szabályokat, továbbá a földgázszállítási rendszer használati díjait és annak a tárolásrendszer-üzemeltetők részére történő továbbítását (lásd a (20)–(22) preambulumbekendést).

3.3. A mechanizmus általános működése

- (18) A Franciaországban 2017-ben elfogadott földgáztárolási szabályozási mechanizmus három elven alapul.
- (19) Először is, e mechanizmus hatálya a Franciaország területén az ellátásbiztonság közép- és hosszú távú biztosításához szükséges földalatti tárolási infrastruktúrára⁽⁷⁾ (a továbbiakban: alapvető tárolási infrastruktúra) terjed ki. Ezen alapvető infrastruktúrák listáját a TEP-rendelet tartalmazza. Ezeket azoknak a gazdasági szereplőknek kell üzemben tartaniuk, akik az infrastruktúrát üzemeltetik⁽⁸⁾.
- (20) Másodszor, az alapvető tárolási infrastruktúra kapacitásait a CRE által meghatározott szabályok szerint árverésre bocsátják⁽⁹⁾. Az árverésen minden olyan, az Unió valamely tagállamában vagy egy másik államban letelepedett szolgáltató részt vehet, amely a francia kis- vagy nagykereskedelmi ellátási piacon való részvételre jogosító szolgáltatási engedéllyel rendelkezik. 2018. januárban 213 francia vagy külföldi szolgáltató rendelkezett ilyen engedéllyel. Az árverések bevételeit közvetlenül a tárolásrendszer-üzemeltetők szedik be.

⁽⁶⁾ 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény a szénhidrogének kutatásának és kitermelésének megszüntetéséről, valamint az energiával és a környezettel kapcsolatos egyes rendelkezések megállapításáról.

⁽⁷⁾ Az energetikai törvénykönyv L.421-3-1. cikke.

⁽⁸⁾ Az energetikai törvénykönyv L.421-3-1. cikke.

⁽⁹⁾ Az energetikai törvénykönyv L.421-5-1. cikke.

- (21) Harmadszor, az alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetői garanciát kapnak arra, hogy költségeiket fedezik, amennyiben azok megfelelnek egy „hatékony üzemeltető” költségeinek⁽¹⁰⁾. Mint ilyenek, a CRE által határozattal megállapított, szabályozott bevételt kapnak (a továbbiakban: engedélyezett bevétel). Ha az ügyfeleiktől közvetlenül beszedett bevételek alacsonyabbak, mint az engedélyezett bevételük, a tárolásrendszer-üzemeltetők az engedélyezett bevételük és a beszedett bevételek különbözetének megfelelő ellentételezésben részesülnek (lásd a (89) preambulumbekendést). Ezt az ellentételezést a földgázszállítók viselik azon, a közüzemi földgázelosztó hálózatra csatlakozott ügyfélállományuk alapján, akik nem megszakíthatók és nem jelentették be magukat kockázatmentesen kiléptethetőként (lásd a (104) és (105) preambulumbekendést). Az ellentételezést a szállításrendszer-üzemeltető szedi be a szállításrendszer-használati díjon belül meghatározott külön díjtétel címén (a továbbiakban: ATRT-díj), majd azt továbbítja a tárolásrendszer-üzemeltetőknél.
- (22) Ha viszont a tárolásrendszer-üzemeltetők bevételei meghaladják az engedélyezett bevételüket, a szállításrendszer-használati díjon keresztül vissza kell fizetniük a többletet (lásd a (90) preambulumbekendést).

3.4. A szabályozási mechanizmus hatálya

- (23) A francia hatóságok által adott magyarázatok szerint az alapvető tárolási infrastruktúra meghatározására szolgáló módszer egyrészt az igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra, másrészt a földgázszállító hálózaton a szállítási szolgáltatás biztosításához szükséges infrastruktúra meghatározásából áll.

3.4.1. A hidegcsúcs esetén jelentkező igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra

- (24) A gázrendszerrel szemben elvárt ellátásbiztonsági szintet az energetikai törvénykönyv R. 121-4. cikke határozza meg. A cél, hogy az összes olyan fogyasztó ellátása biztosított legyen, aki szerződészerűen nem fogadott el olyan ellátást, amely különösen hideg időjárási körülmények között – mint amilyenek statisztikailag ötvenévente egyszer fordulnak elő – megszakítható.
- (25) Az igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra meghatározása a szállításrendszer-üzemeltetők által végzett számításokon alapul, akik összehasonlítják az egy és harminc nap közötti időtartamú hidegcsúcsok idején jelentkező földgázigényt és a földgázellátási kapacitást, különösen a rendszerösszekötők és a cseppfolyósított földgáz- (LNG-)terminálok révén.

3.4.1.1. Becsült földgázigény

- (26) A francia hatóságok először is öt forgatókönyvet vizsgáltak a villamosenergia-termelés nélkül a következő tíz évben várható földgázfogyasztás alakulására vonatkozóan. Az ekképpen előrevetített csökkenési ráták -2 % és -18 % között mozognak a 2012-es referenciaévhez képest. A francia hatóságok végül azt a hipotézist fogadták el, amely szerint a földgázfogyasztás – a villamosenergia-termelés nélkül – 2 %-kal csökken.
- (27) Ezt követően 2025-re körülbelül 3 640 GWh/nap értékre becsülték a hidegcsúcs idején a villamosenergia-termelés nélkül jelentkező átlagos napi földgázfogyasztást, amelybe nem számították bele az alacsony fűtőértékű földgáz (B-gáz) fogyasztását. Emellett a hidegcsúcs idején villamosenergia-termelésre felhasznált földgázfogyasztást 310 GWh/napra becsülték.
- (28) A francia hatóságok a földgázigény megszakítható részét is figyelembe vették, vagyis azokat a fogyasztókat, akik megszakíthatósági szerződést kötöttek azzal a hálózatüzemeltetővel, amelyhez csatlakoztak. A szabályozási mechanizmus bevezetésekor még folyamatban volt a hidegcsúcs idején alkalmazandó megszakíthatósági rendelkezések meghatározása. A francia hatóságok 138 GWh/nap megszakíthatósági potenciállal számoltak.
- (29) A francia hatóságok egyértelművé tették, hogy a kiléptetés ellátási válság esetén alkalmazott végső eszközt jelent, nem pedig rugalmassági mechanizmust. Ezért a hidegcsúcs idején jelentkező földgázigény becsülésénél nem vették figyelembe a kiléptetést.

⁽¹⁰⁾ Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke.

- (30) Figyelembe vették továbbá azt is, hogy a rövid időtartamú hidegcsúcsok alatti átlagfogyasztás magasabb, mint a hosszabb hidegcsúcsok alatti átlagfogyasztás.
- (31) Végül a francia hatóságok figyelembe vették, hogy egy átalakítási program hatására fokozatosan csökkenni fog a B-gáz használata a magas fűtőértékű földgáz (H-gáz) javára, amely a Franciaországban jelenleg felhasznált földgáz 90 %-át teszi ki. Az átalakítási művelet 2018-ban veszi kezdetét és legkésőbb 2028-ban fejeződik be. A francia hatóságok becslései szerint a H-gázzá átalakított B-gáz iránti kereslet 2025-ben 180 GWh/nap lesz.
- (32) A fentiekből következik, hogy a francia hatóságok 2025-re 4 000 GWh/napra becsülték az egy négynapos hidegcsúcs idején jelentkező teljes földgázigényt.

3.4.1.2. Becsült földgázellátási kapacitás

- (33) A francia hatóságok becsléseket készítettek a földgázellátási kapacitásra vonatkozóan, amelyekben figyelembe vették a rendszerösszekötőket, az LNG-terminálokra keresztül történő LNG-ellátást és a földgázkészletek teljesítményét.
- (34) Először is, a rendszerösszekötők esetében a nem megszakítható kapacitások becsült értéke – a nem megszakítható H-gáz rendszerösszekötő kapacitások 100 %-os kihasználtságát feltételezve – a behozatal oldaláról 1 780 GWh/napot, a kivitel oldaláról pedig 425 GWh/napot tesz ki ⁽¹⁾. A csővezetéken keresztüli nettó H-gázbehozatal a becslések szerint 1 355 GWh/nap.
- (35) A francia hatóságok jelezték, hogy a gázhálózat és a rendszerösszekötők megerősítése jelentős költségekkel járna ⁽²⁾, különösen a meglévő tárolási infrastruktúra használatához képest. Mindenestre a hosszú építési idő miatt középtávon semmiképpen sem állna rendelkezésre ilyen típusú infrastruktúra.
- (36) Másodsorban, ami az LNG-ellátást illeti, a négy francia LNG-terminál teljes kimeneti kapacitása 1 160 GWh/nap ⁽³⁾. Ezek a kapacitások azonban csak akkor vehetők igénybe, ha az LNG-terminálok tartályaiban van LNG. A francia hatóságok úgy vélték, hogy egy olyan eshetőség esetén, mint amilyen egy 10 napnál rövidebb hidegcsúcs, csak a tartályban lévő LNG-készlet adható ki. Tíz napon túl azonban LNG-rakományokat lehetne kiszállítani, és az LNG-terminálokat maximális kapacitással lehetne használni. Két forgatókönyvet tartottak meg attól függően, hogy mekkora az LNG-készlet tartályokban megfigyelt átlagos szintje: a legrosszabb télen (1. forgatókönyv), illetve a legjobb télen (2. forgatókönyv).
- (37) Az LNG-terminálok kihasználtsági szintje mindkét forgatókönyvben magasabb, mint a 2011 és 2018 közötti teleken jellemző átlagos kihasználtsági szint. Franciaország végül az 1. forgatókönyvet tartotta meg, és az LNG-terminálok kimeneti potenciálját 330 GWh/napra becsülte egy négynapos hidegcsúcs idején.
- (38) A francia hatóságok jelezték, hogy a jelentős beruházási költségek megtérülése érdekében a meglévő cseppfolyósító terminálok a maximális kapacitásukhoz közeli szinten működnek. Ezenkívül az ilyen projektek tőkeintenzitása miatt szinte az összes LNG-rakományra hosszú távú szerződéseket kötnek, tehát azokat már a termelés előtt értékesítik. Másrészt, mivel a földgáz gáz halmazállapotban történő tárolásának költsége alacsonyabb, az LNG-tárolás világszerte alulfejlett. Rövid távon tehát csekély mennyiségű LNG áll rendelkezésre.
- (39) Harmadsorban, a földalatti földgázkészletek teljesítményével kapcsolatban a francia hatóságok kifejtették, hogy a franciaországi tárolási infrastruktúra 90 %-át kitevő víztartó rétegek kiaknázása azzal jár, hogy a tárolókat minden évben kellően magas szintre fel kell tölteni és kellően alacsony szintre le kell üríteni. Ráadásul a tárolási infrastruktúra kivételi teljesítménye a készlet csökkenésével folyamatosan csökken.

⁽¹⁾ A nem megszakítható H-gáz rendszerösszekötő kapacitásokra vonatkozó adatok az ENTSOG Transmission Capacity Map 2017 című jelentéséből származnak.

⁽²⁾ Franciaország például 1,6 milliárd euróra becsülte az Észak-Franciaországból Dél-Franciaországba történő gázszállítás megkönnyítését célzó Arc Lyonnais, Eridan és Perche gázvezetékek építési költségeit.

⁽³⁾ A kimeneti kapacitás a következőképpen oszlik meg a négy terminál között: a montoir-i terminál 400 GWh/nap kimeneti kapacitással rendelkezik, a Fos-Cavaou-i LNG-terminál kapacitása 205 GWh/nap, a Fos-Tonkin-i LNG-terminál 205 GWh/nap kimeneti kapacitással rendelkezik, a dunkerque-i LNG-terminál kimeneti kapacitása pedig 520 GWh/nap. Ha a dunkerque-i rendszerösszekötőt teljes kapacitáson használják, akkor a dunkerque-i LNG-terminál francia földgázhálózatba irányuló betáplálási kapacitása 350 GWh/napra korlátozódik a szállítóhálózat szűk keresztmetszete miatt.

- (40) mivel egyrészt a Franciaország elemzését megelőző kilenc tél során a tárolási infrastruktúrák február 1-jei átlagos töltöttségi szintje 42 % volt, másrészt az elmúlt 70 évben megfigyelt hidegcsúcsok 85 %-a február 5. előtt kezdődött, a francia hatóságok abból a feltevésekből indultak ki, hogy a hidegcsúcs kezdetén minden egyes tárolási infrastruktúrában a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttséghez tartozó kivételi teljesítmény áll rendelkezésre.
- (41) Ezenkívül a francia hatóságok figyelembe vették azt a biztonsági készletet, amelyet a földgázszállításrendszer-üzemeltetőknek kell képezniük annak érdekében, hogy szolgáltatójuk kiesése esetén biztosítsák az alapvető szociális szolgáltatások végső esetben történő ellátását, azaz a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 124 GWh/napos kivételi teljesítményt.
- (42) A fenti hipotézisek alapján a francia hatóságok a 2019 és 2025 közötti időszakra vonatkozóan megállapították, hogy éves szinten 138,5 TWh hasznos befogadóképességű tárolási infrastruktúrára és a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi teljesítményre van szükség annak biztosításához, hogy a hálózat képes legyen kielégíteni a hidegcsúcs idején jelentkező igényt ⁽¹⁴⁾.

3.4.2. A földgázszállító hálózaton történő szállítási szolgáltatás biztosításához szükséges infrastruktúra

- (43) A francia hatóságok meghatározták azt a tárolási infrastruktúrát is, amely a földgázszállító hálózat szállítási kapacitásait figyelembe véve az egész terület ellátásának biztosításához szükséges. Ennek érdekében megvizsgálták a szállítási rendszer különböző szűk keresztmetszeit.
- (44) A szűk keresztmetszettel kapcsolatban a szállítási rendszer-üzemeltetők meghatározták a legvalószínűbb forgatókönyvet, amely az akkoriban megfigyelhető helyzetnek felel meg egy olyan piaci környezetben, amelyben a szolgáltatók arra törekcsenek, hogy maximalizálják – a francia hatóságok szerint Európában jelenleg a legversenyképesebb földgázforrásokot jelentő – Norvégiából és Oroszországból származó földgázimportot, és csökkentsék a cseppfolyósított földgáz behozatalát, amelyért Ázsiában magasabb árat lehet kapni. Egy ilyen helyzetben potenciálisan négy fő működési korlát figyelhető meg (lásd az alábbi 1. ábrát).

1. ábra: A szállítóhálózatban potenciálisan megfigyelhető főbb működési korlátok abban az esetben, amikor a szolgáltatók Északkelet-Franciaország felől igyekeznek maximalizálni a földgázbetáplálást

⁽¹⁴⁾ A 2020-456. sz. TEP-rendelet.

- (45) A módszertan figyelembe veszi azt a tényt, hogy a földgázszolgáltatóknak LNG-készletekre van szükségük ahhoz, hogy fedezni tudják a fogyasztói igényeket, viszont a szolgáltatók semmilyen módon nincsenek korlátozva a tekintetben, hogy az LNG-készleteket helyileg a négy francia LNG-terminál között elosszák.
- (46) A feltevés szerint a korlát elérésekor a szállításirendszer-üzemeltetők előbb a rendszerösszekötők megszakítható kapacitásait veszik igénybe a szűk keresztmetszet problémájának kezelésére. Ha a szűk keresztmetszet továbbra is fennáll, feljegyzik azt a földgázmennyiséget, amelyet a szűk keresztmetszet után található földalatti tárolókból kellene kivenni.
- (47) Ily módon meghatározhatók azok a földalatti földgázkészletek, amelyekre az egyes szűk keresztmetszetek után van szükség ahhoz, hogy a földgázszállító rendszerben biztosítani lehessen a szállítási szolgáltatást.
- (48) Ha ezt a módszert a 2018–2019-es télre alkalmazzuk azon főbb szűk keresztmetszetek esetében, amelyek akkor figyelhetők meg, amikor a szolgáltatók Északkelet-Franciaország felől igyekeznek maximálni a földgázbetáplálást, megkapható a szükséges földalatti tárolókapacitás becslött értéke a hasznos befogadóképesség összesített értékeivel, amelyek legalább a következők:
- 16 TWh az NS4-es szűk keresztmetszet után (Izaute, Lussagnet és Manosque tárolási infrastruktúrája),
  - 54 TWh az NS3-as szűk keresztmetszet után (Céré-la-Ronde, Chemery, Izaute, Lussagnet és Manosque tárolási infrastruktúrája),
  - 55 TWh az NS2-es szűk keresztmetszet után (Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Izaute, Lussagnet, Manosque és Tersanne tárolási infrastruktúrája),
  - 64 TWh az NS1-es szűk keresztmetszet után (Beynes, Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Germigny-sous-Coulomb, Gournay-sur-Aronde, Izaute, Lussagnet, Manosque, Saint-Illiers-la-Ville és Tersanne tárolási infrastruktúrája).

3.4.3. A szabályozási körbe tartozó infrastruktúrák listája

- (49) A francia hatóságok jelezték, hogy a 2018–2019-es télre nem sikerült kellő időben befejezni az alapvető infrastruktúrák azonosítására irányuló munkát. Ezért a 2018–2019-es évben a szabályozási mechanizmust kezdetben átmenetileg a Franciaország területén található valamennyi földgáztárolási infrastruktúrára alkalmazták. Ezeket a létesítményeket a 2016-os TEP-ben határozták meg az ellátásbiztonsághoz szükséges infrastruktúráként ⁽¹⁵⁾.
- (50) Ezt követően a 2018. december 26-i rendelettel ⁽¹⁶⁾ törölték a szükséges infrastruktúrák listájából a Storengy három csökkentett üzemmódban lévő tárolóhelyét, valamint a Lussagnet 1. fázis (Teréga) és a Manosque 2 (Géométhane) projekteket. Ezeket a létesítményeket a földgáztárolókhoz való szabályozott hozzáférés bevezetése óta soha nem használták.
- (51) Végezetül, a 2019–2023-as időszakra vonatkozóan a 2020-456. sz. TEP-rendelet határozta meg azokat a földalatti földgáztárolási infrastruktúrákat, amelyeknek a közép- és hosszú távú ellátásbiztonság garantálása érdekében továbbra is üzemelniük kell. Ezek 138,5 TWh hasznos befogadóképességgel és a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi kapacitással rendelkeznek:

Infrastruktúra	Üzemeltető	Üzembe helyezés éve	A tároló fajtája
Beynes	Storengy	1956	Víztartó réteg (aquifer)
Céré-la-Ronde	Storengy	1993	Víztartó réteg (aquifer)
Cerville-Verlaine	Storengy	1970	Víztartó réteg (aquifer)
Chemery	Storengy	1968	Víztartó réteg (aquifer)
Etrez	Storengy	1980	Sósvízes víztartó réteg

⁽¹⁵⁾ A 2016. október 27-i 2016-1442. sz. TEP-rendelet.

⁽¹⁶⁾ Az ellátásbiztonsághoz szükséges gáztároló infrastruktúrákról szóló, 2018. december 26-i 2018-1248. sz. rendelet.

Germigny-sous-Coulomb	Storengy	1982	Víztartó réteg (aquifer)
Gournay	Storengy	1976	Víztartó réteg (aquifer)
Lussagnet/Izaute	Teréga	1957	Víztartó réteg (aquifer)
Manosque	Géométhane	1993	Sósvizes víztartó réteg
Saint-Illiers-la-Ville	Storengy	1965	Víztartó réteg (aquifer)
Tersanne/Hauterives	Storengy	1970	Sósvizes víztartó réteg

1. táblázat: Földgáztároló létesítmények, amelyeknek 2023-ig továbbra is működniük kell

- (52) A TEP azzal számol, hogy a 2024–2028-as időszakban valószínűleg csökkenni fognak a tárolási igények. A tárolási infrastruktúrák listája 2026-ra legalább 140 GWh/napnak megfelelő kivételi kapacitással csökkenthető a hasznos befogadóképesség 45 %-ával számolva. A 2026 utáni ellátásbiztonsághoz szükséges mennyiségekkel kapcsolatos bizonytalanságokra tekintettel ezeket a mennyiségeket 2023-ban meg kell erősíteni, és azokat következő TEP-ben rögzíteni kell.

3.5. A tárolókapacitások árverés útján történő értékesítése

- (53) Az energetikai törvénykönyv L.421-5-1. cikke értelmében a szabályozott tárolókapacitások árverés útján történő értékesítése a CRE által meghatározott szabályok szerint történik. Különösen fontos, hogy a CRE 2018. február 22-i határozata szerint az árverések nulla induló árral történnek ⁽¹⁷⁾.
- (54) Az első árverés eredményei a következők voltak:

Tárolási időszak	Bevételek (millió EUR)	Átlagos elszámolóár (EUR/MWh)
2018–2019	68,4	0,53
2019–2020	233,6	1,80
2020–2021	504,6	3,85

2. táblázat: Az árverések eredményei és az év során történt további értékesítésekből származó bevételek

3.6. A tárolásrendszer-üzemeltetők CRE által meghatározott engedélyezett bevételének fedezete

- (55) Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke értelmében „[a] szállításrendszer-használati díjakat [...] átlátható módon és megkülönböztetésmentesen kell megállapítani a szállításrendszer-üzemeltetőknél és a szintén az L.421-3-1. cikkben említett tárolásrendszer-üzemeltetőknél felmerülő valamennyi költség fedezése érdekében, amennyiben ezek a költségek megfelelnek egy »hatékony üzemeltető« költségeinek”.
- (56) Ugyanezen cikk előírja továbbá, hogy e költségeknek „figyelembe kell venniük a nyújtott szolgáltatás jellemzőit és az e szolgáltatáshoz kapcsolódó költségeket”, és hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők esetében többek között magukban kell foglalniuk „a befektetett tőke rendes megtérülését”.
- (57) Az energetikai törvénykönyv L.452-2. cikke felhatalmazza a CRE-t arra, hogy meghatározza „a földgázszállítási rendszerek használata díjainak megállapításához alkalmazott módszereket”, és hogy a tárolásrendszer-üzemeltetőket arra kéri, hogy bocsássák rendelkezésére az e díjak megállapításához szükséges – többek között számviteli és pénzügyi – információkat.
- (58) E rendelkezésekből következik, hogy a törvény felhatalmazza a CRE-t arra, hogy oly módon határozza meg a tárolásrendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét, hogy az fedezze egy „hatékony üzemeltető” költségeit, és biztosítsa a befektetett tőke rendes megtérülését.

⁽¹⁷⁾ 2018. február 22-i 2018-039. sz. határozat a franciaországi földalatti földgáztárolókhoz harmadik felek számára biztosított szabályozott hozzáférés megvalósítása keretében a tárolókapacitások értékesítésére vonatkozó szabályok megállapításáról.

- (59) A CRE első lépésben egy kétéves szabályozási időszakra, határozattal állapította meg az engedélyezett célbevételt. Ez az első tárolási díj 2018-ban és 2019-ben volt érvényben (a továbbiakban: ATS 1) ⁽¹⁸⁾. A CRE ezt követően összehangolta a tárolásirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályozási keretet a más infrastruktúra-használati díjakra vonatkozó kerettel. A második tárolási díj (a továbbiakban: ATS 2) 2020-tól kezdődően 4 évig alkalmazandó ⁽¹⁹⁾.
- (60) Az engedélyezett célbevétel meghatározására vonatkozó általános megközelítés a különböző tárolási díjak esetében nem változott. A tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételeit a CRE előzetesen állapította meg az üzemeltetők által megküldött előrejelzések alapján, amelyeket azután a következő évben elszámlással és utólagos ellenőrzésekkel igazítottak ki. A tárolásirendszer-üzemeltetők költségeit a CRE akkor veszi figyelembe, ha azok hatékonynak tekinthetők.
- (61) Tekintettel azonban arra, hogy a reformot rendkívül rövid idő alatt hajtották végre, 2018-ban és 2019-ben egyszerűsített keretet alkalmaztak. A CRE az első pénzügyi évre olyan díjszabási keretet fogadott el, amelyben valamennyi kiadás és bevétel esetében utólagosan számolják el a tervezett és a tényleges összegek közötti különbségeket. Az e mechanizmus révén biztosított díj mértéke végeredményben pontosan megegyezik az üzemeltető tényleges kiadásaival és bevételeivel. Az ösztönző szabályozás elveit a CRE a 2020–2023-as időszakban a tárolási infrastruktúrára is ki kívánta terjeszteni, és az elemzése alapján az üzemeltetők költségei tekintetében visszafogott költségpályát fogadott el a földgázfogyasztás csökkenő tendenciájával jellemzett környezetben.
- (62) A CRE által meghatározott módszer szerint az engedélyezett célbevétel a tervezett nettó működési költségek (NOE, net operating expenses), a tervezett normatív tőkeköltségek (NCC, normative capital costs), valamint az előző évi költségek és bevételek szabályozói számlája (CRCP) elszámolt egyenlegének összegével egyenlő.

$$\text{Engedélyezett bevétel} = \text{NOE} + \text{NCC} + \text{CRCP}$$

- (63) Ezen összetevők kiszámítása során csak a szabályozás hatálya alá tartozó tevékenységeket veszik figyelembe.

3.6.1. Nettó működési költségek

- (64) A nettó működési költségek a „hatékony üzemeltető” működési bevételeivel (többek között a tőkésített termeléssel, a nem díj jellegű bevételekkel, a tárolt földgáz adásvételéből származó nyereséggel vagy veszteséggel) csökkentett bruttó működési költségeinek (energiaköltségek, külső fogyasztás, személyzeti kiadások, adók és díjak) felelnek meg.
- (65) mivel a reformot rövid idő alatt hajtották végre, a CRE a 2018–2019-es időszakra vonatkozóan nem tudta megállapítani, hogy az üzemeltetők költségei megfelelnek-e egy „hatékony üzemeltető” költségeinek. Következésképpen az erre az időszakra figyelembe vett költségek végső soron a tárolásirendszer-üzemeltetők által viselt, a CRE által jóváhagyott tényleges költségeknek felelnek meg. Az ATS 2 díj esetében a CRE – egyes előre meghatározott tételek kivételével – ösztönző szabályozási mechanizmust vezetett be a nettó működési költségek tekintetében. Így az ATS 2 díj alkalmazásának időszakára megállapított működésiköltség-pályától való bármilyen eltérés – néhány kivételtől eltekintve – az üzemeltetőt terheli vagy illeti meg.

3.6.2. Normatív tőkeköltségek

- (66) A normatív tőkeköltségek (NCC, normative capital costs) az értékcsökkenést és a befektetett tőke tőkehozamát foglalják magukban. Így az NCC a szabályozott eszközalap (RAB, regulated assets base) értékcsökkenésének, a már üzembe helyezett RAB esetében a befektetett tőkének a súlyozott átlagos tőkeköltség (WACC) alapján kiszámított tőkehozamának, illetve a folyamatban lévő beruházások (AUC, assets under construction) esetében az idegen tőke költségének összegével egyenlő.

$$\text{NCC} = \text{RAB értékcsökkenése} + \text{RAB} \times \text{WACC} + \text{AUC} \times \text{idegen tőke költsége}$$

- (67) A CRE megerősítette, hogy ez a módszer megfelel a franciaországi és nyugat-európai földgáz- és villamosenergia-piac szabályozott létesítményeire vonatkozó szabályozási gyakorlatnak ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ A CRE 2018. március 22-i 2018-068. sz. határozata a Storengy, a TIGF és a Géométhane földalatti földgáztároló létesítményeinek 2018-tól alkalmazandó használati díjáról.

⁽¹⁹⁾ A CRE 2020. január 23-i 2020-011. sz. határozata a Storengy, a Teréga és a Géométhane földalatti földgáztároló létesítményeire vonatkozó használati díj megállapításáról.

⁽²⁰⁾ A CRE ezt az összehasonlítást az Economic Consulting Associates (ECA) által az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) megbízásából készített „Methodologies and parameters used to determine the allowed or target revenue of gas transmission system operators (TSOs)” [A földgázszállítási rendszerüzemeltetők engedélyezett vagy célbevételének meghatározására használt módszerek és paraméterek] című tanulmányra alapozza.

- (68) A RAB 2018. január 1-jei kiinduló szintjének (a továbbiakban: „kiinduló RAB” vagy „nyitó RAB”) meghatározásához a CRE az ún. „folyó gazdasági költség” módszert alkalmazza ⁽²¹⁾. Ez az eszközök nettó gazdasági értékének kiszámítását jelenti i. az üzemeltetők könyvviteli nyilvántartásában szereplő eszközök bruttó könyv szerinti értéke (múltbéli építési költségek) alapján, amelyet ii. az inflációval indexálnak, majd iii. az eszközök gazdasági élettartama alapján értékcsökkentenek.
- (69) A RAB minden évben a következők függvényében változik:
- az eszközök gazdasági élettartama alapján számított, a RAB-ból levont értékcsökkenés,
  - a RAB-ot növelő, újonnan aktivált beruházások,
  - adott esetben a teljes értékcsökkenési leírásuk előtt leszerelt eszközök, amelyek a RAB-ot csökkentik,
  - az eszközök inflációval indexált átértékelése (a dohánytermékek nélkül számított fogyasztói árindex alapján).
- (70) A CRE úgy véli, hogy az üzemeltetők által végrehajtott beruházások kezdeti értékének legrepresentatívabb mérőszáma az eszközöknek a társaság könyvelésében szereplő bruttó értéke. A CRE szerint ez a könyvvizsgálók által az éves könyvvizsgálat keretében ellenőrzött érték dokumentált és objektív. Ugyanezt a módszert alkalmazták 2002-ben, amikor megkezdődött a földgázszállítási rendszerüzemeltetők szabályozása, és a francia szabályozott LNG-terminálokra is ezt használják.
- (71) Annak érdekében, hogy a közösségre ne terheljék rá újra a múltban már megfizetett költségeket és az eszközök már leírt értékcsökkenését, a CRE nem az eszközök „új” értékét, hanem egy, a tárolásrendszer-üzemeltetők által 2018 előtt rögzített értékcsökkenéssel összhangban lévő, értékcsökkentett értéket vett figyelembe.
- (72) Az üzemeltetők által a korábbi könyvelésükben alkalmazott értékcsökkenési idők és az üzemeltetők által a díjszabási dokumentációkban kért értékcsökkenési idők a legtöbb eszköz esetében hasonlóak. Emellett a más országokban megfigyelhető standard ágazati adatoknak is megfelelnek.
- (73) A párnagáz ⁽²²⁾ tekintetében azonban a CRE elutasította az üzemeltetők arra irányuló kérését, hogy egységesen 250 éves értékcsökkenési időt vegyenek figyelembe. A CRE ugyanis figyelembe vette azt, hogy a párnagázt az üzemeltetők – az egyéb eszközeiktől eltérően – üzemeltetőnként és időben is változó időtartamokkal (25 évtől 250 évig terjedően) amortizálták. Ezért a CRE a tárolásrendszer-üzemeltetők kiinduló RAB-jának megállapításához olyan mértékű értékcsökkenést használt a párnagázra, amely összhangban van a három üzemeltetőnél alkalmazott számviteli értékcsökkenés mértékével. A CRE a jövőre nézve 75 évben határozta meg a párnagáz értékcsökkenési idejét, ami egy földalatti kavernatároló üzemeltetésére vonatkozó, 25 évre szóló koncesszió háromszori meghosszabbításának felel meg.
- (74) A CRE által az üzemeltetők különböző eszközosztályai tekintetében alkalmazott gazdasági élettartamok a következők:

Eszközosztályok	Normatív élettartam
Párnagáz	75 év
Kutak, üregek, gyűjtőhelyek	50 év
Kezelő-, sűrítő-, szállító- és mérőberendezések	20–30 év
Ingtatlanok és épületek	30 év
Egyéb berendezések	10–15 év
Szoftverek, kisebb felszerelések	5 év

3. táblázat: Az alkalmazott értékcsökkenési idő eszközosztályonként

⁽²¹⁾ Ez a módszer a 2001. december 28-i módosított költségvetési törvényből következik, amely különbizottságot (Houri-bizottság) hozott létre azzal a feladattal, hogy a földgázszállító hálózatok állam általi értékesítésének árát megállapítsa. Hasonló módszert alkalmaztak az LNG-terminálok és a földgázelosztók eszközeinek értékmegállapítására is.

⁽²²⁾ A „párnagáz” kifejezés a földalatti tárolókba tartósan besajtolt gázt jelöli, amely elengedhetetlen a tárolólétesítmények működéséhez, mivel szükség van rá azon minimális tárolói nyomás fenntartásához, amely lehetővé teszi, hogy az előírt kivételi profil mellett szolgáltatni tudják a hasznos úrtartalmat (a CRE fent említett 2018-068. sz. határozata).

- (75) Emellett a CRE 2017-ben felkérte a [...] külső tanácsadót, hogy végezze el a tárolásrendszer-üzemeltetők által kért kiinduló RAB ellenőrzését. A Storengy esetében a számítás eredménye [3–5 milliárd EUR] volt.
- (76) A Teréga esetében a PwC tanácsadó által a diszkontált pénzforgalmi szemlélet (*discounted cash-flow*) alkalmazásával készített kiegészítő tanulmány [1 és 2 milliárd EUR közötti] értékre teszi a RAB értékét.
- (77) Ezért a szabályozási mechanizmus végrehajtása érdekében a CRE felülvizsgálta a tárolásrendszer-üzemeltetők által kért kiinduló RAB-ot annak érdekében, hogy figyelembe vegye az eszközök piaci értékének független gazdasági értékelését. A CRE tehát a következő kiinduló RAB-okat alkalmazta:

2018. január 1-jén	Storengy (milliárd EUR)	Teréga (milliárd EUR)	Géométhane (milliárd EUR)
Az üzemeltető által kért érték	4,0	1,37	0,20
A CRE által meghatározott RAB	3,5	1,15	0,19

4. táblázat: A tárolásrendszer-üzemeltetők kiinduló RAB-értékei a szabályozás hatálybalépésekor

- (78) A tőke megtérülési ráta tekintetében a CRE a WACC-módszert alkalmazta annak érdekében, hogy lehetővé tegye az üzemeltető számára a kamatráfordítások finanszírozását és a hasonló kockázati szintű beruházásokéhoz hasonló sajáttőke-arányos nyereség elérését. A CRE jelezte, hogy a WACC az európai szabályozók által általánosan használt módszer a szabályozott infrastruktúrák eszközmegtérülési rátájának meghatározására.
- (79) A gazdasági tanulmányok és a külső tanácsadók munkái⁽²³⁾ alapján a CRE 2018-ra és 2019-re 5,75 %-ban állapította meg a WACC értékét. A 2020–2023-as időszakra 4,75 %-os WACC értéket alkalmazott a CRE. Az ATS 2 esetében változatlanul ugyanazt a módszert alkalmazták a WACC meghatározásához, mint az ATS 1 esetében. Ezt az alacsonyabb finanszírozási költségek, a társasági adó tervezett csökkentése és az eszközök bétájának növekedése indokolja. Az eszközök bétájának e növekedése a pénzügyi kockázat figyelembevételét tükrözi, különös tekintettel a földgáz-infrastruktúrát üzemeltető vállalatok részvényesei által az energetikai átállással összefüggésben viselendő átállási költségekre.
- (80) mivel nem állt rendelkezésre hasonló, tőzsdén jegyzett tárolásrendszer-üzemeltető, a CRE a földgázszállítási rendszerüzemeltetők WACC értékét vette referenciaértéknek, és azt egy tároláspecifikus kockázati felárral növelte. Ezt a felárat 50 bázispontban állapították meg a tárolólétesítmények koncentrációja, az altalaj geológiai kockázata, az LNG-terminálokkal való helyettesíthetőség kockázata, valamint a külfölddel való összeköttetések miatt.
- (81) A CRE azt is leszögezte, hogy ez a megtérülési ráta alacsonyabb, mint az LNG-terminálok szabályozott üzemeltetői esetében (az intézkedés hatálybalépésekor 7,25 %), amelyek tevékenysége – különösen kereskedelmi szempontból – kockázatosabb amiatt, hogy egyszerre vannak jelen szabályozott és szabályozatlan LNG-terminálok és kisebb az ügyfelek száma. Emellett a CRE példaként hivatkozott az olasz szabályozó hatóság által a földgáztárolásra alkalmazott 6,5 %-os megtérülési rátára.

3.6.3. Beruházások

- (82) Az energetikai törvénykönyv L.421-7-1. cikke értelmében a földalatti földgáztárolók üzemeltetőinek jóváhagyásra minden évben meg kell küldeniük a CRE-nek az éves beruházási programjukat. Ennek keretében a CRE „biztosítja a tárolólétesítmények megfelelő fejlesztéséhez szükséges beruházások megvalósulását és a tárolólétesítményekhez való átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférést”.
- (83) A CRE egy, a különböző beruházási kategóriák költségeinek ellenőrzésére ösztönző elemet épített be a második tárolási díjba.

⁽²³⁾ Különösen a Compass Lexecon iroda 2017. március 20-i jelentése ajánlotta, hogy a WACC-ot 4,2 % és 5,8 % közötti értéken állapítsák meg.

3.6.4. A költségek és bevételek szabályozói számlája

- (84) A CRE az engedélyezett bevételt az üzemeltetők következő évre vonatkozó kiadási és bevételi előrejelzései alapján állapítja meg. A költségek és bevételek szabályozói számláját (CRCP) azért vezették be, hogy egyes előre meghatározott tételeknél figyelembe vegyék a várható kiadások vagy bevételek és a ténylegesen elszámolt kiadások vagy bevételek közötti különbséget. Következésképpen a CRCP védelmet biztosít az üzemeltetők számára bizonyos kiadási vagy bevételi tételek változásaival szemben. A CRCP-t az ösztönző szabályozási mechanizmusok alkalmazásából eredő pénzügyi ösztönzők kifizetésére, valamint az esetleges eladásból származó értéktöbblet vagy az átállási költségek figyelembevételére is használják, miután azokat a CRE jóváhagyta.
- (85) Az ATS 1 díj esetében a CRE a szabályozott tárolás első pénzügyi évére olyan díjszabási keretet fogadott el, amelyben az összes tervezett kiadás és bevétel és az összes tényleges kiadás és bevétel közötti különbségeket utólagosan számolják el. Ezért a díj „100 %-ban CRCP” volt, és semmilyen kiadási vagy bevételi tételt nem támogattak.
- (86) Az ATS 2 díj esetében a CRE egy CRCP-kört alkalmaz, amely megfelel a villamosenergia-hálózatok és a földgáz-infrastruktúrák díjaira vonatkozó általános keretnek. Így a CRCP-n keresztül csak bizonyos előre meghatározott tételek esetében fedezik utólagosan a tervezett és a tényleges összegek közötti eltéréseket. Ilyen, a CRCP keretében fedezett tételeknek minősülnek többek között a beruházási kiadások vagy az értékesítésből származó bevételek. Ezzel ellentétben szinte minden működési költség ösztönzés tárgyát képezi, amely lehet teljes (a tervezett és a tényleges összegek közti különbségek 100 %-ban az üzemeltetőt terhelik vagy illetik meg) vagy részleges (például az energiaköltségek esetében, amelyeknél 20 % az ösztönzés, az eltérések 80 %-a pedig a szabályozói számlára kerül).

3.7. Kedvezményezettek

- (87) Az intézkedés kedvezményezettjei azok a földgáztárolási infrastruktúra-üzemeltetők, akik a szabályozási mechanizmus hatálya alá tartoznak. Az intézkedés hatálybalépése óta ezek a következők: a Storengy, a Teréga és a Géométhane.

3.8. Az intézkedés finanszírozása a szállításrendszer-használati díjak révén

- (88) A tárolásrendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételének finanszírozása egyrészt a közvetlenül a tárolásrendszer-üzemeltetők által kapott bevételekből, másrészt pedig – amennyiben ez a bevétel alacsonyabb az engedélyezett bevételnél – az engedélyezett bevétel és a közvetlenül kapott bevételek különbözetének megfelelő tárolási ellentételezésből származik.

Ellentételezés = engedélyezett bevétel – közvetlenül beszedett bevétel

- (89) A közvetlenül az üzemeltetők által beszedett bevételek elsősorban az árverésekből, de az esetleges korábbi hosszú távú szerződésekből és további szolgáltatásokból is származnak.
- (90) A tárolási ellentételezést a szállításrendszer-üzemeltetők a szállításrendszer-használati díjon (ATRT-díj) belül meghatározott külön „tárolási díjtétel” címén, a CRE által meghatározott feltételek mellett szedik be a földgázszállítóktól (lásd a (21) preambulumbekendést).
- (91) Előjáróban meg kell jegyezni, hogy Franciaországban két szállításrendszer-üzemeltető, vagyis két olyan jogosult van, aki az energetikai törvénykönyv L.431-1. cikke értelmében földgázszállítóvezeték-üzemeltetési engedéllyel rendelkezik: a GRTgaz és a Teréga (korábban TIGF).
- (92) A részvénytársaság formájában működő GRTgaz 75 %-ban az ENGIE, 25 %-ban pedig a Société d'Infrastructures Gazières tulajdonában van. Az ENGIE közvetlen irányítása alatt álló GRTgaz független a vertikálisan integrált vállalata (az ENGIE csoport) más részeitől a szállításrendszer-üzemeltetői tevékenységek és a termelési vagy ellátási tevékenységek tényleges szétválasztását biztosító „független szállításrendszer-üzemeltető” modellnek megfelelően ⁽²⁴⁾.

⁽²⁴⁾ A CRE 2012. január 26-i határozata a GRTgaz társaság tanúsítási határozatának meghozataláról; a CRE 2019. június 25-i 2019-135. sz. határozata a Teréga társaság tanúsításának a Crédit Agricole csoport energiatermelő társaságokban való három részesedésszerzését követő fenntartásáról.

- (93) A (9) preambulumbekzdésben leírtak szerint a Teréga 40,5 %-ban a Snam, 31,5 %-ban a GIC, 18 %-ban az EDF Investissement és 10 %-ban a Predica tulajdonában van. A Teréga a független szállításrendszer-üzemeltető feltételeinek is megfelel ⁽²⁵⁾.

3.8.1. A szállításrendszer-használati díjakra beépített tárolási díjtétel CRE általi megállapítása

- (94) Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikkének hatodik albekezdése szerint „[a] földgázszállítási rendszerek használatai díjait e rendszerek üzemeltetői szedik be. A szállításrendszer-üzemeltetők a beszedett összeg egy részét a CRE által megállapított szabályoknak megfelelően továbbítják az L.421-3-1. cikkben említett földalatti földgáztároló-üzemeltetők részére”.
- (95) Az energetikai törvénykönyv L.452-2. cikke szerint „[a] földgázszállítási rendszerek használatai díjainak megállapításához használt módszereket [...] az energiaszabályozási bizottság határozza meg”.
- (96) E rendelkezések alapján a CRE a 2018. március 22-i 2018-069. sz. határozatával ⁽²⁶⁾ megállapította a tárolási díjtétel kiszámítására vonatkozó részletes szabályokat, amelyek 2018. április 1-jétől alkalmazandók.
- (97) A CRE szerint az egyes szállítók által fizetett tárolási díjtételnek tükröznie kell az „ellátásbiztonság” értékét, vagyis azon tárolók díjazását, amelyek prioritásként biztosítják azon fogyasztók földgázellátását, különös tekintettel a háztartási fogyasztókra, akik ellátása nem szakítható meg.

3.8.2. A tárolási díjtétel szállítók általi megfizetése és a végső felhasználók felé történő továbbszámolása

- (98) A szállítók tárolásdíj-fizetési kötelezettségével kapcsolatban a CRE a 2018. március 22-i határozatával vezette be a tárolási díjat az ATRT-díjakra úgy, hogy 2018. április 1-jén új rendelkezésekkel egészítette ki a GRTgaz és a TIGF földgázszállítási rendszerei használatai díjának változásáról szóló, 2018. február 7-i 2018-022. sz. határozatát.
- (99) E módosításból az következik, hogy „minden olyan szállítóra, amely legalább egy szállítási-elosztási csatlakozási ponton (PITD) nem megszakítható szállítási kapacitást kap, a minden hónap 1-jén az ügyfélállományában lévő, a közüzemi gázelosztó hálózatokra csatlakoztatott ügyfeleinek téli modulációjától függő tárolási díjtételt alkalmaznak”.
- (100) A „szállító” fogalma „minden olyan természetes vagy jogi személyt jelöl, aki/amely valamely szállításrendszer-üzemeltetővel a gázszállító hálózaton történő szállításra vonatkozó szerződést köt. A szállító az esettől függően lehet a feljogosított fogyasztó, a szolgáltató vagy azok meghatalmazott képviselője.” A szállítási-elosztási csatlakozási pont (PITD) „a szállítóhálózat és a közüzemi elosztórendszer közötti fizikai vagy fiktív csatlakozási pont”.
- (101) Emellett az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke hatodik albekezdésének szövegéből az következik, hogy a szállításrendszer-üzemeltetőknek kötelezően fel kell számítaniuk az ATRT-díjakat (lásd a (94) preambulumbekzdésben használt „szedik be” kifejezést).
- (102) A tárolási díjtétel végfelhasználókra történő áthárításával kapcsolatban a CRE jelezte, hogy a szállítók azokra a végső fogyasztókra fogják áthárítani a tárolási díjtételt, amelyek a számlájukban szereplő „szállítás” rész ellentételezési alapjába tartoznak. A CRE nem rendelkezik az érintett fogyasztók listájával.

⁽²⁵⁾ A CRE 2012. január 26-i határozata a TIGF társaság tanúsítási határozatának meghozataláról; a CRE 2016. február 4-i határozata a TIGF társaság tanúsításának a Predica társaságnak a TIGF Holding tőkéjében való részesedésszerzését követő fenntartásáról.

⁽²⁶⁾ A CRE 2018. március 22-i 2018-69. sz. határozata a GRTgaz és a TIGF szállítórendszeireinek használatai díjába beépített tárolási díjtételről.

- (103) Konkrétabban, ez a fajta áthárítás csak az energetikai törvénykönyv L.445-3. és R.445-3. cikke szerinti szabályozott földgázértékesítési díjaknál kötelező ⁽²⁷⁾. A piaci ajánlatok esetében az áthárítás a szolgáltató mérlegelési jogkörébe tartozik.

3.8.3. A szállítási rendszer-üzemeltetők által beszedett pénzeszközöknek a CRE által meghatározott szabályok szerint történő elosztása a tárolási rendszer-üzemeltetők között

- (104) A CRE tárolási díjtételről szóló határozata szerint a tárolási díjtételből származó bevételeket – a beszedésüket követően – a szállítási rendszer-üzemeltetők a részükre járó ellentételezés arányában továbbítják a különböző tárolási rendszer-üzemeltetőknek ⁽²⁸⁾. Az egyes üzemeltetőknek juttatott hányad megfelel az üzemeltető – CRE által meghatározott – tervezett éves ellentételezése és a szabályozott tárolási rendszer-üzemeltetők közé tartozó összes üzemeltető összes tervezett ellentételezése közötti aránynak. Ezeket a hányadokat évente pontosítják a CRE-nek a tárolási díjtétel változásáról szóló határozatában.
- (105) A CRE határozatával összhangban a szállítási rendszer-üzemeltetők e célból minden egyes tárolási rendszer-üzemeltetővel szerződést kötnek, hogy meghatározzák az ellentételezés beszedésének és továbbításának feltételeit, amelynek költségét a CRE határozza meg, és amelyet az üzemeltetők engedélyezett bevételéből fedeznek. 2018-ban ez a költség szállítási rendszer-üzemeltetőnként és tárolási rendszer-üzemeltetőnként 130 000 EUR volt ⁽²⁹⁾.

3.9. Költségvetés

- (106) A szabályozott üzemeltetőknek fizetett ellentételezés teljes összege minden évben az árverésekből származó bevételektől és a CRE által meghatározott engedélyezett bevételtől függ. A három szabályozott tárolási rendszer-üzemeltetőnek kifizetett ellentételezés összege 2018-ban 528 millió EUR, 2019-ben 540 millió EUR, 2020-ban pedig 251 millió EUR volt.

	2018 (millió EUR)	2019 (millió EUR)	2020 (millió EUR)
Storengy	402	392	199
Teréga	101	113	25
Géométhane	26	36	28
Összesen	528	540	251

5. táblázat: A 2018., 2019. és 2020. évi tárolási ellentételezés összesítése

3.10. Időtartam

- (107) A szénhidrogéntörvénynek a tárolási rendszer-üzemeltetők szabályozási mechanizmusára vonatkozó rendelkezései 2018. január 1-jén léptek hatályba. A CRE 2018. január 1-jétől állapította meg a tárolási rendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét. Ezenkívül a 2018–2019-es időszakra vonatkozóan 2018. március 5. és 29. között sor került az első tárolókapacitás-árverésekre, amelyeket 2019–2020-ra és 2020–2021-re is megtartottak (lásd az (54) preambulumbekzdésben szereplő 2. táblázatot).
- (108) Emellett a tárolási díjtételt 2018. április 1-jétől bevezették az ATRT-díjba. A CRE kezdetben egy kétéves szabályozási időszakra állapította meg az engedélyezett célbevételt ⁽³⁰⁾. Ezt követően összehangolta a tárolási rendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályozási keretet a más infrastruktúra-használati díjakra vonatkozó kerettel. E második tárolási díj a 2020–2023-as időszakra alkalmazandó ⁽³¹⁾.

⁽²⁷⁾ Az energetikai törvénykönyv L.445-3. cikke: „A szabályozott földgáz-értékesítési díjakat a szolgáltatások jellemzői, illetve az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek alapján határozzák meg. E díjak fedeznek minden ilyen költséget [...]”

Az energetikai törvénykönyv R.445-3. cikke: „Valamennyi szolgáltató tekintetében meghatározzák azt a díjképletet, amely a földgázbeszerzés összes költségét lefedi. A díjképlet, valamint a beszerzésen kívüli költségek lehetővé teszik a földgázszolgáltatás átlagos költségének a megállapítását, amely alapján kerül sor a földgáz-értékesítés szabályozott díjainak a rögzítésére az érintett ügyfeleknek történő szállítási módtól függően. A beszerzésen kívüli költségek közé tartoznak többek között: [...] 2. adott esetben a földgáztárolók használatának költségei”.

⁽²⁸⁾ A fent említett 2018-069. sz. határozat, 7–8. o.

⁽²⁹⁾ A fent említett 2018-069. sz. határozat.

⁽³⁰⁾ A CRE fent említett 2018. március 22-i 2018-069. sz. határozata.

⁽³¹⁾ A CRE fent említett 2020. január 23-i 2020-011. sz. határozata.

- (109) A francia hatóságok jelenleg nem határoztak meg időpontot a mechanizmus befejezésére. Az utolsó TEP ⁽³²⁾ viszont a TEP felülvizsgálatáig határozta meg a mechanizmus hatályát. A TEP ezen felülvizsgálatát 2023-ra tervezik, és azt legkésőbb 2028. december 31-ig el kell végezni.

3.11. Kötelezettségvállalások

- (110) A francia hatóságok két kötelezettségvállalást tettek. A francia hatóságok először is vállalták, hogy 2024 vége előtt jelentést nyújtanak be a Bizottságnak. Az ebben a jelentésben tárgyalandó pontok a következők:
- tájékoztatás az intézkedés előző időszakban (2018–2023) történő végrehajtásáról, különös tekintettel az árverési eredményekre a mennyiségek és az árak tekintetében, valamint a tárolóhelyenként kapott díjazás összegére,
  - a franciaországi földgázpiac működésének naprakész áttekintése, különös tekintettel az intézkedés 2023–2028-as időszakban történő folytatását indokoló elemekre, beleértve a spread szintjét, a kereslet szintjét, a franciaországi és külföldi gázhálózati beruházásokat, valamint az LNG-terminálokba történő beruházásokat,
  - tájékoztatás a TEP 2023-as felülvizsgálatáról és annak az intézkedés hatályára gyakorolt lehetséges hatásáról,
  - a 2023–2028-as szabályozási időszakban a garantált díjazás kiszámítására alkalmazott módszer bemutatása. A számítási módszer megváltoztatása esetén a Bizottság tájékoztatást szeretne kapni a változtatás okairól,
  - az intézkedés versenyre gyakorolt hatására vonatkozó adatok bemutatása, különös tekintettel a határozatban megállapított lehetséges versenytorzulásokra, például az intézkedésnek a szomszédos tagállamok földgáztároló létesítményeire, a rendszerösszekötőkre és a francia LNG-terminálokra gyakorolt hatására. Ezeket az elemeket az említett eszközök használatára vonatkozó múltbéli adatokkal, valamint a földgáz Franciaországgal szomszédos országokban való tárolására vonatkozó szabályozási rendszer releváns változásaival kell alátámasztani. Az intézkedésnek a francia kiskereskedelemre gyakorolt hatását is értékelni és számszerűsíteni kell.
- (111) A francia hatóságok másodsorban azt vállalják, hogy egy, a franciaországi állami támogatásoknak ⁽³³⁾ szentelt átfogó honlapon és a *Támogatásátláthatósági modulban* közzéteszik a következő információkat: a mechanizmus teljes szövegének és részletes végrehajtási szabályainak elérését lehetővé tevő link; a pénzügyi mozgások kedvezményezettjeinek megnevezése; a pénzügyi mozgások formája; az egyes kedvezményezetteknek nyújtott összeg; a támogatás odaítélésének időpontja; a vállalkozás típusa (kkv/nagyvállalat), a kedvezményezett letelepedési helye szerinti régió és az a fő gazdasági ágazat, amelyben a kedvezményezett tevékenykedik.

3.12. A hivatalos vizsgálati eljárás megindításához vezető okok ismertetése

- (112) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság előzetesen úgy ítéli meg, hogy a szabályozási mechanizmus az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető lehet a belső piaccal. A hivatalos vizsgálati eljárás szakaszában azonban a Bizottság kétségeit fejezte ki a szabályozási mechanizmus arányosságát és a verseny torzulását illetően.
- (113) Konkrétan, a Bizottság egyrészt megállapította, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők engedélyezett árbevételének meghatározása céljából a CRE lehetővé teszi, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők állóeszközhozamot érjenek el. E hozam összegének kiszámításához meg kell állapítani a szabályozott eszközök értékét. A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, ahogyan a CRE a szabályozási mechanizmus bevezetésekor elvégezte az eszközök piaci értékének független gazdasági értékelési folyamatát, ami kérdésessé teheti az intézkedés arányosságát.
- (114) Másrészt a hivatalos vizsgálati eljárás keretében a Bizottság rendelkezésére bocsátott információk alapján a Bizottság nem zárhatta ki, hogy a mechanizmus versenytorzító hatással jár. Ezek a túlzott versenytorzulások i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, ii. egyrészt a földgáztároló-üzemeltetők, másrészt az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői között állhattak fenn.

⁽³²⁾ A fent említett 2020. április 21-i 2020-456. sz. rendelet.

⁽³³⁾ <http://www.europe-en-france.gouv.fr/Centre-de-ressources/Aides-d-etat/Regimes-d-aides>.

4. FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (115) Franciaország megküldte észrevételeit a Bizottságnak, és ahhoz mellékletként csatolta a CRE észrevételeit. A CRE észrevételei ezért elválaszthatatlan részét képezik Franciaország észrevételeinek.
- (116) Franciaország úgy véli, hogy a földgáztárolás reformjával kapcsolatban a Bizottság által megfogalmazott kétségek megalapozatlanok.

4.1. A támogatás megléte

- (117) Először is Franciaország vitatja, hogy a szóban forgó intézkedés állami forrásokat érintene. Franciaország szerint továbbá nem tekinthető úgy, hogy a tárgyalásos rendszerről a szabályozott rendszerre való áttérés gazdasági előnyt jelentene az erre kötelezett gazdasági szereplő számára. Vitatja továbbá, hogy a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok üzemeltetői a tárolásrendszer-üzemeltetők versenytársai lennének.
- (118) Az állami forrásokból történő finanszírozással kapcsolatban Franciaország vitatja továbbá, hogy a nélkülözhetetlen földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői számára felmerülő költségek egy részének fedezése kötelező hozzájárulásnak minősülne. A földgázszállító hálózatok használati díját a földgázszolgáltatók fizetik a szállítási szolgáltatásért cserébe, amelyet úgy terveztek, hogy nagy megbízhatóságú legyen és hosszú távon képes legyen kielégíteni a kiszámítható keresletet ⁽³⁴⁾.
- (119) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a szállításirendszer-használati díjnak a földgázfogyasztó számlájára történő áthárítása csak azon fogyasztók esetében kötelező, akik a szabályozott földgáz-értékesítési díjak alkalmazását választják. Franciaország szerint a szabályozott értékesítési díjon kínált ajánlatok a franciaországi földgázellátás kisebb részét teszik ki ⁽³⁵⁾, annál is inkább, mert a földgázra vonatkozó szabályozott értékesítési díjakat több lépcsőben meg fogják szüntetni ⁽³⁶⁾.
- (120) Ezenkívül a nyújtott előnnyel kapcsolatban Franciaország először is megjegyzi, hogy a tőkeköltség meghatározása a nem szabályozott tevékenységekhez képest alacsonyabb tőkeemegtérülés miatt a szabályozott tevékenységeket érintő legalacsonyabb kockázatot veszi figyelembe. Másodsorban Franciaország vitatja, hogy a tárolásrendszer-üzemeltető által a szabályozott rendszer keretében kapott bevételek szisztematikusan magasabbak lennének, mint az ugyanezen üzemeltető által egy tárgyalásos rendszerben kapott bevételek ⁽³⁷⁾. Franciaország rámutat továbbá arra, hogy a 2018 óta alkalmazott szabályozási keret szimmetrikus: az „ellentételezés” megfordulhat és azt a tárolásrendszer-üzemeltetők is fizethetik, amennyiben az értékesítésből származó bevételek meghaladják a CRE által meghatározott engedélyezett bevételt. Így a szabályozott modell nem választható el az e szabályozott modell keretében a tárolásrendszer-üzemeltetőkre rótt kötelezettségektől és a gazdasági lehetőségek elvesztésétől.
- (121) Az ENGIE csoport által a szabályozott tárolási tevékenysége címén néhány nappal azt követően leírt 494 millió eurós számviteli értékvesztés, hogy a CRE közzétette a tárolási díjjal kapcsolatban elfogadott paramétereket, arról tanúskodik, hogy elvesztek a kedvező piaci feltételekhez kapcsolódó nyereségvárakozások. Végül Franciaország rámutat arra, hogy a szabályozási mechanizmus bevezetése 2017 és 2018 között – a Storengy kivételével – nem idézett elő bevételnövekedést a francia tárolásrendszer-üzemeltetőknél. Franciaország arra is rámutat, hogy hasonló spread szintek mellett a Storengy a tárgyalásos rendszerben történő értékesítésen realizálható bevételeknél alacsonyabb engedélyezett bevételhez jut a szabályozott rendszerben.
- (122) Franciaország úgy véli, hogy a biztosított előny szelektív jellegének elemzésekor nem helyénvaló a más tagállamokban működő tárolásrendszer-üzemeltetők helyzetével foglalkozni. Ezzel kapcsolatban a Törvényszék és a Bíróságot idézi, amelyek megállapították, hogy „a szelektivitásra vonatkozó feltétel csak egy tagállamon belül értékelhető” ⁽³⁸⁾. Franciaország mindenesetre megjegyzi, hogy a többi tagállam tárolásrendszer-üzemeltetői nincsenek hasonló ténybeli és jogi helyzetben a szóban forgó intézkedés által kitűzött cél, azaz a franciaországi földgázellátás biztonságának garantálása tekintetében.

⁽³⁴⁾ A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban.

⁽³⁵⁾ A CRE által közzétett „Observatoire des marchés de détail du 4e trimestre 2019” [A kiskereskedelmi piacok 2019. negyedik negyedévi áttekintése] című jelentés alapján a 2019. december 31-i állapot szerint a lakossági és nem lakossági felhasználási helyek ellátása 66 %-ban piaci áron, míg 34 %-ban szabályozottértékesítési díjjal, illetve a földgázfogyasztás 91 %-a piaci áron, míg 9 %-a szabályozott értékesítési díjjal történik.

⁽³⁶⁾ Az energiáról és az éghajlatról szóló, 2019. november 8-i 2019-1147. sz. törvény 63. cikkének rendelkezéseivel összhangban.

⁽³⁷⁾ Bár 2013 és 2017 között az értékesítésből származó bevételek alacsonyak voltak, a teljes engedélyezett bevétel jóval alacsonyabb, mint az ezen üzemeltetők által a 2008–2012-es időszakban, magas spreaddel jellemzett környezetben realizált árbevételek.

⁽³⁸⁾ A T-399/11. sz., *Banco Santander* ügyben 2014. november 7-én hozott ítélet (EU:T:2014:938) 75. pontja; a C-73/03. sz., *Spanyolország kontra Bizottság* ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2004:711) 28. pontja.

- (123) A rendszerösszekötők üzemeltetőivel, illetve az LNG-terminálok üzemeltetőivel kapcsolatban Franciaország rámutat arra, hogy ezen üzemeltetők mindegyikét szabályozzák Franciaországban ⁽³⁹⁾. Ezért a tárolás esetében alkalmazott szabályozási mechanizmusokhoz nagyon hasonló szabályozási mechanizmusok előnyeiket élvezik, ideértve azt is, hogy a szabályozó hatóság olyan engedélyezett bevételt állapít meg, amely lehetővé teszi számukra a költségeik fedezését. Franciaország ezért úgy véli, nem vitatható, hogy a szóban forgó intézkedés szelektív előnyt biztosít ezen üzemeltetők számára a gázrendszer-összekötők és az LNG-terminálok üzemeltetőihez képest.
- (124) A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatással kapcsolatban Franciaország úgy véli, hogy a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok üzemeltetői nem állnak versenyben a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel (lásd még a (133) és az azt követő preambulumbekendéseket).

4.2. A szóban forgó intézkedés összeegyeztethetősége a belső piaccal

4.2.1. Arányosság

- (125) Franciaország kifejti, hogy az üzemeltetők költségein alapuló szabályozás széles körben alkalmazott megközelítés az európai szabályozók körében. Egyszerre biztosítja, hogy az üzemeltetők elegendő bevételhez jussanak a tevékenységük fenntartásához, és hogy a végfogyasztók ne fizessenek magasabb árat a tárolásért, mint ami a nyújtott szolgáltatás ára. Franciaország ellenben kifejti, hogy véleménye szerint a spread mértékén alapuló módszer bizonytalan lenne, és a piaci árak rövid távú alakulásától függően nem garantálná a piaci szereplők költségeinek fedezését, vagy épp ellenkezőleg, indokolatlan nyereséget generálna.
- (126) A tárolási díj mértékének meghatározásához a CRE olyan szabályozást fogadott el, amely az üzemeltetők által viselt, hatékonyan ítélt költségek fedezésén alapul. Így minden egyes üzemeltető esetében úgy állapítja meg az engedélyezett bevételt, hogy az fedezze a működési költségeket, valamint az eszközök értékcsökkenését és a tőkeköltségeket. A tárolásirendszer-üzemeltetők szabályozott eszközalapja (RAB) 2018. január 1-jei kezdeti szintjének meghatározásához a CRE újraértékelte az üzemeltetők eszközeinek 2016. december 31-i bruttó könyv szerinti értékét (lásd az engedélyezett bevételek meghatározásáról szóló (55) és azt követő preambulumbekendéseket).
- (127) Másodlagosan Franciaország további elemzéseket mutat be annak bizonyítására, hogy más módszerek a CRE módszerével összehangban lévő RAB-eredményekhez vezetnek.
- (128) A részvényeseiknek készített beszámolóikban a tárolásirendszer-üzemeltetők értékét a számviteli standardokkal összehangban és a tevékenységtől hosszú távon várható bevétel alapján határozzák meg. A Storengy esetében a CRE 3,5 milliárd EUR kiinduló RAB-értéket használt, mivel a Storengy-t [3–5 milliárd euróra] értékelték az ENGIE 2016. december 31-i beszámolójában. A Teréga esetében a CRE 1,156 millió EUR kiinduló RAB-értéket használt, mivel a tárolási tevékenység körét kb. [1–2 milliárd euróra] értékelték az anyavállalat 2016. december 31-i beszámolójában.
- (129) A közelmúltban lebonyolított ügyletek szintén segítenek megvilágítani a vállalatok értékét és azt, hogy az ügyletek keretében mennyire értékelték a tárolási tevékenységeket. Például a Teréga társasággal kapcsolatban 2013-ban ⁽⁴⁰⁾ és 2015-ben ⁽⁴¹⁾ végrehajtott tőkeügyletek alapján a tárolási tevékenységi körhöz tartozó eszközök értéke [1–2 milliárd euróra] tehető.
- (130) Franciaország megemlíti továbbá, hogy külső tanácsadók is dolgoztak az üzemeltetők RAB-értékének meghatározásán. A Storengy esetében a CRE megbízásából a [...] tanácsadó által végzett számítás eredménye [3–5 milliárd EUR] volt. Franciaország a Teréga által megrendelt PwC-tanulmányt is hivatkozásként említi, amely 2018-ban [1 és 2 milliárd EUR közötti összegben] határozta meg a RAB értékét.
- (131) Végül Franciaország úgy véli, hogy az az alternatív módszer, amely az üzemeltető múltbéli bevételeinek rekonstruálásával próbálja megállapítani, hogy a bevételek lehetővé tették-e a múltbéli beruházások fedezését, nem lenne kellően megbízható a RAB értékének meghatározásához. Egy ilyen módszer alkalmazásakor ugyanis az első üzembe helyezés időpontjától rekonstruálni kellene a legrégebbi (az 1950-es évek végén létesített) tárolóeszközöket, az egyes üzemeltetők rendelkezésre álló szabad pénzállományait, amelyek az üzemeltetőnek a működőtőke-szükséglete, az adói és a beruházásai finanszírozása utáni rendelkezésre álló pénzállományát testesítik meg, hogy azokat össze lehessen hasonlítani az eszközök bruttó értékével.

⁽³⁹⁾ A Dunkerque LNG kivételével, amely mentességet élvez.

⁽⁴⁰⁾ A TIGF társaság felvásárlása a GIC, a Snam és az EDF alkotta konzorcium által.

⁽⁴¹⁾ A Prédica társaság részesedésszerzése a TIGF tőkéjében.

- (132) E múlt rekonstruálása rendkívül bonyolultnak tűnik, mind a szükséges kimerítő dokumentációs munka, mind pedig a jelenlegi tárolásrendszer-üzemeltető vállalatok szervezeti és tőkeváltozásai miatt: egyrészt, mivel a Storengy a Gaz de France/GDF Suez integrált modelljének része, a múltbeli adatok rekonstruálásához mindenképpen hipotéziseket kellene alkalmazni a tevékenység kimetszésére. Másrészt a Teréga-t többször is eladták.

4.2.2. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások

- (133) A francia szolgáltatók és a Franciaországban tárolókapacitásokat lekötő más tagállamok szolgáltatói közötti verseny torzulásával kapcsolatban Franciaország kifejti, hogy a szolgáltató „nemzetisége” semmilyen szerepet nem játszik ebben. A nyilvános árveréseken minden földgázellátási engedéllyel rendelkező szereplő részt vehet. Ez az ellátási engedély nem korlátozódik kizárólag a francia szolgáltatókra, és azt bármely, az Unió valamely tagállamában letelepedett személy megszerezheti ⁽⁴²⁾. Másodsorban a francia hatóságok hangsúlyozzák, hogy azonos szállítási szolgáltatás esetén ugyanazt a földgázszállításrendszer-használati díjat alkalmazzák a francia szolgáltatókra és a más tagállamok szolgáltatóira.
- (134) Ezenfelül Franciaország szerint a tárolólétesítmények nem állnak versenyben a rendszerösszekötőkkel és az LNG-terminálokkal. Franciaország mindenekelőtt rámutat arra, hogy a Bizottság soha nem értékelte a földgáztárolást, az újragázosítási infrastruktúrát és a rendszerösszekötőket magában foglaló egységes piac fennállását. Franciaország hangsúlyozza továbbá, hogy azokban az elemzésekben, amelyek azt vizsgálják, hogy a gázrendszer képes-e kielégíteni az észszerű keresletet, az alapvető földgáztárolási infrastruktúrák a rendelkezésre álló cseppfolyósított földgázkészletek erejéig kiegészítik a teljesen kihasznált rendszerösszekötőket és az LNG-terminálok teljesen kihasznált kapacitását.
- (135) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság több alkalommal elismerte, hogy mind Franciaországban ⁽⁴³⁾, mind más tagállamokban ⁽⁴⁴⁾ külön piaca van a földalatti földgáztárolásnak. Egy Franciaország területén történt ügyletre vonatkozó piacvizsgálat eredményei alapján a Bizottság megállapította, hogy nincs helyettesíthetőség a tárolás és a más rugalmassági formák között ⁽⁴⁵⁾. Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság két határozatában is úgy ítélte meg, hogy a földgáztárolás piaca regionális vagy nemzeti kiterjedésű ⁽⁴⁶⁾.
- (136) Franciaország úgy véli, hogy minden egyes rugalmassági eszköz saját funkciókkal és jellemzőkkel rendelkezik, amelyek megakadályozzák a más rugalmassági eszközökkel való helyettesítést. A rendszerösszekötők lehetővé teszik a terület földgázzal való ellátását. Tárolás nélkül a rendszerösszekötőket úgy kellene méretezni, hogy a fogyasztási csúcsidepszakban biztosítani lehessen Franciaország területének földgázellátását. Az ilyen méretezés tehát nem lenne hatékony. Ezenkívül az EU célul tűzte ki a földgázfogyasztás csökkentését. A Franciaországban jelenleg meglévő rendszerösszekötők tekintetében nem terveznek új beruházásokat. A versennyel és a hosszú távú beruházási jelzésekkel kapcsolatban a Bizottság által felvetett kérdés tehát pusztán elméleti jellegű.
- (137) Az LNG-terminálok lehetőséget kínálnak az arbitrázsra, hogy a területet a lehető legalacsonyabb költséggel lehessen ellátni. Az LNG rendelkezésre állása bizonytalan, és nagymértékben függ a globális keresleti és kínálati viszonyoktól, amelyek gyakran új irányt adnak a szállítmányoknak. Ezenkívül az LNG-terminálok korlátozott tárolókapacitással rendelkeznek ⁽⁴⁷⁾, amelyet a legjobb körülmények között sem lehetne 5 napnál hosszabb ideig mozgósítani. Ez az időtartam azonban rövidebb egy hideghullám átlagos időtartamánál, amely 5–15 napig tart, így nem biztosít elegendő időt ahhoz, hogy a gázkiadás zavarának elkerülése érdekében kellő gyorsasággal mobilizálják a szállítmányok érkezését ⁽⁴⁸⁾.
- (138) Így a földgáztárolók olyan szezonközi rugalmassági szolgáltatást nyújtanak, amelyet hasonló gazdasági feltételek mellett sem a rendszerösszekötők, sem az LNG-terminálok nem tudnak biztosítani. Ezzel szemben az, hogy Franciaországban vannak tárolók, nem elegendő Franciaország földgázellátási biztonságának biztonságához. A terület ellátásához továbbra is igénybe kell venni a rendszerösszekötőket és az LNG-terminálokat.

⁽⁴²⁾ Az energetikai törvénykönyv L. 443-4. cikkének rendelkezéseivel összhangban.

⁽⁴³⁾ Lásd pl. a Bizottság M. 4180 – Gaz de France/Suez ügyben 2006. november 14-én hozott határozatának 341. pontját.

⁽⁴⁴⁾ A Bizottság M. 1383 – Exxon/Mobil ügyben 1999. szeptember 29-én hozott határozatának 69–261. pontja; a Bizottság M. 3086 – Gaz de France/Preussag Energie ügyben 2003. április 25-én hozott határozatának 14. pontja; a Bizottság M. 3696 – EON/MOL ügyben 2005. december 21-én hozott határozatának 99. pontja; a Bizottság M. 6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika ügyben 2013. november 19-én hozott határozatának 24. pontja.

⁽⁴⁵⁾ A Bizottság M. 3410 – Total/Gaz de France ügyben 2004. október 8-án hozott határozatának 19. pontja.

⁽⁴⁶⁾ A Bizottság M. 3696 – E.ON/MOL ügyben 2005. december 21-én hozott határozatának 130. pontja; a Bizottság M. 6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika ügyben 2013. november 19-én hozott határozatának 24. pontja.

⁽⁴⁷⁾ A francia terminálokban télen átlagban 4,2 TWh készlet van.

⁽⁴⁸⁾ A gáz származásától függően 10–15 nap.

- (139) Így ezek a különböző típusú infrastruktúrák kiegészítik egymást, nem pedig versenyeznek egymással Franciaország ellátásbiztonságának biztosítása érdekében.
- (140) Még ha úgy is tekintenénk, hogy a rendszerösszekötők, az LNG-terminálok és a földgáztárolók versenyben állnak egymással, Franciaország rámutat arra, hogy a francia rendszerösszekötők és LNG-terminálok – a dunkerque-i terminál kivételével – mind szabályozottak. Emiatt ezen infrastruktúrák jövedelmezősége megfelel a CRE által meghatározott eszközmegetérülési rátának. Következésképpen a tárolásról szóló rendelet végrehajtása nem befolyásolhatja más szabályozott infrastruktúrák jövedelmezőségét.
- (141) Franciaország rámutat továbbá arra, hogy a közelmúlt eseményei ellentmondanak annak az esetleges feltételezésnek, hogy a rendszerösszekötők vagy az LNG-terminálok tekintetében káros verseny alakul ki. 2018 vége óta a francia és az európai terminálok kihasználtsága különösen magas szintet ért el az elmúlt 10 évhez képest. Ezenkívül az LNG-terminálok üzemeltetői a közelmúltban sikeresen útnak indították a kapacitásuk középtávú értékesítésére irányuló eljárásokat. A tárolás szabályozása, valamint a franciaországi övezetek 2018 végén végrehajtott összevonása nagyban hozzájárult a francia és a nyugat-európai piac mélységének és likviditásának javításához.
- (142) Franciaország azt is vitatja, hogy a tárolás szabályozása csökkentené a meglévő LNG-terminálok és rendszerösszekötők használatára irányuló ösztönzőket. A használatot ösztönző tényezők a különböző földgázpiacok árjelzéseiből erednek ⁽⁴⁹⁾. Ebben az összefüggésben a tárolók további eszközt jelentenek a földgázellátás költségeinek optimalizálásához és a versenyképes piaci árak eléréséhez.
- (143) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a rendszerösszekötőkre és az LNG-terminálokra vonatkozó beruházási döntések olyan ellátási stratégiákon alapulnak, amelyeket a földgáztárolás nem érint hátrányosan.
- (144) Végül Franciaország úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés semmilyen módon nem befolyásolja a más tagállamokban működő tárolásrendszer-üzemeltetők helyzetét. A francia hatóságok megjegyzik, hogy a francia gázrendszer méretezése, amely többek között a rendszerösszekötőknél rendelkezésre álló kapacitás 100 %-ának figyelembevételén alapul, automatikusan magában foglalja a rendszerösszekötők mögött elhelyezkedő ellátóeszközök, különösen az Unió más tagállamaiban található földgáztárolási infrastruktúrák figyelembevételét. A francia hatóságok azt is megjegyzik, hogy ezen infrastruktúrák egy része szintén szabályozott.
- (145) A tárolókapacitásokat árverés útján és piaci áron értékesítik. Következésképpen a szóban forgó intézkedés nem hozza hátrányos helyzetbe a többi tagállam tárolásrendszer-üzemeltetőit. Ezenfelül a szóban forgó intézkedés csak minimális hatást gyakorolhat az árképzésre. A francia tárolólétesítmények mintegy 130 TWh ⁽⁵⁰⁾ tárolását teszik lehetővé, ami a piacokon értékesített mennyiségekhez képest kicsinek mondható. 2018-ban 28 220 TWh-t értékesítettek a TTF-en ⁽⁵¹⁾.
- (146) A különböző tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetői tehát mind olyan piaci feltételeknek vannak kitéve, amelyekre a francia tárolólétesítményeknek csak csekély befolyásuk van, így nem tekinthető úgy, hogy a szóban forgó intézkedés bevezetése miatt csökkenhet a jövedelmezőségük.
- (147) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a német és a belga tárolólétesítmények kihasználtsága magas, amely 2018 és 2019 között növekedett ⁽⁵²⁾. Ezek a magas szintek azt mutatják, hogy a francia tárolók szabályozása nem akadályozza meg a többi tagállam üzemeltetőit abban, hogy kedvező piaci körülmények között a teljes tárolókapacitásukat értékesítsék.

5. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

- (148) A Bizottság tizennyolc érdekelt féltől, köztük az intézkedés három kedvezményezettjétől kapott észrevételeket. Észrevételeiket a (149)–(233) preambulumbekzdés foglalja össze.

⁽⁴⁹⁾ A különböző európai piacok és a globális LNG-piac árai.

⁽⁵⁰⁾ Négy hónapon belül értékesített.

⁽⁵¹⁾ Title Transfer Facility, ahol a határidős ügyletek többségét bonyolítják.

⁽⁵²⁾ 88 %-ról 99 %-ra, illetve 54 %-ról 97 %-ra.

5.1. Az intézkedés kedvezményezettjeinek észrevételei

5.1.1. Géométhane

(149) A Géométhane az intézkedés bevezetésének pozitív hatásait hangsúlyozza az energiabiztonság célkitűzése szempontjából. Érvei alátámasztására a Géométhane részletes jelentést nyújtott be a Bizottsághoz ⁽⁵³⁾.

5.1.1.1. A támogatás megléte

(150) A Géométhane szerint a szóban forgó intézkedés több okból sem minősül állami támogatásnak.

(151) Mindenekelőtt a Géométhane megjegyzi, hogy nem áll fenn állami forrásból történő finanszírozás, mivel a tárolási díjtétel nem minősíthető kötelező hozzájárulásnak: forrásátadás kizárólag magánvállalkozások (földgázszolgáltatók és tárolásrendszer-üzemeltetők) között történik, az állam korlátozottan gyakorol ellenőrzést a pénzeszközök felett, a szóban forgó intézkedés nem csökkenti az állami költségvetést, és a rendszer hatálya alá tartozó alapvető tárolási infrastruktúra tekintetében fenntartási kötelezettséget ír elő az üzemeltetők számára.

(152) Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem tekinthető a Franciaország területén működő tárolásrendszer-üzemeltetők számára a külföldi tárolásrendszer-üzemeltetőkkel szemben biztosított szelektív előnynek, mivel a szóban forgó intézkedés által kitűzött célra tekintettel nincsenek a Franciaországban letelepedett tárolásrendszer-üzemeltetőkéhez hasonló jogi és ténybeli helyzetben. Ezenkívül az egyéb rugalmassági eszközök üzemeltetői sincsenek hasonló jogi és ténybeli helyzetben.

(153) Végül a Géométhane kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés nincs hatással a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre.

5.1.1.2. A támogatás összeegyeztethetősége

(154) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, azt a Géométhane szerint összeegyeztethetőnek kellene tekinteni az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A szóban forgó intézkedés ugyanis hozzájárul az energiabiztonság közös érdekű célkitűzésének megvalósításához. Ezenfelül az alternatív intézkedések elemzésének fényében szükséges és megfelelő e cél eléréséhez.

(155) A szóban forgó intézkedés bevezetése ösztönző hatással bír, mivel ilyen intézkedés nélkül a tárolókapacitások alacsony leköltési aránya, valamint a leköltési kampányokból származó bevételeknek a spread csökkenése miatti visszaesése arra készítette volna a tárolásrendszer-üzemeltetőket, hogy a franciaországi földgázellátás biztonságának biztosításához elengedhetetlenül szükséges létesítményeket ideiglenesen leállítsanak vagy akár véglegesen bezárjanak.

(156) Az engedélyezett bevételnek a RAB folyó gazdasági költségeken alapuló értékelési módszerével történő kiszámítása indokolt és arányos, mivel:

- a RAB-ot a szabályozási mechanizmus végrehajtása során független gazdasági értékelésnek vetették alá, amelyet külső audit keretében a [...] tanácsadó cég végzett el,
- a CRE nem tartotta meg az üzemeltetők által javasolt kiinduló RAB-ot,
- a folyó gazdasági költségek módszertana az eszközök bruttó könyv szerinti értékét veszi alapul a RAB értékének meghatározásához,
- a módszertan lehetővé teszi az eszközök értékcsökkentett pótlási költségeinek megjelenítését,
- Franciaországban valamennyi szabályozott infrastruktúradíjra ezt a módszertant alkalmazzák,
- a módszertant szinte valamennyi európai szabályozó hatóság alkalmazza.

⁽⁵³⁾ Műszaki és gazdasági jelentés, amely azt követően készült, hogy az Európai Bizottság a franciaországi földgáztárolók szabályozási feltételeire irányuló vizsgálatot indított, [...] 2020. június 12.

- (157) A RAB-nak a spreadek által megtestesített piaci érték alapján történő értékelése nem lenne releváns alternatív megoldás, mivel nem fedezné az üzemeltetők költségeit, ami ellentétes a 2009/73/EK irányelvben lefektetett költségmegtérülési elvvel. Így a piaci érték figyelembevétele veszélyeztetné a szállítási rendszer megfelelő működéséhez szükséges alapvető tárolási infrastruktúra üzemben tartásának biztosítását célzó szabályozási mechanizmust. Ezenfelül a spread növekedése esetén fennáll a túldíjazás kockázata. A CRE által kapott RAB-érték összhangban van az infrastruktúra hosszú és középtávú piaci értékével.
- (158) Nem lett volna releváns annak értékelése, hogy a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt keletkezett bevételek nem tették-e lehetővé a kezdeti beruházási költségeik fedezését, mivel e bevételeknek az ezen értékelésben való figyelembevétele ellentétes lenne az európai szabályozók gyakorlatával, bonyolult és megbízhatatlan lenne.
- (159) Végül intézkedéseket hoznak az üzemeltetők profitkilátásainak korlátozására (azaz a súlyozott átlagos tőkekölség, a hatékony tárolásiinfrastruktúra-üzemeltetők költségeinek korlátozása és az ösztönző szabályozás tekintetében).
- (160) Másodlagosan a Géométhane azt is megjegyzi, hogy a CRE által használt RAB értéke egy közelmúltbeli ügylet értékének felel meg. 2016-ban a Total, az Ineos és a Géostock [...] összegért átruházta a CNP Assurances társaságra a Géosud részvényeinek 98 %-át, amely maga is 50 %-os részesedéssel rendelkezik a Géométhane társaságban. Ezért ki lehet számítani a Géométhane-nak a vevő által az átruházás időpontjában becsült összértékét, ami [...] ⁽⁵⁴⁾ (amelyhez hozzá kell adni a [...] összegű rendelkezésre álló pénzeszközt, azaz összesen körülbelül [...] tesz ki). A Géométhane szerint ez a piaci érték összhangban van [...] a CRE által 2018-ban elfogadott RAB 188,9 millió eurós értékével, amelyhez [...] összeggel hozzá kell adni a befejezetlen beruházásokat.
- (161) A szóban forgó intézkedés megakadályozza a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat. Ugyanis:
- nem torzul a verseny a francia földgázszolgáltatók és a külföldi földgázszolgáltatók között. A tárolási szolgáltatások árverésre bocsátásának módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus keretében előírt tárolási ellentételezés finanszírozási módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. A francia szolgáltatókhoz képest a külföldi szolgáltatók nem részesülnek kedvezményes árakban,
  - a szomszédos országok tárolásrendszer-üzemeltetői tekintetében sem torzul a verseny. A szabályozási mechanizmus hatálybalépése óta az egész Unióban nő a tárolók kihasználtsága és rendkívül magas szinteket ér el,
  - az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők helyettesíthetőségének hiánya miatt nem torzul a verseny a tárolásrendszer-üzemeltetők és az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők között sem. A Bizottság összefonódásokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlatában a földgáztárolási piac külön piacként került meghatározásra. Inkább a földgáztárolók, az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők egymást kiegészítő jellegéről van szó.

5.1.2. Storengy

- (162) A Storengy a szóban forgó intézkedés bevezetésének pozitív hatásait hangsúlyozza az energiabiztonság célkitűzése szempontjából. Érvei alátámasztására a Storengy részletes jelentést nyújtott be a Bizottsághoz ⁽⁵⁵⁾.

5.1.2.1. A támogatás megléte

- (163) A Storengy szerint a szóban forgó intézkedés több okból sem minősül állami támogatásnak.

⁽⁵⁴⁾ Azaz a vételár $(130,6)/(98\% \times 50\%)$.

⁽⁵⁵⁾ Műszaki és gazdasági jelentés, amely azt követően készült, hogy az Európai Bizottság a franciaországi földgáztárolók szabályozási feltételeire irányuló vizsgálatot indított, [...] 2020. június 12.

- (164) Mindenekelőtt a Storengy megjegyzi, hogy nem áll fenn állami forrásból történő finanszírozás, mivel a tárolási díjtétel nem minősíthető kötelező hozzájárulásnak, mivel forrásátadás kizárólag magánvállalkozások (földgázszolgáltatók és tárolásrendszer-üzemeltetők) között történik, mivel az állam korlátozottan gyakorol ellenőrzést a pénzeszközök felett, mivel a szóban forgó intézkedés nem csökkenti az állami költségvetést, és a rendszer hatálya alá tartozó alapvető tárolási infrastruktúra tekintetében fenntartási kötelezettséget ír elő az üzemeltetők számára.
- (165) Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem tekinthető a Franciaország területén működő tárolásrendszer-üzemeltetők számára a külföldi tárolásrendszer-üzemeltetőkkel szemben biztosított szelektív előnynek, mivel a szóban forgó intézkedés által kitűzött célra tekintettel nincsenek a Franciaországban letelepedett tárolásrendszer-üzemeltetőkéhez hasonló jogi és ténybeli helyzetben. Ezenkívül az egyéb rugalmassági eszközök üzemeltetői sincsenek hasonló jogi és ténybeli helyzetben.
- (166) Végül a Storengy kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés nincs hatással a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre.

5.1.2.2. A támogatás összeegyeztethetősége

- (167) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, azt a Storengy szerint összeegyeztethetőnek kellene tekinteni az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. Az intézkedés ugyanis hozzájárul az energiabiztonság közös érdekű célkitűzésének megvalósításához. Ezenfelül az alternatív intézkedések elemzésének fényében a szóban forgó intézkedés szükséges és megfelelő e cél eléréséhez.
- (168) A szóban forgó intézkedés bevezetése ösztönző hatással bír, mivel enélkül a tárolókapacitások alacsony lekötési aránya, valamint a lekötési kampányokból származó bevételeknek a spread csökkenése miatti visszaesése arra készítette volna a tárolásrendszer-üzemeltetőket, hogy a franciaországi földgázellátás biztonságának biztosításához elengedhetetlenül szükséges létesítményeket ideiglenesen leállítsanak vagy akár véglegesen bezárjanak.
- (169) Az engedélyezett bevételnek a szabályozott eszközalap folyó gazdasági költségeken alapuló értékelési módszerével történő kiszámítása indokolt és arányos, mivel:
- a RAB-ot a szabályozási mechanizmus végrehajtása során független gazdasági értékelésnek vetették alá, amelyet külső audit keretében a [...] tanácsadó cég végzett el,
  - a CRE nem tartotta meg az üzemeltetők által javasolt kiinduló RAB-ot,
  - a folyó gazdasági költségek módszertana az eszközök bruttó könyv szerinti értékét veszi alapul a RAB értékének meghatározásához,
  - a módszertan lehetővé teszi az eszközök értékcsökkentett pótlási költségeinek megjelenítését,
  - Franciaországban valamennyi szabályozott infrastruktúradíjra ezt a módszertant alkalmazzák,
  - a módszertant szinte valamennyi európai szabályozó hatóság alkalmazza.
- (170) A RAB-nak a spreadek által megtestesített piaci érték alapján történő értékelése nem lenne releváns alternatív megoldás, mivel nem fedezné az üzemeltetők költségeit, ami ellentétes a 2009/73/EK irányelvben lefektetett költségmegtérülési elvvel. Így a piaci érték figyelembevétele veszélyeztetné a szállítási rendszer megfelelő működéséhez szükséges alapvető tárolási infrastruktúra üzemben tartásának biztosítását célzó szabályozási mechanizmust. Ezenfelül a spread növekedése esetén fennáll a túldíjazás kockázata. A CRE által kapott RAB-érték összhangban van az infrastruktúra hosszú és középtávú piaci értékével.
- (171) Nem lett volna releváns annak értékelése, hogy a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt keletkezett bevételek nem tették-e lehetővé a kezdeti beruházási költségeik fedezését, mivel e bevételeknek az ezen értékelésben való figyelembevétele ellentétes lenne az európai szabályozók gyakorlatával, bonyolult és megbízhatatlan lenne.
- (172) Végül intézkedéseket hoznak az üzemeltetők profitkilitásainak korlátozására (azaz a súlyozott átlagos tőkeköltség, a hatékony tárolásiinfrastruktúra-üzemeltetők költségeinek korlátozása és az ösztönző szabályozás tekintetében).

- (173) A szóban forgó intézkedés megakadályozza a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat. Ugyanis:
- nem torzul a verseny a francia földgázszolgáltatók és a külföldi földgázszolgáltatók között. A tárolási szolgáltatások árverésre bocsátásának módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus keretében előírt tárolási ellentételezés finanszírozási módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. A francia szolgáltatókhoz képest a külföldi szolgáltatók nem részesülnek kedvezményes árakban,
  - a szomszédos országok tárolásrendszer-üzemeltetői tekintetében sem torzul a verseny. A szabályozási mechanizmus hatálybalépése óta az egész Unióban nő a tárolók töltöttségi aránya és rendkívül magas szinteket ér el,
  - az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők helyettesíthetőségének hiánya miatt nem torzul a verseny a tárolásrendszer-üzemeltetők és az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők között sem. A Bizottság összefonódásokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlatában a földgáztárolási piac külön piacként került meghatározásra. Inkább a földgáztárolók, az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők egymást kiegészítő jellegéről van szó.

5.1.3. Teréga

- (174) A Teréga hangsúlyozza, hogy a tárolási reform fő célja, hogy biztosítsa Franciaország földgázellátásának biztonságát, amely a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt veszélynek volt kitéve.

5.1.3.1. A támogatás megléte

- (175) A Teréga úgy véli, hogy az intézkedés nem minősül állami támogatásnak. A Teréga megjegyzi, hogy a hatékony üzemeltető költségeinek fedezésén és a befektetett tőke rendes megtérülésén alapuló szabályozási rendszerek megszokottak az Unióban, de nem minősülnek állami támogatásnak.
- (176) A Teréga mindenekelőtt úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés egyszerű díjszabályozási eszköz, amelyet nem állami forrásokból finanszíroznak. Valójában nincs hatással az állami költségvetésre, és nem jár olyan többletköltségekkel, amelyeket kötelezően át kellene hárítani a végső fogyasztókra. Ezen túlmenően a francia állam nem gyakorol állami ellenőrzést sem a szállításrendszer-üzemeltetők által beszedett pénzeszközök, sem maguk a szállításrendszer-üzemeltetők felett, amelyek túlnyomórészt magánrészesek által ellenőrzött magánjogi társaságok.
- (177) A Teréga úgy véli továbbá, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít szelektív előnyt az érintett üzemeltetők számára. A szabályozási mechanizmus árveréseken alapul, továbbá hatékonyságösztönzőket és egy minden költségre és bevételre kiterjedő, utólagos elszámolási eszközt is magában foglal. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus szimmetrikus jellege azt jelenti, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők nem feltétlenül részesülnek ellentételezésben, de az is előfordulhat, hogy épp ellenkezőleg, vissza kell fizetniük a túlfizetést.
- (178) Ezenkívül a szelektivitás kritériumával kapcsolatban a Teréga úgy véli, hogy a külföldi üzemeltetők helyzete nem releváns tényező e kritérium szempontjából. A földgáztárolásrendszer-üzemeltetők ténybeli és jogi helyzete sok tekintetben eltér az LNG-terminálok üzemeltetőinek és a rendszerösszekötők üzemeltetőinek helyzetétől, különösen a franciaországi földgázellátás biztonságára vonatkozó célkitűzés tekintetében.
- (179) Végül a Teréga kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés sem a versenyt, sem a tagállamok közötti kereskedelmet nem érinti. A tárolókapacitásokat olyan piaci mechanizmus szerint bocsátják árverésre, amely nem különbözteti meg hátrányosan a más tagállamokban található üzemeltetőket. Ezenkívül a Bizottság összefonódás-ellenőrzéssel és versenyellenes gyakorlatokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlata mindig is legfeljebb nemzeti szintű érintett piacot határozott meg a földgáztárolás tekintetében, anélkül, hogy valaha is arra a következtetésre jutott volna, hogy mind az érintett szolgáltatások szempontjából, mind pedig földrajzi szempontból létezik egy szélesebb piac. Mindenesetre az a tény, hogy a gázinfrastruktúra igen nagy mértékben szabályozott, nem egyeztethető össze a földgázpiaci verseny torzulásának megállapításával.

5.1.3.2. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

- (180) Feltételezve, hogy a szabályozási mechanizmus állami támogatásnak minősül (ami nem igaz), a Teréga hangsúlyozza, hogy a szabályozási mechanizmus az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal való összeegyeztethetőség valamennyi feltételének eleget tesz.
- (181) A Teréga úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés a Franciaország földgázellátásának biztonságával kapcsolatos közös érdekű célt szolgálja. Azzal, hogy növeli a tárolóhelyeken rendelkezésre álló földgáz mennyiséget, a szabályozási mechanizmus az ellátásbiztonság egy pontosan és számszerűen meghatározható szintjének elérésére törekszik. Ezenkívül a szóban forgó intézkedés egy észszerű elemzésen alapul, szükséges állami beavatkozásnak felel meg, amely jól körülhatárolt piaci hiányosságokra reagál, például arra, hogy a végső fogyasztók nem tudják megjelölni, hogy milyen értéket rendelnek az ellátásbiztonsághoz (például biztosítási érték vagy rendszerérték). A Teréga hangsúlyozza továbbá, hogy a szóban forgó intézkedés nemcsak a rendelkezésre álló egyéb rugalmassági intézkedésekkel, hanem a tárolás szabályozásának más típusaival összehasonlítva is megfelelő eszköz arra, hogy Franciaország területén megerősítse az ellátásbiztonságot.
- (182) A Teréga vitatja a Bizottságnak a szóban forgó intézkedés arányosságával kapcsolatban az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett érvelését. A szabályozási mechanizmus a szükséges minimumra korlátozza az állítólagos támogatás összegét. A szabályozási mechanizmus ugyanis a „hatékony üzemeltető” költségeinek fedezésén, a tárolásrendszer-üzemeltetők bevételeinek korlátozásán, valamint olyan integrált eszközökön alapul, amelyek a működési kiadásai tekintetében hatékonyságra ösztönzik az üzemeltetőket. A CRE emellett független költségértékelést is végzett. Ennek során a CRE biztosította, hogy csak az elfogadható költségeket fedezzék. A szabályozott eszközök értékének megállapításához a CRE egy sor, független szakértők által készített objektív, korszerű és hiteles gazdasági tanulmányra is támaszkodott. A CRE által alkalmazott eszközértékelési módszer e tekintetben következetes, és összhangban van más európai szabályozók gyakorlatával. A Bizottság állításával ellentétben a Teréga úgy véli, hogy amennyiben a szabályozott eszközalap értékébe a szabályozás bevezetése előtti bevételeket számítanak bele, az szükségszerűen hiányos lenne, mivel nem állnak rendelkezésre adatok, és mindenképpen ellentétes lenne az általános jogelvéssel. Ezenkívül a CRE által végzett munkák mind a működési költségekre, mind pedig a tárolásrendszer-üzemeltetők eszközeinek értékelésére vonatkoznak, és azokat a díjszabással kapcsolatos határozataiban szisztematikusan nyilvánosságra hozta, ezáltal biztosítva az intézkedés átláthatóságát.
- (183) Végül a Teréga úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem torzítja a franciaországi és a külföldi földgázszolgáltatók közötti versenyt. A szóban forgó intézkedés mentes a megkülönböztetéstől. Minden kiskereskedelmi szolgáltató árverés útján vásárolhat kapacitást a francia tárolóhelyeken. Ezenkívül a francia ügyfeleket kiszolgáló valamennyi kiskereskedelmi szolgáltató megfizeti az ATRT-díjakat, ezzel támogatva az ellentételezési mechanizmust. Az intézkedés még pozitív hatást is gyakorol a kiskereskedelmi földgázpiacokra azáltal, hogy mérsékli a feszült időszakokat és a hálózat túlterhelésének kockázatát. Másrészt az intézkedés nem torzítja a versenyt az LNG-üzemeltetők és a rendszerösszekötő-üzemeltetők tekintetében. Ezek a szereplők, akik nagyrészt szintén bevétel szabályozási mechanizmusok hatálya alá tartoznak, nem állnak versenyben a tárolásrendszer-üzemeltetőkkel, hanem inkább kiegészítik egymást az ellátásbiztonság célkitűzése szempontjából. A szóban forgó intézkedés egyetlen földgázellátási forrást sem részesít előnyben a másikkal szemben, és nem tiltja vagy gátolja az olyan kiegészítő eszközök használatát, mint a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok. Például az európai LNG-terminálok az elmúlt években tapasztalt kapacitáslektési arányok ezt a tendenciát igazolják. Végül a szóban forgó intézkedés nem torzítja a versenyt a külföldi tárolásrendszer-üzemeltetőkkel szemben. Ez utóbbiakat nem érinthetik hátrányosan az árverések, amelyek piaci mechanizmuson alapulnak, és a szóban forgó intézkedés bevezetése a gyakorlatban nem fékezte a tárolók lektési arányainak általános növekedését Európában.

5.2. A többi érdekelt fél észrevételei

5.2.1. *Association française indépendante de l'électricité et du gaz* (Független Francia Villamosenergia- és Gázipari Szövetség, a továbbiakban: AFIEG) ⁽⁵⁶⁾

- (184) Az AFIEG a tárolóeszközök értékelési módszerével, valamint az ellátásbiztonság biztosításához a mennyiség és a teljesítmény tekintetében szükséges tárolóeszközök körével kapcsolatban tett észrevételeket.
- (185) Az AFIEG hangsúlyozza, hogy megszűntek azok a versenytorzulások, amelyek a korábbi rendszer átláthatatlansága miatt a reform előtti időkből álltak fenn.

⁽⁵⁶⁾ Az AFIEG francia vállalatokat és a villamosenergia- és gázágazat európai szereplőinek leányvállalatait tömöríti: Alpiq Energie France, BKW France, Endesa, Fortum France, Gazprom Energy, Total Direct Energie, Gazel Energie, Vattenfall. Az Enovos és a Primeo Energie társult tagjai a szövetségnek.

- (186) A szabályozott eszközalap értékelési módszerével kapcsolatban az AFIEG nem rendelkezik pontos szám adatokkal ahhoz, hogy megerősítse a CRE által alkalmazott értékelést, de úgy véli, hogy az ügylet gazdasági értékét kellene előnyben részesíteni annak könyv szerinti értékével szemben. Ezzel a választással a múltbéli kép helyett inkább a tárolás T időpontbeli állapotát lehetne tükrözni. Az AFIEG úgy véli továbbá, hogy a párnagáz értékelése a tárolási eszközök értékelésének alapvető eleme, ezért szeretné, ha figyelembe vennék azt a pénzügyi hatást, amit a párnagázra vonatkozó értékcsökkenési szabályok megválasztása gyakorol a RAB összértékére. Végül az AFIEG hangsúlyozza, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők a tevékenységük révén nincsenek nagyobb kockázatoknak kitéve, mint a szállításirendszer-üzemeltetők. Ezért a tárolásirendszer-üzemeltetők esetében alkalmazott RAB megtérülési rátája nem lehet magasabb, mint a szállításirendszer-üzemeltetőké.
- (187) Az AFIEG úgy véli, hogy a francia hatóságoknak szűkíteniük kellene az ellátásbiztonság biztosításához a mennyiség és a teljesítmény tekintetében szükséges tárolóeszközök körét annak érdekében, hogy a tárolás költség-haszon aránya a fogyasztók számára a lehető legnagyobb legyen. A francia hatóságok ugyanis az ellátásbiztonság biztosításához szükséges minimális földgázkészleteket a kivételi teljesítmény tekintetében 1 990 GWh/napban, a mennyiség tekintetében pedig 64 TWh-ban ⁽⁵⁷⁾ állapították meg, míg a TEP-rendelettel a 2023–2028-as időszakra megállapított jegyzék a kivételi teljesítmény tekintetében 2 376 GWh/napot, a mennyiség tekintetében pedig 138,5 TWh-t vesz figyelembe. Az AFIEG úgy véli, hogy a TEP-rendelettel megállapított kör túlméretezett a franciaországi ellátásbiztonság biztosításához szükséges tárolási szükségletekhez képest. Ezért ezt a kört szűkíteni kellene annak érdekében, hogy a végső fogyasztók számára ne keletkezzenek többletköltségek, és ne kerüljenek hátrányba az egyéb rugalmassági földgázkapacitások. Ezenkívül az AFIEG megjegyzi, hogy a francia hatóságok által a szolgáltatás kiesési kockázatra alkalmazott fedezet 2 %-os szintje túlméretezett a szomszédos országokban megállapított 5 %-os szinthez képest.

5.2.2. Association française du gaz (Francia Gázszövetség, a továbbiakban: AFG) ⁽⁵⁸⁾

- (188) Az AFG úgy véli, hogy a földgáztárolókra vonatkozóan a francia hatóságok által 2018. január 1-jétől bevezetett szabályozás tisztességes.
- (189) Az AFG továbbá úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés a költségalapú szabályozás elvén alapul, és az eszközök hatékony és arányos értékelését eredményezte. Az AFG azt állítja, hogy a szabályozó hatóságok többsége ezt a költségalapú szabályozási elvet alkalmazza, és Franciaországban ez vonatkozik a földgázszállítási és -elosztási tevékenységekre, valamint az LNG-terminálókra.
- (190) Az AFG szerint a „hatékony üzemeltető” költségei helyett a piaci árakat alkalmazó módszer egy olyan szabályozott keret meghatározásához vezethetett volna, amely ingadozó, és potenciálisan messze van a gazdasági optimumtól: a módszer ugyanis kedvezőtlen spreadek esetén nem biztosít fedezetet az üzemeltetők költségeire, ami kritikus helyzetbe hozhatja őket. Ezzel ellentétben, ha a piaci spreadek nagyon kedvezőek lettek volna, az üzemeltetők bevételei túl magasak lettek volna és túl messze lettek volna a tárolási célú ügyfelek számára optimális értéktől.
- (191) Az AFG szerint a francia tárolólétesítmények szabályozása nem torzította a versenyt a többi franciaországi földgáz-infrastruktúra, a franciaországi és az uniós LNG-terminálok és az uniós tárolásirendszer-üzemeltetők tekintetében. Az LNG-terminálokkal kapcsolatban az AFG megjegyzi, hogy a Franciaországba importált LNG mennyisége két év alatt megduplázódott, a 2017. évi 9,6 Gm³-ról 2019-ben 21,5 Gm³-re nőtt. Az AFG azt is megemlíti, hogy Németországban jelenleg LNG-terminálfejlesztési projekteket vizsgálnak. Az európai tárolásirendszer-üzemeltetőkkel kapcsolatban az AFG hangsúlyozza, hogy Németországban, Hollandiában és Belgiumban 2018 és 2019 között nőtt a tárolólétesítmények kihasználtsága, és Nyugat-Európában 2019. november 1-jére legalább 95 %-os szintet ért el.

5.2.3. National Association of Energy Retail Operators (a továbbiakban: ANODE) ⁽⁵⁹⁾

- (192) Az ANODE szerint a francia tárolólétesítmények szabályozása összeegyeztetővé teszi a szolgáltatók azon kívánságát, hogy a tárolókapacitások értékesítésére piaci szabályok vonatkozzanak, és hogy az ellátásbiztonság biztosítása érdekében legyen egy szabályozott mechanizmus.

⁽⁵⁷⁾ 2018. március 13-i rendelet a 2018. november 1. és 2019. március 31. közötti időszakban a földgázellátás biztonságának biztosításához szükséges minimális földgázkészletekről.

⁽⁵⁸⁾ Az AFG a francia gázipar szakmai szakszervezete. Teljes jogú tagjai az EDF, az ENGIE, a France Gas Liquides, a Gazprom, a GRDF, a GRTgaz, a Teréga és a Total. A teljes jogú tagok mellett társult tagokat, partnertagokat és rendes tagokat is számlál.

⁽⁵⁹⁾ Az ANODE alternatív energiaszolgáltatókat képvisel Franciaországban. A társulás tagjai az EkWateur, az Enercoop, az Energie d'ici, az Eni Gas & Power France, a Greenyellow, a Gaz Européen, a Planète OUI, a Plüüm Energie, a SAVE, a Total Direct Energie, a Vattenfall és a Wekiwi.

- (193) Az ANODE továbbá elengedhetetlennek tartja, hogy a tárolólétesítmények lekötésének és feltöltésének célját, valamint az ellentételezési mechanizmusban az ellátásbiztonság szempontjából figyelembe vett eszközök körét rendszeresen felülvizsgálják annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a valós igényeknek. Az ANODE szerint ez annál is inkább fontos, mert Franciaország azt a hipotézist fogadta el, amely szerint a földgázfogyasztás – a villamosenergia-termelés nélkül – 2 %-kal csökken [...].
- (194) Az arányossággal kapcsolatban az ANODE úgy véli, hogy a CRE-nek figyelembe kell vennie a tárolók költségeivel és működésével kapcsolatos tapasztalatok gyarapodását, valamint a tárolásrendszer-üzemeltetők által viselt kockázat csökkenését. Úgy véli, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők RAB-megtérülését összhangba kell hozni a szállítási-rendszer-üzemeltetőkével.

5.2.4. *Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (Villamosenergia- és Gázszabályozási Bizottság, a továbbiakban: CREG)* ⁽⁶⁰⁾

- (195) A CREG úgy véli, hogy nem bizonyított, hogy a földgázellátás biztonságának garantálásához mindenkor szükség van a teljes franciaországi tárolókapacításra. A földgáz egy részét, amely jelentős is lehet, a szállítók arra használják, hogy a nyári és a téli földgázárak közötti különbségekkel spekulálva nyereségre tegyenek szert. Ezért az elszámolási mechanizmus egy díjmentes eszközt is jelenthet a szállítók számára ahhoz, hogy a földgázon nyereséget realizáljanak. Ez olyan versenyelőnyhöz juttatja a Franciaországban tevékenykedő szállítókat, amelyben a szomszédos országok szállítói nem részesülnek.
- (196) Belgiumnak csak egy földgáztárolója van, a Fluxys Belgium által üzemeltetett loenhout-i tárolóhely ⁽⁶¹⁾. A CREG úgy véli, hogy ez a tárolóhely az Unió északnyugati részén található más tárolóhelyekkel áll versenyben.
- (197) Bár a földgáz téli és nyári ára közötti spread 2017-ben és 2018-ban is alacsony volt, az Egyesült Királyság legnagyobb tárolólétesítményének kiesése miatt az EU északnyugati piacán megnőtt a tárolókapacitások foglaltsága. Ez az oka annak, hogy a 2016–2017-es és a 2017–2018-as idényben 87 %, illetve 84 % volt a loenhout-i tároló kihasználtsága.
- (198) A 2018–2019-es idényben azonban alacsony, 54 % volt a kihasználtság, míg ugyanez az EU-28 esetében viszonylag állandó volt. A CREG ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy Franciaországban a tárolás kihasználtsága a 2017–2018-as idény 75 %-áról a 2018–2019-es idényben 94 %-ra nőtt. A loenhout-i tároló rugalmassági forrásként betöltött szerepét a francia tárolólétesítmények vették át, amelyek az új szabályozási-támogatási keretnek köszönhetően ki tudták használni a rendkívül alacsony díjakat. A CREG ezért úgy véli, hogy a francia ellentételezési mechanizmus bevezetése nagyon jelentős hatást gyakorolt Loenhoutra: csak azok a piaci szereplők maradtak aktívak Loenhoutban, amelyeknek már meglévő hosszú távú szerződéseik voltak. A CREG úgy véli, hogy a francia ellentételezési mechanizmus miatt a szomszédos tárolásrendszer-üzemeltetők arra kényszerülnek, hogy tárolókapacitásaikat határkölségen vagy az alatt értékesítsék.
- (199) A CREG továbbá rámutat arra, hogy a 2019–2020-as idényben a kihasználtság mind Belgium (97 %), mind az EU-28 (97 %) esetében kivételes volt. Ez a 2019 nyári rendkívül alacsony földgázáraknak és a magas spreadnek tudható be.
- (200) A CREG arra a következtetésre jutott, hogy nem zárható ki, hogy a Franciaországban alkalmazott ellentételezési mechanizmus torzítja a versenyt a franciaországi és a szomszédos tagállambeli tárolásrendszer-üzemeltetők között, a francia piacon tevékenykedő piaci szereplők és a szomszédos tagállamokban tevékenykedő piaci szereplők között, valamint egyrésről a földgáztároló-üzemeltetők, másrésről az LNG-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között.

⁽⁶⁰⁾ A CREG a belga villamosenergia- és gázszabályozó bizottság.

⁽⁶¹⁾ A tárolóhely tárolókapacitása 780 millió köbméter (ami 9 TWh-nak felel meg).

5.2.5. [...] ⁽⁶²⁾

- (201) [...] úgy véli, hogy az ellátásbiztonság rövid távú biztosítása érdekében mindenképpen földgázkészletet kell létrehozni, és a 2018-ban végrehajtott szabályozás elveit relevánsnak tartja. Mivel az ellátásbiztonsághoz szükséges tárolási térfogat nagyobb, mint az a „gazdaságos” térfogat, amelyet a piac spontán módon beárazna, a tárolásrendszer-üzemeltetők bevételeit ki kell egészíteni.
- (202) A szabályozott kört azonban az ellátásbiztonsághoz feltétlenül szükséges tárolókapacitásokra kell korlátozni. Ez fontos annak biztosításához, hogy a végső fogyasztókat ne terheljék túlzott költségek. A túlméretezett hatókör a más tagállamban található tárolókat is hátrányosan érintheti, valamint az LNG-terminálokra és a rendszerösszekötőkre is hatással lehet.
- (203) [...] elismeri, hogy az ellátásbiztonsághoz szükséges tárolási térfogat pontos meghatározása összetett feladat. Mindazonáltal [...] úgy véli, elképzelhető, hogy az ellátásbiztonság érdekében az összes földalatti tárolót be kell vonni a szükséges tárolók körébe. A közelmúltbeli fejleményekre tekintettel [...] úgy véli, hogy a Franciaország által elfogadott forgatókönyvek különösen az LNG-források nagyobb mértékű felhasználásával számolhatnának, ami csökkentené az ellátásbiztonsághoz szükséges mennyiséget.
- (204) [...] megkérdőjelezi azt a döntést is, hogy a szabályozott kört kizárólag a földalatti tárolókapacitásokra korlátozzák, annál is inkább, mert a francia szabályozás elismeri az LNG-terminálokban lévő készleteket, és úgy véli, hogy ezek a készletek hozzájárulhatnak a földgázellátás biztonságához.
- (205) Közép- és hosszú távon [...] arra számít, hogy Franciaországnak meg kell oldania bizonyos gázinfrastruktúrák leszerelését. Ezért, még ha az importkapacitások növelésével csökkenteni is lehetne az ellátásbiztonság biztosítása érdekében tárolandó mennyiséget, ez az alternatíva végül nagyon költségesnek bizonyulhat. Ezért az ellátásbiztonság biztosítása érdekében relevánsabbnak tűnik a meglévő tárolókat használni, mint új importkapacitásokat kiépíteni.

5.2.6. *European Federation of Energy Traders (Energiakereskedők Európai Szövetsége, a továbbiakban: EFET)* ⁽⁶³⁾

- (206) Az EFET támogatja a francia hatóságok által 2018-ban bevezetett reformot, amely vonzó és versenyképes földgáztárolási piac létrehozását tette lehetővé Franciaországban.
- (207) A támogatás összeegyeztetőségével kapcsolatban az EFET nem kérdőjelezi meg az alapérték vagy a tőkemegtérülési ráta kiszámítására a CRE által meghatározott módszert. A szabályozott eszközök értékének a szabályozott eszközalapnak és egy szabályozott megtérülési rátának kellene megfelelnie.
- (208) Az EFET nem gondolja, hogy a reform bevezetése versenytorzulást okozott volna a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok üzemeltetői között – amit az is bizonyít, hogy 2018 óta folyamatosan nő az üzemeltetők franciaországi és külföldi részvétele –, illetve a földgáztároló-üzemeltetők és az LNG-terminálok üzemeltetői között, hiszen az LNG-terminálok piaci értéke 2018 óta folyamatosan nő.

5.2.7. *Elengy* ⁽⁶⁴⁾

- (209) A reform bevezetése nem csökkentette mesterségesen az LNG-terminálok használatára irányuló ösztönzőket. Először is, az intézkedés végrehajtása óta nőtt az Elengy termináljainak tevékenysége, és 2019-ben és 2020-ban rekordszintet ért el.
- (210) Másodszor, az LNG-terminálok vonzerejét számos tényező befolyásolja: az uniós és az ázsiai piacok közötti különbség, a díjak, a hosszú távú szerződések megléte, a downstream piac mélysége és likviditása, a terminál rugalmassága és a kereskedelmi szabályok. A tárolásra vonatkozó intézkedés nem gyakorol közvetlen hatást ezekre a vonzerőt meghatározó tényezőkre, de közvetett és pozitív következményekkel járt. A reform ugyanis hozzájárult az uniós tárolókapacitás maximalizálásához azáltal, hogy növelte az uniós földgázpiac mélységét, lehetővé téve a földgáz tárolását és csökkentve a fogyasztók költségeit, amikor nagy a földgázkereslet, valamint azáltal, hogy növelte a francia piacon rendelkezésre álló likviditást.

⁽⁶²⁾ [...].

⁽⁶³⁾ Az EFET több mint 100 energiakereskedelmi vállalatot tömörít, amelyek több mint 28 európai országban működnek.

⁽⁶⁴⁾ LNG-terminál üzemeltető.

5.2.8. *Enovos* ⁽⁶⁵⁾

- (211) Az Enovos úgy véli, hogy amikor kellő számú különböző szereplő van a rendszerben, a piac a legalkalmasabb arra, hogy meghatározza egy adott eszköz értékét. A jelenlegi árverési mechanizmus tisztességes piaci értékelést eredményez. Ha az árverési rendszer egyes szereplők számára alacsonyabb vagy magasabb díjazást eredményez, a következő évek árverésein kiigazításokat kell végrehajtani.

5.2.9. *Fluxys* ⁽⁶⁶⁾

- (212) A Fluxys megjegyzi, hogy a földgáztárolás az utóbbi években jelentős kihívásokkal néz szembe az EU-ban, mivel egyre nehezebb fedezni a földgáztároló-üzemeltetők működési költségeit. Ezért a gyors piaci fejleményekre való reagálás érdekében olyan megfelelő gazdasági modellt kell bevezetni, amely tükrözi, milyen értéket jelent a földgáztárolás a rendszer számára, és hogyan járul hozzá az ellátásbiztonsághoz. Az egyoldalúan bevezetett támogatási mechanizmusok torzíthatják a más uniós tagállamokkal folytatott versenyt. Ezért az Unió minden tagállamára szigorú kritériumokon alapuló ellentételezési mechanizmust kell alkalmazni.

5.2.10. *Fédération nationale des mines et de l'énergie CGT (Nemzeti Bányászati és Energiaügyi Szövetség, a továbbiakban: FNME-CGT)* ⁽⁶⁷⁾

- (213) Az FNME-CGT szerint a franciaországi földgáztárolás reformja a következő két célt valósította meg: az energiabiztonság biztosítása a fogyasztók számára megfelelő költségen, valamint a szállítási hálózat megfelelő működésének biztosítása a szállítás biztosítása érdekében.
- (214) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősíthető állami támogatásnak. Az FNME-CGT szerint az ellentételezést nem állami forrásokból finanszírozzák. Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem minősül olyan, kötelező jelleggel kivetett, ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatásnak, mint amilyen az adó. Továbbá az FNME-CGT azzal érvel, hogy a szállításrendszer-használati díjnak a földgázfogyasztó számlájára történő áthárítása csak azon fogyasztók esetében kötelező, akik a szabályozott díjak alkalmazását választják, és hogy sem a tárolási díjtételből származó források, sem az ellentételezést beszedő üzemeltetők nem állnak állami ellenőrzés alatt.
- (215) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít szelektív előnyt, mivel ezen infrastruktúrák tekintetében üzemeltetési kötelezettség hárul a tárolásrendszer-üzemeltetőkre. Ezenkívül a szabályozás előírja, hogy a többletbevétel az üzemeltetőnek továbbítania kell a szállításrendszer-üzemeltetőnek, így az egy gazdasági lehetőség elvesztését jelenti.
- (216) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, az összeegyeztethető lenne a belső piaccal.
- (217) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szabályozott eszközök értékelési módszere arányos az ellátásbiztonság célkitűzésével. Az üzemeltetők bevételeinek a nemzeti szabályozó hatóság által ellenőrzött és jóváhagyott költségeken alapuló szabályozásának bevezetése biztosította, hogy a végső fogyasztó átlátható módon előre meghatározott árat fizessen.
- (218) Ezenkívül a RAB-értékelési módszert a Franciaországban szabályozott valamennyi infrastruktúra-használati díjra alkalmazzák, a villamosenergia-elosztás kivételével. A nyári/téli spreadeken alapuló értékelés nem tudta volna korrigálni egy olyan piac hiányosságait, amely nem volt képes megjeleníteni az árakban az eszközök biztosítási értékét. Ezenkívül az üzemeltetők RAB-ra vonatkozó javaslatait a CRE megbízásából független ellenőrzésnek vetették alá, ami az elfogadott kiinduló RAB csökkentéséhez vezetett. Továbbá a kiinduló RAB az eszközök amortizált értékét veszi figyelembe. Egyes teljesen amortizált eszközök még a RAB-ba is nulla értékkel kerültek be, így semmilyen ellentételezésben nem részesülnek.
- (219) Az FNME-CGT szerint vannak más elemek is, amelyek alapján megállapítható, hogy az intézkedés arányos: a szabályozási kört rendszeresen felülvizsgálják a TEP keretében, a gázinfrastruktúra-üzemeltetők költségeit csak annyiban fedezik, amennyiben azok megfelelnek a „hatékony üzemeltetők” költségeinek, az ellentételezés szimmetrikus, ami kiiktatja a túlzott mértékű ellentételezés kockázatát, emellett a szabályozás célja a tárolókapacitás-lekötések és az árverési bevételek maximalizálása.

⁽⁶⁵⁾ Energiaágazatbeli kereskedő.

⁽⁶⁶⁾ Belgiumi gáztároló-üzemeltető.

⁽⁶⁷⁾ A Munkavállalók Általános Szövetségéhez (CGT) tartozó francia szakszervezeti szövetség.

- (220) Az FNME-CGT úgy véli, hogy az intézkedés nem gyakorolt negatív hatást a versenyre és a kereskedelemre. Először is, az egyes szolgáltatók által fizetendő ellentételezést a fogyasztási jellemzőik határozzák meg, függetlenül attól, hogy létesítményeik Franciaország területén vagy valamely szomszédos országban található-e, így nem torzul a szolgáltatók közötti verseny. Másodszor, a tárolás nem áll versenyben az LNG-vel és a rendszerösszekötőkkel, amelyekkel inkább kiegészítik egymást. Az LNG-terminálok az LNG-ellátási láncra jellemző műszaki jellemzőkkel és működési korlátokkal rendelkeznek. Míg a tárolólétesítmények a csúcsgasztási igények kielégítésére szolgálnak, addig az LNG-terminálok és a gázrendszer-összekötők a földgázimportnak és a földgázellátási források diverzifikálásának az eszközei. A földgáztárolók és az LNG-terminálok egymást kiegészítő jellege lehetővé tette az Unióba olcsón importált LNG tárolását, ami a földgázfelhasználók javát szolgálja. Harmadszor, a szóban forgó intézkedés nem torzíja a más tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetőivel folytatott versenyt, amit az is bizonyít, hogy az Unióban lévő valamennyi tároló lekötési aránya és kihasználtsága nőtt és magas szintet ér el.
- (221) A TEP-ben meghatározottakkal ellentétben az FNME-CGT nem hiszi, hogy a földgázfogyasztás évi 2 %-kal fog csökkenni a földgáz új felhasználási módjainak fejlődése miatt. Az FNME-CGT hangsúlyozza az ellátásbiztonsággal kapcsolatos követelményeket, amelyekről gyakran megfelelnek az infrastruktúrák méretezésekor, ideértve az abban az esetben fennálló ellátási kötelezettséget, amikor átlagos időjárási körülmények között legfeljebb hat hónapig szünetel a fő ellátási forrás.

5.2.11. GRTgaz⁽⁶⁸⁾

- (222) A GRTgaz szerint a hálózatot és a tárolókat egy egészként alakították ki, és mindkettő nélkülözhetetlen a téli kereslet kielégítéséhez. A GRTgaz 2018 elején szimulációkat végzett, amelyek az elmúlt teleknek megfelelő éghajlati forgatókönyvek figyelembevételével 115–125 TWh tárolási igényt jeleztek. A GRTgaz azt is jelzi, hogy LNG használata nélkül a maximumra, azaz 135 TWh-ra feltöltött tárolók nem elegendők egy olyan télre, amikor hidegszűcs van.
- (223) 2012 és 2018 között a GRTgaz rendszeresen figyelmeztetett a földalatti tárolók elégtelen mértékű lekötöttségéből és feltöltöttségéből eredő problémákra, különösen az ellátásbiztonságot és az ellátás folyamatosságát érintő kockázatokra. A GRTgaz továbbá úgy véli, hogy a 2018. november 1-jével létrehozott egységes övezet (TRF) megerősítette a tárolók szerepét a francia gázrendszerben.

5.2.12. Magyar Földgáztároló⁽⁶⁹⁾

- (224) A földgáztárolás önmagában garanciát és értéket jelent a rendszer számára, amint azt a *Gas Infrastructure Europe* szövetség megbízásából készített tanulmányok is mutatják. Ezek az értékek nem tükröződnek a piaci árban⁽⁷⁰⁾. Ezért a Franciaországban bevezetethez hasonló szabályozási beavatkozásra van szükség⁽⁷¹⁾. A piaci alapú francia rendszer egyenlő versenyfeltételeket biztosít a más rugalmassági forrásokkal. Nem kerül sor túlzott mértékű ellentételezésre, mivel a szabályozott és a piaci bevételek közötti különbséget visszatérítik. Az ellentételezés átláthatóságát a CRE által meghatározott szabályok biztosítják. A szóban forgó intézkedés bevezetésének köszönhetően nem torzul a verseny a tárolási piacon vagy az energia-értékláncban. A szóban forgó intézkedés példaértékű a többi uniós ország számára.

5.2.13. Total Direct Énergie⁽⁷²⁾

- (225) A TEP-rendeletben előírtaknak megfelelően 138,5 TWh-ban határozták meg az ellátásbiztonsághoz szükséges eszközök körét, míg az előző tárolási mechanizmusban csak 90 TWh volt a szükséges mennyiség.
- (226) A Total Direct Énergie megkérdőjelezi azt a feltételezést, hogy a rendszerösszekötők használata 1 585 GWh/nap lesz, miközben a műszaki kapacitások 1 810 GWh/napot tesznek ki. Ez a különbség nem tűnik indokoltnak. Aktualizálni kellene a rakományok szállítási idejét, amely tíz nap, és figyelembe kellene venni a kötelező érvényű LNG-szállítási szerződéseket (ezáltal csökkenteni lehetne az átlagos szállítási időt). Végül a mindössze hat-kilencnapos hideghullámok figyelembevétele azt eredményezi, hogy csökken az LNG nyeresége.

⁽⁶⁸⁾ Gázszállítási rendszer-üzemeltető.

⁽⁶⁹⁾ Gáztároló-üzemeltető.

⁽⁷⁰⁾ A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Gas Storage Market Disilures* [A gáztárolási piac zavarai], Pöyry, 2017. szeptember.

⁽⁷¹⁾ A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Measures for a sustainable gas storage market* [A fenntartható gáztárolási piacot szolgáló intézkedések], FTI-CL Energy, 2018. október.

⁽⁷²⁾ Az energiaágazatban tevékenykedő vállalat.

- (227) Az infrastruktúrák körének túlméretezése automatikusan a tárolásrendszer-üzemeltetők túldíjazását eredményezné. A kiinduló RAB-nak figyelembe kellett vennie a már leírt értékcsökkenést. A Total Direct Énergie úgy véli továbbá, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetői tevékenység a viselt kockázatokhoz képest túldíjazott. Ez a tevékenység valójában nincs nagyobb kockázatoknak kitéve, mint a szállításrendszer-üzemeltetők tevékenysége. Tehát semmi nem indokolja a magasabb megtérülési rátát. Ezért a RAB-ra vonatkozóan elfogadott megtérülési ráta nem lehet magasabb, mint a szállításrendszer-üzemeltetőké, amelyet a CRE jelenleg 5,25 %-ban állapít meg.
- (228) A Total Direct Énergie úgy véli továbbá, hogy az intézkedés mérete valószínűleg torzítja az árjelzéseket a nagykereskedelmi piacokon, és nem ösztönzi a szereplőket más rugalmassági eszközök (pl. a rendszerösszekötők és az LNG) lekötésére, noha ezek ugyanolyan fontosak. A Total Direct Énergie megjegyzi, hogy a rendszerösszekötő-kapacitások hosszú távú lekötései úgy fognak lejárni az elkövetkező években, hogy a jelenlegi piaci jelzések nem ösztönzik a megújításukat.

5.2.14. Uniper Energy Storage ⁽⁷³⁾

- (229) A tárolókapacitás rendelkezésre állása alapvető fontosságú a teljes földgázbehozatali infrastruktúra biztonságos és gazdaságos működésének biztosításához. A földalatti földgáztárolás piaci feltételei azonban nem tükrözik azt a tényt, hogy a piacnak ösztönöznie kellene a tárolókapacitás teljes kihasználását ⁽⁷⁴⁾. A tárolásrendszer-üzemeltetők évek óta azzal szembesülnek, hogy jelentősen csökkennek a piaci árak. A helyzetet súlyosbítja, hogy a tárolókhoz való hozzáférésre és a piaci alapú vagy szabályozott rugalmasságra vonatkozó különböző nemzeti jogszabályi rendelkezésektől függően eltérő versenyhelyzetekkel találkozhatunk Európában. Ezért egységesíteni kell a földgáztárolást szabályozó nemzeti rendszereket ⁽⁷⁵⁾.

5.2.15. Union Professionnelle des Industries Privées du Gaz (Gázipari Magánvállalatok Szakmai Szövetsége, a továbbiakban: UPRIGAZ) ⁽⁷⁶⁾

- (230) Az UPRIGAZ emlékeztet arra, hogy Franciaország már módosította tárolásszabályozási mechanizmusát, miután hatáskörrel való visszaélés miatt az Államtanács előtt fellebbezett a korábbi mechanizmus ellen. Úgy véli, hogy az aktualizált mechanizmus releváns, és lehetővé teszi a tárolási termékek valós piaci értékének megjelenítését Franciaországban.
- (231) Az UPRIGAZ véleménye szerint a földgáztárolásra vonatkozó szabályozási rendszer nem akadályozza a francia LNG-terminálok és a szomszédos országokban található LNG-terminálok használatát. A francia LNG-terminálok 2017-ben 9,6 Gm³ mennyiséget bocsátottak ki. A 2018-ban (11,1 Gm³) és 2019-ben (21,5 Gm³) kibocsátott mennyiségek kétségtelenül azt mutatják, hogy ebben az időszakban a piac érdeklődést mutatott a francia LNG-terminálok iránt. Ugyanez figyelhető meg a szomszédos országokban található LNG-terminálok esetében is. A kibocsátott mennyiségek jelentős mértékben nőttek Belgiumban (a 2017-es 1,1 Gm³-ről 2019-re 6,7 Gm³-re) és Hollandiában (a 2017-es 0,8 Gm³-ről 2019-re 7,9 Gm³-re).
- (232) Az UPRIGAZ úgy véli továbbá, hogy a francia hatóságok által alkalmazott módszer és különösen az a feltételezés, hogy a rendszerösszekötési pontokon a nem megszakítható betáplálási kapacitás 100 %-a rendelkezésre áll, nem eredményezi a verseny korlátozását.
- (233) Végezetül az UPRIGAZ úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít jogtalan előnyt a francia tárolásrendszer-üzemeltetők számára külföldi társaikkal szemben.

6. A SZÓBAN FORGÓ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

6.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás

- (234) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint az állami támogatás „a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

⁽⁷³⁾ Gáztároló-üzemeltető.

⁽⁷⁴⁾ A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmányok: *Gas Storage Market Failures* [A gáztárolási piac hiányosságai], Pöyry, 2017. szeptember és *Value of the gas storage infrastructure for the electricity system* [A gáztárolási infrastruktúra értéke a villamosenergia-rendszer számára], Artelys, 2019. október.

⁽⁷⁵⁾ A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Measures for a sustainable gas storage market* [A fenntartható gáztárolási piacot szolgáló intézkedések], FTI-CL Energy, 2018. október.

⁽⁷⁶⁾ Az UPRIGAZ a teljes gázellátási láncban vagy annak egy részében működő vállalatokat tömöríti: Dalkia France, Eni, ENGIE, Equinor, ENGIE Cofely, Naturgy, Total Energie Gaz, Teréga, Total Gaz Électricité Holdings France.

- (235) Ahhoz, hogy egy intézkedést állami támogatásnak lehessen minősíteni, a következő feltételek együttes teljesülése szükséges: a) az intézkedés az államnak betudható és azt állami forrásokból finanszírozzák; b) az intézkedés szelektív előnyt biztosít, amely bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk előállítását előnyben részesítheti; és c) intézkedés torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, és befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.1. Állami források és az államnak való betudhatóság

- (236) Ahhoz, hogy az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősüljenek, azokat egyrészt közvetlenül vagy közvetve állami forrásból kell nyújtani, másrészt pedig az államnak betudhatónak kell lenniük ⁽⁷⁾.
- (237) Először is, az intézkedés tagállamnak tulajdoníthatóságára vonatkozó feltételt illetően azt kell megvizsgálni, hogy a hatóságokról megállapítható-e, hogy részt vettek az intézkedés meghozatalában ⁽⁸⁾.
- (238) E tekintetben mindenképp meg kell jegyezni, hogy a szabályozási mechanizmust egy 2017-ben elfogadott törvény ⁽⁹⁾ hozta létre, a hatályát rendelettel ⁽¹⁰⁾ állapították meg, részletes szabályait pedig a független közigazgatási hatóságként működő CRE határozatokkal állapítja meg a törvény által ráruházott hatáskör keretein belül (lásd a (15)–(17) preambulumbekendést). A CRE határozza meg különösen az alapvető infrastruktúrapacitások árverés útján történő értékesítésének szabályait, a tárolásrendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét és az ATRT-díjakba épített tárolási díjtétel számítási módszerét. A szabályozási mechanizmust tehát az államnak betudhatónak kell tekinteni.
- (239) Másodsorban, ami az állami forrásokból történő közvetlen vagy közvetett finanszírozásra vonatkozó feltételt illeti, a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy nem szükséges minden esetben bizonyítani a közvetlen állami finanszírozást ahhoz, hogy az egy vagy több vállalkozásnak biztosított előnyt az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak lehessen tekinteni ⁽¹¹⁾.
- (240) A Bíróság különösen megállapította, hogy az állami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulásból fizetett olyan alapot, amelyet ugyancsak e szabályozásnak megfelelően kezelnek és osztanak szét, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami forrásnak lehet minősíteni, még ha azt a hatóságtól elkülönülő jogalany is kezeli ⁽¹²⁾. Az, hogy e jogalanyok közjogi vagy magánjogi jogalanyok-e, önmagában nem meghatározó ⁽¹³⁾. A döntő tényező e tekintetben az, hogy e jogalanyokat az állam felhatalmazza arra, hogy állami forrásokat kezeljenek, és nem egyszerűen a saját pénzügyi forrásaikból történő vásárlás kötelezettsége terheli őket ⁽¹⁴⁾. Az ENEA S.A. ügyben hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy egy intézkedést akkor nem nyújtottak állami forrásból, ha az ezen intézkedésből eredő többletköltségeket nem lehet teljesen áthárítani a végfelhasználókra ⁽¹⁵⁾. Ezenkívül a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy az ilyen hozzájárulások kiszámításának módja pontosan meghatározható rendeleti úton vagy egy közjogi szerv, például a nemzeti szabályozó hatóság határozatával anélkül, hogy ez kizárná az „állami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulás” minősítést ⁽¹⁶⁾.

⁽⁷⁾ A C-482/99. sz., *Franciaország kontra Bizottság* ügyben 2002. május 16-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294) 24. pontja; a C-677/11. sz., *Doux Élevage SNC és Coopérative agricole UKL-ARREE* ügyben 2013. május 30-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:348) 27. pontja; a C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 16. pontja.

⁽⁸⁾ A C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 17. pontja és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat.

⁽⁹⁾ 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény a szénhidrogének kutatásának és kitermelésének megszüntetéséről, valamint az energiával és a környezettel kapcsolatos egyes rendelkezések megállapításáról.

⁽¹⁰⁾ A 2020-456. sz. TEP-rendelet.

⁽¹¹⁾ A C-482/99. sz., *Franciaország kontra Bizottság* ügyben 2002. május 16-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294) 36. pontja; a C-677/11. sz., *Doux Élevage SNC és Coopérative agricole UKL-ARREE* ügyben 2013. május 30-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:348) 34. pontja; a C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 55. pontja; a T-217/17. sz., *FVE Holyšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 105. pontja.

⁽¹²⁾ A C-173/73. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyben 1974. július 2-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:1974:71) 35. pontja; a C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 25. pontja; a C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 58. pontja és a T-217/17. sz., *FVE Holyšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 107. pontja.

⁽¹³⁾ A T-217/17. sz., *FVE Holyšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 126. pontja.

⁽¹⁴⁾ A C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 59. pontja és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat és a T-217/17. sz., *FVE Holyšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 108. pontja.

⁽¹⁵⁾ A C-329/15. sz., *ENEA* ügyben 2017. szeptember 13-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:671) 30. pontja.

⁽¹⁶⁾ A C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 66. pontja.

- (241) Az *Essent Netwerk Noord* ügyben hozott ítéletben ⁽⁸⁷⁾ a szóban forgó intézkedést adónak, tehát állami forrást magában foglaló intézkedésnek minősítették, mivel az állam a törvény értelmében a szállított kilowattórák számának objektív kritériuma alapján vetette ki a pótdíjat a villamosenergia-vásárlókra ⁽⁸⁸⁾. A Bíróság e tekintetben pontosította, hogy a díj fizetőjének minősége kevésbé lényeges, mivel a díj az árura vagy az ezzel kapcsolatos szükségszerű tevékenységre vonatkozik ⁽⁸⁹⁾.
- (242) Ezenkívül a 2012. évi EEG-re vonatkozó ítéletében ⁽⁹⁰⁾ a Bíróság egyértelművé tette, hogy az állami források meglétének megállapításához nem elegendő, hogy a szolgáltatókkal szembeni pénzügyi teher beszedése fakultatív és azt csak „a gyakorlatban” háritják át a végső fogyasztóra.
- (243) A jelen esetben egyfelől a tárolásirendszer-üzemeltetők költségeinek fedezése a szénhidrogéntörvényben előírt szállításirendszer-használati díjak révén tartozik a szabályozási mechanizmus hatálya alá (lásd a (17) és (104) preambulumbekendést). A CRE a törvényben előírt hatáskörében eljárva (lásd a (17) preambulumbekendést) egy díjtételt vezetett be az ATRT-díjakba (tárolási díjtétel), amely a szóban forgó szabályozási mechanizmus finanszírozására szolgál (lásd a (90) preambulumbekendést). A finanszírozás a szállításirendszer-üzemeltetőnek az ellentételezés beszedésével és továbbításával kapcsolatos szolgáltatásának költségét is fedezi (lásd a (105) preambulumbekendést).
- (244) A CRE 2018. február 7-i határozata ⁽⁹¹⁾ értelmében minden olyan szállító, amely legalább egy szállítási-elosztási csatlakozási ponton (PITD) nem megszakítható szállítási kapacitást kapott, köteles megfizetni ezt a tárolási díjtételt annak a szállításirendszer-üzemeltetőnek, amellyel szállítási szerződést kötött (lásd a (99) preambulumbekendést). Az egyes szállítók tárolási díjtételének összegét a közüzemi földgázelosztó hálózatokra csatlakoztatott, nem kiléptethető és nem megszakítható ügyfelek téli modulációja alapján állapítják meg a CRE által meghatározott módszer szerint (lásd a (21) preambulumbekendést). Az érdekelt felek álláspontjával ellentétben a fentiekből az következik, hogy a tárolási díjtétel a szállítók számára törvényileg előírt kötelező hozzájárulásnak minősül, nem pedig lehetőségnek, amelynek összegét az ügyfelek téli modulációjának objektív kritériuma alapján számítják ki a CRE által megállapított módszer alapján. Ezeket a hozzájárulásokat úgy számítják ki, hogy azok fedezzék a szállításirendszer-üzemeltetőket e szolgáltatással kapcsolatos valamennyi költségét.
- (245) Ezt az elemzést támasztja alá az a tény is, hogy a szállítók által fizetett tárolási díjat a szabályozott földgázértékesítési díjakban kötelezően át kell háritani a fogyasztókra (lásd a (98)–(101) preambulumbekendést).
- (246) Másfelől a szénhidrogéntörvény értelmében a szállításirendszer-üzemeltetők az ATRT-díjakon keresztül beszedett összegek egy részét a CRE mint közjogi szerv által meghatározott szabályok szerint továbbítják a szabályozási mechanizmus hatálya alá tartozó tárolásirendszer-üzemeltetőknek. E rész összegét, valamint a beszedési és továbbítási szolgáltatás költségét a CRE állapítja meg (lásd a (90) preambulumbekendést). Ezért törvényben jelölik ki és hatalmazzák fel a szállításirendszer-üzemeltetőket a tárolási díjak beszedésére és az azokból befolyt összegeknek a szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetők részére történő továbbítására. A szállításirendszer-üzemeltetők nem rendelkeznek szabadon e pénzeszközök felett, mivel nincs mérlegelési jogkörük e pénzeszközök meghatározását és rendeltetését illetően, amelyek kötelező újraelosztás alá esnek, és amelyek összegéről a CRE dönt.
- (247) Következésképpen az ATRT-díjakban lévő tárolási díjtétel, amely a szabályozási mechanizmus finanszírozását biztosítja, a szabályozott díjak keretében a CRE felügyelete mellett mind a szállítók, mind a fogyasztók számára törvényileg előírt kötelező hozzájárulásnak minősül. Ezenkívül a tárolási díjtételből származó pénzeszközöket a szállításirendszer-üzemeltetők kezelik és osztják el. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az intézkedést állami forrásból nyújtják.

6.1.2. Szelektív előny

- (248) Ami az előny meglétét illeti, az állandó ítélezési gyakorlat szerint formájától függetlenül állami támogatásnak minősül az az intézkedés, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekinthető, amelyet a kedvezményezett vállalkozás az általános piaci feltételek között nem érhetett volna el ⁽⁹²⁾.

⁽⁸⁷⁾ A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413).

⁽⁸⁸⁾ A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 47. és 66. pontja.

⁽⁸⁹⁾ A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 49. pontja.

⁽⁹⁰⁾ A C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268).

⁽⁹¹⁾ 2018. február 7-i 2018-022. sz. határozat a GRTgaz és a TIGF földgázszállítási rendszerei használati díjának 2018. április 1-jei változásáról.

⁽⁹²⁾ A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 79. pontja; a C-74/16. sz., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania* ügyben 2017. június 27-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:496) 65. pontja és a C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 74. pontja.

- (249) A jelen ügyben a szabályozási mechanizmus lehetővé teszi a szabályozott tárolásrendszer-üzemeltetők számára, hogy garantált bevételben, azaz „engedélyezett bevételben” részesüljenek, amelyet a CRE úgy állapít meg, hogy biztosítsa a költségeik fedezését, amennyiben azok megfelelnek egy „hatékony üzemeltető” költségeinek, valamint lehetővé teszi a befektetett tőke rendes megtérülését (lásd a fenti (21) preambulumbekendést). Ezt az engedélyezett bevételt az üzemeltetők által közvetlenül kapott bevételek, valamint – amennyiben ezek a bevételek alacsonyabbak az engedélyezett bevételnél – a szállítási rendszer-üzemeltetők által fizetett tárolási ellentételezés biztosítja. Így a szabályozott tárolásrendszer-üzemeltetők, amelyek esetleges veszteségeit ily módon ellentételezik, többé nincsenek kitéve a szokásos piaci feltételekből fakadó bizonytalanságnak. Ezért az érdekelt felek által előterjesztett érvekkel ellentétben a Bizottság úgy véli, hogy az alapvető tárolási infrastruktúrák üzemeltetői gazdasági előnyhöz jutnak.
- (250) Az előny szelektivitását illetően a Bíróság megállapította, hogy e feltétel értékeléséhez azt kell meghatározni, hogy egy adott jogrendszer keretében valamely nemzeti intézkedés előnyben részesít-e „bizonyos vállalkozások[at] vagy bizonyos áruk[at]” az említett rendszer által kitűzött célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő és ezáltal eltérő bánásmódban részesülő más vállalkozásokhoz vagy árukhoz képest ⁽⁹³⁾.
- (251) A jelen esetben a szabályozási mechanizmus csak a franciaországi földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú garantálásához szükségesnek tekintett földalatti földgáztárolási infrastruktúrára vonatkozik. Ezen alapvető infrastruktúrák teljes listáját rendelettel határozzák meg (lásd a (19) preambulumbekendést).
- (252) A 2018–2019-es téli időszakra vonatkozóan ez a lista átmeneti jelleggel a Franciaország területén található valamennyi tárolási infrastruktúrát tartalmazta (lásd a (16) preambulumbekendést). A szabályozás jelenlegi állása szerint az alapvető tárolási infrastruktúra a 2019–2023-as időszakban a Franciaország területén üzemben lévő valamennyi tárolási infrastruktúrának felel meg, így nem foglalja magában a három takarékra tett infrastruktúrát, valamint a két földgáztároló-projektet (lásd a (49) és (50) preambulumbekendést). A jelenlegi TEP-ben az is szerepel, hogy a TEP következő felülvizsgálatokor szűkíteni fogják az alapvető infrastruktúrák listáját (lásd az (52) preambulumbekendést).
- (253) Ennek megfelelően a takarékra tett földgáztárolók nem tartoznak a szabályozási mechanizmus hatálya alá. Franciaország továbbá azzal számol, hogy a jelenleg működő telephelyek közül a jövőben néhány kikerül majd a szabályozás alól amiatt, hogy a TEP-ben meghatározottak szerint csökkenni fog a földgázfogyasztás. Más tagállamok, köztük a szomszédos tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetői szintén nem tartoznak a szabályozás hatálya alá. Ezenkívül nem tartoznak a hatálya alá az egyéb rugalmassági eszközök, például az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők üzemeltetői, amelyek szintén hozzájárulnak az ellátásbiztonság biztosításához.
- (254) Ezért az érdekelt felek álláspontjával ellentétben a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés még abban az esetben is szelektív előnyt biztosítana, ha a szelektív előny meglétét nemzeti szinten vizsgálánánk és az csak földgáztárolási infrastruktúrát érintené, mivel ez az előny a jelenlegi TEP listájában szereplő alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetői számára van fenntartva.
- (255) Következésképpen a szóban forgó intézkedés előnyben részesíthet bizonyos vállalkozásokat az említett rendszer által kitűzött célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő más vállalkozásokhoz képest.

6.1.3. A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás

- (256) Ami a tagállamok közötti kereskedelem lehetséges érintettségét illeti, a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint az a körülmény, hogy valamely gazdasági ágazatot, például a földgázágazatot uniós szinten liberalizáltak, a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt tényleges vagy potenciális hatással ruházhatja fel a támogatásokat ⁽⁹⁴⁾.

⁽⁹³⁾ A C-518/13. sz., *Eventech* ügyben 2015. január 14-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:9) 53–55. pontja, valamint a C-20/15. P. és C-21/15. P. sz., *Bizottság kontra World Duty Free Group SA és társai* ügyben 2016. december 21-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2016:981) 54. pontja.

⁽⁹⁴⁾ A C-667/13. sz., *Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português* ügyben 2015. március 5-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:151) 51. pontja, a C-150/16. sz., *Fondul Proprietatea* ügyben 2017. május 18-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:388) 34. pontja és a C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 94. pontja.

- (257) Jelen esetben a szabályozási mechanizmus bevezetése a franciaországi alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetőit előnyhöz juttatja versenytársaikkal szemben. Ez mindenekelőtt a más tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetőit érinti, még akkor is, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a piac – egyesek állítása szerint – regionális léptékű. Az érdekelt felek beadványai alapján a Bizottság nem tudja kizárni azt, hogy az intézkedés a szomszédos országokban hatást gyakorol a földgáztárolásra, különösen Belgiumban, ahol a földgáztárolás nem részesül garantált díjazásban.
- (258) A Bizottság nem zárhatja ki a más rugalmassági eszközök üzemeltetőire, például az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők üzemeltetőire gyakorolt hatást sem. Az állam ugyanis még abban az esetben sem egészíti ki azonos módon a bevételeiket, ha ők is engedélyezett bevétel alapú rendszerben működnek, mint ahogy azt az érdekelt felek jelezték.
- (259) mivel a földgázpiacot uniós szinten liberalizálták, az ezen ágazaton belül valamely vállalkozásnak nyújtott bármilyen előny hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés alkalmas arra, hogy befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (260) A szóban forgó intézkedés célja jelen esetben az, hogy bizonyos bevételt biztosítson az alapvető tárolási infrastruktúrák üzemeltetői számára. A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés alkalmas arra, hogy torzítsa a versenyt.

6.1.4. A szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősítésére vonatkozó következtetés

- (261) A (234)–(260) preambulumbekzdésben kifejtett okokból a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikke értelmében vett állami támogatásnak minősül.

6.2. Az állami támogatás jogellenessége

- (262) Azzal, hogy 2018. január 1-jétől engedélyezett bevételt állapítottak meg a tárolásrendszer-üzemeltetők számára, árveréseket szerveztek és 2018. április 1-jével tárolási díjtételt vezettek be az ATRT-díjakba, a francia hatóságok állami támogatásnak minősülő szabályozási mechanizmust vezettek be.
- (263) A francia hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak az intézkedést azt megelőzően, hogy megkezdték volna annak végrehajtását. Franciaország ezzel megsértette az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedést jogellenesen hajtották végre.

6.3. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

6.3.1. A szóban forgó intézkedés összeegyeztethetősége értékelésének jögalapja

- (264) A földgáztárolási infrastruktúra szabályozására Franciaország által bevezetett mechanizmus célja az, hogy a földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú biztosítása érdekében elősegítse a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlesztését.
- (265) A Bizottság megjegyzi, hogy ez az első alkalom, hogy egy földgáztárolási szabályozási mechanizmus belső piaccal való összeegyeztethetőségét értékeli.
- (266) Ilyen jellegű intézkedésről sem a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás⁽⁹⁵⁾, sem más bizottsági iránymutatás nem rendelkezik.
- (267) A szabályozási mechanizmus belső piaccal való összeegyeztethetőségét az EUMSZ rendelkezései és különösen az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján kell értékelni, amely kimondja, hogy belső piaccal összeegyeztethető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

⁽⁹⁵⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

- (268) Így ahhoz, hogy a támogatást összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, egyrészt elő kell segítenie bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági régiók fejlődését, másrészt nem befolyásolhatja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben ⁽⁹⁶⁾.
- (269) Az első feltétel tekintetében a Bizottság azt vizsgálja, hogy a támogatási rendszer azt a célt szolgálja-e, hogy bizonyos gazdasági tevékenységek fejlődését elősegítse. A második feltétel tekintetében a Bizottság a tervezett támogatásnak az általa támogatni kívánt tevékenységek fejlődésére gyakorolt pozitív hatásait mérlegeli azokkal a negatív hatásokkal szemben, amelyeket a támogatás a verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt kedvezőtlen hatások tekintetében a belső piacra gyakorolhat.

6.3.2. Valamely gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítése

6.3.2.1. A fejlesztett gazdasági tevékenység

- (270) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében ahhoz, hogy egy támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, elő kell segítenie bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági régiók fejlődését ⁽⁹⁷⁾. Ösztönző hatással kell bírnia az érintett vállalkozásra vagy vállalkozásokra azáltal, hogy oly módon változtatja meg a magatartásukat, hogy elősegítse egy olyan gazdasági tevékenység fejlesztését, amely a támogatás nélkül nem, vagy korlátozottan, vagy más módon történne meg. A támogatás nem támogathatja valamely gazdasági tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.
- (271) A támogatás révén fejlesztett gazdasági tevékenység jelen esetben a franciaországi földgáztárolás.
- (272) A szabályozási mechanizmus célja, hogy megváltoztassa a földgáztároló-üzemeltetők gazdasági magatartását. A francia hatóságok jelezték, hogy abban az esetben, ha Franciaország nem vezette volna be a szabályozási mechanizmust, és megszüntette volna a tárolási kötelezettségek korábbi rendszerét, a tárolásrendszer-üzemeltetők által alkalmazott ár nagyon közel lenne a földgáz értékesítési árának spreadjéhez. A spreadek azonban 2009 óta csökkennek. Ennek következtében a reform végrehajtása előtt alkalmazott árak már nem voltak elegendőek ahhoz, hogy a tárolásrendszer-üzemeltetők fedezzék költségeiket. 2014-ben és 2015-ben három földgáztárolót tettek takarékra azt követően, hogy Franciaországban romlott a földgáztárolás jövedelmezősége (lásd a (10) preambulum-bekezdést). Franciaország ekkor felismerte, hogy valós a kockázata annak, hogy az üzemeltetők még tovább csökkentik a piacon kínált tárolókapacitást, és további tárolóhelyeket állítanak le.
- (273) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a tárolóhelyek kihasználtsága is csökkent. A 2017–2018-as időszakban csak 63 % volt a tárolókapacitások lekötési aránya. A lekötési arány csökkenése következtében tovább csökkentek az üzemeltetők bevételei.
- (274) A reform hatására nőttek a lekötési arányok, majd a 2018–2019-es és a 2019–2020-as időszakban 93 %-ot ért el a tárolókapacitások lekötöttsége.
- (275) A kontrafaktuális forgatókönyv szerint a szabályozási mechanizmus bevezetése nélkül fennállt volna a veszélye annak, hogy Franciaországban jelentősen csökken a földgáztárolási gazdasági tevékenység. A reform végrehajtása óta eltelt időben az engedélyezett bevételek, valamint a tárolásrendszer-üzemeltetők azon kötelezettsége, hogy tárolókapacitásaikat árveréseken bocsássák rendelkezésre, elősegítették a tárolásrendszer-üzemeltetők gazdasági tevékenységének fejlődését.
- (276) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a szabályozási mechanizmus elősegíti a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődését Franciaországban.

6.3.2.2. A támogatási rendszer összeegyeztethetősége az uniós jog egyéb rendelkezéseivel

- (277) A Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés és a fejlesztett gazdasági tevékenység összhangban van az uniós jog rendelkezéseivel.

⁽⁹⁶⁾ A C-594/18. P. sz., *Ausztria kontra Bizottság* (Hinkley Point C) ügyben 2020. szeptember 22-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2020:742) 19. pontja.

⁽⁹⁷⁾ Amint azt a Bíróság legutóbb az *Ausztria kontra Bizottság* ügyben hozott, 2020. szeptember 22-i ítéletében is megerősítette (ECLI:EU:C:2020:742).

- (278) Az energiaügy területén minden olyan adónak, amely valamely állami támogatási intézkedés finanszírozására szolgál, összhangban kell lennie különösen az EUMSZ 30. és 110. cikkével. Jelen esetben kötelező hozzárendeltségi viszony áll fenn a tárolási díjtétel és a tárolásrendszer-üzemeltetőknek nyújtott támogatás között (lásd a (246) preambulumbekendést). Mindazonáltal az EUMSZ tilthatja a nemzeti és importált árukat azonos kritériumok alapján sújtó díjat, amennyiben e díj bevételének célja azon tevékenységek támogatása, amelyek elsősorban a megadózott nemzeti áruk számára előnyösek.
- (279) Egyfelől a jelen esetben a tárolási díjtételt azok a szállítók fizetik, akik a – szinte teljes egészében importált – földgáz szállító hálózatot használják, és ez független attól, hogy a szállító francia-e vagy sem (lásd a (98)–(100) preambulumbekendést). Másfelől a kedvezményezettek a földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői. A francia és a külföldi szállítók megkülönböztetésmentes hozzáféréssel rendelkeznek a földgáztárolásrendszer-üzemeltetők által szervezett árverésekhez (lásd a (20) preambulumbekendést). Nem olyan helyzetről van tehát szó, amelyben a díjkivetés elsősorban a megadózott nemzeti áruk számára előnyös. Az EUMSZ 30. és 110. cikkében foglaltak tehát teljesülnek.
- (280) Emellett, amint azt a (12) preambulumbekendésben leírtuk, a 2009/73/EK irányelv 33. cikke kifejezetten lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy a tárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozást vezessenek be. A földgáztárolás is egyike azon intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az (EU) 2017/1938 rendeletből eredő kötelezettségek, különösen a belföldi fogyasztók ellátásbiztonságának biztosítására vonatkozó kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében hozhatnak az említett rendeletben meghatározott feltételek mellett, valamint a földgáz belső piaca megfelelő és folyamatos működésének fgyelembevételével.

6.3.2.3. A gazdasági tevékenység fejlődéséhez való hozzájárulásra vonatkozó következtetés

- (281) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés – az uniós jog egyéb rendelkezéseivel összhangban – hozzájárul a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődéséhez Franciaországban.

6.4. A támogatás negatív hatásai nem befolyásolják hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben

- (282) A Bizottság értékeli, hogy a támogatás negatív hatásai nem befolyásolják-e hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. A Bizottság először részletesen bemutatja a támogatás pozitív hatásait, figyelembe véve a közös érdeket is, másodsor pedig értékeli a támogatás kereskedelemre gyakorolt negatív hatásainak korlátozásához szükséges elemeket, vagyis a támogatás szükségességét, megfelelőségét, arányosságát és átláthatóságát. Ezen elemzés fényében a Bizottság azonosítja a kereskedelemre gyakorolt fennmaradó hatásokat, mielőtt mérlegelné a támogatás belső piacra gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

6.4.1. A támogatás pozitív hatásai

- (283) A (270)–(276) preambulumbekendésben kifejtetteknek megfelelően a támogatási rendszer pozitív hatással van a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítésére Franciaországban.
- (284) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődése kedvező hatást gyakorol Franciaország közép- és hosszú távú földgázellátásának biztonságára. A tárolásra azért van szükség, hogy a hidegcsúcsok idején a hálózat képes legyen kielégíteni a keresletet, és hogy szűk keresztmetszet esetén a szállítóhálózaton biztosítani lehessen a szállítási szolgáltatást.
- (285) A hidegcsúcsok tekintetében Franciaország szimulációkat végzett a közép- és hosszú távú földgázkereslet és a földgázellátási kapacitás szintjére vonatkozóan. Ennek keretében megbecsülték az egy és harminc nap közötti időtartamú – Franciaországban ötvenévente csak egyszer előforduló – hidegcsúcsok idején jelentkező földgázigényt (lásd a (25) preambulumbekendést). A francia hatóságok több hipotézist vettek figyelembe a földgázfogyasztás következő tíz évben várható alakulásával kapcsolatban. Végül azt a hipotézist tartották meg, amely szerint a fogyasztás 2 %-kal fog csökkenni a 2018 és 2028 közötti időszakban (lásd a (26) preambulumbekendést). Megbecsülték a megszakíthatósági eszközök hatásait is, noha ezeket még nem hajtották végre (lásd a (28) preambulumbekendést).
- (286) A kínálat tekintetében a francia hatóságok a különböző földgázforrások rendelkezésre állási paramétereit vették figyelembe. A kiválasztott hipotézisben elsősorban a meglévő rendszerösszekötők nem megszakítható kapacitásainak 100 %-os kihasználtságával, valamint azzal számoltak, hogy LNG-ellátás esetében az új szállítmányok tíznapos szállítási idővel biztosíthatók az LNG-terminálokból (lásd a (33)–(38) preambulumbekendést).

- (287) Úgy tűnik, hogy ez a módszer összhangban van a múltbéli adatokkal és a rendelkezésre állásra vonatkozóan az elemzés időpontjában készített előrejelzésekkel.
- (288) A francia hatóságoknak a földgáztárolási igényre vonatkozó becslései egyrészt azt mutatták, hogy a 2019 és 2025 közötti időszakban a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi teljesítményre lesz szükség a hidegcúcsok leküzdéséhez.
- (289) Amint azt a (10) preambulumbekzdésben említettük, a spreadek 2009 óta megfigyelhető csökkenése azt eredményezte, hogy a tárolókapacitások lekötési aránya az ellátásbiztonság biztosításához szükséges szint alá csökkent, továbbá azt, hogy három telephelyet is leállítottak annak ellenére, hogy a szolgáltatók kötelesek tárolóhelyeket fenntartani.
- (290) Következésképpen úgy tűnik, hogy a gáztárolási piac rendes működése nem teszi lehetővé a Franciaország által megkövetelt ellátásbiztonsági szint biztosításához szükségesnek ítélt tárolási infrastruktúra üzemen tartásának biztosítását. A támogatási rendszer célja tehát az, hogy Franciaországban elősegítse a földgáztárolási tevékenység fejlesztését, amelyet a piac rendes működése önmagában nem képes biztosítani.

6.4.2. A támogatási rendszer belső piacra gyakorolt negatív hatásának korlátozása

- (291) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság megállapította, hogy a francia hatóságok által bevezetett támogatási rendszer a következő piacokra lehet hatással: i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói, ii. egyrészt a földgáztároló-üzemeltetők, másrészt az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői.
- (292) A Bizottság értékeli azokat a tényezőket, amelyek hozzájárulhatnak a szóban forgó intézkedés negatív hatásának korlátozásához, vagyis a mechanizmus szükségességét, megfelelőségét és arányosságát, valamint átláthatóságát.

a) A támogatási rendszer szükségessége

A Bizottság úgy véli, hogy állami beavatkozásra akkor van szükség, ha egy adott helyzetben a beavatkozás olyan lényeges fejlődést eredményezhet, amelyet a piac rendes működése önmagában nem tudna megvalósítani, például egy jól meghatározott piaci hiányosság megszüntetését.

- (293) A (10) preambulumbekzdésben említettek szerint a spreadek 2009 óta csökkennek, és a tárolásirendszer-üzemeltetők már nem tudták fedezni költségeiket. Fennállt a veszélye, hogy földgáztárolási gazdasági tevékenység jelentős mértékben zsugorodni fog Franciaországban. Ezzel szemben a reform végrehajtása óta Franciaországban nőtt a földgáztárolás aránya.

- (294) Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy a reform szükséges volt a franciaországi földgáztárolás fejlesztésének elősegítéséhez.

b) A támogatási rendszer megfelelősége

- (295) A támogatás akkor megfelelő szakpolitikai eszköz a gazdasági tevékenység elősegítéséhez, ha más, a versenyt kevésbé torzító beavatkozási eszközökkel nem lehet ugyanazt az eredményt elérni.

- (296) Franciaország több alternatív eszközt is vizsgált, ezek azonban az alábbiakban ismertetett okok miatt nem segítenék elő ugyanilyen mértékben a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődését Franciaországban, és nem garantálnának ugyanilyen szintű ellátásbiztonságot.

- (297) Először is, a szolgáltatókra rótt tárolási kötelezettségek korábbi rendszerének fenntartása nem tette volna lehetővé az ellátásbiztonság biztosítását. Tekintettel arra, hogy a spread jóval alacsonyabb lett a tárolási kapacitások költségénél, a szolgáltatók sokkal kevesebb ösztönzést kaptak arra, hogy kapacitásaikat fenntartsák, minek következtében három telephelyet leállítottak. A további leállítások problémát okoztak volna, mivel a tárolási igény értékelése azt mutatta, hogy egy hosszabb hideghullám esetén minden létesítményre szükség lenne az ellátásbiztonság garantálásához. A tárolási kötelezettségi rendszer keretében egyébként magasabb volt a tárolás összköltsége ([2016-ban és 2017-ben 5–8 EUR/MWh]), mint a szabályozási mechanizmus keretében (a reform után 5,6 EUR/MWh).

- (298) Másodszer, a gázhálózat és a rendszerösszekötők megerősítése sem jelentene hiteles alternatívát amiatt, hogy az ilyen intézkedések jelentős költségekkel járnak a meglévő tárolási infrastruktúra használatához képest. Ilyen típusú beruházással semmiképp nem lehetne kezelni a hidegcsúcs idején esetlegesen bekövetkező földgázhiányt, és középtávon ez nem jelentene elérhető megoldást.
- (299) A Franciaország által szolgáltatott információk arra is rávilágítanak, hogy az LNG használatának növelése nem tűnik hiteles alternatívának az ellátásbiztonság biztosítására. A jelentős beruházási költségek megtérülése érdekében a meglévő cseppfolyósító terminálok ugyanis a maximális kapacitásukhoz közeli szinten működnek. Ezenkívül az ilyen projektek tőkeintenzitása miatt szinte az összes LNG-rakományra hosszú távú szerződéseket kötnek, tehát azokat már a termelés előtt értékesítik. Másrészt, mivel a földgáz gáz halmazállapotban történő tárolásának költsége alacsonyabb, az LNG-tárolás világszerte alulfejlett. Rövid távon tehát csekély mennyiségű LNG áll rendelkezésre.
- (300) Harmadszor, Franciaország kifejtette, hogy egy pusztán adminisztratív jellegű szankciórendszer, amelyet abban az esetben alkalmaznának, ha a szolgáltató nem szolgáltat földgázt a végső fogyasztóknak, szintén nem tekinthető kielégítő alternatívának. Egy ilyen rendszer nehezen lenne megvalósítható, mivel az európai gázpiacok kiegyensúlyozása napi rendszerességgel történik. A rendszerüzemeltető által a hálózati nyomás kritikus csökkenése esetén alkalmazott terheléscsökkentési intézkedések következtében olyan földgázcsere-műveletekre kerülne sor, amelyek rendkívül megnehezítenék az eredetileg nem teljesítő szolgáltató azonosítását. A kiléptetett fogyasztók sem feltétlenül a nemteljesítő szolgáltató ügyfelei. Ezzel összefüggésben Franciaország azzal érvel, hogy az előzetes intézkedések előnyösebbek, mint az utólagos szankciók.
- (301) Negyedszer, ugyanez vonatkozik a kiléptetésre vagy a megszakíthatósági eszközökre is. A francia hatóságok szerint a kiléptetés ellátási válság esetén alkalmazható végső megoldást jelent, nem pedig rugalmassági mechanizmust, amelynek hatékonysága attól függ, hogy a fogyasztó betartja-e a rendszerüzemeltető által megadott kiléptetési sorrendet, mivel a kiléptetést távolból nem lehet automatikusan elvégezni. Az alapvető tárolási infrastruktúra szabályozási mechanizmusa azonban azt a célt szolgálja, hogy elkerülhetők legyenek a kiléptetést szükségeltető ellátási válságok. A nagy veszélyt jelentő és alacsony valószínűségű kockázatok – például a hidegcsúcsok – kezelésére szolgáló megszakíthatósági eszközök meghatározása a reform idején még folyamatban volt, de ezeket is figyelembe vették a földgázigény értékelésekor. Ugyanakkor a megszakíthatósági eszközök nem lennének megfelelőek a kisebb veszélyt jelentő, de nagyobb valószínűségű torlódási kockázatok kezelésére.
- (302) E tényezőkre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a szabályozási mechanizmus megfelelő eszköz a földgáztárolási tevékenység fejlesztésének elősegítésére és az ellátásbiztonság biztosítására.
- c) A támogatási rendszer arányossága
- (303) A támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha összege a belső piacra gyakorolt hatások korlátozása érdekében a minimumra korlátozódik.
- (304) Jelen esetben a tárolásirendszer-üzemeltetők garantált bevételre tesznek szert a szabályozási mechanizmus keretében. A szabályozási mechanizmus arányosságának értékeléséhez meg kell vizsgálni a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételének kiszámítására szolgáló, az (59)–(81) preambulumbekzdésben ismertetett módszer arányosságát.
- (305) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal a független gazdasági értékelési eljárással kapcsolatban, amelyet a CRE a szabályozási mechanizmus végrehajtása idején végzett a RAB piaci értékének meghatározására. A Bizottság szerint ez megkérdőjelezhetné volna a támogatási program arányosságát.
- (306) Bár ez az értékelés elsősorban a bruttó könyv szerinti értéken és az eszközök értékcsökkenésén alapul, Franciaország és a kedvezményezettek igazolni tudták, hogy a CRE 2016. december 31-i dátummal alapjaiban átértékelte a kiinduló RAB-ot. A CRE ellenőrizte, hogy a gazdasági szereplők által kért amortizációs idők megfelelnek-e a korábbi elszámolásokban feltüntetett időtartamoknak és az ágazatra jellemző, más országokban megfigyelhető standard adatoknak. A CRE különösen a párnagáz értékcsökkenési idejét kérdőjelezte meg. A (73) preambulumbekzdésben említettek szerint a CRE elutasította azt a kérést, hogy a párnagáz esetében 250 éves értékcsökkenési időt alkalmazzanak, és azt 75 évben határozta meg. Az elemzési munka során a CRE külső gazdasági tanácsadók segítségét is igénybe vette a kiinduló RAB meghatározásához. A Bizottság megjegyzi, hogy ezen elemzések alapján a CRE 4,8 milliárd EUR kiinduló RAB-ot határozott meg a három üzemeltető tekintetében, ami 13 %-kal kevesebb, mint az üzemeltetők által kért RAB (lásd a (77) preambulumbekzdésben szereplő 4. táblázatot).

- (307) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy hasonló eszközértékeket eredményeztek az alkalmazott alternatív módszerek is, például a tárolásrendszer-üzemeltetőknek a részvényeseik beszámolóiban szereplő értéke, a közelmúltbeli ügyletek során figyelembe vett értékek vagy a PwC Terégaról készített tanulmányában alkalmazott diszkontált cash-flow megközelítés (lásd a (76), (129) és (160) preambulumbekendést).
- (308) Ezenfelül a spreadeken alapuló érték nem foglalja magában azt az értéket, amelyet a földgáztárolás jelent a rendszer számára az ellátásbiztonság szempontjából. Ezért ez a mutató nem reprezentálja kellő mértékben a közép- és hosszú távú fejleményeket ahhoz, hogy mutatószámként használható legyen egy olyan, az ellátásbiztonság közép- és hosszú távú biztosítására szolgáló szabályozási mechanizmus esetében, mint amilyen a jelen esetben vizsgált mechanizmus.
- (309) A Bizottság által az eljárás során kapott észrevételekben részletesen kifejtették, hogy az üzemeltetők múltbéli bevételeinek rekonstruálása az elérhetetlen adatok miatt szükségszerűen hiányos lenne, továbbá ellentétes lenne az általános jogelvekkel.
- (310) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a tárolási díj célja, hogy ellentételezze az üzemeltetők költségeit, amennyiben azok megfelelnek a „hatékony üzemeltetők” költségeinek. E célból a CRE felülvizsgálja az üzemeltetők által az egyes díjszabási időszakok elején kért ellentételezést, és évente ellenőrzi az üzemeltetők által tervezett beruházásokat (lásd a (82) preambulumbekendést). Az ellentételezés egy, az éves költségeket és bevételeket kiegyenlítő elemet is tartalmaz. A Bizottság megjegyzi, hogy a 2018–2019-es időszakra a CRE csak a hatékonyan ítélt költségeket vette figyelembe, és hogy az ATS 2 óta számos tételnél ösztönzik a költségtakarékosságot: a működési költségek és a beruházási kiadások kézben tartására ösztönző szabályozás, valamint a szolgáltatásminőségre ösztönző szabályozás (lásd a (60), (61), (65), (83), (84) és (85) preambulumbekendést).
- (311) Végezetül, a földgáztárolóhelyek WACC-értékének meghatározásához használt módszer és a GRTgaz referencia-értékéhez viszonyított felértékelés megfelelőnek minősül.
- (312) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy a CRE által meghatározott ellentételezési módszer és különösen a szabályozott eszközök értékelése arányos ellentételezést eredményez a támogatási rendszer belső piacra gyakorolt hatásának korlátozása érdekében.

d) A támogatási rendszer átláthatósága

- (313) A Bizottság úgy véli, hogy Franciaország (111) preambulumbekendésben felsorolt kötelezettségvállalásai biztosítják a támogatási rendszer átláthatóságát.

6.4.3. A támogatási rendszer versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatásainak elkerülése

- (314) A Bizottság úgy véli, hogy egy támogatási intézkedés akkor csökkenti minimálisra a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat, ha ezek a hatások kellően korlátozottak ahhoz, hogy az intézkedés általános mérlege pozitív legyen.
- (315) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság nem tudta kizárni, hogy a mechanizmus a támogatási rendszer bevezetése által indokolt minimális negatív hatásokon túlmenően torzítja a versenyt i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, ii. egyrészt a földgáztároló-üzemeltetők, másrészt az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői között.
- (316) Jelen esetben a földgázszolgáltatási piacok tekintetében a Bizottság mindenképp úgy véli, hogy a támogatási rendszer nem torzítja a versenyt a francia szolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, mivel az árveréseken minden földgázszállító hasonló feltételekkel vehet részt, függetlenül attól, hogy Franciaországban vagy egy másik tagállamban telepedett-e le. Másodsor, észrevételeikben az érdekelt felek is megerősítették, hogy azonos szállítási szolgáltatás esetén ugyanazt a földgázszállítási rendszer-használati díjat alkalmazzák a francia szolgáltatókra és a más tagállamok szolgáltatóira. A Bizottság tehát nem tudott versenytorzulást megállapítani a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között.
- (317) Másodsor, a franciaországi tárolásrendszer-üzemeltetők és a franciaországi alternatív rugalmassági eszközök szolgáltatói közötti verseny torzulásával kapcsolatban a francia hatóságok és az érdekelt felek úgy vélik, hogy az egyéb eszközök nem helyettesítik tökéletesen a földgáztárolást, mivel más határidőkkel működnek, és más helyzetekben lehet rájuk szükség. Hideghullám esetén például az LNG-terminálok kapacitásai csak akkor mozgósíthatók, ha a tartályokban van LNG. Ezek a korlátozott kapacitások a lehető legjobb esetben is csak

legfeljebb öt napra vehetők igénybe. Ez az időtartam azonban rövidebb egy hideghullám átlagos időtartamánál, így nem biztosít elegendő időt ahhoz, hogy a gázkiadás zavarának elkerülése érdekében kellő gyorsasággal mobilizálják a szállítmányok érkezését. Ezenfelül hálózati torlódás esetén az LNG-terminálok hatékonysága a fogyasztási helyekhez való földrajzi közelségüktől függ.

- (318) Több harmadik fél is rámutatott arra, hogy az LNG-terminálok lekötései és a földgáztárolók nem versenyeznek egymással. Kifejtik, hogy a támogatási rendszer 2018-as bevezetése óta jelentősen nőtt az Európába és Franciaországba irányuló LNG-behozatal. 2019-ben a Franciaországba irányuló mintegy 21,5 Bcm LNG-behozatal rekordmagas volt.
- (319) A rendszerösszekötőkkel kapcsolatban a beérkezett észrevételek megerősítették, hogy ezek elsősorban importeszközöknek számítanak. Az érdekelt felek megjegyzik, hogy amennyiben nem lenne tárolás, a rendszerösszekötőket úgy kellene méretezni, hogy a fogyasztási csúcsideszakban képesek legyenek biztosítani a földgázellátást. Ez nem lenne hatékony. Tekintettel arra, hogy a franciaországi földgázfogyasztási előrejelzések csökkenést mutatnak, nem tervezik új rendszerösszekötők létesítését. A további rendszerösszekötők kiépítésének és a hálózat megerősítésének költségei valóban magasabbak lennének, mint a szóban forgó támogatási rendszer költségei.
- (320) Másfelől a földgáztárolás nincs hatással a rendszerösszekötőkön áthaladó földgáz összmenyiségére, amely a Franciaországban felhasznált földgáz mennyiségétől függ. Mindazonáltal egyes érdekelt felek az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) egyik jelentésére⁽⁹⁸⁾ hivatkoznak, amely rámutat, hogy amennyiben bőséges mennyiségű földgáz van a tárolókban, akkor minimálisra csökkenthető a behozatal a fogyasztási csúcsidezszakokban, amelyek általában akkor következnek be, amikor a földgáz ára a legmagasabb.
- (321) Amint azt az érdekelt felek jelezték, a Bizottság – anélkül, hogy döntést hozott volna – több alkalommal is vizsgálta a földgázzal szállítással összefüggő létesítményeket tömörítő, érintett piac meglétét, amely magában foglalja többek között a rendszerösszekötőket, a földgáztárolást, az LNG-terminálokat és az újragázosítási infrastruktúrát. A Bizottság elismeri, hogy a különböző rugalmassági eszközök kiegészítő szolgáltatásokat nyújthatnak, de nem zárja ki teljesen, hogy a földgáztárolás hatással lehet az LNG-terminálokra és a rendszerösszekötőkre. A Bizottság azonban nem állapított meg jelentős versenytorzulást.
- (322) Harmadszor, a támogatási rendszer a más tagállamok, különösen a Franciaországgal szomszédos tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetőivel folytatott verseny torzulását is előidézheti. A rendszerösszekötők miatt ez a kockázat eleve különösen fontos Belgium és Németország számára.
- (323) A belga CREG arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a szabályozási mechanizmus bevezetését követően a Loenhoutban található az egyetlen belgiumi tárolóhely kihasználtsága 84 %-ról (2017–2018 tele) 54 %-ra csökkent (2018–2019 tele). A kihasználtság ezt követően a 2019–2020-as téli időszakban 97 %-ra nőtt. A 2018–2019-es kihasználtság a hosszú távú szerződéseknek volt betudható. A CREG a Franciaországban bevezetésre került ellentételezési mechanizmus hatását hangsúlyozza (lásd a (195)–(200) preambulumbekendést). Bár a kihasználtság a következő télen ismét nőtt, ez a változás nem elegendő ahhoz, hogy a Bizottság kizárja a szomszédos országok földgáztárolására gyakorolt hatást. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a Loenhout-i tároló üzemeltetője, a Fluxys nem tesz említést arról, hogy a szabályozási mechanizmus jelentős hatást gyakorolna a tevékenységeire (lásd a (212) preambulumbekendést).
- (324) Rövid távon a szomszédos tagállamok szolgáltatói közötti verseny torzulását korlátozza a hosszú távú szerződések alapján realizált magas lekötési arány (pl. Németországban több mint 90 %, Belgiumban 60 %). Ezek a szerződések azonban 2022–2023-ban lejárnak. Így a szabályozási mechanizmus mind az árak, mind a lekötési arányok tekintetében hatással lehet a jövőbeli kereskedelmi feltételekre, amikor ezeket a hosszú távú szerződéseket újratárgyalják, illetve a szomszédos tagállamok tárolásrendszer-üzemeltetőinek jövedelmezőségére. Annak érdekében, hogy a Bizottság biztosítani tudja, hogy értékelése a hosszú távú szerződések lejáta után is érvényes legyen, a francia hatóságok vállalták, hogy 2024 vége előtt jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben adatokat szolgáltatnak az intézkedés versenyre gyakorolt hatásáról (lásd a (111) preambulumbekendést).
- (325) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a Fluxys szerint a piaci fejleményekre való reagálás érdekében kívánatos lenne, ha uniós szinten megfelelő modellt vezetnének be (lásd a (212) preambulumbekendést). Más tárolásrendszer-üzemeltetők kedvezően nyilatkoztak a Franciaországban bevezetett reformmal kapcsolatban, ugyanakkor harmonizált megközelítést szeretnének az Unióban (lásd a (224) és (229) preambulumbekendést).

⁽⁹⁸⁾ Az ACER 2020. április 6-i jelentése: *The internal gas market in Europe: The role of transmission tariffs* [A belső gázpiac Európában: a szállítási díjak szerepe], 174. pont.

6.5. A támogatás belső piacra gyakorolt pozitív és negatív hatásainak mérlegelése

- (326) Egy állami támogatási rendszernek biztosítania kell, hogy hatásainak általános mérlege pozitív legyen azáltal, hogy nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (327) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a támogatási rendszer jelen esetben elősegíti egy gazdasági tevékenység, nevezetesen a franciaországi földgáztárolás fejlődését. Megjegyzi továbbá, hogy a szabályozási mechanizmus hozzájárul a földgázellátás biztonságához. Ezenkívül a támogatás megfelelősége, szükségessége és arányossága korlátozza a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt hatását. A Bizottság megállapítja, hogy még ha nem is zárható ki a francia földgáztároló-üzemeltetők és a más tagállamokbeli földgáztárolók közötti versenyre gyakorolt hatás, úgy tűnik, hogy a támogatás negatív hatásai kellően korlátozottak ahhoz, hogy a támogatási rendszer általános mérlege pozitív legyen a jelenlegi, 2028-ig tartó TEP végéig, feltéve, hogy a (110) preambulumbekzdésben felsorolt földgázpiacokon nem következik be jelentős változás a versenyben ⁽⁹⁹⁾.
- (328) A fentiekben ismertetett érvek fényében a Bizottság megállapítja, hogy a támogatásnak a szóban forgó gazdasági tevékenység fejlődésére gyakorolt pozitív hatása legalább 2028-ig ellensúlyozza a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt lehetséges negatív hatásait. A versenyt és a kereskedelmet tehát addig az időpontig nem érinti a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

7. KÖVETKEZTETÉSEK

- (329) A Bizottság sajnálja, hogy Franciaország az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével jogellenesen hajtotta végre a szóban forgó intézkedést. A Bizottság azonban úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében 2028. december 31-ig, azaz a jelenlegi TEP futamidejének végéig összeegyeztethető a belső piaccal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a földgáztároló-üzemeltetőknek nyújtott állami támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 28-án.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

⁽⁹⁹⁾ Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a meglévő támogatás nem vagy már nem egyeztethető össze a belső piaccal, megindíthatja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.) IV. fejezetében meghatározott eljárást.

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/445 HATÁROZATA**(2022. március 15.)****az Európai Unió és az Andorrai Hercegség közötti monetáris megállapodás mellékletének módosításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unió és az Andorrai Hercegség közötti, 2011. június 30-i monetáris megállapodásra ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az Unió és Andorra közötti monetáris megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) 2012. április 1-jén hatályba lépett.
- (2) A megállapodás 8. cikkének (1) bekezdése értelmében az Andorrai Hercegségnek végre kell hajtania az euróbankjegyekre és euróérmékre, a banki és pénzügyi szabályozásra, a pénzmosás megelőzésére, a készpénzes és a nem készpénzes fizetőeszközökkel kapcsolatos csalás és hamisítás megelőzésére, az érmekre és zsetonokra, valamint a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó előírásokhoz kapcsolódó uniós jogi aktusokat. E jogi aktusok jegyzékét a monetáris megállapodás melléklete tartalmazza.
- (3) A vonatkozó új uniós jogi aktusoknak és előírásoknak, valamint a hatályos előírások módosításának figyelembevétele céljából a Bizottságnak évente módosítania kell a mellékletet.
- (4) Egyes uniós jogi aktusok és előírások már nem alkalmazandók, ezért azokat el kell hagyni a mellékletből, másfelől elfogadtak néhány új vonatkozó uniós jogi aktust és előírást, illetve a hatályos jogi aktusok tekintetében néhány módosítást, amelyekkel ki kell egészíteni a mellékletet.
- (5) A monetáris megállapodás mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött monetáris megállapodás mellékletének helyébe e határozat mellékletének szövege lép.

2. cikk Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 15-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁾ HL C 369., 2011.12.17., 1. o.

MELLÉKLET

„MELLÉKLET

	VÉGREHAJTANDÓ JOGI RENDELKEZÉSEK	A VÉGREHAJTÁS HATÁRIDEJE
	A pénzmosás megakadályozása	
1.	A Tanács 2000/642/IB határozata (2000. október 17.) a tagállamok pénzügyi hírszerző egységeinek az információcsere terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről (HL L 271., 2000.10.24., 4. o.)	
2.	A Tanács 2001/500/IB kerethatározata (2001. június 26.) a pénzmosásról, valamint a bűncselekményhez felhasznált eszközök és az abból származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, befagyasztásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról (HL L 182., 2001.7.5., 1. o.)	
3.	A Tanács 2005/212/IB kerethatározata (2005. február 24.) a bűncselekményből származó jövedelmek, vagyon és az elkövetéshez használt eszközök elkobzásáról (HL L 68., 2005.3.15., 49. o.)	2015. március 31. ⁽¹⁾
4.	A Tanács 2007/845/IB határozata (2007. december 6.) a tagállamok vagyonszerzési hivatalai közötti, a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatása és azonosítása terén való együttműködésről (HL L 332., 2007.12.18., 103. o.)	
5.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o.)	2016. november 1. ⁽²⁾
6.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/847 rendelete (2015. május 20.) a pénzáttalásokat kísérő adatokról és az 1781/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 1. o.)	2017. október 1. ⁽³⁾
7.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.) Módosította:	2017. október 1. ⁽³⁾
8.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.) Kiegészítette:	2020. december 31. ⁽⁶⁾
9.	A Bizottság (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. július 14.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 254., 2016.9.20., 1. o.) Módosította:	2017. december 1. ⁽³⁾
10.	A Bizottság (EU) 2018/105 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. október 27.) az (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Etiópiának a melléklet I. pontjában szereplő, a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok jegyzékét tartalmazó táblázatába való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 19., 2018.1.24., 1. o.)	2019. március 31. ⁽⁶⁾

11.	A Bizottság (EU) 2018/212 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. december 13.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Srí Lankának, Trinidad és Tobagónak, valamint Tunéziának a melléklet I. pontjában szereplő táblázatába való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 41., 2018.2.14., 4. o.)	2019. március 31. (6)
12.	A Bizottság (EU) 2018/1467 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 27.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Pakisztánnak a melléklet I. pontjában szereplő táblázatba való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 246., 2018.10.2., 1. o.)	2020. december 31. (7)
13.	A Bizottság (EU) 2020/855 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. május 7.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a Bahama-szigeteknek, Barbadosnak, Botswanának, Kambodzsának, Ghánának, Jamaicának, Mauritiusnak, Mongóliának, Mianmarnak/Burmának, Nicaraguának, Panamának és Zimbabwének a melléklet I. pontjában szereplő táblázatba való felvétele, valamint Bosznia-Hercegovinának, Etiópiának, Guyanának, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaságnak, Srí Lankának és Tunéziának az említett táblázatból való törlése tekintetében történő módosításáról (HL L 195., 2020.6.19., 1. o.)	2022. december 31. (9)
14.	A Bizottság (EU) 2021/37 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. december 7.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Mongóliának a melléklet I. pontjában szereplő táblázatból való törlése tekintetében történő módosításáról (HL L 14., 2021.1.18., 1. o.)	2023. december 31. (9)
15.	A Bizottság (EU) 2019/758 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. január 31.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a hitelintézetek és pénzügyi intézmények által bizonyos harmadik országokban a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázat csökkentése érdekében hozandó minimális intézkedésekre és kiegészítő intézkedések típusaira vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 125., 2019.5.14., 4. o.)	
16.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1672 rendelete (2018. október 23.) az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 284., 2018.11.12., 6. o.)	2021. december 31. (7)
17.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 284., 2018.11.12., 22. o.)	2021. december 31. (7)
	A csalás és hamisítás megelőzése	
18.	A Tanács 1338/2001/EK rendelete (2001. június 28.) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról (HL L 181., 2001.7.4., 6. o.)	2013. szeptember 30.
	Módosította:	
19.	A Tanács 44/2009/EK rendelete (2008. december 18.) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló 1338/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 17., 2009.1.22., 1. o.)	
20.	A Tanács 2001/887/IB határozata (2001. december 6.) az euro pénzhamisítás elleni védelméről (HL L 329., 2001.12.14., 1. o.)	2013. szeptember 30.
21.	A Tanács 2003/861/EK határozata (2003. december 8.) a hamis euróérmékkel kapcsolatos vizsgálatról és együttműködésről (HL L 325., 2003.12.12., 44. o.)	2013. szeptember 30.
22.	A Tanács 2182/2004/EK rendelete (2004. december 6.) az euróérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról (HL L 373., 2004.12.21., 1. o.)	2013. szeptember 30.

	Módosította:	
23.	A Tanács 46/2009/EK rendelete (2008. december 18.) az euróérmékhez hasonló érmekről és zsetonokról szóló 2182/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 17., 2009.1.22., 5. o.)	
24.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/62/EU irányelve (2014. május 15.) az euro és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről, valamint a 2000/383/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 151., 2014.5.21., 1. o.)	2016. június 30. (2)
25.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/713 irányelve (2019. április 17.) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett csalás és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök hamisítása elleni küzdelemről, valamint a 2001/413/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 123., 2019.5.10., 18. o.)	2021. december 31. (7)
	Az euróbankjegyekre és -érmékre vonatkozó előírások	
	Az 1a. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 4a., 4b. és 4c. cikk kivételével:	
26.	A Tanács 2532/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank szankciók kiadására vonatkozó hatásköréről (HL L 318., 1998.11.27., 4. o.)	2014. szeptember 30. (1)
	Módosította:	
27.	A Tanács (EU) 2015/159 rendelete (2015. január 27.) az Európai Központi Bank szankciók kiadására vonatkozó hatásköréről szóló 2532/98/EK rendelet módosításáról (HL L 27., 2015.2.3., 1. o.)	2020. december 31. (8)
28.	A Tanács következtetései (1999. május 10.) az euróérmék minőségbiztosítási rendszeréről	2013. március 31.
29.	A Bizottság 2001/C 318/03 közleménye (2001. október 22.) az euróérmék közös oldalának formatervezési mintájára vonatkozó szerzői jogi védelemről (COM(2001) 600 végleges) (HL C 318., 2001.11.13., 3. o.)	2013. március 31.
30.	Az Európai Központi Bank EKB/2003/5 iránymutatása (2003. március 20.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról (HL L 78., 2003.3.25., 20. o.)	2013. március 31.
	Módosította:	
31.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/11 iránymutatása (2013. április 19.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2003/5 iránymutatás módosításáról (HL L 118., 2013.4.30., 43. o.)	2014. szeptember 30. (1)
32.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/2091 iránymutatása (2020. december 4.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2003/5 iránymutatás módosításáról (EKB/2020/61)(HL L 423., 2020.12.15., 65. o.)	2022. szeptember 30. (9)
33.	Az Európai Központi Bank EKB/2010/14 határozata (2010. szeptember 16.) az euróbankjegyek valódiság és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról (HL L 267., 2010.10.9., 1. o.)	2013. szeptember 30.
	Módosította:	
34.	Az Európai Központi Bank EKB/2012/19 határozata (2012. szeptember 7.) az euróbankjegyek valódiság és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról szóló EKB/2010/14 határozat módosításáról (HL L 253., 2012.9.20., 19. o.)	2014. szeptember 30. (1)

35.	Az Európai Központi Bank (EU) 2019/2195 határozata (2019. december 5.) az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról szóló EKB/2010/14 határozat módosításáról (EKB/2019/39) (HL L 330., 2019.12.20., 91. o.)	2021. december 31. (8)
36.	Az Európai Parlament és a Tanács 1210/2010/EU rendelete (2010. december 15.) az euróérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezeléséről (HL L 339., 2010.12.22., 1. o.)	2013. március 31.
37.	Az Európai Parlament és a Tanács 1214/2011/EU rendelete (2011. november 16.) az eurókészpénz euróövezetbe tartozó tagállamok közötti, határon átnyúló, üzletszerű közúti szállításáról (HL L 316., 2011.11.29., 1. o.)	2015. március 31. (1)
38.	Az Európai Parlament és a Tanács 651/2012/EU rendelete (2012. július 4.) az euróérmék kibocsátásáról (HL L 201., 2012.7.27., 135. o.)	2014. szeptember 30. (1)
39.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/10 határozata (2013. április 19.) az euróbankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánpótlási készítéséről, cseréjéről és bevonásáról (HL L 118., 2013.4.30., 37. o.) Módosította:	2014. szeptember 30. (1)
40.	Az Európai Központi Bank (EU) 2019/669 határozata (2019. április 4.) az euróbankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánpótlási készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2013/10 határozat módosításáról (HL L 113., 2019.4.29., 6. o.)	2020. december 31. (7)
41.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/2090 határozata (2020. december 4.) az euróbankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánpótlási készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2013/10 határozat módosításáról (EKB/2020/60) (HL L 423., 2020.12.15., 62. o.)	2022. szeptember 30. (8)
42.	A Tanács 729/2014/EU rendelete (2014. június 24.) a forgalomba hozatalra szánt euróérmék címleteiről és műszaki előírásairól (átdolgozás) (HL L 194., 2014.7.2., 1. o.)	2014. szeptember 30. (2)
Banki és pénzügyi tárgyú szabályozás		
43.	A Tanács 86/635/EGK irányelve (1986. december 8.) a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról (HL L 372., 1986.12.31., 1. o.) Módosította:	2016. március 31.
44.	Az Európai Parlament és a Tanács 2001/65/EK irányelve (2001. szeptember 27.) a 78/660/EGK, a 83/349/EGK és a 86/635/EGK irányelvnek az egyes társaságok, illetve a bankok, valamint egyéb pénzügyi intézmények éves és összevont (konszolidált) beszámolójára vonatkozó értékelési szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 283., 2001.10.27., 28. o.)	
45.	Az Európai Parlament és a Tanács 2003/51/EK irányelve (2003. június 18.) a meghatározott jogi formájú társaságok, a bankok és más pénzügyi intézmények, illetve biztosítóintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló 78/660/EGK, 83/349/EGK, 86/635/EGK és 91/674/EGK irányelvek módosításáról (HL L 178., 2003.7.17., 16. o.)	
46.	Az Európai Parlament és a Tanács 2006/46/EK irányelve (2006. június 14.) a meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló 78/660/EGK, az összevont (konszolidált) éves beszámolóról szóló 83/349/EGK, a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról szóló 86/635/EGK, valamint a biztosítóintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló 91/674/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 224., 2006.8.16., 1. o.)	

47.	A Tanács 89/117/EGK irányelve (1989. február 13.) a hitelintézeteknek és pénzügyi intézményeknek nem a székhelyük szerinti tagállamban létesített fiókjai éves beszámolójának a közzétételére vonatkozó, a fiókokat terhelő kötelezettségekről (HL L 44., 1989.2.16., 40. o.)	2018. március 31.
48.	Az Európai Parlament és a Tanács 97/9/EK irányelve (1997. március 3.) a befektetőkártalanítási rendszerekről (HL L 84., 1997.3.26., 22. o.)	2018. március 31.
49.	Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.) Módosította:	2018. március 31.
50.	Az Európai Parlament és a Tanács 2009/44/EK irányelve (2009. május 6.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról (HL L 146., 2009.6.10., 37. o.)	
51.	Az Európai Parlament és a Tanács 2010/78/EU irányelve (2010. november 24.) a 98/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK és 2009/65/EK irányelvnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság), az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 331., 2010.12.15., 120. o.)	
52.	Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.)	2019. szeptember 30.
53.	Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.)	2018. március 31., kivéve a 3. cikk (1) bekezdése esetében: 2023. február 1. és 2025. február 1-jétől ⁽³⁾
54.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/879 irányelve (2019. május 20.) a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások veszteségviselő és feltőkésítési képessége tekintetében a 2014/59/EU irányelv, valamint a 98/26/EK irányelv módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 296. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
55.	Az Európai Parlament és a Tanács 2001/24/EK irányelve (2001. április 4.) a hitelintézetek reorganizációjáról és felszámolásáról (HL L 125., 2001.5.5., 15. o.) Módosította:	2018. március 31.
56.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	
57.	Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.) Módosította:	2018. március 31.

<p>58.</p> <p>59.</p> <p>60.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2009/44/EK irányelve (2009. május 6.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról (HL L 146., 2009.6.10., 37. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)</p>	<p></p> <p>2018. március 31. ⁽²⁾</p> <p>2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽²⁾</p>
<p>61.</p> <p></p> <p>62.</p> <p></p> <p>63.</p> <p></p> <p>64.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2002/87/EK irányelve (2002. december 16.) a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről, valamint a 73/239/EGK, a 79/267/EGK, a 92/49/EGK, a 92/96/EGK, a 93/6/EGK és a 93/22/EGK tanácsi irányelvek, illetve a 98/78/EK és 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek módosításáról (HL L 35., 2003.2.11., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2005/1/EK irányelve (2005. március 9.) a 73/239/EGK, 85/611/EGK, 91/675/EGK, 92/49/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 94/19/EK, 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK és a 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítésének létrehozása érdekében történő módosításáról (HL L 79., 2005.3.24., 9. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2008/25/EK irányelve (2008. március 11.) a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló 2002/87/EK irányelvnek a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlása tekintetében történő módosításáról (HL L 81., 2008.3.20., 40. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2010/78/EU irányelve (2010. november 24.) a 98/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK és 2009/65/EK irányelvnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság), az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 331., 2010.12.15., 120. o.)</p>	<p>2018. március 31.</p> <p></p> <p></p> <p></p>

65.	Az Európai Parlament és a Tanács 2011/89/EU irányelve (2011. november 16.) a 98/78/EK, a 2002/87/EK, a 2006/48/EK és a 2009/138/EK irányelvnek a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó pénzügyi vállalkozások kiegészítő felügyelete tekintetében történő módosításáról (HL L 326., 2011.12.8., 113. o.)	
66.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.)	
67.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
68.	Az Európai Parlament és a Tanács 924/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 266., 2009.10.9., 11. o.) Módosította:	2018. március 31.
69.	Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euróátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.)	
70.	Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.) Módosította:	2016. március 31.
71.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.)	2017. szeptember 30. ⁽⁹⁾
72.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.)	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
73.	Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.) Módosította:	2016. március 31.
74.	Az Európai Parlament és a Tanács 1022/2013/EU rendelete (2013. október 22.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról szóló 1093/2010/EU rendeletnek az 1024/2013/EU tanácsi rendelet értelmében az Európai Központi Bank külön feladatokkal történő megbízása tekintetében történő módosításáról (HL L 287., 2013.10.29., 5. o.)	

<p>75.</p> <p>76.</p> <p>77.</p> <p>78.</p> <p>79.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 806/2014/EU rendelete (2014. július 15.) a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)</p>	<p></p> <p>2018. március 31. ⁽²⁾</p> <p></p> <p>2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾</p> <p>2023. december 31. ⁽⁸⁾</p>
<p>80.</p> <p>Módosította:</p> <p>81.</p> <p>82.</p> <p>83.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2011/61/EU irányelve (2011. június 8.) az alternatív befektetési alap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 258/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról, és a 716/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 105., 2014.4.8., 1. o.)</p> <p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/51/EU irányelve (2014. április 16.) a 2003/71/EK és a 2009/138/EK irányelvnek, valamint az 1060/2009/EK, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendeletnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatásiügynökség) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 153., 2014.5.22., 1. o.)</p>	<p>2016. március 31.</p> <p></p> <p></p> <p></p>

84.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
85.	Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2019. szeptember 30. ⁽¹⁾
86.	Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.)	
87.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	
88.	Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.)	2020. december 31. ⁽³⁾
89.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.)	
90.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2365 rendelete (2015. november 25.) az értékpapír-finanszírozási ügyletek és az újrafelhasználás átláthatóságáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 337., 2015.12.23., 1. o.)	2019. szeptember 30. ⁽⁴⁾
91.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/834 rendelete (2019. május 20.) a 648/2012/EU rendeletnek az elszámolási kötelezettség, az elszámolási kötelezettség felfüggesztése, a jelentéstételi kötelezettségek, a nem központi szerződő fél által elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó kockázatcsökkentési technikák, a kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele és felügyelete, valamint a kereskedési adattárakkal szembeni követelmények tekintetében történő módosításáról (HL L 141., 2019.5.28., 42. o.)	2021. december 31. ⁽⁸⁾

92.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitétségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitétségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
93.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
94.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/168 rendelete (2021. február 10.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli azonnali referencia-árfolyamok mentessége és egyes megszűnő referenciamutatók helyettesítőinek kijelölése tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2021.2.12., 6. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
95.	Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2017. szeptember 30. ⁽¹⁾
96.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2395 rendelete (2017. december 12.) az 575/2013/EU rendeletnek az IFRS 9 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard bevezetése által a szavatolótőkére gyakorolt hatás enyhítésére, valamint egyes, a közszektorral szembeni, bármely tagállam pénznemében denominált kitétségek nagykockázat-vállalásként való kezelésére szolgáló átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 345., 2017.12.27., 27. o.)	2019. június 30. ⁽⁶⁾
97.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2401 rendelete (2017. december 12.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 347., 2017.12.28., 1. o.)	2020. március 31. ⁽⁶⁾
98.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/630 rendelete (2019. április 17.) az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról (HL L 111., 2019.4.25., 4. o.)	2020. december 31. ⁽⁷⁾
99.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitétségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitétségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾

100.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
101.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/873 rendelete (2020. június 24.) az 575/2013/EU rendeletnek és az (EU) 2019/876 rendeletnek a Covid19-világjárvánnyal összefüggő bizonyos kiigazítások tekintetében történő módosításáról (HL L 204., 2020.6.26., 4. o.)	2022. december 31. (az 1. cikk (4) bekezdése kivételével – 2023. december 31.) ⁽⁹⁾
102.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/558 rendelete (2021. március 31.) az 575/2013/EU rendeletnek a Covid19-válság miatt szükséges gazdasági helyreállítás támogatása érdekében az értékpapírosítási keretrendszer kiigazítása tekintetében történő módosításáról (HL L 116., 2021.4.6., 25. o.)	2023. december 31. (az 1. cikk (2) és (4) bekezdése kivételével – 2024. december 31.) ⁽⁹⁾
103.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2017. szeptember 30. ⁽¹⁾
104.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	2018. március 31. ⁽²⁾
105.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/878 irányelve (2019. május 20.) a 2013/36/EU irányelvnek a mentesített szervezetek, a pénzügyi holding társaságok, a vegyes pénzügyi holding társaságok, a javadalmazás, a felügyeleti intézkedések és hatáskörök, valamint a tőkefenntartási intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 253. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
106.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
107.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/338 irányelve (2021. február 16.) a 2014/65/EU irányelv tájékoztatói követelmények, termékirányítás és pozíciólimiték tekintetében, valamint a 2013/36/EU és az (EU) 2019/878 irányelv befektetési vállalkozásokra való alkalmazása tekintetében, a Covid19-válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében történő módosításáról (HL L 68., 2021.2.26., 14. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
108.	Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
109.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről és a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv és az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.)	2020. március 1. ⁽⁶⁾

110.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)	2018. szeptember 30. ^(?)
111.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/49/EU irányelve (2014. április 16.) a betétbiztosítási rendszerekről (átdolgozás) (HL L 173., 2014.6.12., 149. o.)	2016. március 31. ^(?)
112.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/57/EU irányelve (2014. április 16.) a piaci visszaélések büntetőjogi szankcióiról (piaci visszaélésekről szóló irányelv) (HL L 173., 2014.6.12., 179. o.)	2018. szeptember 30. ^(?)
113.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.) és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2018. március 31. ^(?)
114.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2399 irányelve (2017. december 12.) a 2014/59/EU irányelvnek a fedezetlen, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok kielégítési sorrendben elfoglalt helye tekintetében történő módosításáról (HL L 345., 2017.12.27., 96. o.)	2019. október 31. ⁽⁶⁾
115.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/879 irányelve (2019. május 20.) a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások veszteségviselő és feltőkésítési képessége tekintetében a 2014/59/EU irányelv, valamint a 98/26/EK irányelv módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 296. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
116.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
117.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ^(?)

118.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.) és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	2020. december 31. ⁽³⁾
119.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.)</p>	2020. december 31. ⁽⁴⁾
120.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1034 irányelve (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 8. o.)</p>	2021. december 31. ⁽⁵⁾
121.	<p>A 64. cikk (5) bekezdése kivételével: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)</p>	2023. december 31. ⁽⁸⁾
122.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2177 irányelve (2019. december 18.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról (HL L 334., 2019.12.27., 155. o.)</p>	2024. december 31. ⁽⁸⁾
123.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/1504 irányelve (2020. október 7.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 347., 2020.10.20., 50. o.)</p>	2023. december 31. ⁽⁹⁾
124.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/338 irányelve (2021. február 16.) a 2014/65/EU irányelv tájékoztatási követelmények, termékirányítás és pozíciólimitek tekintetében, valamint a 2013/36/EU és az (EU) 2019/878 irányelv befektetési vállalkozásokra való alkalmazása tekintetében, a Covid19-válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében történő módosításáról (HL L 68., 2021.2.26., 14. o.)</p>	2023. december 31. ⁽⁹⁾
125.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	2020. december 31. ⁽³⁾
126.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)</p>	2020. december 31. ⁽⁵⁾
127.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)</p>	2023. december 31. ⁽⁸⁾

128.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
129.	Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.) Módosította:	2020. december 31. ⁽⁴⁾
130.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)	2020. december 31. ⁽⁶⁾
131.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2365 rendelete (2015. november 25.) az értékpapír-finanszírozási ügyletek és az újrafelhasználás átláthatóságáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 337., 2015.12.23., 1. o.) Módosította:	2019. szeptember 30. ⁽⁴⁾
132.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
133.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾

134.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről és a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv és az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.) Módosította:	2020. március 1. ⁽⁶⁾
135.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2089 rendelete (2019. november 27.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és a referenciamutatókra vonatkozó, fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek tekintetében történő módosításáról (HL L 317., 2019.12.9., 17. o.)	2021. december 31. ⁽⁸⁾
136.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/168 rendelete (2021. február 10.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli azonnali referencia-árfolyamok mentessége és egyes megszűnő referenciamutatók helyettesítőinek kijelölése tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2021.2.12., 6. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
A statisztikai adatgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozás (*)		
137.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/24 iránymutatása (2013. július 25.) az Európai Központi Bank negyedéves pénzügyi elszámolásokra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről (HL L 2., 2014.1.7., 34. o.) Módosította:	2016. március 31. ⁽²⁾
138.	Az Európai Központi Bank (EU) 2016/66 iránymutatása (2015. november 26.) az Európai Központi Bank negyedéves pénzügyi elszámolásokra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2015/40) (HL L 14., 2016.1.21., 36. o.)	2017. március 31. ⁽⁴⁾
139.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/1553 iránymutatása (2020. október 14.) az Európai Központi Bank külső statisztikák területén érvényesülő statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2020/51) (HL L 354., 2020.10.26., 24. o.)	2022. december 31. ⁽⁹⁾
140.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/827 iránymutatása (2021. április 29.) az Európai Központi Bank külső statisztikák területén érvényesülő statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2021/20) (HL L 184., 2021.5.25., 4. o.)	2022. december 31. ⁽⁹⁾
141.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/379 rendelete (2021. január 22.) a hitelintézetek és a monetáris pénzügyi intézmények ágazati mérlegének mérlegkéteiről (átdolgozás) (EKB/2021/2) (HL L 73., 2021.3.3., 16. o.) ⁽⁹⁾	2022. december 31. ⁽⁹⁾
142.	Az Európai Központi Bank 1072/2013/EU rendelete (2013. szeptember 24.) a monetáris-pénzügyi intézmények által alkalmazott kamatlábakra vonatkozó statisztikákról (EKB/2013/34) (HL L 297., 2013.11.7., 51. o.) Módosította:	2016. március 31. ⁽²⁾
143.	Az Európai Központi Bank 756/2014/EU rendelete (2014. július 8.) a monetáris pénzügyi intézmények által alkalmazott kamatlábakra vonatkozó statisztikákról szóló 1072/2013/EU rendelet (EKB/2013/34) módosításáról (EKB/2014/30) (HL L 205., 2014.7.12., 14. o.)	
144.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/830 iránymutatása (2021. március 26.) a monetáris pénzügyi intézmények mérlegkéte-statisztikáiról és kamatláb-statisztikáiról (EKB/2021/11)	2022. december 31. ⁽⁹⁾

-
- (¹) Ezt a határidőt 2013-ban tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (²) Ezt a határidőt 2014-ben tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (³) Ezt a határidőt 2015-ben tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁴) Ezt a határidőt 2016-ban tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁵) Ezt a határidőt 2017-ben tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁶) Ezt a határidőt 2018-ban tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁷) Ezt a határidőt 2019-ben tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁸) Ezt a határidőt 2020-ban tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (⁹) Ezt a határidőt 2021-ben tűzte ki a vegyes bizottság az Európai Unió és az Andorrai Hercegség között létrejött 2011. június 30-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján.
- (*) Az egyszerűsített statisztikai adatszolgáltatásra vonatkozó mintának megfelelően.
-

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/446 HATÁROZATA**(2022. március 15.)****az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti monetáris megállapodás mellékletének módosításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti, 2012. március 27-i monetáris megállapodásra ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az Unió és San Marino közötti monetáris megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) 2012. szeptember 1-jén hatályba lépett.
- (2) A megállapodás 8. cikkének (1) bekezdése értelmében San Marinonak végre kell hajtania az euróbankjegyekre és euróérmékre, a banki és pénzügyi szabályozásra, a pénzmossás megelőzésére, a készpénzes és a nem készpénzes fizetőszerzőkkel kapcsolatos csalás és hamisítás megelőzésére, az érmekre és zsetonokra, valamint a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó uniós jogi aktusokat és előírásokat. E jogi aktusok és előírások jegyzékét a monetáris megállapodás melléklete tartalmazza.
- (3) A monetáris megállapodás mellékletét a Bizottságnak évente vagy szükség esetén gyakrabban módosítani kell a vonatkozó új uniós jogi aktusoknak és előírásoknak, valamint a hatályos előírások módosításának figyelembevétele céljából.
- (4) Egyes uniós jogi aktusok és előírások már nem alkalmazandók, ezért azokat el kell hagyni a mellékletből, másfelől elfogadtak néhány olyan új uniós jogi aktust és előírást, illetve a hatályos jogi aktusok tekintetében néhány módosítást, amelyekkel ki kell egészíteni a mellékletet.
- (5) A monetáris megállapodás mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és a San Marino Köztársaság között létrejött monetáris megállapodás mellékletének helyébe e határozat mellékletében szereplő szöveg lép.

2. cikk Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 15-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁾ HL C 121., 2012.4.26., 5. o.

MELLÉKLET

„MELLÉKLET

	Végrehajtandó jogi rendelkezések	a végrehajtás határideje
	A pénzmosás megelőzése	
1.	A Tanács 2000/642/IB határozata (2000. október 17.) a tagállamok pénzügyi hírszerző egységeinek az információcsere terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről (HL L 271., 2000.10.24., 4. o.)	2013. szeptember 1.
2.	A Tanács 2001/500/IB kerethatározata (2001. június 26.) a pénzmosásról, valamint a bűncselekményhez felhasznált eszközök és az abból származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, befagyasztásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról (HL L 182., 2001.7.5., 1. o.)	
3.	A Tanács 2005/212/IB kerethatározata (2005. február 24.) a bűncselekményből származó jövedelmek, vagyon és az elkövetéshez használt eszközök elkobzásáról (HL L 68., 2005.3.15., 49. o.)	2014. október 1. ⁽¹⁾
4.	A Tanács 2007/845/IB határozata (2007. december 6.) a tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalai közötti, a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatása és azonosítása terén való együttműködésről (HL L 332., 2007.12.18., 103. o.)	
5.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról (HL L 127., 2014.4.29., 39. o.)	2016. november 1. ⁽²⁾
6.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/847 rendelete (2015. május 20.) a pénzáttalásokat kísérő adatokról és az 1781/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 1. o.)	2017. október 1. ⁽³⁾
7.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.) Módosította:	2017. október 1. ⁽³⁾
8.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.) Kiegészítette:	2020. december 31. ⁽⁶⁾
9.	A Bizottság (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. július 14.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 254., 2016.9.20., 1. o.) Módosította:	2017. október 1. ⁽⁵⁾
10.	A Bizottság (EU) 2018/105 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. október 27.) az (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Etiópiának a melléklet I. pontjában szereplő, a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok jegyzékét tartalmazó táblázatába való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 19., 2018.1.24., 1. o.)	2019. március 31. ⁽⁶⁾

11.	A Bizottság (EU) 2018/212 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. december 13.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Srí Lankának, Trinidad és Tobagónak, valamint Tunéziának a melléklet I. pontjában szereplő táblázatába való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 41., 2018.2.14., 4. o.)	2019. március 31. ⁽⁶⁾
12.	A Bizottság (EU) 2018/1467 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 27.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Pakisztánnak a melléklet I. pontjában szereplő táblázatba való felvétele tekintetében történő módosításáról (HL L 246., 2018.10.2., 1. o.)	2019. december 31. ⁽⁷⁾
13.	A Bizottság (EU) 2020/855 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. május 7.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a Bahama-szigeteknek, Barbadosnak, Botswanának, Kambodzsnának, Ghánának, Jamaicának, Mauritiusnak, Mongóliának, Mianmarnak/Burmának, Nicaraguának, Panamának és Zimbabwének a melléklet I. pontjában szereplő táblázatba való felvétele, valamint Bosznia-Hercegovinának, Etiópiának, Guyanának, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaságnak, Srí Lankának és Tunéziának az említett táblázatból való törlése tekintetében történő módosításáról (HL L 195., 2020.6.19., 1. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
14.	A Bizottság (EU) 2021/37 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. december 7.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv kiegészítéséről szóló (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet Mongóliának a melléklet I. pontjában szereplő táblázatból való törlése tekintetében történő módosításáról (HL L 14., 2021.1.18., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
15.	A Bizottság (EU) 2019/758 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. január 31.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a hitelintézetek és pénzügyi intézmények által bizonyos harmadik országokban a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázat csökkentése érdekében hozandó minimális intézkedésekre és kiegészítő intézkedések típusaira vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 125., 2019.5.14., 4. o.)	2020. december 31. ⁽⁷⁾
16.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1672 rendelete (2018. október 23.) az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 284., 2018.11.12., 6. o.)	2021. december 31. ⁽⁷⁾
17.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 284., 2018.11.12., 22. o.)	2021. december 31. ⁽⁷⁾
A csalás és hamisítás megelőzése		
18.	A Tanács 1338/2001/EK rendelete (2001. június 28.) az euró pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról (HL L 181., 2001.7.4., 6. o.) Módosította:	2013. szeptember 1.
19.	A Tanács 44/2009/EK rendelete (2008. december 18.) az euró pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló 1338/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 17., 2009.1.22., 1. o.)	
20.	A Tanács 2001/887/IB határozata (2001. december 6.) az euró pénzhamisítás elleni védelméről (HL L 329., 2001.12.14., 1. o.)	2013. szeptember 1.
21.	A Tanács 2003/861/EK határozata (2003. december 8.) a hamis euróérmekkel kapcsolatos vizsgálatról és együttműködésről (HL L 325., 2003.12.12., 44. o.)	2013. szeptember 1.

22.	A Tanács 2182/2004/EK rendelete (2004. december 6.) az euróérmékhez hasonló érmekekről és zsetonokról (HL L 373., 2004.12.21., 1. o.) Módosította:	2013. szeptember 1.
23.	A Tanács 46/2009/EK rendelete (2008. december 18.) az euróérmékhez hasonló érmekekről és zsetonokról szóló 2182/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 17., 2009.1.22., 5. o.)	
24.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/62/EU irányelve (2014. május 15.) az euró és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről, valamint a 2000/383/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 151., 2014.5.21., 1. o.)	2016. július 1. ⁽²⁾
25.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/713 irányelve (2019. április 17.) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett csalás és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök hamisítása elleni küzdelemről, valamint a 2001/413/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 123., 2019.5.10., 18. o.)	2021. december 31. ⁽⁷⁾
Az euróbankjegyekre és -érmékre vonatkozó előírások		
26.	Az 1a. cikk és bekezdése, valamint a 4a., 4b. és 4c. cikk kivételével: A Tanács 2532/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank szankciók kiadására vonatkozó hatásköréről (HL L 318., 1998.11.27., 4. o.) Módosította:	2013. szeptember 1.
27.	A Tanács (EU) 2015/159 rendelete (2015. január 27.) az Európai Központi Bank szankciók kiadására vonatkozó hatásköréről szóló 2532/98/EK rendelet módosításáról (HL L 27., 2015.2.3., 1. o.)	2021. október 31. ⁽⁸⁾
28.	A Tanács következtetései (1999. május 10.) az euróérmék minőségbiztosítási rendszeréről	2013. szeptember 1.
29.	A Bizottság 2001/C 318/03 közleménye (2001. október 22.) az euróérmék közös oldalának formatervezési mintájára vonatkozó szerzői jogi védelemről (COM(2001) 600 végleges) (HL C 318., 2001.11.13., 3. o.)	2013. szeptember 1.
30.	Az Európai Központi Bank EKB/2003/5 iránymutatása (2003. március 20.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról (HL L 78., 2003.3.25., 20. o.) Módosította:	2013. szeptember 1.
31.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/11 iránymutatása (2013. április 19.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2003/5 iránymutatás módosításáról (HL L 118., 2013.4.30., 43. o.)	2013. október 1. ⁽⁴⁾
32.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/2091 iránymutatása (2020. december 4.) a szabálytalan euróbankjegy-utánzatok készítése elleni intézkedések végrehajtásáról, valamint az euróbankjegyek cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2003/5 iránymutatás módosításáról (EKB/2020/61)(HL L 423., 2020.12.15., 65. o.)	2022. szeptember 30. ⁽⁹⁾
33.	Az Európai Központi Bank EKB/2010/14 határozata (2010. szeptember 16.) az euróbankjegyek valódiság és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról (HL L 267., 2010.10.9., 1. o.) Módosította:	2013. szeptember 1.
34.	Az Európai Központi Bank EKB/2012/19 határozata (2012. szeptember 7.) az euróbankjegyek valódiság és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról szóló EKB/2010/14 határozat módosításáról (2012/507/EU) (HL L 253., 2012.9.20., 19. o.)	2013. október 1. ⁽⁴⁾

35.	Az Európai Központi Bank (EU) 2019/2195 határozata (2019. december 5.) az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszafogatásáról szóló EKB/2010/14 határozat módosításáról (EKB/2019/39) (HL L 330., 2019.12.20., 91. o.)	2021. december 31. ⁽⁸⁾
36.	Az Európai Parlament és a Tanács 1210/2010/EU rendelete (2010. december 15.) az euróérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezeléséről (HL L 339., 2010.12.22., 1. o.)	2013. szeptember 1.
37.	Az Európai Parlament és a Tanács 1214/2011/EU rendelete (2011. november 16.) az eurókészpénz euróövezethez tartozó tagállamok közötti, határon átnyúló, üzletszerű közúti szállításáról (HL L 316., 2011.11.29., 1. o.)	2014. október 1. ⁽¹⁾
38.	Az Európai Parlament és a Tanács 651/2012/EU rendelete (2012. július 4.) az euróérmék kibocsátásáról (HL L 201., 2012.7.27., 135. o.)	2013. október 1. ⁽¹⁾
39.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/10 határozata az eurobankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról (EKB/2013/10) (HL L 118., 2013.4.30., 37. o.) Módosította:	2013. október 1. ⁽¹⁾
40.	Az Európai Központi Bank (EU) 2019/669 határozata (2019. április 4.) az euróbankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2013/10 határozat módosításáról (HL L 113., 2019.4.29., 6. o.)	2020. december 31. ⁽⁷⁾
41.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/2090 határozata (2020. december 4.) az euróbankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló EKB/2013/10 határozat módosításáról (EKB/2020/60) (HL L 423., 2020.12.15., 62. o.)	2022. szeptember 30. ⁽⁹⁾
42.	A Tanács 729/2014/EU rendelete (2014. június 24.) a forgalomba hozatalra szánt euróérmék címleteiről és műszaki előírásairól (átdolgozás) (HL L 194., 2014.7.2., 1. o.)	2013. október 1. ⁽¹⁾
Banki és pénzügyi tárgyú szabályozás		
43.	A Tanács 86/635/EGK irányelve (1986. december 8.) a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról (HL L 372., 1986.12.31., 1. o.) Módosította:	2016. szeptember 1.
44.	Az Európai Parlament és a Tanács 2001/65/EK irányelve (2001. szeptember 27.) a 78/660/EGK, a 83/349/EGK és a 86/635/EGK irányelvnek az egyes társaságok, illetve a bankok, valamint egyéb pénzügyi intézmények éves és összevont (konszolidált) beszámolójára vonatkozó értékelési szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 283., 2001.10.27., 28. o.)	
45.	Az Európai Parlament és a Tanács 2003/51/EK irányelve (2003. június 18.) a meghatározott jogi formájú társaságok, a bankok és más pénzügyi intézmények, illetve biztosítóintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló 78/660/EGK, 83/349/EGK, 86/635/EGK és 91/674/EGK irányelvek módosításáról (HL L 178., 2003.7.17., 16. o.)	
46.	Az Európai Parlament és a Tanács 2006/46/EK irányelve (2006. június 14.) a meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló 78/660/EGK, az összevont (konszolidált) éves beszámolóról szóló 83/349/EGK, a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról szóló 86/635/EGK, valamint a biztosítóintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló 91/674/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 224., 2006.8.16., 1. o.)	

47.	A Tanács 89/117/EGK irányelve (1989. február 13.) a hitelintézeteknek és pénzügyi intézményeknek nem a székhelyük szerinti tagállamban létesített fiókjai éves beszámolójának a közzétételére vonatkozó, a fiókokat terhelő kötelezettségekről (HL L 44., 1989.2.16., 40. o.)	2018. szeptember 1.
48.	Az Európai Parlament és a Tanács 97/9/EK irányelve (1997. március 3.) a befektetőkártalanítási rendszerekről (HL L 84., 1997.3.26., 22. o.)	2018. szeptember 1.
49.	Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.) Módosította:	2018. szeptember 1.
50.	Az Európai Parlament és a Tanács 2009/44/EK irányelve (2009. május 6.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról (HL L 146., 2009.6.10., 37. o.)	
51.	Az Európai Parlament és a Tanács 2010/78/EU irányelve (2010. november 24.) a 98/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK és 2009/65/EK irányelvnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság), az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 331., 2010.12.15., 120. o.)	
52.	Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.)	2019. szeptember 30. ⁽³⁾
53.	Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.)	2018. szeptember 1.
54.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/879 irányelve (2019. május 20.) a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások veszteségviselő és feltőkésítési képessége tekintetében a 2014/59/EU irányelv, valamint a 98/26/EK irányelv módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 296. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
55.	Az Európai Parlament és a Tanács 2001/24/EK irányelve (2001. április 4.) a hitelintézetek reorganizációjáról és felszámolásáról (HL L 125., 2001.5.5., 15. o.) Módosította:	2018. szeptember 1.
56.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	

57.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.)</p> <p>Módosította:</p>	2018. szeptember 1.
58.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2009/44/EK irányelve (2009. május 6.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról (HL L 146., 2009.6.10., 37. o.)</p>	
59.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)</p>	2018. szeptember 1. (2)
60.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)</p>	<p>2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) (3)</p>
61.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2002/87/EK irányelve (2002. december 16.) a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről, valamint a 73/239/EGK, a 79/267/EGK, a 92/49/EGK, a 92/96/EGK, a 93/6/EGK és a 93/22/EGK tanácsi irányelvek, illetve a 98/78/EK és 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek módosításáról (HL L 35., 2003.2.11., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	2018. szeptember 1.
62.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2005/1/EK irányelve (2005. március 9.) a 73/239/EGK, 85/611/EGK, 91/675/EGK, 92/49/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 94/19/EK, 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK és a 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítésének létrehozása érdekében történő módosításáról (HL L 79., 2005.3.24., 9. o.)</p>	
63.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2008/25/EK irányelve (2008. március 11.) a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó hitelintézetek, biztosítóintézetek és befektetési vállalkozások kiegészítő felügyeletéről szóló 2002/87/EK irányelvnek a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlása tekintetében történő módosításáról (HL L 81., 2008.3.20., 40. o.)</p>	

64.	Az Európai Parlament és a Tanács 2010/78/EU irányelve (2010. november 24.) a 98/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK és 2009/65/EK irányelvnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság), az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 331., 2010.12.15., 120. o.)	
65.	Az Európai Parlament és a Tanács 2011/89/EU irányelve (2011. november 16.) a 98/78/EK, a 2002/87/EK, a 2006/48/EK és a 2009/138/EK irányelvnek a pénzügyi konglomerátumhoz tartozó pénzügyi vállalkozások kiegészítő felügyelete tekintetében történő módosításáról (HL L 326., 2011.12.8., 113. o.)	
66.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.)	
67.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
68.	Az Európai Parlament és a Tanács 924/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 266., 2009.10.9., 11. o.) Módosította:	2018. szeptember 1.
69.	Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euróátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.)	2018. szeptember 1. ⁽¹⁾
70.	Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.) Módosította:	2016. szeptember 1.
71.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.)	2017. szeptember 1. ⁽³⁾
72.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.)	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
73.	Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.) Módosította:	2016. szeptember 1.

74.	Az Európai Parlament és a Tanács 1022/2013/EU rendelete (2013. október 22.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról szóló 1093/2010/EU rendeletnek az 1024/2013/EU tanácsi rendelet értelmében az Európai Központi Bank külön feladatokkal történő megbízása tekintetében történő módosításáról (HL L 287., 2013.10.29., 5. o.)	
75.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/17/EU irányelve (2014. február 4.) a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 34. o.)	
76.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	2018. szeptember 1. ⁽³⁾
77.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.)	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
78.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
79.	Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.)	2016. szeptember 1.
	Módosította:	
80.	Az Európai Parlament és a Tanács 2011/61/EU irányelve (2011. június 8.) az alternatív befektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.)	
81.	Az Európai Parlament és a Tanács 258/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a pénzügyi beszámolás és az audit területén meghatározott tevékenységeket támogató, a 2014–2020 közötti időszakra szóló uniós program létrehozásáról, és a 716/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 105., 2014.4.8., 1. o.)	
82.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/51/EU irányelve (2014. április 16.) a 2003/71/EK és a 2009/138/EK irányelvnek, valamint az 1060/2009/EK, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendeletnek az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság) és az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) hatásköre tekintetében történő módosításáról (HL L 153., 2014.5.22., 1. o.)	

83.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) (*)
84.	Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euróátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.) Módosította:	2018. április 1. (*)
85.	Az Európai Parlament és a Tanács 248/2014/EU rendelete (2014. február 26.) a 260/2012/EU rendeletnek az uniós szintű átutalásokra és beszedésekre való átállás tekintetében történő módosításáról (HL L 84., 2014.3.20., 1. o.)	
86.	Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2019. szeptember 30. (*)
87.	Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.)	
88.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	
89.	Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.)	2020. december 31. (*)
90.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.)	

91.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2365 rendelete (2015. november 25.) az értékpapír-finanszírozási ügyletek és az újrafelhasználás átláthatóságáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 337., 2015.12.23., 1. o.)	2019. szeptember 30. ⁽⁴⁾
92.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/834 rendelete (2019. május 20.) a 648/2012/EU rendeletnek az elszámolási kötelezettség, az elszámolási kötelezettség felfüggesztése, a jelentéstételi kötelezettségek, a nem központi szerződő fél által elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó kockázatcsökkentési technikák, a kereskedési adattárak nyilvántartásba vétele és felügyelete, valamint a kereskedési adattárakkal szembeni követelmények tekintetében történő módosításáról (HL L 141., 2019.5.28., 42. o.)	2021. december 31. ⁽⁸⁾
93.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitétségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitétségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
94.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
95.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/168 rendelete (2021. február 10.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli azonnali referencia-árfolyamok mentessége és egyes megszűnő referenciamutatók helyettesítőinek kijelölése tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2021.2.12., 6. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
96.	Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések	2017. szeptember 1. ⁽¹⁾
Módosította:		
97.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2395 rendelete (2017. december 12.) az 575/2013/EU rendeletnek az IFRS 9 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard bevezetése által a szavatolótőkére gyakorolt hatás enyhítésére, valamint egyes, a közszektorral szembeni, bármely tagállam pénznemében denominált kitétségek nagykockázat-vállalásként való kezelésére szolgáló átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 345., 2017.12.27., 27. o.)	2019. június 30. ⁽⁶⁾

98.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2401 rendelete (2017. december 12.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 347., 2017.12.28., 1. o.)	2020. március 31. ⁽⁶⁾
99.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/630 rendelete (2019. április 17.) az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitettségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról (HL L 111., 2019.4.25., 4. o.)	2020. december 31. ⁽⁷⁾
100.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitettségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitettségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
101.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾
102.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/873 rendelete (2020. június 24.) az 575/2013/EU rendeletnek és az (EU) 2019/876 rendeletnek a Covid19-világjárvánnyal összefüggő bizonyos kiigazítások tekintetében történő módosításáról (HL L 204., 2020.6.26., 4. o.)	2022. december 31. (az 1. cikk (4) bekezdése kivételével – 2023. december 31.) ⁽⁹⁾
103.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/558 rendelete (2021. március 31.) az 575/2013/EU rendeletnek a Covid19-válság miatt szükséges gazdasági helyreállítás támogatása érdekében az értékpapírosítási keretrendszer kiigazítása tekintetében történő módosításáról (HL L 116., 2021.4.6., 25. o.)	2023. december 31. (az 1. cikk (2) és (4) bekezdése kivételével – 2024. december 31.) ⁽⁹⁾
104.	Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések	2017. szeptember 1. ⁽¹⁾
Módosította:		
105.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.)	2018. szeptember 1. ⁽²⁾
106.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/878 irányelve (2019. május 20.) a 2013/36/EU irányelvnek a mentesített szervezetek, a pénzügyi holding társaságok, a vegyes pénzügyi holding társaságok, a javadalmazás, a felügyeleti intézkedések és hatáskörök, valamint a tőkefenntartási intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 253. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
107.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾

108.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/338 irányelve (2021. február 16.) a 2014/65/EU irányelv tájékoztatási követelmények, termékirányítás és pozíciólimitek tekintetében, valamint a 2013/36/EU és az (EU) 2019/878 irányelv befektetési vállalkozásokra való alkalmazása tekintetében, a Covid19-válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében történő módosításáról (HL L 68., 2021.2.26., 14. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
109.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
110.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről és a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv és az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.)	2020. március 1. ⁽⁶⁾
111.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)	2018. szeptember 30. ⁽⁷⁾
112.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/49/EU irányelve (2014. április 16.) a betétbiztosítási rendszerekről (átdolgozás) (HL L 173., 2014.6.12., 149. o.)	2016. szeptember 1. ⁽²⁾
113.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/57/EU irányelve (2014. április 16.) a piaci visszaélések büntetőjogi szankcióiról (piaci visszaélésekről szóló irányelv) (HL L 173., 2014.6.12., 179. o.)	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
114.	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.) és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	2018. szeptember 1. ⁽²⁾
115.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2399 irányelve (2017. december 12.) a 2014/59/EU irányelvnek a fedezetlen, hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok kielégítési sorrendben elfoglalt helye tekintetében történő módosításáról (HL L 345., 2017.12.27., 96. o.)	2019. október 31. ⁽⁶⁾
116.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/879 irányelve (2019. május 20.) a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások veszteségviselő és feltőkésítési képessége tekintetében a 2014/59/EU irányelv, valamint a 98/26/EK irányelv módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 296. o.)	2022. december 31. ⁽⁸⁾
117.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. ⁽⁸⁾

118.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszeréről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) (*)
119.	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.) és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések Módosította:	2020. december 31. (3)
120.	Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.)	2020. december 31. (4)
121.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1034 irányelve (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 8. o.) A 64. cikk (5) bekezdése kivételével:	2021. december 31. (5)
122.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2034 irányelve (2019. november 27.) a befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, valamint a 2002/87/EK, a 2009/65/EK, a 2011/61/EU, a 2013/36/EU, a 2014/59/EU és a 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 64. o.)	2023. december 31. (6)
123.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2177 irányelve (2019. december 18.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II), a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv és a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról (HL L 334., 2019.12.27., 155. o.)	2024. december 31. (6)
124.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/1504 irányelve (2020. október 7.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról (HL L 347., 2020.10.20., 50. o.)	2023. december 31. (6)
125.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/338 irányelve (2021. február 16.) a 2014/65/EU irányelv tájékoztatási követelmények, termékirányítás és pozíciólimitek tekintetében, valamint a 2013/36/EU és az (EU) 2019/878 irányelv befektetési vállalkozásokra való alkalmazása tekintetében, a Covid19-válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében történő módosításáról (HL L 68., 2021.2.26., 14. o.)	2023. december 31. (6)

<p>126.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések</p> <p>Módosította:</p>	<p>2020. december 31. ⁽³⁾</p>
<p>127.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)</p>	<p>2020. december 31. ⁽³⁾</p>
<p>128.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2033 rendelete (2019. november 27.) a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 314., 2019.12.5., 1. o.)</p>	<p>2023. december 31. ⁽⁸⁾</p>
<p>129.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)</p>	<p>2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾</p>
<p>130.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.)</p> <p>Módosította:</p>	<p>2020. december 31. ⁽⁴⁾</p>
<p>131.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1033 rendelete (2016. június 23.) a pénzügyi eszközök piacairól szóló 600/2014/EU rendelet, a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendelet és az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról szóló 909/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 175., 2016.6.30., 1. o.)</p>	<p>2020. december 31. ⁽⁶⁾</p>
<p>132.</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2365 rendelete (2015. november 25.) az értékpapír-finanszírozási ügyletek és az újrafelhasználás átláthatóságáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 337., 2015.12.23., 1. o.)</p> <p>Módosította:</p>	<p>2019. szeptember 30. ⁽⁴⁾</p>

133.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o.)	2024. december 31. (a következők kivételével: 95. cikk – 2022. december 31., 87. cikk (2) bekezdés – 2023. december 31., 9. cikk (1), (2), (3), (4), (6), (7), (9), (10), (12), (13), (16), (17), (18) és (19) bekezdése, 10. cikk (1), (2), (3), (8), (9), (10), (11) és (12) bekezdése, valamint 11. cikk – 2024. december 31., 9. cikk (14) bekezdése és 20. cikk – 2025. december 31.) ⁽⁹⁾
134.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.), és adott esetben a kapcsolódó 2. szintű intézkedések	2018. szeptember 30. ⁽⁴⁾
135.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről és a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv és az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.) Módosította:	2020. március 1. ⁽⁶⁾
136.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2089 rendelete (2019. november 27.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és a referenciamutatókra vonatkozó, fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételek tekintetében történő módosításáról (HL L 317., 2019.12.9., 17. o.)	2021. december 31. ⁽⁸⁾
137.	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/168 rendelete (2021. február 10.) az (EU) 2016/1011 rendeletnek az egyes harmadik országbeli azonnali referencia-árfolyamok mentessége és egyes megszűnő referenciamutatók helyettesítőinek kijelölése tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2021.2.12., 6. o.)	2023. december 31. ⁽⁹⁾
A statisztikai adatgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozás (*)		
138.	Az Európai Központi Bank EKB/2013/24 iránymutatása (2013. július 25.) az Európai Központi Bank negyedéves pénzügyi elszámolásokra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről (HL L 2., 2014.1.7., 34. o.) Módosította:	2016. szeptember 1. ⁽²⁾
139.	Az Európai Központi Bank (EU) 2016/66 iránymutatása (2015. november 26.) az Európai Központi Bank negyedéves pénzügyi elszámolásokra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2015/40) (HL L 14., 2016.1.21., 36. o.)	2017. március 31. ⁽⁴⁾

140.	Az Európai Központi Bank (EU) 2020/1553 iránymutatása (2020. október 14.) az Európai Központi Bank külső statisztikák területén érvényesülő statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2020/51) (HL L 354., 2020.10.26., 24. o.)	2022. december 31. ^(*)
141.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/827 iránymutatása (2021. április 29.) az Európai Központi Bank külső statisztikák területén érvényesülő statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről szóló EKB/2013/24 iránymutatás módosításáról (EKB/2021/20) (HL L 184., 2021.5.25., 4. o.)	2022. december 31. ^(*)
142.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/379 rendelete (2021. január 22.) a hitelintézetek és a monetáris pénzügyi intézmények ágazati mérlegének mérlegtételeiről (átdolgozás) (EKB/2021/2) (HL L 73., 2021.3.3., 16. o.) ⁽⁹⁾	2022. december 31. ^(*)
143.	Az Európai Központi Bank 1072/2013/EU rendelete (2013. szeptember 24.) a monetáris-pénzügyi intézmények által alkalmazott kamatlábakra vonatkozó statisztikákról (EKB/2013/34) (HL L 297., 2013.11.7., 51. o.) Módosította:	2016. szeptember 1. ⁽²⁾
144.	Az Európai Központi Bank 756/2014/EU rendelete (2014. július 8.) a monetáris pénzügyi intézmények által alkalmazott kamatlábakra vonatkozó statisztikákról szóló 1072/2013/EU rendelet (EKB/2013/34) módosításáról (EKB/2014/30) (HL L 205., 2014.7.12., 14. o.)	
145.	Az Európai Központi Bank (EU) 2021/830 iránymutatása (2021. március 26.) a monetáris pénzügyi intézmények mérlegtétel-statisztikáiról és kamatláb-statisztikáiról (EKB/2021/11)	2022. december 31. ^(*)

⁽¹⁾ A 2013. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽²⁾ A 2014. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽³⁾ A 2015. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁴⁾ A 2016. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁵⁾ A 2017. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁶⁾ A 2018. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (5) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁷⁾ A 2019. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁸⁾ A 2020. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

⁽⁹⁾ A 2021. évi vegyes bizottság az Európai Unió és San Marino Köztársaság közötti 2012. március 27-i monetáris megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése alapján állapodott meg ezekről a határidőkről.

^(*) Az egyszerűsített statisztikai adatszolgáltatásra vonatkozó mintának megfelelően.”

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2022/447 HATÁROZATA**(2022. március 8.)****az azon tagállamoknak nyújtandó EFSF-hitelekkel kapcsolatos fizetések feldolgozására szóló számlák megnyitásáról, melyek pénzneme az euro szóló 2011/15/EU határozat módosításáról (EKB/2022/10)**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IGAZGATÓSÁGA,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 17. és 21. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Központi Banknál (EKB) a 2011/15/EU európai központi banki határozat ⁽¹⁾ (EKB/2010/31) értelmében tartott betéteknek az (EU) 2019/1743 európai központi banki határozat (EKB/2019/31) ⁽²⁾ 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban kell kamatozniuk annak érdekében, hogy az eurorendszeren belül biztosított legyen az összhang a hasonló betétek kamatozása között.
- (2) A 2011/15/EU határozatot (EKB/2010/31) erre tekintettel megfelelően módosítani szükséges,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

*1. cikk***Módosítás**

A 2011/15/EU határozat (EKB/2010/31) 5. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

KamatozásAz NKB-készpénzszámlák az (EU) 2019/1743 európai központi banki határozat (EKB/2019/31) ^(*) 2. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban kamatoznak.

^(*) Az Európai Központi Bank (EU) 2019/1743 határozata (2019. október 15.) a többlet tartalékkállományok és egyes betétek díjazásáról (EKB/2019/31) (HL L 267., 2019.10.21., 12. o.)”

*2. cikk***Hatálybalépés**Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2022. március 8-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

⁽¹⁾ Az Európai Központi Bank 2011/15/EU határozata (2010. december 20.) az azon tagállamoknak nyújtandó EFSF-hitelekkel kapcsolatos fizetések feldolgozására szóló számlák megnyitásáról, melyek pénzneme az euro (EKB/2010/31)(HL L 10., 2011.1.14., 7. o.).

⁽²⁾ Az Európai Központi Bank (EU) 2019/1743 határozata (2019. október 15.) a többlet tartalékkállományok és egyes betétek díjazásáról (EKB/2019/31) (HL L 267., 2019.10.21., 12. o.).

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU